

Huittisten kaupunki

Huittisten keskustan ja sen lievealueiden osayleiskaava



Kaavaselostus, joka liittyy 5.9.2011 päivättyyn
kaavaehdotuskarttaan

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	0
2	SUUNNITTELUPROSESSI	1
2.1	VALMISTELUVAIHE	2
2.2	EHDOTUSVAIHE	5
2.3	ERILLINEN KUULEMINEN	7
3	SEUDULLISET KEHITYSNÄKYMÄT JA PAIKALLISET LÄHTÖKOHDAT SUUNNITTELULLE	7
3.1	OSAYLEISKAAVA-ALUE	7
3.2	ASEMA ALUERAKENTEESSA	10
3.3	VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT	12
3.3.1	Väestö	12
3.3.2	Elinkeinorakenne ja työpaikat	13
3.4	KESKUSTAAJAMA	14
3.5	ASUMINEN	15
3.6	PALVELUT	17
3.6.1	Kaupalliset palvelut	17
3.6.2	Keskeisimmät julkiset palvelut	17
3.6.3	Liikennepalvelut	18
3.6.4	Kaupalliset palvelut	18
3.7	LUONTO	19
3.7.1	Taustaa	19
3.7.2	Kasvillisuus ja eläimistö	19
3.7.3	Luontoselvitysten johtopäätökset	21
3.8	MAISEMA JA KULTTUURIYMPÄRISTÖ	22
3.8.1	Taustaa	22
3.8.2	Sijainti laajemmassa maisemakokonaisuudessa	23
3.8.3	Kallio- ja maaperä	24
3.8.4	Korkeussuhteet	24
3.8.5	Vesisuhteet	25
3.8.6	Ilmasto	27
3.8.7	Maisemarakenne ja maisemakuva	27
3.8.8	Huittisten asutus- ja rakennushistoriaa	29
3.8.9	Maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueet ja -kohteet	30
3.8.10	Alueiden maisemallinen soveltuvuus rakentamiseen	37
3.9	VIRKISTYS	40
3.10	LIIKENNE	41
3.10.1	Tiestö	41
3.10.2	Takkulan alueen liittymäjärjestelyt (valtatie 12)	45
3.10.3	Aiemmat liikenneselvitykset ja suunnitelmat	50
3.10.4	Liikennemelu	50
3.11	VESIHUOLTO	52
3.11.1	Vesihuollon kehittämissuunnitelma	52
3.11.2	Tekopohjavesilaitoshanke	53
3.12	PILAANTUNEET MAA-ALUEET	53

3.13	MAANOMISTUS	55
3.14	ALUEIDEN KÄYTÖN SUUNNITTELUTILANNE	55
3.14.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	55
3.14.2	Seutukaava	56
3.14.3	Maakuntakaava	57
3.14.4	Yleiskaava	64
3.14.5	Asemakaavatilanne	65
3.14.6	Rakennusjärjestys	68
4	YLEISKAAVAN TAVOITTEET	71
5	YLEISKAAVAVAIHTOEHTOJEN TARKASTELU	71
5.1	VAIHTOEHTOLUONNOKSET	71
5.1.1	Tiivistävä vaihtoehto, VE 1	72
5.1.2	Laajentava vaihtoehto, VE 2	74
5.2	VAIHTOEHTOJEN ALUSTAVA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	76
5.2.1	Tiivistävän vaihtoehdon vaikutukset	76
5.2.2	Laajentavan vaihtoehdon vaikutukset	78
6	YLEISKAAVAN MAAKÄYTTÖRATKAISUN KUVAUS	80
6.1	KAAVAN LAATIMISEN POHJANA TIIVISTÄVÄ MAANKÄYTTÖVAIHTOEHTO	80
6.2	KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE	80
6.2.1	Taustaa	80
6.2.2	Ratkaisu yleiskaavaluonnoksessa	82
6.2.3	Ratkaisu yleiskaavaehdotuksessa	83
6.3	PALVELUT	86
6.3.1	Kaupalliset palvelut	86
6.3.2	Julkiset tai julkisluonteiset palvelut	89
6.4	ASUMINEN	90
6.5	TYÖ JA TUOTANTO	94
6.6	VIRKISTYS	95
6.7	LIIKENNE	97
6.7.1	Liikenneverkko	97
6.7.2	Liikenteen aiheuttama melu	98
6.8	YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUEET	99
6.9	PILAANTUNEET MAA-ALUEET	99
6.10	MAA- JA METSÄTALOUS	100
6.11	SUOJELU	101
6.11.1	Luonto	101
6.11.2	Maisema	101
6.11.3	Rakennettu ympäristö	106
6.11.4	Muinaisjäännökset	107
6.12	TULVA-ALUEET	107
7	YLEISKAAVAN SUHDE VALTAKUNNALLISIIN ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEISIIN JA YLEMPIASTEISEEN KAAVOITUKSEEN	108

7.1	YLEISKAAVAN SUHDE VALTAKUNNALLISIIN ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEISIIN	108
7.1.1	Toimiva aluerakenne	108
7.1.2	Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu	109
7.1.3	Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat	110
7.1.4	Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto	110
7.2	YLEISKAAVAN SUHDE SEUTUKAAVAAN	111
7.3	YLEISKAAVAN SUHDE MAAKUNTAKAAVAAN	112
8	YLEISKAAVAN VAIKUTUKSET	114
8.1	ARVIOINNIN LÄHTÖKOHDAT	114
8.2	VAIKUTUKSET IHMISTEN ELINOLOIHIN JA ELINYMPÄRISTÖÖN	115
8.3	VAIKUTUKSET MAA- JA KALLIOPERÄÄN, VETEEN, ILMAAN JA ILMASTOON	116
8.4	VAIKUTUKSET KASVI- JA ELÄINLAJEIHIN, LUONNON MONIMUOTOISUUTEEN JA LUONNONVAROIHIN	116
8.5	VAIKUTUKSET NATURA 2000-ALUEESEEN	117
8.5.1	Yleistä	117
8.5.2	Natura-alueen yleinen kuvaus	117
8.5.3	Suojelutilanne ja suojelun toteutuskeinot	119
8.5.4	Natura 2000 –tarveharkinta-arvio	119
8.5.5	Natura 2000 -arviointi	119
8.6	VAIKUTUKSET ALUE- JA YHDYSKUNTARAKENTEESEEN, YHDYSKUNTA- JA ENERGIATALOUTEEN SEKÄ LIIKENTEESEEN	120
8.7	VAIKUTUKSET MAISEMAAN JA KULTTUURIYMPÄRISTÖÖN	122
9	YLEISKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET	128
9.1	VIRANOMAISVAIKUTUS	128
9.2	RAKENTAMISRAJOITUKSET	128
9.3	YLEISKAAVAMÄÄRÄYKSET	129
9.4	LUNASTUS	129
10	LÄHTEET	129

Liitteet

- Liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, 30.1.2008 / tark. 1.4.2008, 16.9.2008 / tark 3.12.2010
- Liite 2. Historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi 2008
- Liite 3. Luontoselvitys 27.5.2009
- Liite 4. Kulttuurihistorialliset kohteet ja niiden arvottaminen 3.12.2010, tark. 5.9.2011
- Liite 5. Huittisten keskustan ja sen lievealueiden meluselvitys 20.5.2009
- Liite 6. Takkulan alueen liittymäjärjestelyt 25.8.2009
- Liite 7. Natura 2000 –tarveharkinta-arvio 18.8.2009
- Liite 8. Natura-arviointi 26.11.2010
- Liite 9. Kaupan palveluverkkoselvitys, Entrecon 20.5.2009
- Liite 10. Huittisten kaupallinen selvitys, SRV Yhtiöt Oyj, FCG 4.6.2010

- Liite 11. Sahkon kauppapaikan vaikutusten arviointi, FCG 1.7.2010
- Liite 12. Pilaantuneet maa-alueet, 3.12.2010
- Liite 13. Vastineet yleiskaavaluonnoksesta saadusta palautteesta, 13.10.2010
- Liite 14. Vastineet yleiskaavaehdotuksesta saadusta palautteesta, 17.6.2011
- Liite 15. Vastineet erillisestä kuulemisesta saadusta palautteesta, 1.9.2011

1 JOHDANTO

Huittisiin on laadittu keskustan alueet ympäristöineen käsittävä oikeusvaikutteinen osayleiskaava vuosien 2008 - 2011 aikana. Osayleiskaavan tavoitteena on ohjata alueen maankäyttöä, yhdyskuntarakenteen muodostumista ja toimivuutta tavoitellun kehityksen mukaisesti.

Kaavalla on tarkennettu ja todennettu ajantasaiset maankäytön kehittämistarpeet ja –mahdollisuudet. Huittisten kaupunginvaltuuston 1993 hyväksymässä yleiskaavaehdotuksessa tavoitteena on ensisijaisesti ollut tiiviin kaupunkimaisen ydinkeskustan sekä sitä täydentävien asuntoalueiden luominen.

Kesällä 2008 suunnittelualueelle laadittiin kaksi vaihtoehtoista alustavaa maankäyttövaihtoehtoa. Kaupunginhallitus valitsi näistä kokouksessaan 6.10.2008 osayleiskaavaluonnoksen laatimisen pohjaksi rakennetta tiivistävän maankäyttövaihtoehdon, jossa pääpaino on keskustan täydennysrakentamisessa sekä uusien asemakaavoitettavien alueiden keskittämässä ydinkeskustaan ja sen lähialueille. Osayleiskaavan valmisteluvaihe ajoittui syksyyn 2009. Kaavaehdotusta valmistettiin vuoden 2010 aikana. Tavoitteena on, että kaavaehdotus esitetään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi lokakuussa 2011.

Yleiskaavoitusta on valmistellut työryhmä, johon ovat Huittisten kaupungilta kuuluneet kaavasunnittelija, 6/2010 alkaen vs. maankäyttöpäällikkö Ulla Ojala ja kaupungingeodeetti Pertti Onkalo 5/2010 asti sekä konsultin, Pöyry Finland Oy:n edustajat. Työtä on ohjannut ja valvonut kaupungin maapoliittinen toimikunta. Toimikunnan jäseninä ovat olleet kaupunginjohtaja Jyrki Peltomaa, tekninen johtaja Riku Siren, kaupungingeodeetti Pertti Onkalo 5/2010 asti, vs. maankäyttöpäällikkö Ulla Ojala, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Lasse Luoto, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Aimo Lepistö, kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Mika Stenfors sekä kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Reijo Lintunen. Myös ympäristölautakunta on ohjannut omalta osaltaan yleiskaavan valmistelua ja laatimista.

Pöyry Finland Oy:ssä osayleiskaavan laatimiseen ovat osallistuneet DI Pasi Rajala (projektipäällikkö 6.10.2008 asti), DI Iris Broman (projektipäällikkö 7.10.2008 lähtien), arkkitehti Eeva Heikelä (pääsuunnittelija 6.10.2008 asti), arkkitehti Kaija Uusitalo (maisema, 30.6.2008 asti), maisema-arkkitehti Mariikka Manninen ja arkkitehti yo Marja Kuisma (maisema, 1.7.2008 lähtien) sekä FM Soile Turkulainen (luonto). Osayleiskaavan vaikutuksia on em. henkilöiden lisäksi arvioinut FM Arto Ruotsalainen. Liikenneselvityksiä Huittisiin on laatinut Linea konsultit keväällä 2008 ja kesällä 2009.

Vantaalla 5.9.2011

Pöyry Finland Oy, Kaupunki- ja aluesuunnittelu

Pasi Rajala

Iris Broman

2 SUUNNITTELUPROSESSI

Yleiskaavan laatimisessa on ollut seuraavia vaiheita:

14.5.2007	Kaupunginhallituksen päätös käynnistää osayleiskaavan laatiminen. Kh asettaa osayleiskaavalle alustavat sisällölliset tavoitteet ja hyväksyy alustavan 19.4.2007 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman.
11.6.	Kaupunginhallitus päättää osayleiskaavan tavoitevuodesta, joka on 2030.
16.1.2008	Yleiskaavan laadinnan aloituskokous.
30.1.	Aloituvaiheen viranomaisneuvottelu.
11.2.	Kaupunginhallitus hyväksyy 30.1. päivätyn OAS:n sekä päättää ilmoittaa oikeusvaikutteisen osayleiskaavan vireilletulosta ja asettaa OAS:n nähtäville.
10.3.	Työpalaveri Huittisissa / lähtöaineistot
1.4.	OAS:ia tarkistetaan aluerajauksen osalta.
x.4.	Neuvottelu Linea konsulttien kanssa liikennejärjestelyjen lähtökohdista ja periaatteista
5.5.	Työpalaveri Huittisissa / maakäyttövaihtoehdot
19.5.	Työpalaveri Huittisissa
20.8.	Työpalaveri Huittisissa Osayleiskaavan valmisteluvaiheen yleisötilaisuus.
22.9.	Ylimääräinen viranomaiskokous (työneuvottelu). Kaavan laatimisen tarkoitus, tavoitteet, alueen rajaus, selvitykset, suunnitelutilanne, maankäyttövaihtoehdot, kaavoituksen vaiheet ja aikataulu.
29.9.	Maapoliittiselle toimikunnalle esiteltiin maankäytön vaihtoehtomallit.
6.10.	Kaupunginhallitus hyväksyy 1.4. tarkistetun aluerajauksen sekä valitsee osayleiskaavan laatimisen pohjaksi ja pääperiaatteiksi tiivistävän vaihtoehdon (VE1). Luonnoksen laatimista ohjaa soveltuvin osin myös laajentava vaihtoehto (VE2).
17.11.	Työkokous (kunta ja konsultti). Ensimmäinen pohja osayleiskaavaluonnokselle.
12.2.2009	Ylimääräinen viranomaiskokous (työneuvottelu). Alustava osayleiskaavaluonnos.
12.3.	Työneuvottelu
8.6.	Esittely maapoliittiselle toimikunnalle
7.9.	Osayleiskaavaluonnoksen käsittely kaupunginhallituksessa
21.9-20.10.2009	Osayleiskaavaluonnos nähtävillä
24.9.	Osayleiskaavan valmisteluvaiheen toinen yleisötilaisuus.
7.10. ja 14.10.	Yleiskaavaluonnoksen esittely / yrittäjät
15.10.	Yleiskaavaluonnoksen esittely / Loiman kyläyhdistys
14.10.	Yleiskaavaluonnoksen esittely / MTK

3.11.	Yleiskaavaluonnoksen esittely / Tekninen lautakunta
13.11.	Yleiskaavaluonnoksen esittely / Perusturvakeskus, sivistyslautakunta
9.2.2010	Natura-arviointiin liittyvä neuvottelu ympäristökeskuksessa
17.6.	Kaupun kysymysten käsittelyä maapoliittisessa toimikunnassa
24.6.	Yrittäjätapaaminen
31.8.	Kauppiasilta
6.9.	Satakunnan kauppakamarin paikallisvaliokunnan kokous
4.10.	Maapoliittinen toimikunta (yleiskaavamääräykset)
28.10.	Ehdotusvaiheen (ylimääräinen) viranomaiskokous
13.12.	Osayleiskaavaehdotuksen käsittely kaupunginhallituksessa
3.1.-3.2.2011	Osayleiskaavaehdotus nähtävillä
12.1.	Ehdotusvaiheen yleisötilaisuus
8.8.	Osayleiskaavaehdotuksesta jätetyn palautteen sekä tarkistetun osayleiskaavaehdotuksen käsittely kaupunginhallituksessa
10.8.	Erillinen kuuleminen (MRA 32 §)
3.10.	Osayleiskaavan hyväksymiskäsittely kaupunginhallituksessa (tavoiteaikataulu)
10.10.	Osayleiskaavan hyväksymiskäsittely kaupunginvaltuustossa (tavoiteaikataulu)

2.1 VALMISTELUVAIHE

Yleiskaavan valmisteluvaiheeseen kuuluva yleisötilaisuus pidettiin 20.8.2008. Yleisötilaisuuteen osallistui 24 henkilöä. Tilaisuuden tavoitteena oli esitellä osallisille osayleiskaavan lähtökohta-aineisto ja suunnittelun periaatevaihtoehdot. Osallisille esiteltiin kaksi erityyppistä vaihtoehtoa, toinen vaihtoehto tarkasteli suunnittelualueita keskustaan päin tiivistävästä, toinen reuna-alueille laajentavasta näkökulmasta.

Viranomaisten työneuvottelu pidettiin Lounais-Suomen ympäristökeskuksessa Turussa 22.9.2008. Neuvottelussa käytiin läpi osayleiskaavan laatimisen tarkoituksista ja siihen liittyviä tavoitteita, kaava-alueen rajausta, laadittuja selvityksiä, suunnittelutilannetta, maankäyttövaihtoehtoja sekä kaavoituksen vaiheita ja aikatauluja.

Maapoliittiselle toimikunnalle esiteltiin 29.9.2008 vaihtoehtomallit VE1 / tiivistävä ja VE2/ laajentava.

Kaupunginhallitus valitsi kokouksessaan 6.10.2008 osayleiskaavaluonnoksen laatimisen pohjaksi ja pääperiaatteeksi tiivistävän vaihtoehdon (VE1), jossa pääpaino on keskustan täydennysrakentamisessa sekä uusien asemakaavoitettavien alueiden keskittämisessä ydinkeskustaan ja sen lähialueille.

Kaupunginhallitus päätti lisäksi, että:

- Luonnoksen laatimista ohjaa soveltuvin osin myös laajentava vaihtoehto (VE 2).
- Kaavassa tulee välttää maankäytön laajentamista valtatie 12 länsipuolelle.
- Luonnoksen suunnittelussa tulee ottaa huomioon kaupungin omistamat elinkeinoelämän kehittämiseksi hankitut maa-alueet.
- Uusien asuinalueiden sijoittelussa tulee huomioida mahdollisuuksien mukaan kaupungin maanomistus ja rantojen käyttö rakentamiseen mm. Loiman kylässä.

Oikeusvaikutteisen osayleiskaavan luonnoksen laatimiseen liittyvä ylimääräinen viranomaisneuvottelu järjestettiin 12.2.2009 Huittisten kaupungintalolla.

Neuvottelussa esiin tulleita asioita:

- Kulttuuriympäristöä ja maisemaa koskevat periaateratkaisut ovat kaavassa oikeansuuntaisia, keskusteltiin arvokkaan rakennuskannan luokittelusta
- Luontoselvityksen riittävyys
- Asumista koskevat määräykset, suunnittelutarvealueen laajuus
- Yleiskaavan kohtuullisuuden periaate
- Keskustatoimintojen alueen rajaus, kaupallisten vaikutusten selvitys on laadittava
- Selvitettävä teollisuusalueiden riittävyys
- Valtateiden osalta on tehtävä yleiskaavatasoinen meluselvitys, lisäksi tärinä saattaa olla syytä ottaa huomioon. Uusien liittymien ja teiden osalta tulee tarkastella Mommolan aluetta, Takkulan rinnakkaistien tarve, Maurialan liittymän porrastus, Sähkön liittymän suunnitelmat
- Pilaantuneet maa-alueet yleiskaavakartalle
- Tulva-alue selvitykset tehtävä ja ilmastonmuutos huomioitava (mm. kaupunkitulvat ja rankkasateet)
- Maakuntakaavan yhteydessä tehty Kauppa Satakunnassa selvitys on käytettävissä, kaavaselostuksesta tulee käydä ilmi poikkeamat seutu- ja/tai maakuntakaavasta

Yleiskaavaprosessin aikana on laadittu kaavaluonnoksen pohjaksi seuraavat selvitykset:

- Historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi, Museovirasto 2008, John Lagerstedt
- Liikenne, Linea konsultit, 2008.
- Luontoselvitys, Pöyry, 27.5.2009.
- Kaupan palveluverkkoselvitys, Entrecon, 20.5.2009
- Natura 2000 –tarveharkinta-arvio, Pöyry, 19.8.2009
- Takkulan alueen liittymäjärjestelyt, Linea konsultit, 2009.
- Maisemaselvitys sisältyy kaavaselostukseen.
- Maisemahistorian tutkimus, rakennusinventointi 2005-2006, Rakennuskulttuurityö Kivikenkä.

Lisäksi käytössä on ollut aikaisempia selvityksiä ja Satakunnan maa-kuntakaavan valmisteluaineistoon kuuluvia selvityksiä.

Alustava yleiskaavaluonnos esiteltiin maapoliittiselle toimikunnalle 8.6.2009.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 7.9.2009 osayleiskaavaluonnoksen (päivätty 31.8.2009) ja siihen liittyvän valmisteluaineiston MRL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti nähtäville 30 päiväksi.

Keskustaa ja sen lievealueita koskevan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan luonnos ja siihen liittyvä valmisteluaineisto oli nähtävillä 21.9.-20.10.2009 välisenä aikana ja siitä pyydettiin ennakkolausunnot.

Osayleiskaavaluonnoksesta jätettiin 35 muistutusta ja 10 ennakkolausuntoa.

Muistutukset kohdistuivat pääasiassa seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- Aluerajauksen tarkistaminen 12 kpl
- Kaavamääräyksen /-merkinnän muuttaminen 15 kpl
- Suojelumerkinnän poistaminen 2 kpl
- Tiejärjestelyt 2 kpl
- Ei huomautettavaa 1 kpl
- Yleiset kannanotot 1 kpl
- Muuta 2kpl

Ennakkolausunnon kaavaluonnoksesta antoivat: Koulutuslautakunta, perusturvalautakunta, tekninen lautakunta, ympäristö- ja rakennuslautakunta, Lounais-Suomen ympäristökeskus, Museovirasto, Sallila sähkönsiirto Oy, Satakunnan museo, Satakuntaliitto ja Tiehallinto.

Viranomaislausunnoissa otettiin kantaa mm. seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- Vähittäiskaupan laadun, määrän ja sijoittumisen tulee olla selvityksiin perustuvaa. Sähkön uuden kaupan alueen nivelyminen vanhaan keskusta-alueeseen.
- Loiman kylän asemakaavoitettavat alueet, lähinnä alava rantapello.
- Liikennejärjestelyt Sähkossa, viimeistään asemakaavoitusvaiheessa tarvitaan selvitys.
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, Untonmäen pohjoispuolen peltoaukean ja vanhan Pappilan pohjoispuoleisen peltoaukean asuinrakentaminen.
- Uudemman asuin-/ kerrostalorakentamisen inventointi puuttuu.
- Natura-vaikutusten arviointi laadittava.
- Uusien asuinalueiden määrä ylimitoitettu.
- M-alueiden hajarakennusoikeus.
- Yleiskaavan poikkeaminen seutukaavasta, edistääkö maakuntakaavan tavoitteita.

Osayleiskaavan valmisteluvaiheen toinen yleisötilaisuus järjestettiin 24.9.2009 ja tilaisuuteen osallistui 49 henkilöä.

Yleiskaavaluonnoksesta järjestettiin esittelytilaisuus yrittäjille 7. ja 14.10., Loiman-Jokisivun kyläyhdistykselle 15.10. ja MTK:lle 14.10. Lisäksi luonnosta esiteltiin teknisen lautakunnan kokouksessa 3.12. ja sivistyslautakunnan kokouksessa 13.11. sekä perusturvakeskuksen esimiehille 13.11.

Natura-vaikutusten arviointiin liittyvä neuvottelu pidettiin 9.2.2010 Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa.

2.2 EHDOTUSVAIHE

Yleiskaavaehdotusta laadittaessa luonnosvaiheen selvityksiä täydennettiin laati-
malla:

- Natura-vaikutusten arviointi, Pöyry, 26.11.2010
- Huittisten kaupallinen selvitys, FCG, 4.6.2010
- Sähkon kauppapaikan vaikutusten arviointi, FCG, 1.7.2010

Valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä koskeva tarkis-
tettu inventointi (RKY2009) tuli voimaan 1.1.2010 alkaen. Museoviraston laati-
ma RKY2009 korvaa vuonna 1993 julkaistun valikoiman.

Kuntakaavoitusta ohjaavana maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena maakunnal-
lisena kaavana on ollut voimassa 1.1.2010 alkaen Satakunnan seutukaava 5. Seu-
tukaava korvautuu 17.12.2009 maakuntavaltuustossa hyväksytyllä Satakunnan
maakuntakaavalla ympäristöministeriön vahvistamispäätöksen jälkeen (mahdolli-
sesti syksyllä 2011).

Maapoliittinen toimikunta käsitteli yleiskaavan laatimiseen liittyviä kysymyksiä
kokouksissaan 17.6.2010 ja 4.10.2010.

Yleiskaavan kauppaa koskevista linjauksista ja Sähkon kehittämisestä keskustel-
tiin yrittäjätapaamisessa 24.6.2010, kauppiaskokouksessa 31.8.2010 ja Satakun-
nan kauppakamarin paikallisvaliokunnan kokouksessa 6.9.2010.

Ylimääräinen viranomaiskokous pidettiin Huittisissa 28.10.2010. Neuvottelussa
esiin tulleita asioita:

- Kaavaehdotuksessa esitetty kaupan ratkaisu on kehittynyt hyvään suuntaan
luonnosvaiheesta. Mitoitus ei ole kohtuuton ja määräyksillä on ohjattu
mm. toteuttamisen ajoitusta.
- Maankäyttö- ja rakennuslain vireillä oleva muutos on varmuuden vuoksi
syytä ottaa huomioon ja lisätä P-alueiden tilaa vievää kauppaa koskeviin
kaavamääräyksiin maininta siitä, että alueelle sijoittuvan tilaa vievän kau-
pan yksikkökoko saa olla kerrosalaltaan yli 2000 m².
- Yleisesti ottaen kulttuuriympäristöasioihin on perehdytty kaavan laatimi-
sessa huolellisesti ja ne on otettu kaavan sisällössä asiallisesti huomioon.
- Kevyen liikenteen yhteystarve Vanhakosken Natura-alueella saattaisi olla
hyvä siirtää eteläosaan aluetta olemassa olevan tien paikalle (Vanhankos-
kentie). Ohjeellinen kevyen liikenteen yhteys patorakennelman yli on va-
rovasti toteutettuna mahdollinen, kuten myös Kirkkosiltakin.
- Pappilanniemessä Naturaan sisältyvä VR alue tulisi osoittaa SL-alueena.
- Hulevesien käsittelystä tulee olla kaavamääräys.
- Maakuntakaavatilanne on jossain määrin ongelmallinen, kaava on vahvis-
tamiskäsittelyssä ympäristöministeriössä, poikkeamiset seutukaavasta on
siksi hyvä perustella selkeästi.
- Asemakaavoitettaviin alueisiin rajoittuvia M-alueita tulisi harkinnan mu-
kaan muuttaa M-1 –alueiksi, jotka tulisi säilyttää rakentamattomina (maa-
ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen kuitenkin sallittua).
- ELY- keskus ottaa vielä kantaa valtatie 12 järjestelyihin Takkulassa. Uusi
yhteys kantatieltä 41 ABC-liikenneasemalle syytä osoittaa yleiskaavassa.

- Satakuntaliiton mielestä osayleiskaavaehdotuksen ratkaisut ovat Satakunnan seutukaavan 5 tavoitteiden mukaisia.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 13.12.2010 kaavanlaatijan vastineet yleiskaavaaluonnoksesta jätettyyn palautteeseen sekä päätti asettaa osayleiskaavaehdotuksen (päiväty 3.12.2010) aineistoinen nähtäville maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n ja –asetuksen 19 §:n mukaisesti 30 päiväksi.

Keskustaa ja sen lievealueita koskevan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan ehdotus ja siihen liittyvä aineisto oli nähtävillä 3.1. – 3.2.2011 välisenä aikana ja siitä pyydettiin lausunnot.

Osayleiskaavaehdotuksesta jätettiin 26 muistutusta ja 8 lausuntoa. Muistutukset kohdistuivat seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- Aluerajauksen tarkistaminen/muuttaminen
- Kaavamerkinnän muuttaminen
- Tulva-alueen rajaus
- Suojelumerkinnän poistaminen
- Siirtoviemäriinjais
- Yleiset kannanotot

Kaavaehdotuksesta antoivat lausuntonsa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (VARELY), Museovirasto, Satakunnan Museo, Satakuntaliitto, kasvatus- ja opetuslautakunta, perusturvalautakunta, tekninen lautakunta, ympäristö- ja rakennuslautakunta.

Viranomaislausunnoissa otettiin kantaa mm. seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- Loimassa uusi asuinalue ulottuu Loimijokeen asti, joki kuuluu Natura-alueeseen ja tulva-alueen raja ulottuu asuinalueelle. Alueen rakennuskelpoisuus ja luonnonsuojelun tavoitteet tulee selvittää jatkosuunnittelussa.(VARELY).
- Asemakaavoitettuihin tai asemakaavoitettaviksi tarkoitettuihin alueisiin rajoittuvilla maa- ja metsätalousalueilla (M) ei tulisi sallia uutta asuinrakentamista esitetyssä laajuudessa. Lähellä kaupungin keskustaajamaa olevilla peltoalueilla (MA) tulisi sallia vain maatalousrakentaminen. (VARELY).

Osayleiskaavaehdotusta ja siihen liittyvää aineistoa esiteltiin 12.1.2011 järjestyssä yleisötilaisuudessa, johon osallistui noin 60 henkilöä.

Yleiskaava-aineistoon kuuluvassa Natura-arvioinnissa selvitettiin tarkemmin kaavahankkeen osoittaman maankäytön vaikutukset Vanhakosken Natura-alueeseen ja arvioitiin niiden merkittävyys sekä annettiin suosituksia lieventävistä toimenpiteistä. Arvioinnin tulokset olivat käytettävissä kun 3.12.2010 päivätyä osayleiskaavaehdotusta laadittiin. Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaan viranomaisen on pyydettävä Natura-arvioinnista lausunto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja siltä kenen hallinnassa luonnonsuojelualue on. Huittisten kaupunki on pyytänyt lausunnot 29.11.2010 päivätyllä kirjeellä yksityisten suojelualueiden omistajilta, VARELY:lta ja metsähallitukselta. Lausunnon antajilla ei ole ollut huomautettavaa Natura-arvioinnista.

Vs. maankäyttöpäällikkö pyysi 30.5.2011 VARELY:ltä lausunnon osayleiskaavassa esitetystä tulva-alueen rajauksesta kaavaehdotuksesta saadun maanomistajapalautteen vuoksi. Lausunnossaan VARELY toteaa, että kaavassa esitetty tulva-alueen rajausta perustuu Lounais-Suomen ympäristökeskuksessa tehtyyn Huittisten yleispiirteiseen tulvavaarakartoitukseen. Yleispiirteinen tulvavaarakartoitus on tehty perustuen parhaaseen saatavilla olevaan aineistoon. Tulvavaara-alueen rajauksessa saattaa kuitenkin koskiosuuksien kohdalla olla tulvavedenkorkeuksien määrittämiseen sekä korkeusmalliin liittyviä epätarkkuuksia. Alueelle voidaan laatia yksityiskohtainen tulvavaara- ja tulvariskikartoitus samassa yhteydessä kun selvitykset laaditaan Huittisten merkittävälle tulvariskialueelle.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 8.8.2011 kaavanlaatijan vastineet yleiskaavaehdotuksesta jätettyyn palautteeseen sekä totesi, että yleiskaavaehdotukseen tehdyt muutokset eivät ole olennaisia ja ne koskevat vain yksityistä etua (MRA 32) sekä päätti kuulla niitä osallisia, joita muutokset koskevat, erikseen.

2.3 ERILLINEN KUULEMINEN

Osayleiskaavaehdotuksesta jätettiin palautetta, josta seitsemän aiheutti muutoksia kaavakarttaan. Kaavakarttaan esitetyt muutokset eivät olleet olennaisia ja koskivat vain yksityistä etua. Huittisten kaupunki kuuli erikseen (MRA 32§) niitä osallisia, joita muutokset koskivat. Kaupunki tiedotti ko. kiinteistöjä ja niiden rajanaapureita (joissain tapauksissa hieman laajemminkin) kirjeellä ja kuulemislomakkeella. Asianosaisilla oli aikaa muistutuksen tekemiseen 14 päivää tiedoksisaaattamisesta. Tiedoksisaaattamisen katsotaan tapahtuneen 7 päivän kuluttua kuulemiskirjeen lähettämisestä. Kuulemiskirje lähetettiin 10.8.2011.

31.8.2011 mennessä erillisestä kuulemisprosessista saatiin kolme vastausta, jossa yhdessä oltiin tyytymättömiä kaavaratkaisuun. Kaavakarttaa tarkistettiin muistutuksen perusteella ja asiasta käytiin tarvittavat neuvottelut eri osapuolien välillä elokuussa 2011.

Kuulemisprosessin jälkeen tarkistettu osayleiskaavaehdotus etenee kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

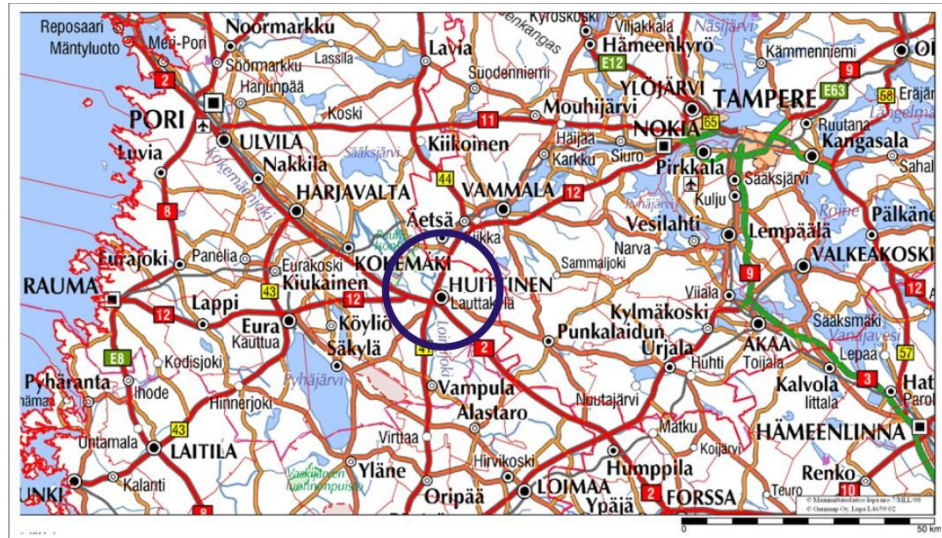
3 SEUDULLISET KEHITYSNÄKYMÄT JA PAIKALLISET LÄHTÖKOHDAT SUUNNITTELULLE

3.1 OSAYLEISKAAVA-ALUE

Osayleiskaava-alue sijaitsee Huittisten kaupungissa, Satakunnan maakunnassa, Länsi-Suomen läänissä. Kaupunki kuuluu Porin seutukuntaan.

Porin seutukunta ulottuu mereltä maakunnan kaakkoiskulmille. Seutukuntaan kuuluvat Merikarvia, Pori, Pomarkku, Ulvila, Nakkila, Huittinen, Harjavalta, Kokemäki ja Luvia. Alue muodostaa maakunnan ydinalueen ja se on väestöpohjaltaan suurin maakunnan seutukunnista. Porin seutu on Suomen seitsemänneksi suurin noin 138 000 asukkaan työssäkäynti- ja talousalue.

Liikenteellisesti Huittinen sijaitsee Turun, Tampereen ja Porin kaupunkien muodostaman kolmion keskellä. Huittisten keskustan tuntumassa risteävät Helsinki-Pori -valtatie 2, Tampere-Huittinen –Rauma -valtatie 12 sekä Tampere-Turku –kantatie 41.



Kuva 1. Suunnittelualan sijainti. Pohjakartta: Hertta-tietojärjestelmä.

Osayleiskaava-alue käsittää Huittisten kaupungin keskusta-alueen ja sen lievealueet. Pohjoisessa alue rajautuu Metsäkylään, Raskalantien ja Vt 12 liittymän pohjoispuolelle. Idässä kaava-alue sisältää Nanhian peltoaukean, Vihkimysvuoren, Jokilevon teollisuusalueen ja Kahrilan peltoalueet. Etelässä alue rajautuu Loiman kyläalueeseen. Lännessä kaava-alueeseen kuuluu Mommolan kylä sekä osa Ristikankaan kylästä. Luoteessa suunnittelualue rajautuu Kokemäenjookeen.

Kaava-alueen rajausta perustuu todettuihin suunnittelu- ja maankäytön ohjaustarpeisiin ja kattaa todennäköiset asemakaavoituksen laajentamistarpeet. Voimassa olevan rantayleiskaavan alue jää suunnittelualueen ulkopuolelle.

Kaava-alueen rajausta on tarkennettu 1.4.2008 sisältämään kaava-alueen länsiosassa sijaitsevat Vihkimysvuoren ja Pyölönvuoren alueet. Muutoksella mahdollistetaan virkistysalueiden ja -reitistöjen kokonaisvaltaisempi huomioon ottaminen laadittavassa osayleiskaavassa. Tarkistetun kaava-alueen pinta-ala on n. 4100 ha.



Kuva 2. Osayleiskaava-alueen alustava rajaus. Pohjakartta: Heritta - tietojärjestelmä



Kuva 3. Osayleiskaava-alueen rajaus 3.4.2008 tarkistuksen jälkeen. Pohjakartta: Heritta - tietojärjestelmä.

3.2 ASEMA ALUERAKENTEESSA

Satakunnan aluerakenteen kehittymiseen ovat keskeisesti vaikuttaneet meri ja Kokemäenjoki, jotka edelleen ovat selviä alueen vahvuustekijöitä. Kokemäenjokilaakson nauhamainen taajamarakenne on yksi maamme merkittävimmistä taajamavyöhykkeistä. Vyöhykkeen kehittäminen on keskeinen työ myös Satakunnan tulevaisuuden kannalta. (Lähde: Satakuntaliitto: Satakunnan maakuntakaavaehdotus)

Satakunnan maakuntavaltuuston 17.12.2009 hyväksymän Satakunnan maakuntakaavan (odottaa ympäristöministeriön vahvistamispäätöstä) mukaan Satakunnan aluerakenteen valtakunnallisen perusrungon muodostavat ylimaakunnalliset yhdyskuntavyöhykkeet Pori-Rauma-(Uusikaupunki-Turku)- rannikkoalue eli valtatie 8 vaikutusvyöhyke sekä Kokemäenjokilaakso Pori-Ulvila-Harjavalta-Kokemäki-Huittinen(-Forssa-Helsinki) eli valtatie 2:n vaikutusvyöhyke. Huittinen sijoittuu Kokemäenjokilaakson ja valtatie 2 vaikutusalueelle.

Maakunnan suurimmat väestö- ja työpaikkakeskittymät sijaitsevat rannikolla ja Kokemäenjoen varrella. Näillä alueilla väestötiheys on keskimäärin 50 as/km². Rannikkokaupungit Pori ja Rauma ovat alueen suurimmat väestö-, tuotanto- ja palvelukeskukset. (Lähde: Satakunnan maakuntakaavaehdotus)

Lähes puolet satakuntalaisista asuu maakunnan kahdessa suurimassa kaupungissa Porissa ja Raumalla. Seuraavaksi suurimmat kaupungit ovat Ulvila, Kankaanpää, Eura ja Huittinen. Tilastokeskuksen kuntien kolmijaossa kaupunkimaisia kuntia ovat Harjavalta, Pori, Rauma ja Ulvila, taajaan asuttuja Eura, Huittinen, Kankaanpää, Kokemäki, Nakkila ja Noormarkku ja muut kunnat ovat maaseutumaisia.

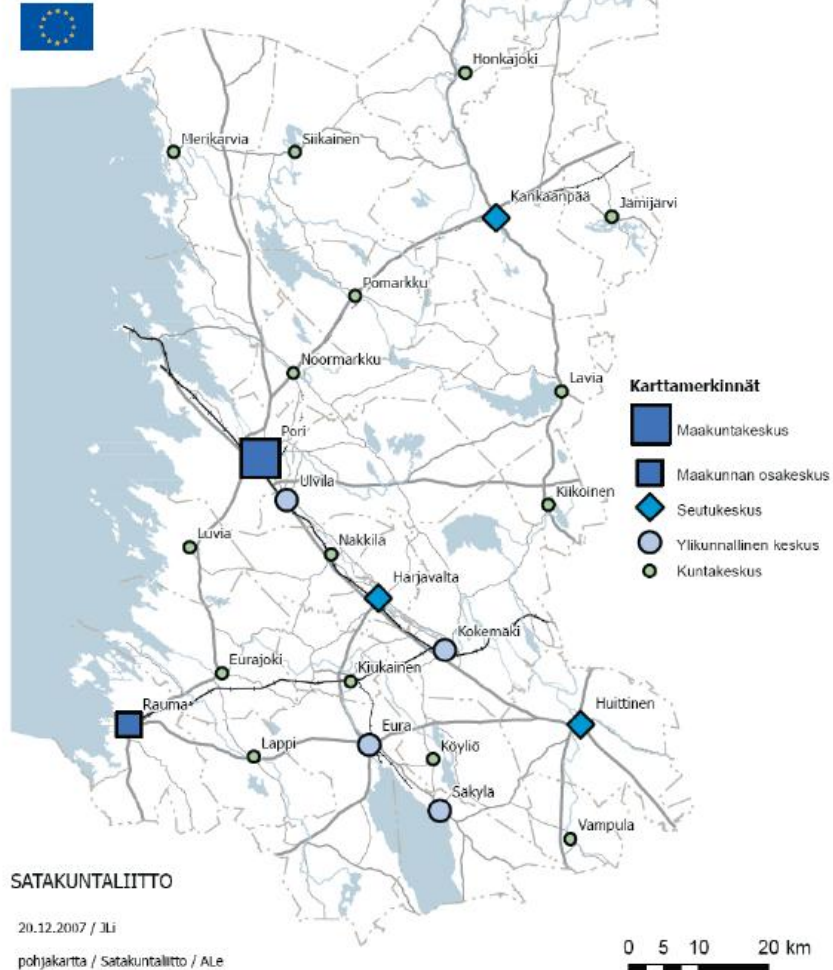
Suomen kymmenestä maisemamaakunnasta Satakunta kuuluu lähes kokonaisuudessaan lounaismaahan, joka puolestaan jakautuu useampaan maisematyyppiin. (Ympäristöministeriö, 1992). Huittisten alue kuuluu Ala-Satakunnan viljelyseutuun.

Ala-Satakunnan viljelyseutu on perusluonteeltaan tasaista, viljaille savikoille syntynyttä viljelyaluetta, mutta siellä on myös runsaasti karuja, metsäisiä soita ja viljelyseutuja. Maastomuodoiltaan alue on pääpiirteissään tasaista, mihin tuovat vaihtelua seudun poikki kulkeva koko Lounais-Suomen suurin, Säkylän ja Harjavallan kautta Poriin kulkeva harjujakso, Kokemäenjokilaakso sekä Säkylän ja Euran kuntien alueella sijaitseva Pyhäjärvi.

SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Valmisteluvaiheen aineisto:

Aluerakenne / keskusverkko
Keskukset



Kuva 4. Satakunnan palvelukeskukset (2005) Lähde: Satakunnan maakuntakaavan valmisteluaineisto.

Satakunta on yksi Suomen vanhimpia asuttuja alueita, mitä ilmentävät alueen rakennettu kulttuuriympäristö, muinaisjäänne sekä useat kulttuurihistorialliset muistomerkit. Alueella on vanhoja kaupunkeja, perinteistä vaurasta viljelyseutua sekä uudempia kasvukeskuksia. Maaseudun ja saariston perinteisten elinkeinojen muovaamat luonnon ja maiseman erityispiirteet ovat pitkälti säilyneet ja niiden muutoksissa on yleensä onnistuttu kunnioittamaan kulttuuri- ja luonnonarvoja. Rakennuskulttuurissa eri sektorit ja aikakaudet ovat erittäin hyvin edustettuina. Kaupunkien rakenne ja kaupunkikuva ovat viime vuosikymmeninä muuttuneet rajusti. Myös pienten kuntien keskustaajamat ovat kokeneet muutoksia. Suurin osa väestöstä asuu taajamissa asemakaava-alueella.

(Lähde: Satakunnan maakuntakaavaehdotus)

3.3 VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT

3.3.1 Väestö

Valtioneuvosto on 30.4.2008 päivätyllä päätöksellä vahvistanut Vampulan kunnan liittämisen Huittisten kaupunkiin vuoden 2009 alusta lähtien. Kuntaliitoksen myötä Huittisten kaupungin väkiluku on noin 10 700 henkilöä. Vuosina 2030-2040 väkiluvun oletetaan olevan nykyisellä tasolla.

Alla olevassa taulukossa on tarkasteltu Huittisten kaupungin väkilukuennustetta ennen kuntaliitosta. Tilastokeskuksen tietojen mukaan vuonna 2005 Huittisten kaupungin väkiluku oli 9064 henkilöä. Väestömäärän oletettiin tuolloin pysyvän jokseenkin samana Tilastokeskuksen kasvuennusteen mukaan. Väkiluku on viime vuosina ollut lievästi laskussa, mutta sen on ennustettu kääntyvän uudelleen nousuun (myös ilman kuntaliitosvaikutusta).

Väestöennuste ikäryhmittäin PARAS-hankkeen vuodet						
		2005	2010	2015	2020	2025
Huittinen	0 - 6	581	593	604	600	589
	7 - 16	1039	926	878	895	906
	17 - 19	341	333	299	281	289
	20 - 64	5243	5178	4871	4653	4487
	65 - 74	961	986	1246	1409	1306
	75 - 84	699	693	749	800	1052
	85 -	200	269	301	331	383
	Ikäluokat yhteensä	9064	8978	8948	8969	9012

Taulukko 1. Huittisten kunnan väestönkasvuennuste, lähde Tilastokeskus.

Muuttoliikkeen oletetaan kasvavan, mutta tasaisesti sekä lähtö- että paluumuuton suhteen, jolloin sillä ei olisi merkitystä kokonaisväestön määrään.

Noin puolet kaupungin väestöstä on työkäisiä. Tilastokeskuksen ennusteessa merkille pantavaa on kuitenkin eläkeläisten määrän voimakas kasvu. Samanaikaisesti lasten ja työkäisten suhteellinen osuus tulee tulevaisuudessa pienenemään.

Kuntien välinen muuttoliike muuton suunnan mukaan alueittain 1987-2006					
	Kaikki yhteensä				
	1990	1995	2000	2005	2006
Tulo - Huittinen	291	287	323	385	411
Lähtö - Huittinen	302	340	359	387	421

Taulukko 2. Huittisten kunnan muuttotilasto, lähde Tilastokeskus.

Osayleiskaava-alueella asuu kaupungin oman arvion mukaan noin 6000-7000 henkilöä.

3.3.2 Elinkeinorakenne ja työpaikat

Työssäkäyviä henkilöitä Huittisissa oli vuonna 2005 yhteensä 3808 henkilöä. Huittisten kaupungin tilastojen mukaan työttömyysprosentti on laskenut 2000-luvulla ollen 7,6 % vuonna 2006. Työpaikkaomavaraisuus oli 100,6 % vuonna 2005.

Huittisten historia perustuu elinvoimaiseen maatalouskulttuuriin. Huittisissa on 344 toimivaa maatilaa (2005). Tärkein tuotantosuunta on sikatalous, jota harjoitetaan noin 100 tilalla (sikoja 46 000).

Huittisiin on kehittynyt vahvaa elintarviketeollisuutta. Paikkakunnalla tuotetaan 2/3 Suomen vihannessäilykkeistä ja hilloista. Lisäksi paikkakunnalla tuotetaan erilaisia lihajalosteita ja makkaroita.

Myös metalliteollisuudella ja puuteollisuudella on merkittävä osuus koko Huittisten elinkeinorakenteesta. Huittisissa toimii myös käsityöalan osaajia.

Elinkeinorakenteen tärkeimpiä työllistäjäaloja vuonna 2005 olivat teollisuus, jossa työskenteli väestöstä 30 %, julkiset palvelut (21 % väestöstä), kauppa (13%) ja alkutuotanto (10 %).

Alkutuotanto	10,2 %
Teollisuus	30,0 %
Kaupan ala	12,7 %
Majoitus- ja ravitsemisala	3,0 %
Liikenteen ala	8,4 %
Liike-elämän palvelut	8,7 %
Julkiset palvelut	21,1 %
Elinkeino ja muu	5,8 %

Taulukko 3. Huittisten elinkeinorakenne vuonna 2005.

Huittisten suurimmat työnantajat (=työllistävät vähintään 30 henkilöä) vuonna 2008 ovat:

- Huittisten kaupunki
- Saarioisten Säilyke Oy
- Huittisten seudun TH:n ky
- Polarteknik Oy
- Lihajaloste Korpela Oy
- Kivikylän kotipalvaamo Oy
- Satakunnan vankila
- Seloy Oy
- Veljekset Mäkitalo
- Vake Oy

- Huittisten aikuiskoulutuskeskus
- Autotalo Pelttari

(Lähde: Huittisten kaupungin www-sivut)

3.4 KESKUSTAAJAMA

Huittisten keskustaajama Lauttakylä sijaitsee laajalla, jokien halkomalla viljely-alueella. Kaupunki on syntynyt kulkuteiden risteykseen. Pori-Helsinki- valtatie 2 ja Turku-Tampere-tie (kantatie 41, vt 12) ovat rajanneet keskustan rakentamisen pääosin teiden koillisneljännekseen. Keskustan painopiste on ajan kuluessa muuttunut ja hakenut paikkaansa.

Keskustaajamasta on valmistunut vuonna 1997 selvitys (Huittisten kaupunki, keskustan kehitysstrategia, Oy Iiplan Ab, 1997). Ohessa on referoitu selvityksen kohtia, jotka liittyvät keskustan kehitysvaiheisiin ja nykytilanteeseen.

1800-luvun alussa keskustan ns. ensimmäisessä kehitysvaiheessa Huittisten keskusta oli kolminapainen; painopistealueet olivat kirkon ympäristössä Kirkonkylässä, Huittistenkylässä Loimijoen itäpuolella sekä Sahkossa. Keskustan toisessa kehitysvaiheessa uusien toimintojen (Karpin pryki (panimo) ja tori) myötä keskustan painopiste siirtyi jokien väliselle alueelle. Asutus keskittyi Loimijoen ja Punkalaitumenjoen siltojen väliselle alueelle ja Sahko alkoi menettää vetovoimaansa. Kauppa ja liikenne sulauttivat vähitellen yhteen kolme kylää. (Lähde: Huittisten kaupunki, keskustan kehitysstrategia, Oy Iiplan Ab, 1997)

Nykyään valtateiden ja sisääntuloteiden risteysalueet ovat uusia vetovoima-alueita. Liike- ja yritysalamä pyrkii liikennevirtojen ääreen. Sahkon liittymäalue, joka on lähinnä valtateiden risteystä, omaa suuren kasvupotentiaalin, johon ei vuoden 1993 yleiskaavassa ole varauduttu. Keskustan painopiste on siirtymässä takaisin Sahkon suuntaan, mutta muusta kaupunkirakenteesta irrallaan olevan palvelukeskittymän kasvu tulisi keskustavision mukaan estää. Vaarana on, että keskustan palvelutarjonta köyhtyy ja uusi alue syrjäyttää vanhan keskustan. Lääkkeeksi tarjotaan olevan keskustan massiivista parantamista, jotta sen laatu ja palvelut houkuttelisivat ihmisiä asioimaan. Sahkon alueelle ehdotetaan selvityksessä maankäyttöä - mutta ei kuitenkaan keskustatoimintoja - sekä hyviä yhteyksiä keskustan suuntaan. (Lähde: Huittisten kaupunki, keskustan kehitysstrategia, Oy Iiplan Ab, 1997)

Myös Takkulan liittymä ja Helsingintien ja Huittistenkadun liittymä ovat keskustan uusia painopistealueita.

Keskustavision 1997 – raportissa esitetään yksityiskohtaisia suosituksia keskustan kehittämiseksi. Tavoitteena on vilkas ja kulttuurillisesti rikas keskusta, jonka rakenne tukee kevyen liikenteen käyttöä. Keskustavision kantavina periaatteina ovat laajat liikenteelliset tavoitteet, joiden ympärille muut tavoitteet rakentuvat. Liikenteellisten tavoitteiden perusta on raskaalta liikenteeltä rauhoitettu keskusta. Visiossa raskas liikenne on ohjattu valtateille sekä uudelle itäiselle ohitustielle. Kehittämisen painopisteitä sisääntuloväylissä on neljä: yksi kuhunkin pääilman-

suuntaan. Liikenteellisenä visiona esitetään myös Lauttakylänkadun rauhoittamista liikenteeltä keskustan alueella. Elävyyttä ja kulttuuria keskustavisiassa pyritään edistämään esimerkiksi torialueen toiminnan, ympäristötaiteen, elinkeinoelämän edellytysten ja julkisten palveluiden kehittämisellä.

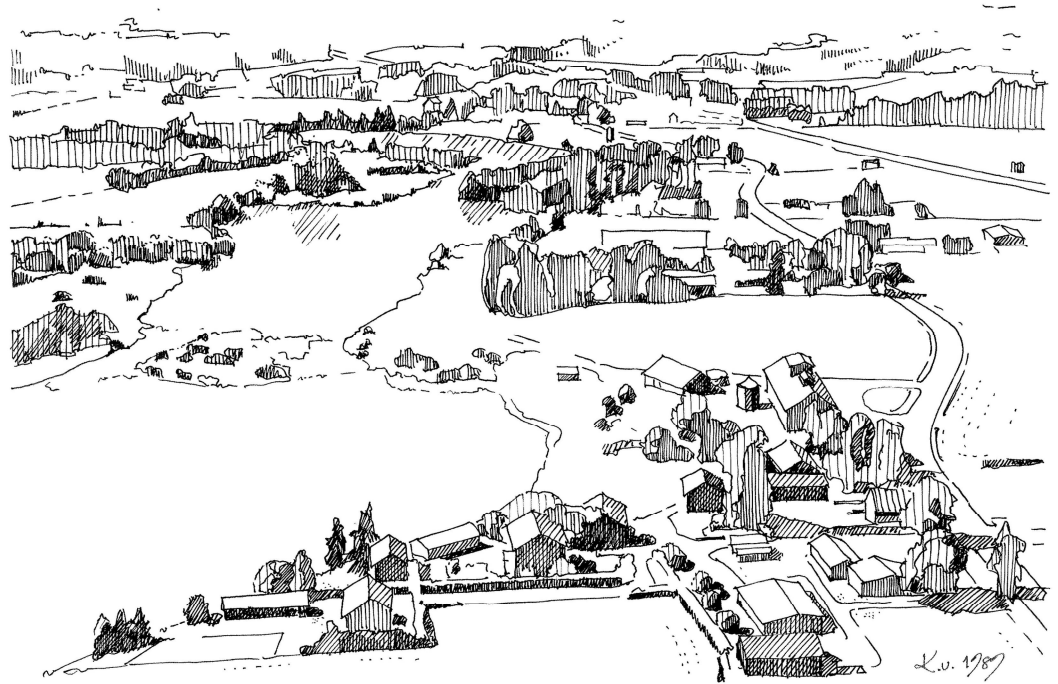


Kuva 5. Keskusta-alue yleiskaavassa 2010 vuodelta 1993.

3.5 ASUMINEN

Huittisten asutushistoria on varsin vanhaa. Huittinen on mainittu asiakirjoissa pitäjänä ensimmäisen kerran vuonna 1366. Pysyvä asutus paikkakunnalla on kuitenkin paljon vanhempaa; vanhimmat kiinteään asutukseen viittaavat löydöt ovat 400-luvulta. Huittisten vanhimpana kylänä pidetään Karhiniemeä (Karhiniemi sijaitsee Kokemäenjoen pohjoispuolella eikä näin ollen sisälly kaava-alueeseen).

Huittisten historia perustuu 1200-luvulta alkaen elinvoimaiseen maatalouskulttuuriin, jolle alueen viljavat jokivarsipellot loivat perustan. Maanviljelyksestä elantonsa saanut väestö asutti vähitellen jokivarsien kumpareet. Asumukset yhdistyivät toisiinsa jokivarsia myötäilevien teiden välityksellä. Uudisrakentaminen on tukeutunut paljolti vanhaan tieverkkoon. (Lähde: Huittinen, keskustan viheryleissuunnitelma, Maisema ja Ympäristö Oy, 1990)



Kuva 6. Suuret tilakeskukset ovat sijoittuneet jokivarsien kumpareille. Kuva: Loimijoki Vanhakoskelta, Kaija Uusitalo, 1989.

Huittisissa tämän osayleiskaavan alueella kyläasutus on perinteisesti keskittynyt jokien varsille. Suunnittelualueella on ollut runsaasti kyliä; Loimijoen varrella sijoittuneina Loima, Korkeakoski, Kaharila, Mommola, Lauttakylä, Huittinen, Kirkonkylä ja Pappilanniemi, Punkalaitumenjoen varrella Kiviranta, Löysälä ja Leppäkoski sekä Sammujoen varrella keskellä laajoja viljelyaukeita Sampu ja Nanhia. Pienempiä, esimerkiksi kahdesta talosta muodostuneita kyliä ovat lisäksi Mauriala ja Huhkola.

Huittisten seutu on ollut kaikkiaan varsin vaurasta aluetta. Kylät, jotka jo 1500-luvun lopulla olivat alueen vauraimpia, ovat säilyttäneet asemansa nykypäivään saakka ja myös asutus on kerääntynyt niiden ympärille. Tällaisia kyläkeskittymiä sijaitsee alueella viisi: Loima, Mommola, Huittinen, Kirkonkylä, Sampu ja Nanhia. Näistä merkittävästi varakkain on ollut Sampu, joka vielä nykyäänkin on aktiivinen kyläalue.

Ensimmäinen kirjallinen maininta Huittisten kylästä löytyy 1390-luvulta. Huittisten kylään on sulautunut useita eri kyliä ja näin on muodostunut nykyisen keskustan alue. Lauttakylän ja Huittisten kylän välillä on ollut silta ja näiden välinen vuorovaikutus on ollut muutenkin voimakasta. Lauttakylä eli Sahko onkin useissa lähteissä laskettu kuuluvaksi Huittistenkylään. Näiden kahden tienoilta on syntynyt Huittisten keskusta ja sen laajenemissuunnat ovat olleet joen itäpuolella, jolloin esimerkiksi Kirkonkylä, Pappilanniemi, Huhkola ja Kiviranta ovat sulautuneet keskustaaajaman välittömään vaikutuspiiriin. Loima, Mommola, Sampu ja Nanhia ovat edelleen säilyneet kyläkeskuksina. Loimassa ja Sampussa sijaitsee edelleen kyläkoulu, jossa toimii ala-aste. Muut kylät, kuten Korkeakoski, Kaharila, Kiviranta, Löysälä ja Leppäkoski, ovat myös säilyttäneet paikkansa asuinpaikkoina, joko yksittäistaloina, tilakeskuksina tai muina asuinkeskittyminä.

(Lähteet: Huittisten keskustan ja sen lievealueiden osayleiskaava-alue Historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi, Museovirasto/RHO, John Lagerstedt, 2008; Suur-Huittisten pitäjän historia, Aina Lähteenoja, 1949; Suur-Huittisten historia IV, Raimo Viikki, 2000)

Huittisten uudemmissa asukaskeskittymistä alueellisesti laajin on keskustan pohjoispuolella sijaitseva yhtenäinen Huhkola-Untonmäen asuntoalue. Kivirannan asuntoalue sijaitsee keskustaaajaman vieressä Punkalaitumenjoen toisella puolen. Huittisten tiivis, keskustamainen rakenne päättyy pohjoisen suunnassa Pappilanniemeen, Takkulaan ja Sampuun.

Keskustaaajaman itäpuolella sijaitsee Löysälän asuntoalue. Taajaman ja Löysälän väliin on suunnitteilla uusi Kuninkaisten kaupunginosa, johon tulee sijoittumaan merkittävästi uutta asumista.

Keskustaaajaman ja valtatie 2:n välisellä alueella asutus keskittyy tällä hetkellä lähinnä Sahkon ja Hein-Erkkilän alueelle. Sahkon alueen toimintojen painopiste on siirtymässä asumisesta palvelu- ja toimitilarakentamiseen. Muilta osin keskustaaajaman eteläpuolella asutus sijoittuu säteittäisesti kulkevien pääteiden - Loimijoentien ja kaava-alueen eteläosassa myös Korkeakoskentien sekä Kirkonkyläntien - varteen Mommolassa, Maurialassa ja Loiman kylässä.

3.6 PALVELUT

Satakunnan palvelukeskusluokituksen mukaan (2005) Huittinen on Kankaanpään ja Harjavallan tapaan seutukeskus. Maakunnan osakeskus on Rauma ja maakuntakeskus on Pori.

Hyvä liikenteellinen sijainti valtateiden risteyskohdassa ja vahva teollisuus on tuonut Huittisiin runsaasti eri alan kaupallisia palveluja. Huittisista on muodostunut myös laaja osaamiskeskittymä ja koulutuskaupunki. (Lähde: Huittisten kaupungin www-sivut)

3.6.1 Kaupalliset palvelut

Huittinen on yhden keskustaaajaman kaupunki, jonka palveluvarustus on monipuolinen. Huittisten keskustaaajama on Lauttakylä, joka on talousalueensa ja työssäkäyntialueensa kaupallinen keskus.

Huittisissa on Satakunnan neljänneksi suurin vähittäiskaupan keskittymä. Kauppa- ja palveluyritykset ovat keskittyneet keskustan ydinalueelle, joten niiden saavutettavuus on verrattain hyvä.

Kylä- ja haja-asutusalueilla ei ole kaupallisia palveluita lukuun ottamatta matkailuun liittyviä palveluita (maatilamatkailu ja vastaavat tilauspalvelut) sekä mahdollista pienimuotosta toimintaa kylätaloissa.

3.6.2 Keskeisimmät julkiset palvelut

Kaava-alueella sijaitsevat Kuninkaisten, Huhkolan ja Sahkon päiväkodit.

Keskustaaajamassa sijaitsevat Kyläraitin esiopetus, Lauttakylän koulu (luokat 1-6), Pellonpuiston peruskoulu (luokat 7-9) sekä Lauttakylän lukio. Lisäksi kaava-alueella sijaitsevat Loiman koulu (luokat 1-6) ja Sammun koulu (luokat 1-6). Suttilan koulu jää kaava-alueen ulkopuolelle.

Kuninkaisissa sijaitsevat terveyskeskus ja terveyskeskuksen vuodeosasto, dementiakoti ja Kuninkaisten kotipalvelukeskus, vanhusten palveluasuntoja, musiikkiopisto ja ryhmäpäiväkoti.

Huhkolassa sijaitsevat tehostetun palvelun yksikkö ja palvelutalo Kaariranta.

3.6.3 Liikennepalvelut

Liikenteellisesti Huittinen sijaitsee Turun, Tampereen ja Porin kaupunkien muodostaman kolmion keskellä. Välittömästi Huittisten keskustan tuntumassa risteävät Helsinki-Pori -valtatie ja Tampere-Huittinen-Rauma -valtatie sekä Tampere-Turku -kantatie. Sijaintinsa vuoksi Huittinen on erittäin vilkas linja-autoliikenteen risteämispaikka. Linja-autojen pikavuorot kuljettavat yli 2000 matkustajaa päivittäin Huittisten kautta moniin eri suuntiin. (Lähde: Huittisten kaupungin www-koti-sivut)

3.6.4 Kaupalliset palvelut

Yleiskaavoituksen yhteydessä on laadittu Huittisten kaupan palveluverkkoselvitys. Selvityksessä arvioidaan Huittisten kaupallista asemaa suhteessa naapurikuntiin ja –keskuksiin sekä kaupan kehittymismahdollisuuksia ja markkinoita.

Huittinen on ostovoiman virtauksen kohde eli kuntaan tulee ostovoimaa muualta. Selvityksen mukaan Huittisissa on hyvät päivittäistavara- ja kaupapalvelut ja kaupungin kokoon nähden varsin monipuoliset erikoistavara- ja kaupapalvelut. Huittisten erityispiirre on vahva autokauppasektori, joka laajentaa kaupungin vaikutusalueita selvästi.

Ostovoiman ennustetaan kasvavan Huittisissa. Huittisten oman väestön ostovoimaan perustuva vähittäiskaupan lisäpinta-alan tarve on vuoteen 2030 mennessä noin 13 500 k-m². Mikäli Huittisten kaupallinen vetovoima ja sitä kautta ostovoiman virtaus pysyy nykyisellä tasolla, on pinta-alan tarve lähes 40 % suurempi eli noin 18 000 k-m². Pinta-alatarve suuntautuu suurimmaksi osaksi erikoistavara- ja kaupapajaan.

Selvityksen mukaan Sahko on luonteva kaupallisten toimintojen laajentamisen alue. Keskustassa korostuvat palvelut ja pienet erikoisliikkeet. Risto Rytin katu profiloituisi kaupalliseksi akseliksi, joka yhdistäisi keskustan ja Sahkon. Kaupungin näkemyksen mukaan Sahko toimisi keskustan laajenemisalueena. Selvityksen mukaan Sahko soveltuu myös kaupan suuryksiköille. Raskaampi tilaa vievä kauppa puolestaan sijoittuisi luontevasti keskustan ulkopuolisille alueille, kuten Kaharilan palvelukeskukseen sekä Koskuan ja Takkulan teollisuusalueille. (Lähde: Huittinen, Kaupan palveluverkkoselvitys, Entrecon, 20.5.2009)

Huittisten kaupan palveluverkkoselvityksen lisäksi yleiskaavatyön aikana on laadittu kaksi kaupallista selvitystä koskien Sahkon kaupapaikkaa. Nämä selvitykset ovat tämän selostuksen liitteinä.

3.7 LUONTO

3.7.1 Taustaa

Osayleiskaavatyötä varten on laadittu luontoselvitys (Pöyry Environment Oy 2008). Selvitys perustuu olemassa oleviin lähtötietoihin sekä keväällä ja kesällä 2008 tehtyihin maastokartoituksiin. Maastokartoitusten tavoitteena oli selvittää alueelta luonnonympäristön yleispiirteet sekä seuraavat maankäytön suunnittelussa huomioitavat kohteet:

- luonnonsuojelulain 29§:n suojellut luontotyytit
- vesilain 15a §:n ja 17a §:n luonnontilaisina säilytettävät kohteet
- metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt
- uhanalaisille lajeille (luonnonsuojeluasetuksen liite 4) sekä luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeille (mm. liito-orava) ja lintudirektiivin liitteen I lajeille soveltuvat elinympäristöt sekä
- muut luonnon monimuotoisuuden kannalta huomionarvoiset kohteet.

Seuraavassa on lyhyesti referoitu luontoselvityksen tuloksia.

3.7.2 Kasvillisuus ja eläimistö

Selvitysalue sijaitsee eteläborealisella kasvillisuusvyöhykkeellä Lounaismaan ja Pohjanmaan rannikon alueella. Alueen metsäkasvillisuus vaihtelee kallioiden karuista männiköistä reheviin pellonreunametsiin ja puronvarsilehtoihin.

Alueella sijaitsee Natura 2000 – kohteeksi luokiteltu Vanhakoski (F10200049). Kohde muodostuu Loimijoen alajuoksulla sijaitsevien koskien ja rantalehdon muodostamasta kokonaisuudesta. Siihen kuuluvat Vanhankosken alue keskusten eteläpuolella sekä Pappilansaari sen pohjoispuolella. Kohde on tyyppiltään SAC-alue ja sen pinta-ala on 101 ha. Aluekokonaisuuteen liittyvä Pappilansaari joen alajuoksulla on niittysaari, jossa on ketomaisia, lehtomaisia ja hakamaan luonteisia niitty- ja metsäalueita. Alueen kosket ovat merkittäviä kalojen lisääntymisalueita ja erityisesti uhanalaisen toutaimen kannalta elintärkeitä.

Vuonna 2008 tehdyssä luontoselvityksessä osayleiskaava-alueelta löydettiin 10 liito-oravaesiintymää. Alueella on monin paikoin liito-oravalle sopivia kuusivaltaisia metsiä, joissa kasvaa haapaa. Todetut liito-oravaesiintymät sijoittuvat kaupungin keskustan etelä- ja itäpuolelle. Valtatie 12:n länsipuolelta löytyi kaksi esiintymää, joista molemmat jäävät lopullisen kaava-alueen ulkopuolelle.

Selvitysalueelta pyrittiin kartoittamaan isomaksaruohon esiintymät, koska se on ravintokasvi kalliosinisiivelle, joka on erityisesti suojeltava ja uhanalainen laji (vaarantunut, VU). Kalliosinisiipeä on tavattu selvitysalueen ympäristössä.

Metsä- ja piha-alueiden kolopuut ja rakennukset saattavat olla sopivia pesäpaikkoja lepakoille, joista kaikki Suomessa tavattavat lajit kuuluvat luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeihin. Tarkempaa tietoa lepakoiden käyttämisestä alueista voidaan saada lepakodetektoria apuna käyttäen tehtävällä kartoituksella. Jokiympäristöt soveltuvat elinympäristöksi saukolle, joka kuuluu myös luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin.

Luontoselvityksessä mainitut, luontoarvoiltaan merkittävät kohteet:

Natura 2000 –kohteet

1. Vanhakoski

Uhanalaisten lajien ja luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien esiintymät

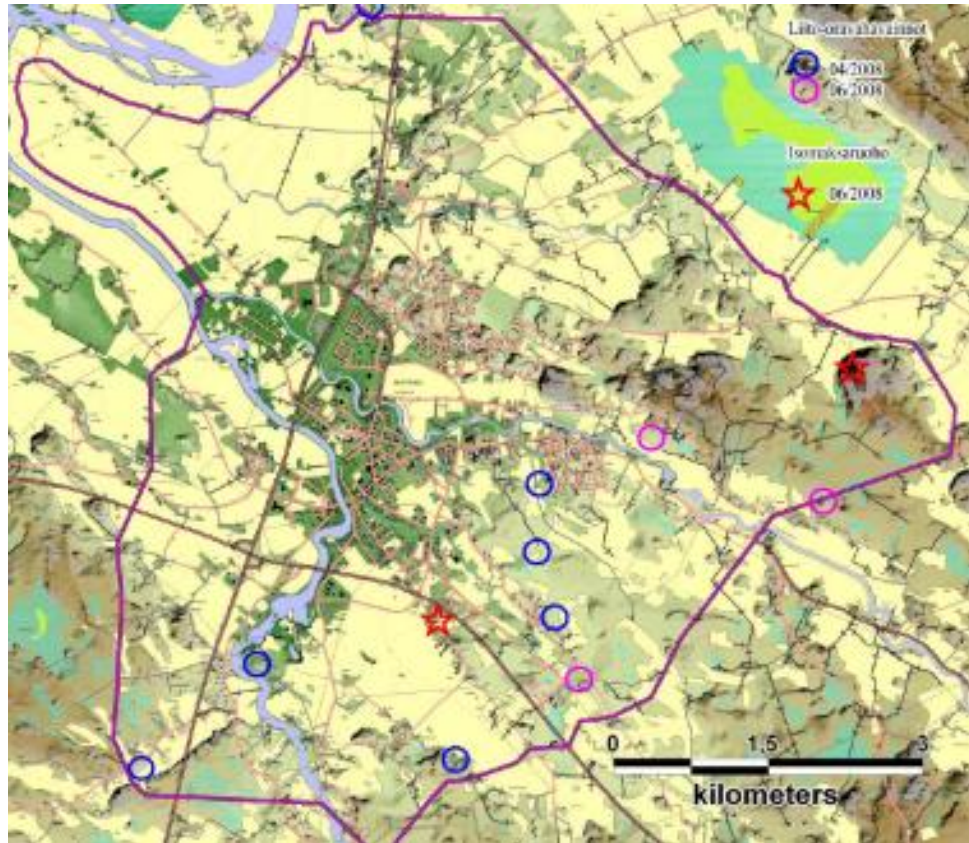
2. Metsäkylän liito-oravaesiintymä
3. Vanhakosken liito-oravaesiintymä
4. Kaharilan liito-oravaesiintymä
5. Jokilevon liito-oravaesiintymä
6. Korisevan liito-oravaesiintymä
7. Kuninkaisten eteläinen liito-oravaesiintymä
8. Kuninkaisten itäinen liito-oravaesiintymä
9. Yljoen liito-oravaesiintymä
10. Saarisen liito-oravaesiintymä
11. Maurialan liito-oravaesiintymä
12. Pyölonvuoren maksaruohokasvusto
13. Jokilevon maksaruohokasvusto

Mahdolliset metsälakikohteet

14. Sillakosken puro
15. Kaharilan korpi
16. Kossin lehto
17. Pukinoja Jokilevon lehto
18. Kännönvuoren kallio
19. Vihkimysvuoren kalliot ja noro

Muut kohteet

20. Karimäen keto
21. Kuninkaisten koski ja sivupuro



Kuva 7. Kaava-alueella todetut liito-oravaesiintymät ja isomaksaruohokasvustot. Lähde: luontoselvitys, Pöyry Environment Oy, 2008

3.7.3 Luontoselvitysten johtopäätökset

Selvitysalueen huomattavimmat luontoarvot liittyvät sen jokiympäristöihin, viljelysalueiden reunametsiin ja korkeisiin kallioisiin vuoriin. Kolme jokiuomaa ja niiden sivuhaarat muodostavat läpi alueen ulottuvia ekologiaa käyttäviä ja vihervyöhykkeitä, joiden säilyttäminen on suositeltavaa.

Natura-verkostoon sisältyvä Vanhankosken alue on valtakunnallisesti arvokas. Lisäksi valtakunnallisesti arvokkaina voidaan pitää uhanalaisten lajien ja luontodirektiivilajien esiintymiä. Lainsäädännön nojalla voimakkaimmin maankäyttöä rajoittavia kohteita alueella ovat luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat. Alueella todettiin keväällä 2008 kymmenen liito-oravaesiintymää. Lisäksi joistakin kohteista on mainittu niiden soveltuvan liito-oravalle.

Muut selvityksessä todetut luontokohteet ovat paikallisesti arvokkaita. Metsäläikkökohteiden metsänhoidolliset hoito- ja käyttötoimenpiteet tulee tehdä elinympäristöjen ominaispiirteet säilyttävällä tavalla. Mikäli mainitut kohteet eivät täytä metsälain vaatimuksia, voidaan niitä silti pitää muina paikallisesti huomionarvoisina luontokohteina. Molemmissa tapauksissa kohteet tulee huomioida maankäytön suunnittelussa, niin että suunnittelu muun muassa edistää luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä (maankäyttö- ja rakennuslaki 5 §). Alueella ei todettu kohteita, jotka täyttäisivät luonnonsuojelulain 29 §:n kriteerit suojelluista luontotyypeistä tai jotka olisivat vesilain 15a§ ja 17a§ mukaisia luonnontilaisia pienvesiä.

Liito-orava kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on luonnonsuojelulain 49 §:n perusteella kielletty. Vuoden 2000 uhanalaistarkastelussa (Rassi ym.) liito-orava on arvioitu vaarantuneeksi lajiksi (VU). Selvitysalueella on tehty aikaisempia liito-oravahavaintoja kolmessa eri paikassa (Lounais-Suomen ympäristökeskus 2008).

Liito-oravan suojeluarvojen turvaamiseksi kaavassa tulee käyttää tarkoitukseen soveltuvia kaavamerkintöjä ja -määräyksiä. Ohjeina voidaan käyttää maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön ohjetta ”Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen määrittäminen ja turvaaminen metsien käytössä (30.6.2004) ja ympäristöministeriön ohjetta ”Liito-oravan huomioon ottaminen kaavoituksessa” (9.11.2005). Liito-oravan pesäpuita ja mahdollisia pesäpuita sekä niiden läheisiä puita ei saa kaataa ja esiintyminä rajatut alueet tulisi säilyttää yhtenäisinä, niin ettei niitä voimakkaasti muuteta esimerkiksi rakentamisella. Esiintymiä ympäröivillä laajemmilla metsäalueilla tulee huomioida liito-oravien kannalta tarpeellisten liikkumisyhteyksien säilyminen. Liito-oravametsät tarjoavat usein sopivaa elinympäristöä myös muille uhanalaisille lajeille.

3.8 MAISEMA JA KULTTUURIYMPÄRISTÖ

3.8.1 Taustaa

Osayleiskaavatyötä varten on laadittu maisemaselvitys Pöyry Environment Oy:ssä (nyk. Pöyry Finland Oy) työn valmisteluvaiheessa (2008 – 2009). Maisemaselvitykseen on kerätty tietoa maiseman perustekijöistä ja maiseman historiasta, listattu lähdeaineiston perusteella maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet sekä annettu maisemallisesta näkökulmasta suosituksia maankäytön suunnittelua varten.

Maiseman ja kulttuuriympäristön piirteitä ja arvoja on osayleiskaavatyötä varten selvitetty mm. seuraavista lähteistä:

- Rakennuskulttuuriyö Kivikenkä on vuosina 2005-2006 selvittänyt Huittisten rakennetun ympäristön ja maiseman historiaa ja piirteitä (Maisemahistorian tutkimus, maisema-analyysi, rakennusinventointi).
- 17.12.2009 hyväksytyn maakuntakaavan laatimisen yhteydessä on koottu tietoa seudun maisema- ja kulttuuriympäristöarvoista (mm. arvokkaat maisema- ja/tai kulttuuriympäristökokonaisuudet, rakennusperintö, esihistoriallisen ajan muinaisjännökset)
- Museovirasto on vuonna 2008 laatinut selvityksen kaava-alueen historiallisen ajan muinaisjännöksistä (John Lagerstedt: Huittisten keskustan ja sen lievealueiden osayleiskaava-alue: Historiallisen ajan muinaisjännösten inventointi, Museovirasto 2008).

Edellä mainittujen selvitysten lisäksi käytössä on ollut myös muuta lähtömaterialia. Käytössä olleet selvitykset on listattu tämän kaavaselostuksen lähdeluetteloon.

Olemassa olevien selvitysten tuloksia on täydennetty maastohavaintojen ja kartta- ja ilmakuvatarkastelujen perusteella. Seuraavassa on lyhyesti referoitu maisemaselvitystä sekä muiden em. selvitysten tuloksia.

3.8.2 Sijainti laajemmassa maisemakokonaisuudessa

Maisema-alueityöryhmän mietinnön I (66/1992) mukaisessa maisemamaakuntajaoissa Huittisten seutu on osa Lounaismaan maisemamaakuntaa. Mietinnön mukaan Lounaismaassa ”maiseman peruselementit vaihtelevat rikkonaisesta saaristosta ja kumpuilevista osittain paljastuneista kallioalueista laajoihin tasaisiin, viljaviin savikkoalueisiin, joilla lukuisat joet kiemurtelevat”.

Lounaismaa on edelleen jaettu kuuteen seutuun, joista Huittinen on osa Ala-Satakunnan viljelyseudun ydinaluetta. ”Seutu on vaurasta viljelyaluetta, mutta lounaiseen viljelyseutuun verrattuna siellä on runsaasti karuja, metsäisiä ja soisia syrjäseutuja. Viljelymaisemat sijaitsevat yleensä viljavilla savikkoalueilla, jotka Kokemäenjokilaaksossa levittäytyvät koko maassa poikkeuksellisen mittavina tasankoina. Pääosa asutuksesta keskittyy viljavien savikoiden tuntumaan. Taajami- en ulkopuolinen asutus on ryhmittynyt melko väljästi, yleensä nauhamaisesti (jo- kien tai harjujen) tuntumaan” (Maisema-alueityöryhmän mietintö I 66/1992).

Satakunnassa on monia valtakunnallisesti ja jopa kansainvälisesti arvokkaita luontokohteita ja kulttuuriympäristöjä

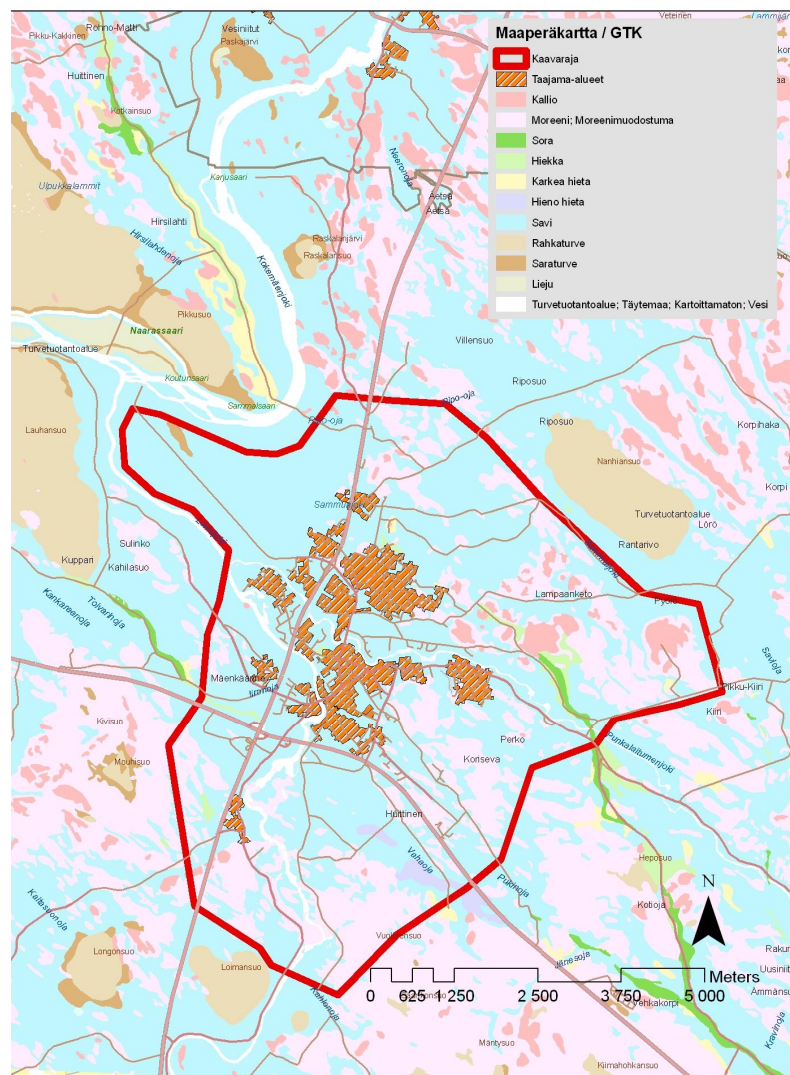


Kuva 8. Lounaismaan maisemamaakunnan seutujako Satakunnan alueella. Eri seudut on merkitty karttaan eri väreillä. Lähde: Satakuntaliitto

3.8.3 Kallio- ja maaperä

Huittisten kallioperä on pääasiassa granodioriittia. Kallioperä on paljolti paksujen irtomaakerrosten peittämä. Seudulla yleisimmät maalajit ovat savi, turve ja moreeni. Jokilaaksojen laajoja savikoita kehystävät pohjois-, itä- ja länsipuolella kalliosydämiset moreenimäet. Luoteessa savikot muuttuvat laajoiksi turvepohjaisiksi suoalueiksi. Kunnan halki kulkeva harjujakso on osittain jäänyt savikerrosten alle. Koillisesta Huhtamosta tuleva harju jakaantuu kahdeksi haaraksi Vakkilassa.

Suunnittelualueen pintamaista savi on yleisin maalaji ja toiseksi yleisin on moreeni. Savimaat ovat tasaisia viljelymaita ja moreenimaat pienimuotoisesti vaihtelevia metsämaita. Avokallioita esiintyy taajaman itäpuolisella ja osin jyrkkäpiirteisellä metsävyöhykkeellä.

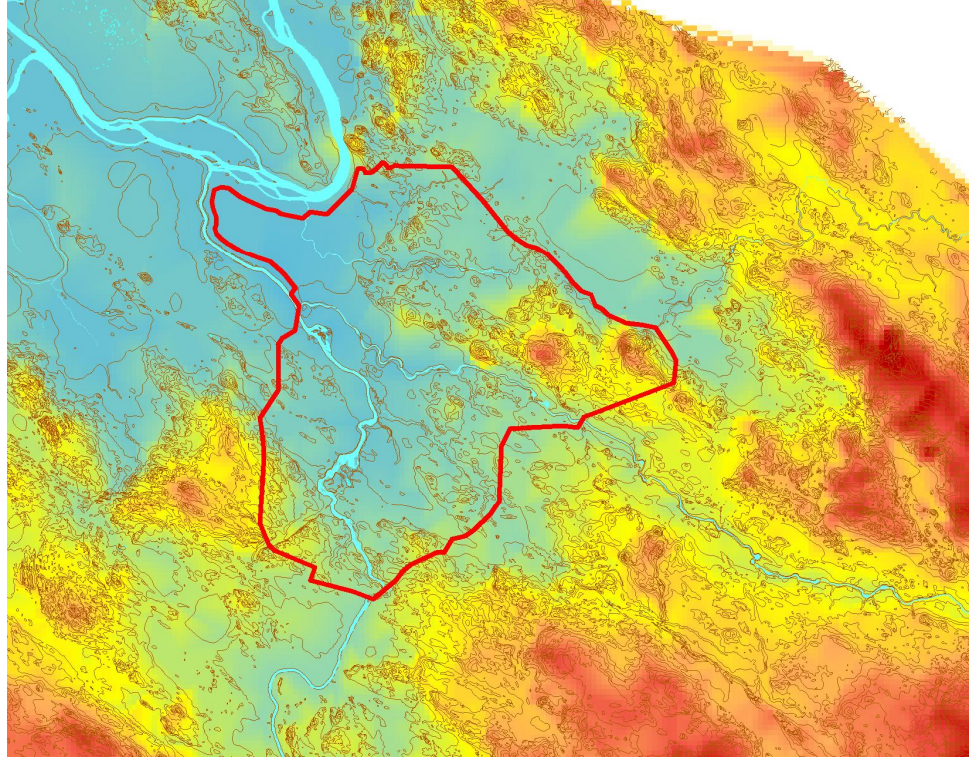


Kuva 9. Suunnittelualueen maaperäkarta. Lähde: GTK

3.8.4 Korkeussuhteet

Kallioperä määrittelee paljolti maiseman suurmuodot. Jääkauden jälkeisten järvi- ja merivaiheiden aikana vesistöjen pohjalle kertyneet hienot maa-ainekset ovat peittäneet ja tasoittaneet jokilaaksot laajoiksi tasangoiksi. Alavinta maasto on suunnittelualueen luoteisosassa Kokemäenjoen ja Loimijoen yhtymäkohdassa,

jossa maaston korkeustaso on hieman yli 40 m mpy. Kaava-alueen korkeimmat maastokohdat ovat metsäisillä kallio- ja moreenimailla alueen itä- ja eteläosissa. Suunnittelualueen korkein kohta on Pyölönvuori, joka kohoaa yli sadan metrin korkeuteen. Pyölönvuoren länsipuoleisten Vihkimysvuoren ja Kännönvuoren laakialueet jäävät hieman sadan metrin korkeustason alapuolelle.



Kuva 10. Kaava-alueen ja sen ympäristön korkeussuhteet.

Paksuista savikerrostumista johtuen laajat alueet ovat tasaisia. Pisimmät ja jyrkimmät rinnemaastot löytyvät Kännönvuoren - Pyölönvuoren kalliomoreenijaksosta ja Mommolan lounaispuolisesta moreenvyöhykkeen reunasta. Muita tärkeitä selänmuodostumia Huittisissa ovat Korkeakallio ja Pikkukallio Katinhännässä, Mansikkamäen ja Pahkionvuoren muodostama kanjoni, sekä avoimesta viljely- ja jokimaisemasta kohoava Ripovuori.

Maurialasta Korvenkylään suuntautuva tie kulkee pitkässä kapeassa solassa, jonka kaakkoisreuna muodostuu pitkästä yhtenäisestä kalliorintauksesta. Etenkin koskiosuuksilla (Mommolan, Maurialan ja Opistonkoski) jokien rantavyöhykkeisiin on syntynyt huomattavia jyrkkiä rantapenkereitä.

3.8.5 Vesisuhteet

Pintavedet

Suunnittelualueella virtaa kolme jokea. Punkalaitumenjoki yhtyy taajaman pohjoispuolella Loimijokeen, joka alueen koillispuolella laskee Kokemäenjokeen. Sammunjoki laskee alueen pohjoisosassa suoraan Kokemäenjokeen.

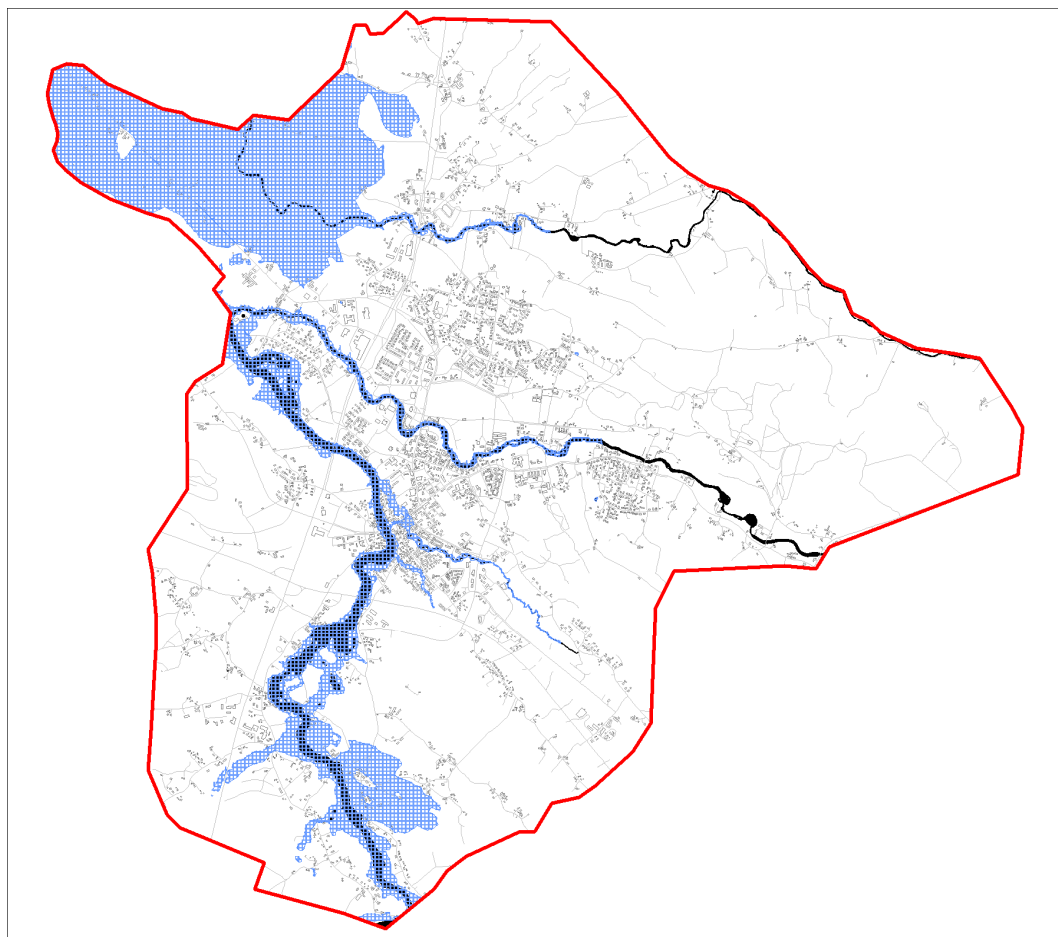
Pintaveden ekologinen ja kemiallinen tila on luokiteltu Kokemäenjoessa tyydyttäväksi ja muissa joissa välttäväksi (Lounais-Suomen ympäristökeskus 2008).

Lisäksi alueella on lukuisia pienempiä pintavesiuomia ja selännealueilla pienialaisia soistumia.

Tulvat

Tulvat ovat yleisiä suunnittelualueen jokilaaksoissa. Vesistöjen tulvariskien hallitsemiseksi Lounais-Suomen ympäristökeskus on laatinut raportin suositeltavista alimmista rakentamiskoroista Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa (Lounais-Suomen ympäristökeskuksen raportteja 5/2006). Alin suositeltava rakentamiskorkeus Lauttakylässä on +47,20 m ja Maurialankosken alaosassa +50,8 m (korkeusjärjestelmä N60).

Määritetyt alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet perustuvat määrityshetkellä ympäristöhallinnon käytössä oleviin vedenkorkeustietoihin. Jokivesistöillä alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet perustuvat keskimäärin kerran 50 vuodessa (HW 1/50) esiintyviin tulvavedenkorkeuksiin, joihin tulee lisätä lisäkorkeus riittävän tulvasuojelutason saavuttamiseksi. Loimijoen alaosalla käytetty lisäkorkeus on 1,20 m.



Kuva 11. Tulva-alue HW 1/50. Lähde SYKE, Ympäristöhallinnon paikkatietoaineisto

Alueidenkäytössä on otettava huomioon viranomaisten selvitysten mukaiset tulvavaara-alueet ja pyrittävä ehkäisemään tulviin liittyvät riskit. Alueidenkäytön suunnittelussa uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille. Tästä voidaan poiketa vain, jos tarve- ja vaikutus selvityksiin perustuen osoitetaan, että

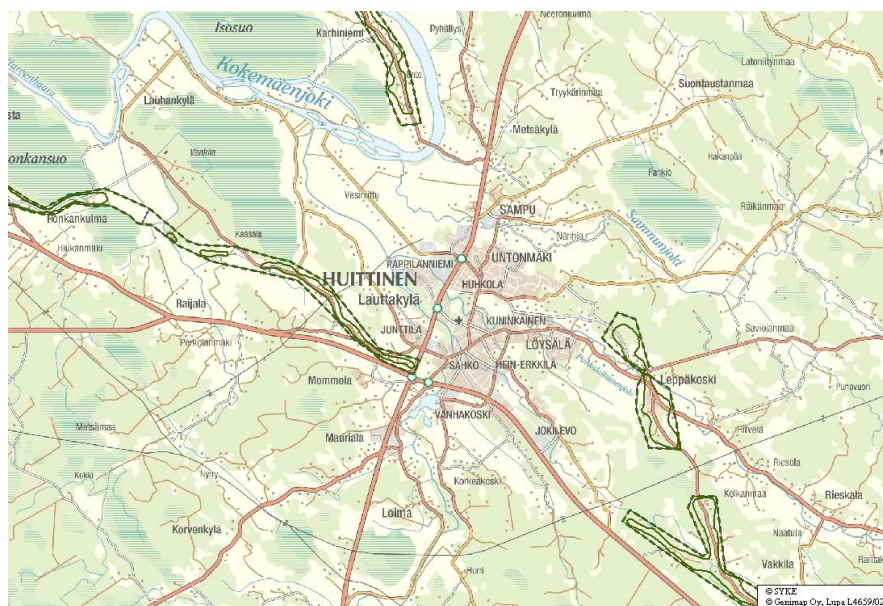
tulvariskit pystytään hallitsemaan ja että rakentaminen on kestävä kehityksen mukaista (VAT).

Pohjavedet

Pohjavesialueet sijoittuvat alueen kapeille harjujaksoille.

Kaava-alueelle sijoittuvat Sahkonkankaan sekä Leppäkosken I luokan pohjavesialueet:

- Sahkonkangas: kokonaispinta-ala 2,03 km² / muodostuva pohjavesimäärä 2000 m³ / d
- Leppäkoski : kokonaispinta-ala 0,65 km² / muodostuva pohjavesimäärä 150 km³ / d



Kuva 12. Pohjavesialueet (ulompi katkoviivaraja) ja muodostumisalueen raja (sisempi yhtenäinen viiva). Lähde: Hertta – tietojärjestelmä.

3.8.6 Ilmasto

Satakunta lukeutuu sekä merelliseen että mantereiseen ilmastoon. Talvi on selvästi muuta Suomea lämpimämpi, meri pitää sään lauhana. Vallitsevat tuulet puhaltaavat etelästä ja lounaasta. Tuulisuus, etenkin laajoilta peltoaukeilta talviaikaan puhaltaavat tuulet, on syytä ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa.

3.8.7 Maisemarakenne ja maisemakuva

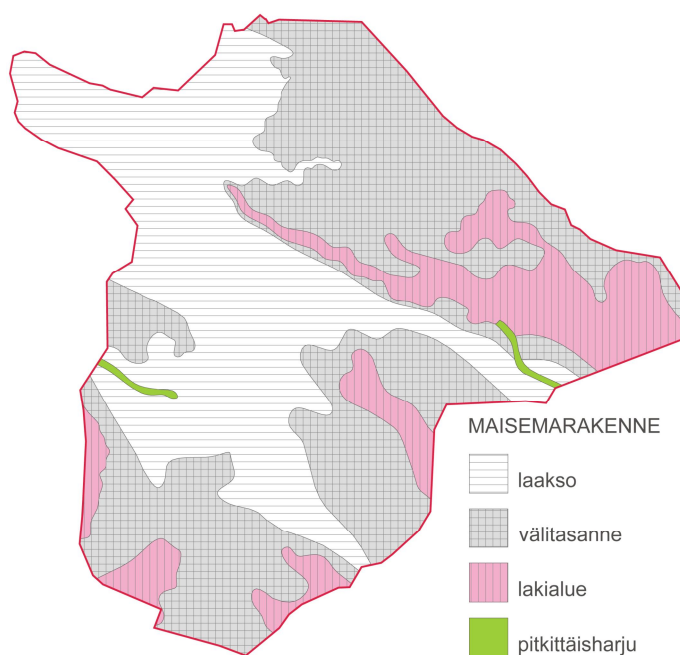
Huittisten maiseman peruspiirteet pohjautuvat ensisijaisesti jääkauden jälkeisten meri- ja järvivaiheiden aikana kerrostuneisiin laajoihin, paksuihin savikoihin. Savialueet syntyivät sulamisvaiheen viimeisen meren, Litorinameren pohjalle, jonka ylin ranta Huittisissa on nykymaastossa noin 65 metrin korkeudessa. Kallioperän korkeimmat kohdat erottuvat avoimesta savitasangoista loivapiirteinä, metsäisinä moreenimaina ja korkeimmat kohdat paljaaksi huuhtoutuneina avokallioina. Erityisen selkeän maisematilan rajan muodostaa Kännövuoren, Vihkimysvuoren ja Pyölonvuoren selänketju Punkalaitumenjoen pohjoispuolella.

Maisemarakenteessa on nähtävissä selvä jääkauden ja sen jälkeisten sulamis- ja kerrostumisvaiheiden synnyttämä suuntaisuus kaakosta luoteeseen. Pääosa jokilaaksoista ja harjuista noudattelee jään vetäytymissuuntaa.

Kaava-alueen koillis-kaakkois-lounaisosissa kaava-alueen maisema koostuu metsäisistä moreenimaista ja niiden välisistä kapeista viljellyistä jokilaaksoista. Maisematila avautuu voimakkaasti kohti kaava-alueen luoteisosaa ja Kokemäenjokea, jossa laaja, alava savikko on viljelykäytössä.

Asutus on varhaisista ajoista lähtien hakeutunut viljelykelpoisen maan tuntumaan jokien rannoille ja kovalle maapohjalle savikoita reunustavien harju- ja moreenimäkien rinteille. Viljelykseen on otettu lähes kaikki siihen soveltuva maa. Maiseman tilajako ja maisemakuva on siten etenkin vanhimman asujaimiston alueella vakiintunutta peltojen, tiestön ja asutuksen noudattaessa maaperää ja maiseman muotoja.

Huittisten taajama on vähitellen laajentunut jokien muodostamaan maisemalliseen solmukohtaan. Asutukselle välttämättömät kulkureitit ovat entisestään vahvistaneet taajaman merkitystä toiminnallisena solmukohtana. Voimakkaasti maisemakuvaan ovat vaikuttaneet valtateiden Turku-Tampere- ja Helsinki-Pori rakentuminen taajaman länsi- ja eteläpuolelle.



Kuva 13. Alueen maisemarakenne.

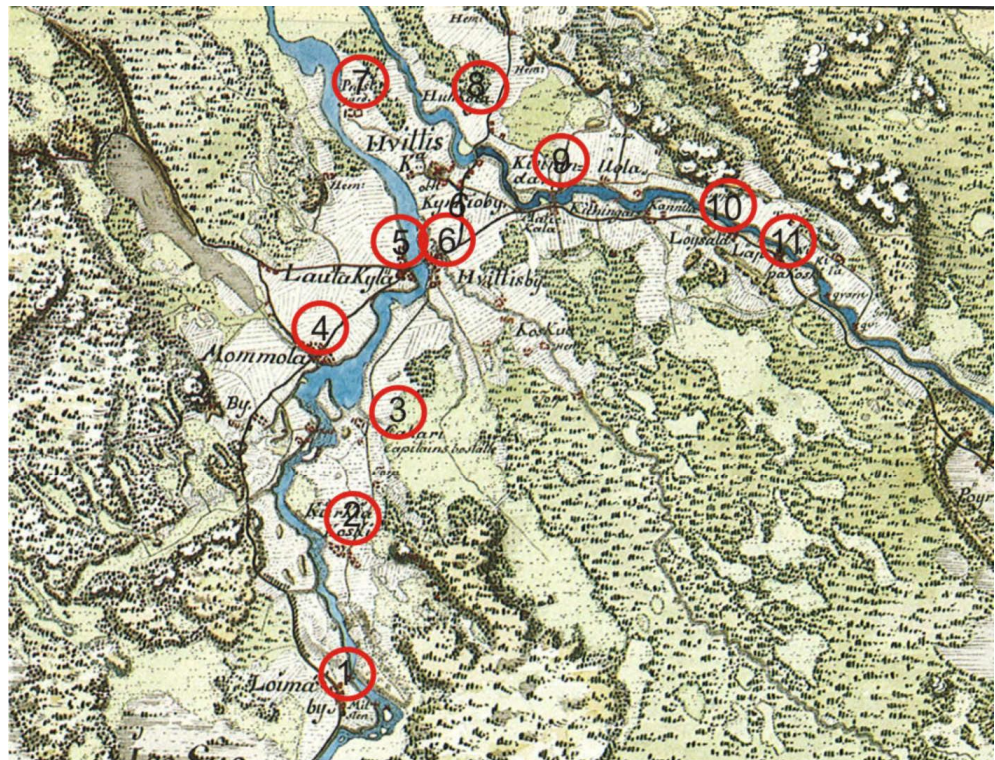
Maisemakuvan kannalta keskeisiä tekijöitä alueella ovat kumpuilevat peltoaukeat, jotka mahdollistavat laajat näkymät, avoimia maisematiloja selkeästi rajaavat metsänreunat ja metsäiset selänteet, rehevän kasvillisuuden peittämät jyrkkäpiirteiset jokiuomat sekä viljelysten keskellä olevat tilakeskukset. Myös raittikylämäinen rakenne on alueella tyypillinen.

3.8.8 Huittisten asutus- ja rakennushistoriaa

Huittinen sijaitsee kahden voimakkaan elementin, joen ja harjun, risteyspaikassa. Suotuisa sijainti kulkureittien risteyksessä on tuonut paikkakunnalle jo varhaisia eräalueiden kävijöitä. Koska alueella hyvien yhteyksien lisäksi on viljelemiseen soveltuvaa maata, on siitä myöhemmin muodostanut luonteva paikka vakituisen asumisen muodostumiseen.

Huittisissa on ollut rikas kulttuuri jo esihistoriallisella ajalla. Vanhimpia jälkiä asutuksesta ovat lukuisat kivistä asuinpaikat ja runsaat esinelöydöt. Huittisten ensimmäiset kylät ovat syntyneet jo ennen 1300-lukua. Kylät ovat tyypillisesti olleet ryhmä- tai reittikylä. Isojaon (1768-1818) myötä kylien rakenne hajautui sarkajaon purkamisen ja yksityistilojen muodostamisen seurauksena. Vanhimpia kyläiä ovat Suur-Huittisten historia-teoksen mukaan Karhiniemi, Sampu, Nanhia, Mäentaka, Huhkola, Uola, Matikkala, Kuninkainen, Kirkonkylä, Huittisten kylä, Mommola, Mauriala, Kaharila, Korkeakoski ja Loima.

Huittisten kylä on muodostunut alueen keskustaajamaksi. Keskustan vanhin rakennuskanta on sijainnut joen molemmin puolin sillan kohdalla. Keskusta-alueella pääliikennereitit ovat 1800-luvun puolivälissä noudatelleet nykyisten Loimijoen-tien, Risto Rytin kadun ja Lauttakylänkadun linjauksia. Myös Kirkkotie, joka keskustan ulkopuolella muuttuu Kirkonkyläntieksi, näkyi vuoden 1855 kartassa.



- | | |
|--------------------|------------------|
| 1. LOIMA | 7. PAPPILANNIEMI |
| 2. KORKEAKOSKI | 8. HUHKOLA |
| 3. KAHARILA | 9. KIVIRANTA |
| 4. MOMMOLA | 10. LÖYSÄLÄ |
| 5. LAUTTAKYLÄ | 11. LEPPÄKOSKI |
| 6. HUITTISTEN KYLÄ | |

Kuva 14. Huittisten alueen perinteiset kylät, pohjakartta: Kuninkaan kartasto

Huittisten kirkko on kaupungin vanhin rakennus. Se on valmistunut 1340-luvulla. Huittisten rakennuskantaa on uusittu ja täydennetty voimakkaasti 1900-luvun ensimmäisinä vuosikymmeninä. Huittisten keskustan yleisilmeessä on havaittavissa selkeitä kehitysvaiheita. Kaupunkikuvan kannalta merkittävä vaihe on ollut keskustan 1920- ja 30-lukujen funktis-tyylinen rakentaminen. Keskustan koillisosan rakennuskanta on puolestaan pääosin 1940-, 50- ja 60-luvuilta. 1990- ja 2000-luvuilla keskustaa on rakennettu pääasiassa torin pohjoispuolella. Huittisten rakennuskanta on suurelta osin pientalovaltaista, keskustan alueelle tyypillisiä ovat myös 3-5 kerroksen korkuiset kerrostalot.

Lähteet:

- Suur-Huittisten pitäjän historia
- Huittinen Maisemahistorian tutkimus, maisema-analyysi ja rakennusinventointi, Rakennuskulttuurityö Kivikenkä

3.8.9 Maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueet ja –kohteet

Muinisjäännökset

Huittisten seudulta tunnetaan runsaasti kiinteitä muinajäännöksiä. Alueelta on tehty myös runsaasti esinelöytöjä.

Osayleiskaava-alueen **esihistoriallisen ajan muinajäännökset** on selvitetty maakuntakaavan valmisteluaineistosta. Maakuntakaavan valmisteluaineiston tausta-aineistona ovat olleet aiemmat selvitykset (Satakuntaliitto, Satakunnan kiinteät muinajäännökset 1994, Satakunnan museo, Huittisten kunnan kiinteät muinajäännökset 1997).

Osayleiskaava-alueella sijaitsee yksi I-luokan kiinteä esihistoriallisen ajan muinajäännös, Virkonmäen rautakautinen hautapaikka. Muut tiedossa olevat kohteet ovat luokkaa II.

Osayleiskaava-alueen tiedossa olevat esihistoriallisen ajan muinajäännökset on listattu alla. Rivin alussa oleva numero viittaa kohteen numerointiin tässä osayleiskaavassa. Rivin lopussa olevan numero (mkk xxx) viittaa kohteen numeroon maakuntakaavan valmisteluaineistossa.

1. Hiidentöykkä: rautakautisia kivirakenteita (mkk164)
2. Hiukkavainio: rautakautinen hautapaikka (mkk 165)
3. Kansanopisto: rautakautisia kivirakenteita (mkk 166)
4. Kappelinmäki: rautakautinen hautapaikka (mkk 167)
5. Käräjämäki: rautakautisia kivirakenteita (mkk 169)
6. Pietilä: rautakautisia kivirakenteita (mkk 172)
7. Vanhakoski: kivikautinen asuinpaikka (mkk 177)
8. **Virkonmäki: rautakautinen hautapaikka (mkk 179) (I-luokka)**
9. Yli-Jaakkola: rautakautinen hautapaikka (mkk 181)

Osayleiskaava-alueen **historiallisen ajan kiinteät muinajäännökset** inventoitiin kesällä 2008 (John Lagerstedt: Huittisten keskustan ja sen lievealueiden osayleiskaava-alue: Historiallisen ajan muinajäännösten inventointi, Museovirasto 2008). Inventoinnissa keskityttiin alueen keskiaikaisen ja uuden ajan alun asutushistorian paikallistamiseen ja vanhojen kylätonttien nykytilan tarkastami-

seen. Lisäksi tutkittiin vanhoja myllynpaikkoja ja tielinjauksia sekä tarkastettiin yksi tuhoutumassa olleen rakennuksen raunio, johon liittyi paikallishistoriallista kertomusperinnettä.

Inventoinnissa tutkittiin Huittisten keskustan ja sen ympäristön alueelta yhteensä 19 keskiaikaista tai uuden ajan alun aikaista kylän sijaintipaikkaa. Vanhojen kylätonttien alueet olivat suurimmaksi osaksi edelleen asutuskäytössä. Täysin autiona säilyneitä tontteja löytyi vain yksi, mutta toisaalta täysin tuhoutuneita kohteita ei inventoinnissa havaittu. Useiden nykyään käytössä olevien tonttien kevytrakenteisten talonperustojen alla ja piharakennusten välissä on todennäköisesti säilynyt asutushistoriallisia kiinteitä muinaisjäännöksiä, kuten vanhoja rakenteita ja kulttuurikerroksia. Parhaiten säilyneitä kylätontteja ovat Maurialan, Kuninkaisten ja Löysälän kylät.

Kohteista 16 määriteltiin kuuluvaksi rauhoitusluokkaan II. Kaksi kohdetta (Kiviranta 2 ja Koskua) määriteltiin kuuluvaksi rauhoitusluokkaan III ja näin ollen niitä ei ole merkitty kaavakarttaan. Inventoinnissa tutkitut kohteet on esitetty seuraavassa taulukossa. Numero viittaa kohteen numeroon kaavakartassa ja suluissa oleva numero sen jäljessä kohteen numeroon Museoviraston inventoinnissa 2008.

Nro	Kohde	MJ numero	Muinaisjäännöstyyppi	Rauhoitusluokka
10 (1)	Loima (Loima)	1000012397	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
11 (2)	Korkeakoski (Korkiakoski)	1000012398	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
12 (3)	Mauriala (Mauriala)	1000012399	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
13 (4)	Peräniitty (Kaharila)	1000012400	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
14 (5)	Mommola (Momoila)	1000012401	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
15 (6)	Sahko (Lauttakylä)	1000012402	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
16 (7)	Keskusta (Huittisten kylä)	1000012403	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
17 (8)	Vanha pappila (Pappila)	1000012404	Asuinpaikat / pappilat	2
18 (9)	Lauttakylä (Kirkonkylä)	1000012405	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
19 (10)	Huhkola (Huhkoila)	1000012406	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
20 (11)	Ylä-Matikkala (Matikkala)	1000012407	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
21 (12)	Kiviranta 1 (Mäentäka/Mäintaus)	1000012408	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
22 (13)	Kuninkainen (Koningais)	1000012409	Asuinpaikat / yksinäistalot	2
- (14)	Kiviranta 2 (Uola/Ollula)	1000012410	Asuinpaikat / yksinäistalot	3
23 (15)	Löysälä (Löysälä)	1000012411	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
24 (16)	Raatala (Leppäkoski/Läppäkoski)	1000012413	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
- (17)	Koskua (Koskua)	1000012415	Asuinpaikat / yksinäistalot	3
25 (18)	Sampu (Sambu)	1000012417	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
26 (19)	Nanhia (Nanhia)	1000012418	Asuinpaikat / kylänpaikat	2
27 (20)	Nanhiankoski	1000012419	työ- ja valmistuspaikat / vesimyllyt	2

Taulukko 4. Tiedossa olevat vuoden 2008 inventoinnissa tutkitut historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset osayleiskaava-alueella.

Valtakunnallisesti merkittävät maisema-alueet

Kaava-alueen luoteisosassa on osa **Kokemäenjoenlaakson valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita** (Maisema-aluejärjestelmän mietintö II 66/1992). Mietinnössä todetaan, että Kokemäenjokilaakso on edustavaa Ala-Satakunnan viljelyseudun laajapiirteistä kulttuurimaisemaa. Maiseman vaikuttavuus perustuu paitsi laajoihin ja avariin viljelyksiin, myös niiden keskellä vaihtelevasti mutkittelevaan jokiuomaan. Kokemäenjokilaakson asutuksella ja maataloudella on hyvin pitkät perinteet. Asutus on sijoittunut viljelysten tuntumaan laakson ja selänteen

väliselle vyöhykkeelle. Rakennukset ovat usein nauhamaisesti laaksossa kulkevan tien varressa.

Valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt

Yleiskaavan valmisteluvaiheessa suunnittelua ohjasi vuodelta 1993 peräisin oleva Rakennettu kulttuuriympäristö –inventointi (Rakennettu kulttuuriympäristö – Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt, Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16, Museovirasto, Ympäristöministeriö, 1993). Tämän julkaisun mukaan kaava-alue sijoittui kahden valtakunnallisesti merkittävän kulttuurihistoriallisen ympäristön (Kokemäenjoen ja Loimijoen kulttuurimaisema, Loimijokivarren asutus- ja viljelymaisema) alueelle.

Museovirasto on ajantasaistanut ja tarkistanut edellä mainittua vuoden 1993 inventoinnin kohdevalikoimaa. Tämä tarkistettu aineisto on valtioneuvoston päätöksellä 22.12.2009 otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.1.2010 alkaen. Uudistetun luettelon mukaan osayleiskaava-alueella sijaitsee kaksi **valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä**, Huittisten kirkko ja sen ympäristö sekä Nanhian kylä.

Tarkistetun RKY –aineiston (nk. RKY 2009, hyväksytty valtioneuvostossa 22.12.2009 kohteet osayleiskaava-alueella)

Huittisten kirkko ja sen ympäristö

***Kuvaus:** Huittisten myöhäiskeskiaikainen kivikirkko ympäristöineen edustaa entisen suurpitäjän kulkuväylien risteykseen syntyntä näyttävää historiallista keskustaa.*

Kirkko sijaitsee kahden Kokemäenjoen merkittävän sivujoen, Loimijoen ja Punkalaitumenjoen, välisellä kannaksella. Suorakaiteen muotoiseen harmaakivikirkkoon liittyy uudempi, kahdessa osassa rakennettu mansardikattoinen poikkilaiva sekä korkea länsitorni. Kirkkosalin päätilan muodostaa 1700-luvun lopun ja 1860-luvun pohjois-eteläsuuntainen laajennusosa, keskiaikainen osa kirkkoa toimii 1950-luvun lopun restauroinnin jälkeen omana kappelimaisena tilanaan.

Porttiholvein varustetun kiviaidan ympäröimässä tunnelmallisessa kirkkotarhassa on säilynyt paljon merkittäviä vanhoja hautamuistomerkkejä. Useaan eri otteeseen laajennettu hautausmaa on kirkon länsipuolella.

Kirkonmäen kulttuurimaisemaan kuuluvat mm. harmaakivinen viljamaksiini (Huittisten museo), pitäjän suurmiehen, tasavallan presidentti Risto Rytin pappila, entinen poikakoulu ja Lauttakylän yhteiskoulu. Koulun ohi kulkeva maantie on osa vanhaa, keskiajalta periytyvää Satakunnan runkotietä, joka seuraili Kokemäenjokea pohjoiseen.

***Historia:** Huittinen mainitaan kirkkopitäjänä jo 1410-luvulla. Satakunnan keskiaikainen runkotie kulki Turusta Huittisten kautta Pohjois-Satakuntaan.*

Huittisten kirkon keskiaikaisesta rakennushistoriasta voidaan erottaa omiksi vaiheikseen nykyisen sakariston paikalla ollut pienempi kivisakaristo, siihen liitetty kivinen runkokuone ja sen 1400-luvun lopussa tapahtunut yksiläiväinen, uurrettuihin tulipilareihin tukeutuva holvaus. Samassa yhteydessä itäpäättyyn tehtiin tiilikoristelu, joka muotoaiheiltaan vastaa satakuntalaisessa kirkkoryhmässä toistuvaa päätykoristelua. Itäpäädyn ja eteläseinän koristekomeroissa

on primitiivistä maalauskoristelua. Kirkkoon tehtiin uusi suurempi sakaristo 1738.

Kirkko paloi 1783. Runkohuonetta laajennettiin 1793-1794 rakentamalla sen eteläpuolella ja länsipäähän leveät lisäosat. Myös länsitorni on samasta korjausvaiheesta. Ristikirkon pohjamuodon kirkko sai 1860 lääninarkkitehti G.Th. Chiewitzin suunnittelemassa korjauksessa, jolloin itäpuolelle tehtiin samankoinen laajennus kuin eteläpuolella oli. Kirkon itä-länsisuuntainen toimint akseli muuttui, kun alttari siirrettiin pohjoisristiin arkkitehti Josef Stenbäckin suunnittelemassa uudistuksessa 1897-1898. Kirkon sisäasu muutettiin 1958-1959 arkkitehti Olli Kestilän suunnitelmien mukaan. Kirkon eri-ikäiset tilat pyrittiin palauttamaan rakentamisaikaiseen asuunsa.

Kirkkokuisto, joka johtaa kirkolta nykyiselle torille toimi aikaisemmin Lauttakylän markkinapaikkana. Kirkon vieressä olevan harmaakivisen pitäjänmakasiinin suunnitteli C.A. Brander ja se valmistui 1902. Museo aloitti makasiinissa 1950. Poikakansakoulu rakennettiin 1873 ja kivikoulu 1952, rakennusta laajennettiin 1991. Lauttakylän yhteiskoulu valmistui 1926 arkkitehti Toivo Salervon piirustuksien mukaan. Koulun uudisosa valmistui 1954. Kappalaisen papilan päärakennus on 1800-luvun loppupuolelta. Seurakuntatalo valmistui 1979.

Nanhian kylä

Kuvaus: Nanhian kylän ja Sammun kylän Takkulan ratsutilan perinteinen rakennuskanta on säilynyt hyvin. Rautakautinen kalmisto ja alueen nimistö viittaavat pitkään asutushistoriaan Kokemäenjokeen laskevan Sammunjoen varrella.

Sampujoen etelärannan viljelysaukealla Nanhian kylän vanhoja maatiloja ovat Kylä-Juusela, Mäki-Juusela, Ala-Juusela ja Yli-Juusela, joiden tilakeskukset sijaitsevat isossa jaossa osoitetuilla paikoilla. Pihapiirien rakennuskanta ja rakennusten sijoittelu on säilynyt rakentamisaikaisessa, etupäässä 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun, muodossa. Sammunjoen varrella vanhassa kyläkeskuksessa ovat Ytin talo ja Kylä-Juusela.

Säätyläisrakentamista edustavan Takkulan ratsutilan päärakennus, osa talousrakennuksista ja puisto ovat 1700-luvulta. Pihapiirissä on rautakautinen kalmisto.

Nanhian kylä rantapeltoneen on jäänyt uuden yhdyskuntarakenteen keskelle ja viljelysaukeat Huittisten kirkonseudun ympärillä ovat nykyisin osin uutta pientalo- ja teollisuusaluetta. Sammun kylätontin vanha asutus on tuhoutunut ja rakennuskanta uudistunut Takkulan tilaa lukuunottamatta.

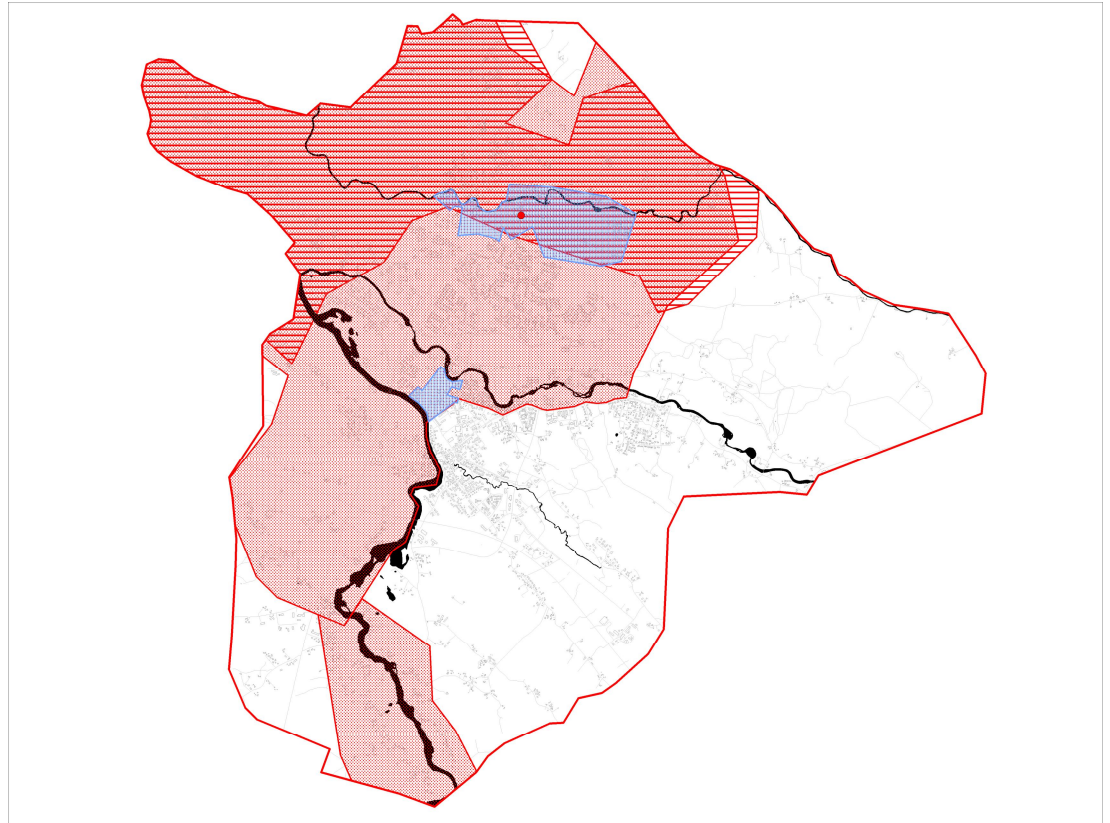
Historia: Nanhian ja Sammun kylien asutus Sammunjoen varrella on todennäköisesti peräisin jo esihistorialliselta ajalta, mihin viittaavat rautakautiset kalmistot ja läheinen Käräjämäki. 1560-luvulla Sammun kylässä oli 17 taloa, mikä teki siitä yhden seudun suurimmista kylistä. Nanhian kylässä oli 8 taloa.

Keskiaikainen, Turusta Ylä-Satakuntaan johtanut maantie ylitti joen Sammun kylän kohdalla. Sammu ja kylään kuulunut Takkula muodostivat Suur-Huittisten hallinnollisen ja asutuksellisen keskuksen viljavine peltoneen. Sammun ja hieman pienemmän Nanhian tiiviit ryhmäkylät sijaitsivat joenvarrella olevilla moreenisaarekkeilla aina isojakoon saakka.

Takkula on keskiajalla syntynyt ratsutila, jonka omistajia olivat 1500- ja 1600-luvulla nimismiehet ja 1700-luvulla pappissuvut. Päärakennus rakennettiin merikapteeni Fredrik Idmanin aikana 1790-luvulla ja sen suunnitteli lääketieteen professori, amatööriarkkitehti Gabriel Bonsdorff yhtäaikaisesti Huittisten pap-

*pilan kanssa. Keskiosa korotettiin kaksikerroksiseksi 1800-luvun alkupuolella
empiren hengessä.*

Lähde: www.rky.fi



- VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE
- VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ KULTTUURIHISTORIALLINEN YMPÄRISTÖ, 1993, Museovirasto
- VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ, VALTIONEUVESTON PÄÄTÖS 22.12.2009 (ei vielä lainvoimainen (3/2010)), Museovirasto
- KIINTEÄ MUINAISJÄÄNNÖS 1.LK

Kuva 15. Osayleiskaava-alueen valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt (RKY 1993 ja 2009) sekä I-luokan kiinteä muinaisjäännös (Virkonmäki).

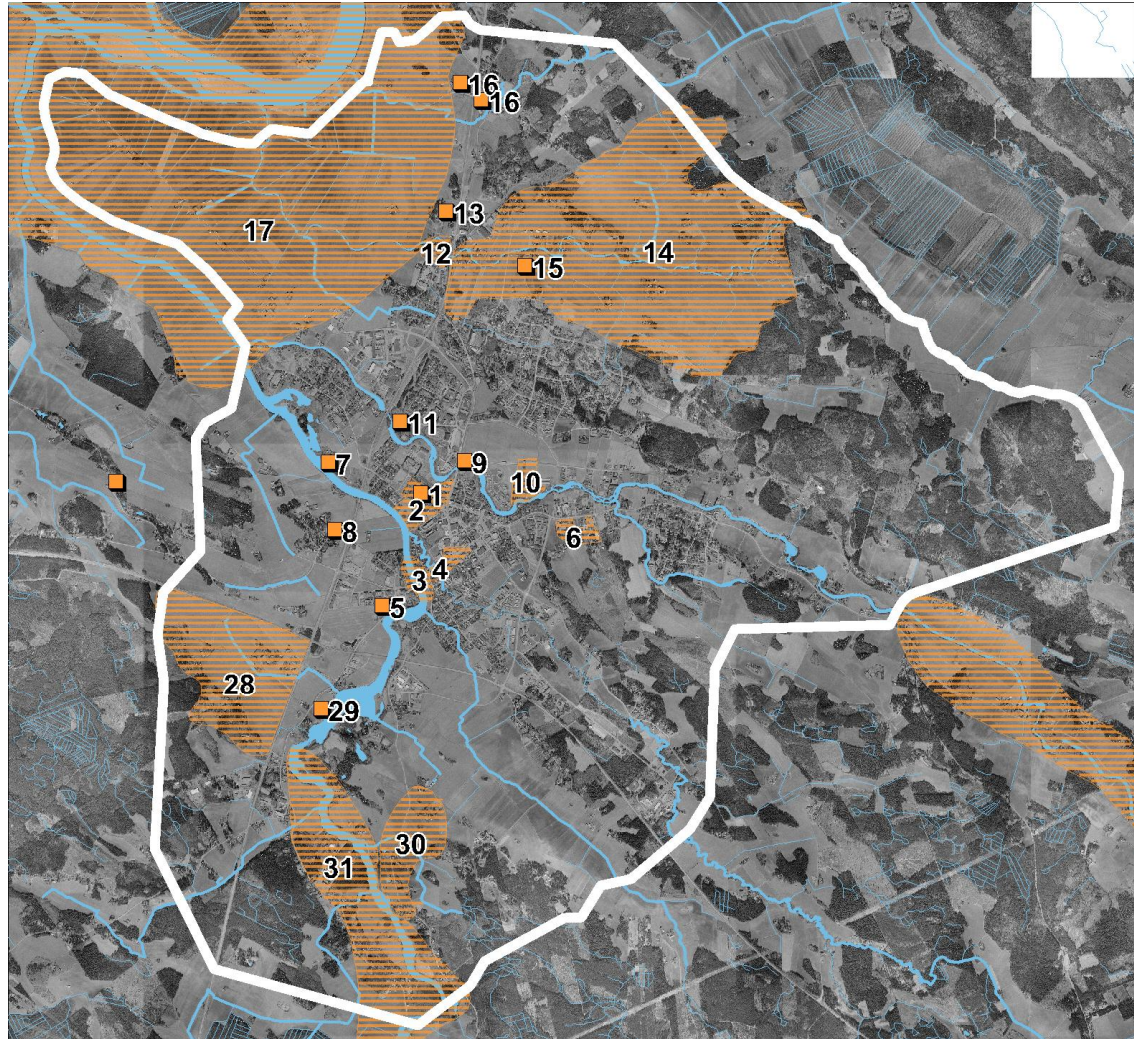
Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt

Maakunnallisesti arvokkaita maakuntakaavan tausta-aineistossa huomioituja kohteita ja alueita on osayleiskaava-alueella yhteensä 19. Osa kohteista sisältyy edellä kuvattuihin valtakunnallisesti arvokkaisiin kokonaisuuksiin. Maakunnallisesti arvokkaat kohteet on listattu alla ja ne on esitetty seuraavalla kartalla (kuva 16). Kohteiden numerointi viittaa maakuntakaavan valmisteluvaiheen kuntakohtaiseen aineistoon (Satakunnan maakuntakaava, valmisteluvaihe 2007, 6. Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen).

1. Huittisten kirkko
2. Huittisten kirkon ympäristö
3. Lauttakylän sillan tienoo
4. Lauttakylän funktionalistiset liikerakennukset
5. Käyrä
6. Vanhainkoti ja terveyskeskus
7. Vanha pappila
8. Junttila
9. Huittisten meijeri
10. Kivirannan kartano ja kulttuurimaisema
11. Huhkolan kartanoalue
12. Takkulan kartano
13. Norri
14. Nanhian kulttuurimaisema
15. Ytti
16. Seppä ja Huru
17. Kokemäenjoen kulttuurimaisema

28. Mommolan kylä ja kulttuurimaisema
29. Härkälä, Mommola
30. Korkeakosken kylä
31. Loimijoen kulttuurimaisema

Maakuntavaltuuston hyväksymässä maakuntakaavassa em. kohteet on luetteloitu selostuksen osassa B2, taulukko 28. Kohteisiin ei ole tullut muutoksia maakuntakaavan valmisteluvaiheen jälkeen.



Kuva 16. Osayleiskaava-alueella sijaitsevat maakuntakaavan tausta-aineiston mukaiset maakunnallisesti arvokkaat alueet ja kohteet. (lähde: Satakunnan maakuntakaava, valmisteluvaihe 2007, 6. Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen.)

Arvokas rakennuskanta

Kaava-alueen rakennuskantaa on inventoitu vuosina 2005 – 2007 (Rakennuskulttuurityö Kivikengä: Maisemahistorian tutkimus, maisema-analyysi ja rakennusinventointi). Kaava-alueella inventoituja kohteita on lähes 80 kappaletta.

Rakennuskulttuurityö Kivikengän tekemään inventointiin sisältyi kohteiden suojelusuositukset eli arvottaminen. Jokainen kohde luokiteltiin inventoinnissa seuraavasti:

1. Kohde on historiallisesti ja maisemallisesti erittäin merkittävä sekä hyvin säilyttänyt rakennushistoriallisen luonteensa.
2. Kohteella on historiallista ja/tai maisemallista arvoa. Lisäksi se on säilyttänyt hyvin tai melko hyvin rakennushistorialliset ominaispiirteensä.
3. Kohde on osa suurempaa historiallisesti merkittävää kokonaisuutta tai se on maiseman osana merkittävä, vaikka siihen on tehty melko runsaasti/runsaasti rakennushistoriallista arvoa heikentäviä muutoksia.

Kaavaprosessin aikana (15.10.2008) Satakunnan Museo tarkisti kohteiden luokittelun ja muutti inventoinnin yhteydessä käytetyn numeroinnin (1,2,3) Satakunnan Museon käyttämiksi kirjainluokiksi (A, B, C), mikä ottaa kantaa kohteiden suojeluun:

A. Suojeltava kohde

B. Lievemmin suojeltava kohde

C. Voidaan jättää suojelun ulkopuolelle

Luokitus valtakunnallisesti/maakunnallisesti/paikallisesti arvokkaisiin kohteisiin on tehty Museoviraston ja Satakuntaliiton toimesta. Osa inventoiduista kohteista sisältyy edellisessä kappaleessa mainittuihin maakunnallisesti arvokkaisiin kokonaisuuksiin.

Sekä maakuntakaavan valmisteluaineiston, että laaditun Kivikenkä-inventoinnin perusteella laadittu lista suunnittelualueen arvokkaasta rakennuskannasta on tämän osayleiskaavaselostuksen liitteenä (Kulttuurihistorialliset kohteet ja niiden arvottaminen 3.12.2010, tark. 5.9.2011).

3.8.10 Alueiden maisemallinen soveltuvuus rakentamiseen

Luonnonoloja ja maisemaa koskevia lähtötietoja ja selvityksiä käyttäen on alueelle laadittu maisemalliset maankäyttösuositukset, joissa on osoitettu alueille suositeltava käyttö. Suunnitelmalla on pyritty osoittamaan suuntaviivat alueen maisemalliselle kehitykselle ja huolehtimaan maisemallisten arvojen esilletuomisesta ja huomioonottamisesta maankäyttöä suunniteltaessa.

Rakentamiseen soveltuvat alueet

Maisemallisessa rakentamissuosituksessa rakentamiseen soveltuviksi alueiksi on merkitty maiseman, pienilmaston, maaperän ja maastonmuotojen kannalta rakentamiseen parhaiten sopivat alueet sekä jo rakennetut alueet, joiden yhteyteen uudisrakentaminen mieluiten tulisi sijoittaa. Suosituksen tavoitteena on osoittaa rakentaminen alueille, joiden olosuhteet ovat sekä rakentamiselle suotuisia että joiden maisemallinen herkkyys sallii rakentamisen. Jotta alueen maisema ja kasvillisuus säilyisivät tarpeellisilta osin yhtenäisinä, pirstoutumattomina kokonaisuuksina, on suositeltavaa sijoittaa rakentaminen mahdollisimman pitkälle nykyisten rakennettujen alueiden yhteyteen, olemassa olevien teiden varsille ja suljettuun maisematilaan rajoittuville alueille. Tällaisten alueiden suosiminen tukee kestäväää kehitystä ja säilyttää parhaiten paikallisia maisema-, luonto- sekä kulttuurihistoriallisia arvoja ja mahdollistaa myös kattavan ja edullisemmän kunnallistekniikan rakentamisen. Maisemallisessa maankäytön suosituksessa on määritelty erikseen suositeltavimmat uuden rakentamisen suunnat. Ne on ohjattu olemassa olevan infrastruktuurin yhteyteen sekä suljetun maisematilan alueille, joilla on liikenneyhteystarve. Teollisuusrakentamiseen soveltuvat alueet on määritelty erikseen.

Täydennysrakentamiseen soveltuvat alueet

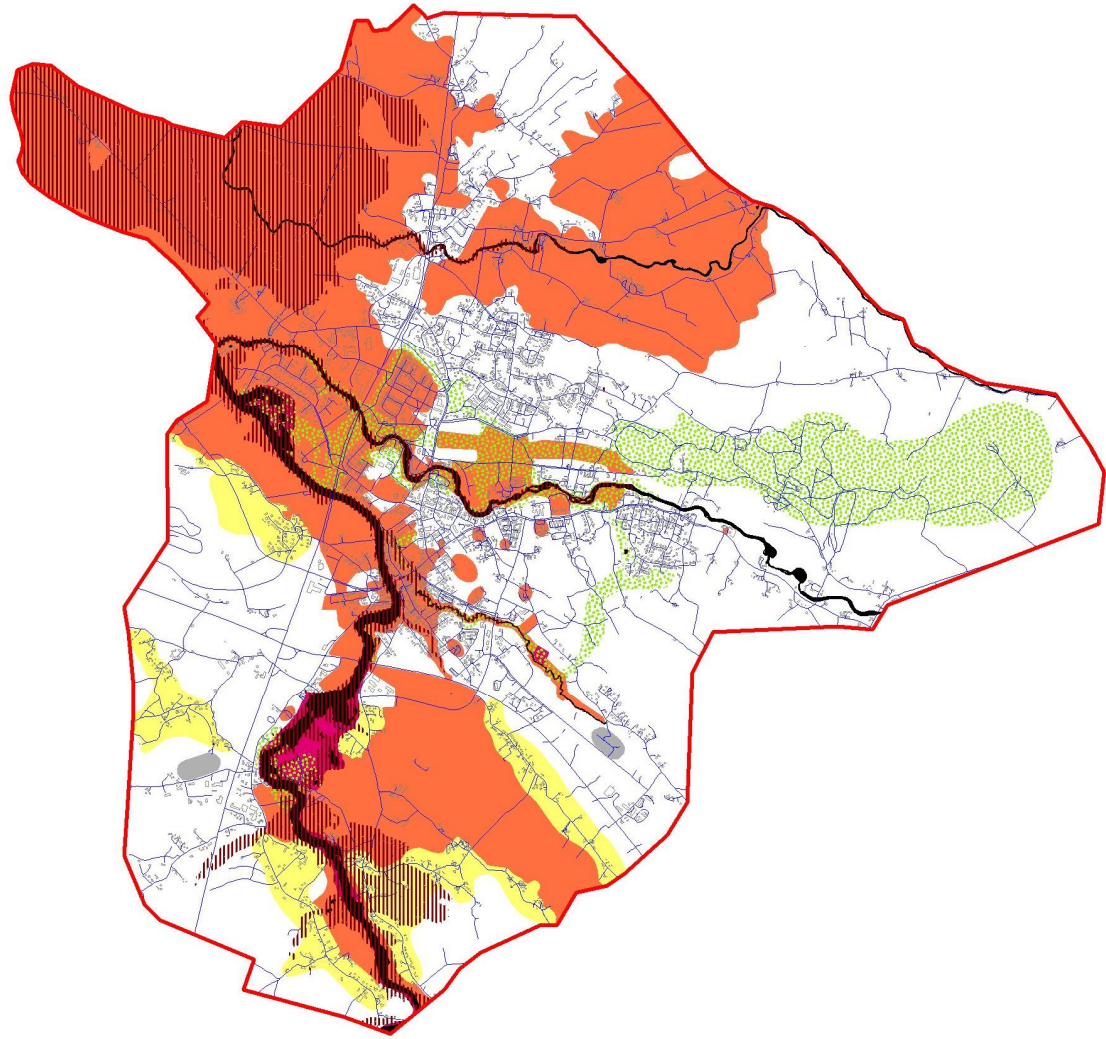
Kulttuurihistoriallisesti arvokkaista alueista osa on maisemarakenteen puolesta mahdollista myös ottaa rakennuskäyttöön täydennysrakentamisalueina. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden läheisyyteen rakennettaessa on kuitenkin erityisesti huomioitava ympäristön arvot. Tällaisissa tapauksissa tulee myös uudisrakentamiskohteet ja niiden laatutaso huolellisesti harkita. Huomiota tulee kiinnittää siihen, että uudet rakennukset ja rakenteet sopivat kooltaan, muodoltaan, materiaaliltaan, väritykseltään, sijainniltaan ja rakennustavaltaan olemassa oleviin arvokkaisiin tai kauniisiin rakennuksiin, kuin myös maisemaan, maastoon ja kasvillisuuteen. Soveltuvuusselvityksessä tällaiset on määritelty täydentyviksi kyläalueiksi.

Muutoksille herkät tai rakentamiselle haasteelliset alueet

Maisema-analyysien pohjalta tehdyssä alueiden maisemallisessa soveltuvuusselvityksessä on osoitettu muutoksille herkät alueet, joille rakentaminen ei ole erityisen suotavaa. Alueilla sijaitsee arvokkaita maisema- tai kulttuuriympäristöjä tai luonnonolosuhteet ovat erityisen haasteellisia. Huittisissa tällaisia alueita ovat esimerkiksi maisemallisesti arvokkaat peltoalueet, kulttuuriympäristöt, suojelualueet, lehtoalueet, jokiuomat, jokiin rajoittuvat aukeat ja tulvaselvityksessä määritellyt alueet. Avoimien alueiden tulisi säilyttää luonteensa. Viljely on olennainen osa kulttuurihistoriaa, jolloin sen piirteiden säilyminen edesauttaa myös muiden alueen kulttuuriarvojen säilymistä. Avoimien alueiden reunat, kuten peltojen laidat ja jokiuomien rannat, ovat muutoksille herkkiä alueita. Joenrannan pensaikkoa ja puustoa tulisi säilyttää mahdollisuuksien mukaan ja välttää näkyviä laajoja muutoksia. Rakentamiselle soveltumattomina alueina on puolestaan osoitettu erikseen luonnonsuojelu- ja Natura 2000-alueet.

Viherverkosto

Huittisten keskustan ja sen lievealueille on suositeltavaa jättää yhtenäinen viherverkosto. Viherverkostolla on tärkeä merkitys sekä virkistyskäytössä, että ekologisena käytävänä. Soveltuvuusselvityksen viherverkosto koostuu joenranta-alueista, aukeista sekä metsäisistä lakialueista. Selänteiden lakialueet ovat myös muutoksille herkkiä. Lakialueilla tapahtuvat kasvillisuuskuolemat tai muut muutokset näkyvät maisemassa kauas, eivätkä maisemavauriot ole helposti korjattavissa.



- EI SOVELLU RAKENTAMISEEN. ALUE, JOLLE KOHDISTUU RAKENTAMISTA ESTÄVIÄ REUNA-EHTOJA; NATURA2000-VERKOSTOON KUULUVA ALUE JA LUONNONSUOJELUALUEET.
- SOVELTUU HUONOSTI RAKENTAMISEEN. ALUE, JOLLE KOHDISTUU ERITYISEN RAJOITTAVIA REUNA-EHTOJA; ALUE SIJAITSEE TULVASELVITYKSEN MÄÄRITTÄMÄLLÄ TULVA-ALUEELLA. RAKENTAMISESSA TULEE OTTAA HUOMIOON MAHDOLLISTEN TULVIEN VAIKUTUKSET.
- SOVELTUU RAJOITETUSTI JA VAIN TIETYIN EDELLYTYKSIIN RAKENTAMISEEN MAISEMAN, LUONNON- TAI KULTTUURIYMPÄRISTÖN KANNALTA HERKKÄ TAI ALAVA ALUE, JOHON SISÄLTYY RAKENTAMISTA AJATELLEN ERITYISIÄ HUOMIOON OTETTAVIA SEIKKOJA.
- RAKENTAMISELLE EI ERITYISIÄ MAISEMALLISIA RAJOITUKSIA.
- SOVELTUU TEOLLISUUSALUEEN LAAJENTAMISELLE.
- TÄYDENNETTÄVÄ KYLÄALUE. MILJÖÖT, JOIHIN RAKENNETTAESSA ON OTETTAVA ERITYISESTI HUOMIOON YMPÄRISTÖN KYLÄMÄINEN LUONNE.
- KESKUSVIHERVERKOSTO. ALUE, JONKA SÄILYTTÄMISTÄ JA KEHITTÄMISTÄ KESKUSVIHERVERKOSTONA TULEE EDISTÄÄ.

Kuva 17. Maisemalliset maankäyttösuositukset, pelkistys. Aluerajaukset perustuvat käytössä olleeseen paikkatietoaineistoon. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee ottaa huomioon aineiston yleispiirteisyys.

3.9 VIRKISTYS

Virkistykseen rungon Huittisissa muodostavat kaupungin läpi virtaavat joet sekä Kännönvuoren-Vihkimysvuoren laaja metsäalue. Huittisten halki virtaavat Loimijoki, Punkalaitumenjoki ja Sammunjoki, jotka laskevat Kokemäenjokeen. Kapea Pukinoja laskee kaupungin keskustan kohdalla Loimijokeen.

Keskustan viheryleissuunnitelmassa vuodelta 1990 (Maisema ja ympäristö Oy) on esitetty yhtenä viherrakentamisen tavoitteena Huittisissa vesistöjen merkityksen lisääminen viherreittien runkona rakentamalla katselu- ja levähdyspaikkoja maisemallisesti vetovoimaisiin kohtiin, mahdollistamalla pääsy veden äärelle ja lisäämällä näkymiä jokimaisemaan. Asemakaavoissa onkin pyritty lisäämään veden läsnäoloa kaupungin keskustassa: joenvarsi-alueille on jätetty kulkuväyliä yleiseen jalankulkuun ja puistoja on sijoitettu vesistöjen ääreen. Tämä on ollut myös keskeinen viesti Huittisten keskustavisiassa vuodelta 1997 (Iiplan Oy).



Kuva 18. Vesistöjen merkitystä on pyritty lisäämään viherreittien runkona. Kuva: Näkymä Loimijoelta, Kaija Uusitalo, 1989.

Kännönvuoren-Vihkimysvuoren laaja ulkoiluala sijaitsee keskustan välittömässä läheisyydessä. Alueella on laajat polku- ja latuverkostot. Vihkimysvuoren alueella sijaitsee myös ns. Huittisten metsäpolku, joka on lähinnä koululaisten käyttöön suunnattu metsäopetuspolku. Metsäpolku on suunniteltu ja toteutettu paikallisen metsänhoitoyhdistyksen, Lounais-Suomen metsäkeskuksen, Pirkanmaan metsäkeskuksen ja Huittisten kaupungin ja koulujen yhteistyönä.

Kokemäenjoki saarineen sekä sen varrella sijaitseva Puurijärven-Isonsuon kansallispuisto on merkittävä virkistyskohde heti kaava-alueen pohjoispuolella. Kaava-alueen ulkopuolelle jää myös Ripovuori, joka on näköalapaikka Kokemäenjokilaaksoon.

Muita merkittäviä retkeily- ja ulkoilualueita Huittisissa on Loimijoen varressa sijaitseva Vanhakosken lehtojensuojelualue ja Mommolankosken alue. Alueilla on luontopolkuja, Vanhakosken alueella myös jousiampumarata. Helenansaaren perinnemaisema-alue sijoittuu myös Loimijoenvarteen Pappilanniemeen.

Uimaranta sijaitsee Karhiniemessä Kokemäenjoen varrella (yleiskaava-alueen ulkopuolella). Aiemmin myös kaupungin keskusta-alueella on ollut mahdollisuus uimiseen.

Huittisissa on myös useita ratsastuskeskuksia, joista osa tarjoaa ratsastusmahdollisuuksien lisäksi myös muita palveluita.

Keskusurheilukenttä, urheilutalo Huhkolinna ja monet muut urheilupalvelut (uimahalli, jäähalli, liikuntakeskus, tenniskentät, jalkapallokenttä, hiekkakenttä) sijaitsevat keskitetysti Lauttakylän koulujen yhteydessä Punkalaitumenjoen molemmin puolin. Lauttakylässä sijaitsee lisäksi ns. vanha urheilukenttä.

3.10 LIIKENNE

3.10.1 Tiestö

Huittisilla on maakunnallisesti merkittävä sijainti valtatie 2:n ja Valtatie 12:n risteyksessä. Muita merkittäviä väyliä suunnittelualueella ovat Kantatie 41, joka johtaa Huittisista Turkuun, ja Punkalaitumentie. Tärkeimmät sisääntuloväylät valtateiltä katuverkostoon ovat valtatie 12:lta Lauttakylänkadun ja Risto Rytin kadun liittymien kautta sekä valtatie 2:lta Huittistenkadun ja Loimijoenkadun liittymien kautta. Katuverkoston ainoa Loimijoen ylittävä silta on Risto Rytin kadulla.

Tieverkosto

Valtatie 2

Maakuntakaavaluonnoksessa valtatie 2 on merkittävästi parannettava tie, jonka ”maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että pääsy uudelle valtatielle tapahtuu pääasiassa eritasoliittymien kautta ja paikalliselle sekä kevyelle liikenteelle on osoitettu erillinen väylä”. (Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit)

Seutukaavassa valtatielle 2 on osoitettu kolme eritasoliittymää, jotka valtatie 12:n ja Loimijoen tien risteyksissä ovat toteutuneet, sekä toteutumaton eritasoliittymä Huittistenkadun risteykseen. (Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit)

Valtatie 2:een kohdistuvia toimenpide-ehdotuksia

- ei mielellään uusia liittymiä (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- Huittistenkadun eritasoliittymään varautuminen (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- eritasoliittymiin varautuminen, mikäli risteävää paikallisliikennettä (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)

- rinnakkaiskatuihin varautuminen, mikäli tien suuntaista paikallisliikennettä (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- kevyen liikenteen risteysten sijoittaminen eri tasoon (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- liittymäsaarekkeen rakentaminen kantatie 2:n ja Loimijointien liittymään. (Huittisten kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma, Tiehallinto, Turun tiepiiri, 2006)

Valtatie 12 (Rauma-Huittinen-Tampere)

”Valtakunnallisesti vt 12 ei ole yhtä merkittävä tie kuin vt 2, kuitenkin mm. pääreitti sisämaasta Raumalle ja sen satamaan. Huittisten kaupunki on ehdottanut sille maakuntakaavaan samaa merkintää kuin valtatielle 2.” (Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit)

Seutukaavassa on osoitettu kolme eritasoliittymää Huittisiin valtatie 12:lle, näistä toteutuneita ovat Kirkkotien ja Lauttakylänkadun liittymät ja toteutumaton Risto Rytin kadun liittymä. Huittistenkadun eritasoliittymään varautuminen (Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit)

Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa Valtatie 12 on sekä nykyisellä että seuraavalla (2011 – 2015) aiesopimuskaudella Satakunnan tieliikenneverkon keskeisimpien kehittämistoimenpiteiden kohdealuetta. Eri sopimuskausilla toimenpiteet kohdennetaan tien eri osille.

”Huittisten kaupungin maantieverkolla esiintyi yhteensä 22 onnettomuuksien kasaumapistettä. Maantieverkostossa lähempänä taajamaa sijaitsevat kasaumapistet sijaitsevat maanteiden liittymissä. Valtatien 2 pahin kasaumapiste on Huittistenkadun (mt 230) ja Korkeakoskentie (pt 12717) risteyksessä. Valtatien 12 pahimmat ongelmaristeukset ovat liittymät Risto Rytin kadun ja Nokkamäenkadun (pt 12809) kanssa sekä Vesiniityntien kanssa.” (Huittisten kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma, Tiehallinto, Turun tiepiiri, 2006)

Kaupunkilaisille suunnatun kyselyn mukaan tieverkoston turvallisuusongelma-kohtina ovat kevyen liikenteen väylän puuttuminen Suontaustantieltä sekä yleisesti Korvenkyläntien (mt212) liittymä valtatiehen 12. (Huittisten kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma, Tiehallinto, Turun tiepiiri, 2006)

Valtatie 12:een kohdistuvia toimenpide-ehdotuksia

- ei mielellään uusia liittymiä (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- Risto Rytin kadun eritasoliittymään varautuminen (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- rinnakkaiskatuihin varautuminen, mikäli tien suuntaista paikallisliikennettä (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- kevyen liikenteen risteysten sijoittaminen eri tasoon (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- kevyen liikenteen väylän rakentaminen Suontaustantielle (pt 12827) välille vt 12 – Mannitie. (Huittisten kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma, Tiehallinto, Turun tiepiiri, 2006)

Kantatie 41

Kantatie 41:een liittyviä toimenpide-ehdotuksia

- ei mielellään lisää liittyviä kevyen liikenteen risteymien sijoittaminen eri tasoon (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- Heikkiläntien ja Lähteenperäkadun yhdistäminen samaan liittymään kevyen liikenteen risteymien sijoittaminen eri tasoon (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- Mommolan Motellin järjestelyt suunnitelman mukaan kevyen liikenteen risteymien sijoittaminen eri tasoon (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- kevyen liikenteen risteymien sijoittaminen eri tasoon (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- kevyen liikenteen alikulkukäytävän rakentaminen kantatien 41 ja Korvenkyläntien liittymään. (Huittisten kaupungin liikenneturvallisuuksuunnitelma, Tiehallinto, Turun tiepiiri, 2006)
- Huittisissa Korvenkyläntien (mt 212) liittymän kulman kantatiehen 41 korjaaminen. (Huittisten kaupungin liikenneturvallisuuksuunnitelma, Tiehallinto, Turun tiepiiri, 2006)
- kevyen liikenteen väylän rakentaminen Korvenkyläntielle (mt 212) välille kt 41 – Lähteentie. (Huittisten kaupungin liikenneturvallisuuksuunnitelma, Tiehallinto, Turun tiepiiri, 2006)

Punkalaitumentie (mt 230)

Punkalaitumentien varrella kulkee kevyen liikenteen väylä

Punkalaitumentiehen kohdistuvia toimenpide-ehdotuksia

- säilytetään maantienä (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)
- Huittistenkadun ja Punkalaitumenjoen välinen oikaisuvaraus voidaan tiepiirin mielestä poistaa (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)

Muut liikenneväylät

Muihin väyliin kohdistuvia toimenpide-ehdotuksia

- Säskyläntiellä (Seututie 212) parantamistarve kaivoksen lisättyä liikennettä (*Lähde: Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit*)

Keskustan katuverkosto

”Sahkon alueen liikenneverkkoselvityksen mukaan keskustan liittymät toimivat ennustetilanteessakin, jossa liikennemäärät 1,3 – 1,4 –kertaiset vuoteen 1999 verrattuna.” (Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit)

Risto Rytin katu Loimijoen sillan ja Lauttakylänkadun välillä on taajaman vilkkaan katuosuus. (Huittisten Kaupunki, Sahkon alueen liikenneverkko selvitys, Suunnittelukeskus Oy, 1999)

Risto Rytin kadun toimivuustarkastelussa on huomattu, että Risto Rytin kadun liittymissä ei ole toimivuusongelmia nykyratkaisuin lukuun ottamatta Lauttakyläntien liittymää. Risto Rytin kadun kaikkien liittymien toimivuus paranisi Lauttakylänkadun kiertoliittymillä, lisäksi Lauttakylän liittymän toimivuusongelmat vähenisivät olennaisesti. Huittisten palvelurakenteen ei selvityksen mukaan todeta laskevan kiertoliittymävaihtoehdossa. (Risto Rytin kadun toimivuustarkastelu Huittinen, Destia konsulttipalvelut, 2008)

”Huittisten katuverkoston pahimmat onnettomuuksien kasautumapisteen sijaitsevat Risto Rytin kadun liittymissä Lauttakylänkadun, Loimijoen tien ja Sahkonkadun kanssa.” (Huittisten kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma, Tiehallinto, Turun tiepiiri, 2006)

Kaupunkilaisille suunnatun kyselyn mukaan katuverkoston turvallisuusongelma-kohtina ovat Risto Rytin kadun liittymät Hannulanpuistokatuun, Lauttakylänkatuun ja Prantinkatuun. (Huittisten kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma, Tiehallinto, Turun tiepiiri, 2006)

Keskustan katuverkostoon kohdistuvia toimenpide-ehdotuksia eri lähteiden mukaan ovat:

- Katuyhteyden toteuttaminen välille Risto Rytin katu - Veteraaninkatu – Kirkkotie (VE2, Huittisten kaupunki, Sahkon alueen liikenneverkko selvitys, Suunnittelukeskus Oy, 1999)
- Alueellisen pääväylän toteuttaminen Huittistenkadun ja Kivirannantien välille. (Huittisten kaupunki, Sahkon alueen liikenneverkko selvitys, Suunnittelukeskus Oy, 1999) (Huittinen Keskustavisio 1997, Iplan Oy, 1997)
- kiertoliittymän rakentaminen Risto Rytin kadun ja Lauttakylänkadun liittymään. (Huittisten kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma, Tiehallinto, Turun tiepiiri, 2006). Kiertoliittymän suunnittelu Lauttakylänkadun ja Risto Rytin kadun liittymään on käynnistetty 10/2010 ja talousarvioehdotuksessa 2011 on varauduttu rakentamiseen.
- kiertoliittymän rakentaminen Risto Rytin kadun ja Loimijoen tien liittymään. (Huittisten kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma, Tiehallinto, Turun tiepiiri, 2006)

Sahkon alueen liikenneverkko selvityksessä (VE1, Huittisten kaupunki, Suunnittelukeskus Oy, 1999) mainittu kokoojakadun toteuttaminen välille Loimijoen tie – Kirkkotie, sekä kokoojakadun toteuttaminen välille Huittistenkatu – Risto Rytin katu – Karpintie on jo toteutettu.

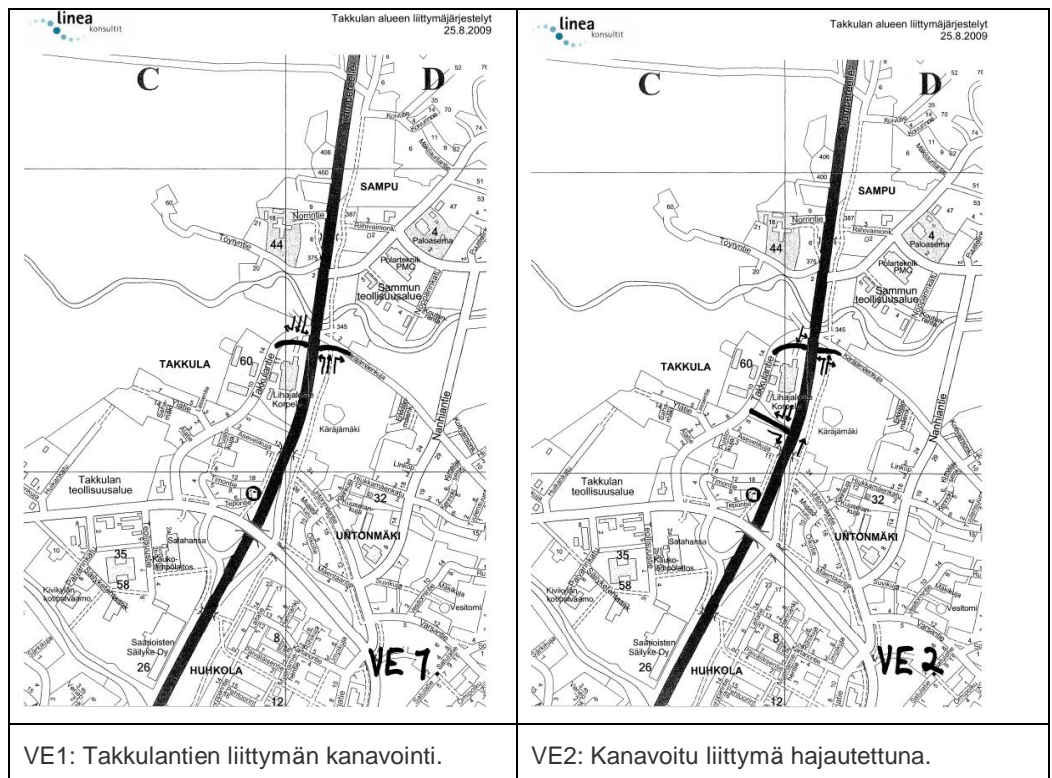
3.10.2 Takkulan alueen liittymäjärjestelyt (valtatie 12)

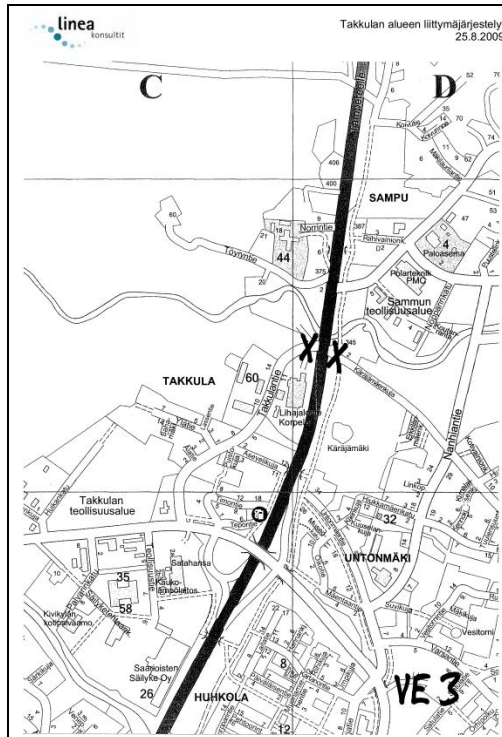
Yleiskaavoituksen yhteydessä on tutkittu valtatie 12 liittymäjärjestelyjä Huittisten keskustaajaman länsireunalla Takkulan kohdalla. Valtatien kehittämisen näkökulmasta useat katuliittymät ja valtatie poikki kulkeva paikallinen liikenne ovat olleet sekä liikenneturvallisuusriski että pitkämatkaisen liikenteen sujuvuutta heikentävä tekijä. Takkulan eteläpuolella valtatie liittymäjärjestelyjä onkin useaan otteeseen parannettu rakentamalla alikulkuja ja eritasoliittymiä ja poistamalla suoria katuliittymiä.

Vuonna 2003 Takkulan kohdalle valmistui Lauttakylänkadun ja valtatie eritasoliittymä (Sammun eritasoliittymä). Eritasoliittymän pohjoispuolella liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyjä ei ole suunniteltu eikä tehty. Eritasoliittymän suunnitteluvaiheessa vuonna 2000 kaupunki sitoutui Tiehallinnon kanssa käymissään neuvotteluissa siihen, että tulevaisuudessa, kun valtatie 12 seuraava parannusvaihe osuudella Käräjämäki–Ripovuorentie tulee ajankohtaiseksi, Takkulantien liittymä valtatielle ohjataan uusilla liikenne- ja tiejärjestelyillä ja että toimenpiteen edellyttämät rinnakkaistie- ja liikennejärjestelyt selvitetään yleiskaavallisesti välillä Takkulantie – Keikyän paikallistie 12819. (Linea konsultit, Takkulan alueen liittymäjärjestelyt, 25.8.2009).

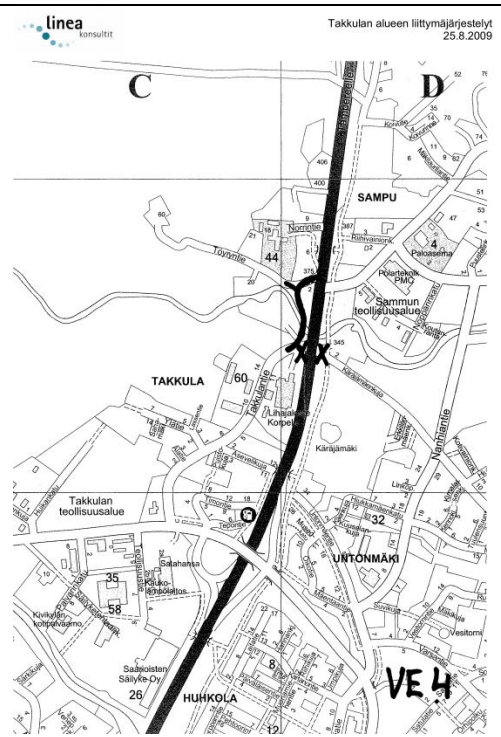
Yleiskaavoituksen yhteydessä on laadittu selvitys, jossa kuvataan Takkulan alueen tie- ja liittymäjärjestelyjen nykytila ja ongelmat sekä liikennejärjestelyjen kehittämisvaihtoehtoja.

Oheisessa kuvassa on esitetty yleiskaavan valmisteluvaiheen vaihtoehtoiset tai vaiheittaiset ratkaisut Takkulan alueen liikennejärjestelyjen kehittämiseksi. Takkulan alueen liittymäjärjestelyihin liittyvä selvitys on selostuksen liitteenä.

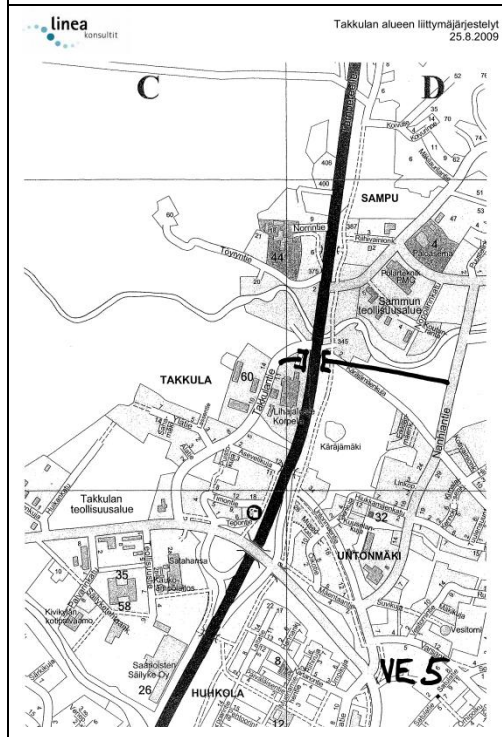




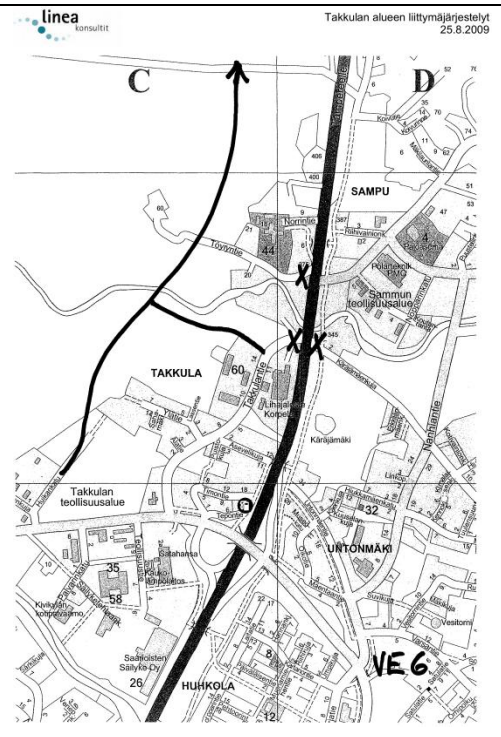
VE3: Takkulantien liittymän sulkeminen.



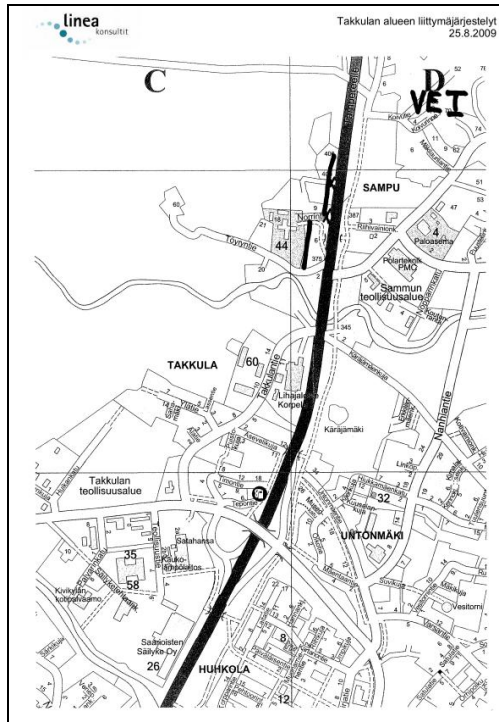
VE4: Takkulantien jatke joen yli.



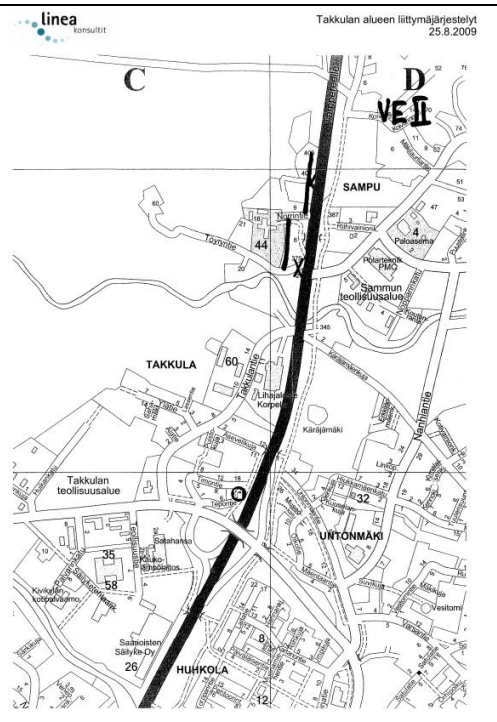
VE5: Valtatien alitus Nahkiantielle



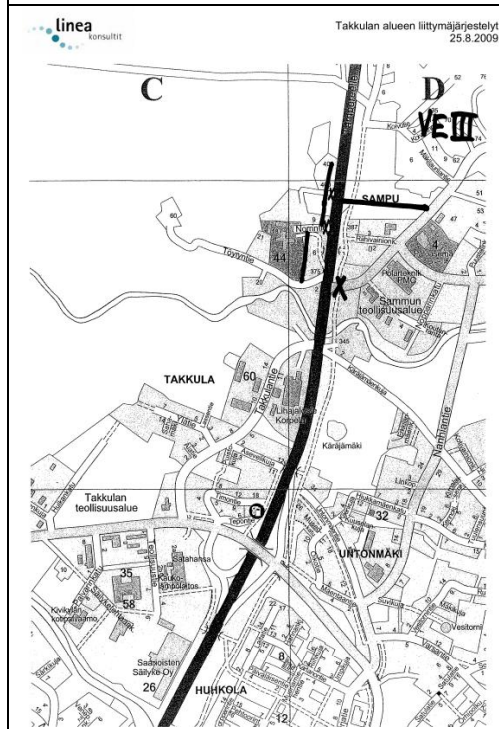
VE6: Uusi rinnakaistieteyhteys Vesiniityntien ja Karhieniementien välille.



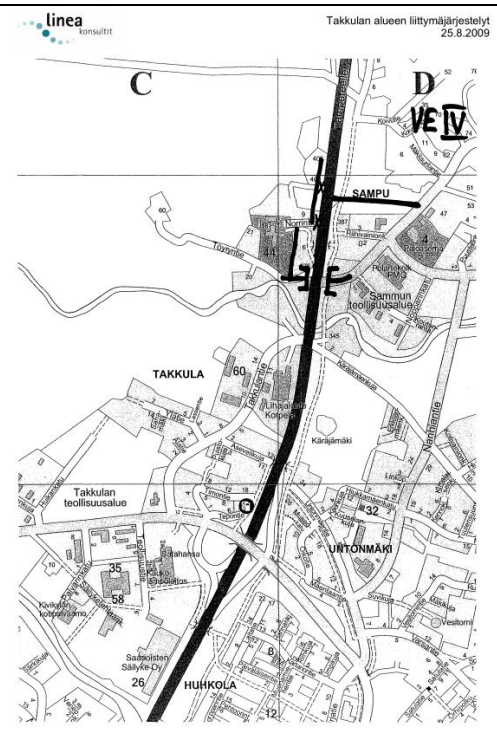
VE I : Yksityistiejärjestelyt Suontaustantien liittymään.



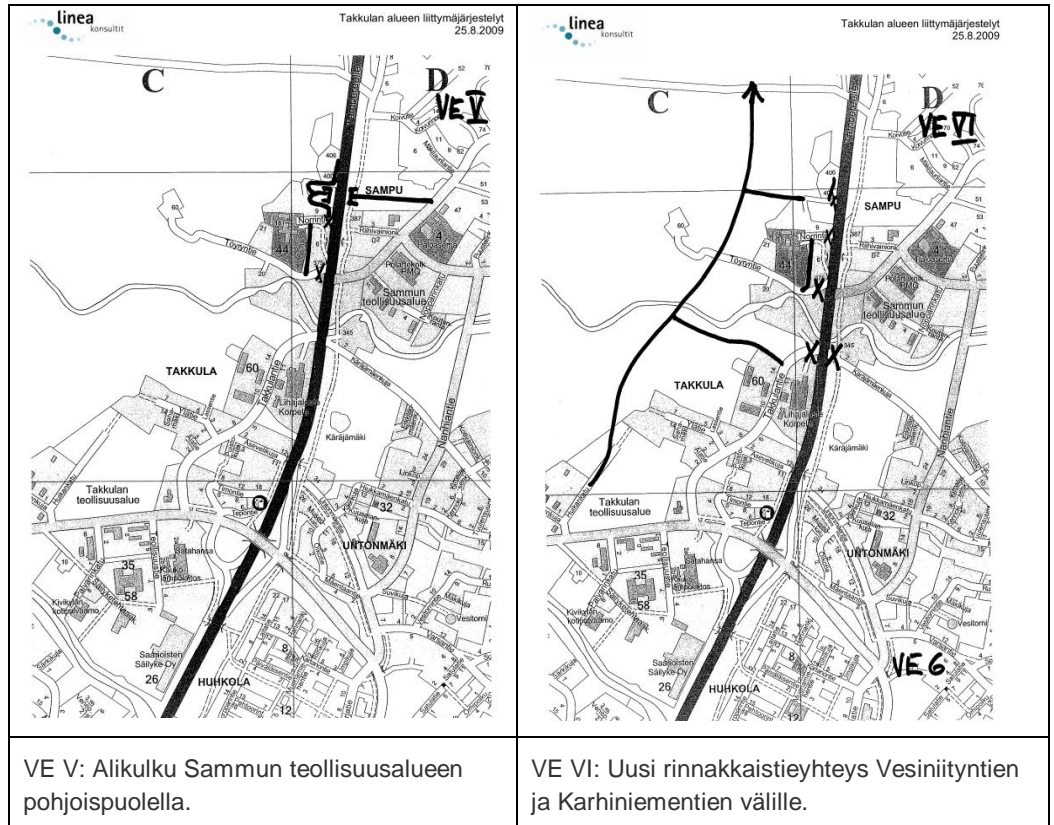
VE II: Yksityistiejärjestelyt koulun liittymään.



VE III: Suontaustantien liittymän katkaisu ja uusi katuliittymä valtatielle.

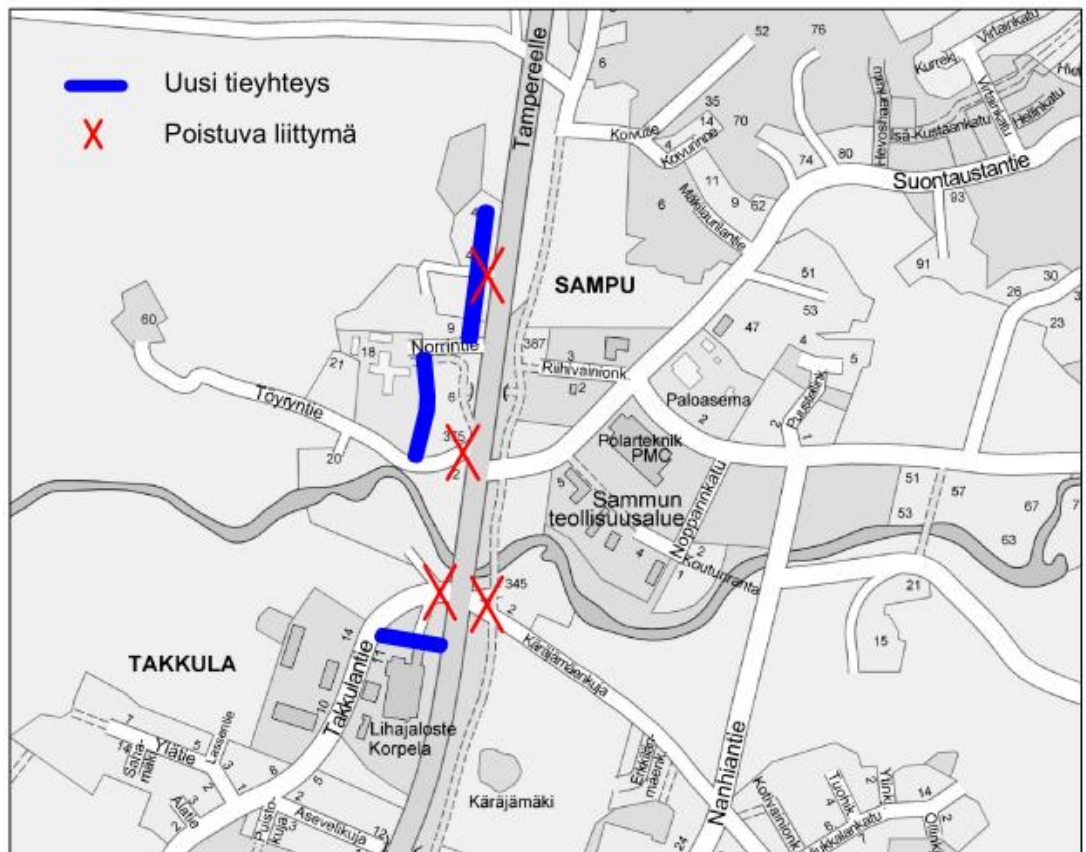
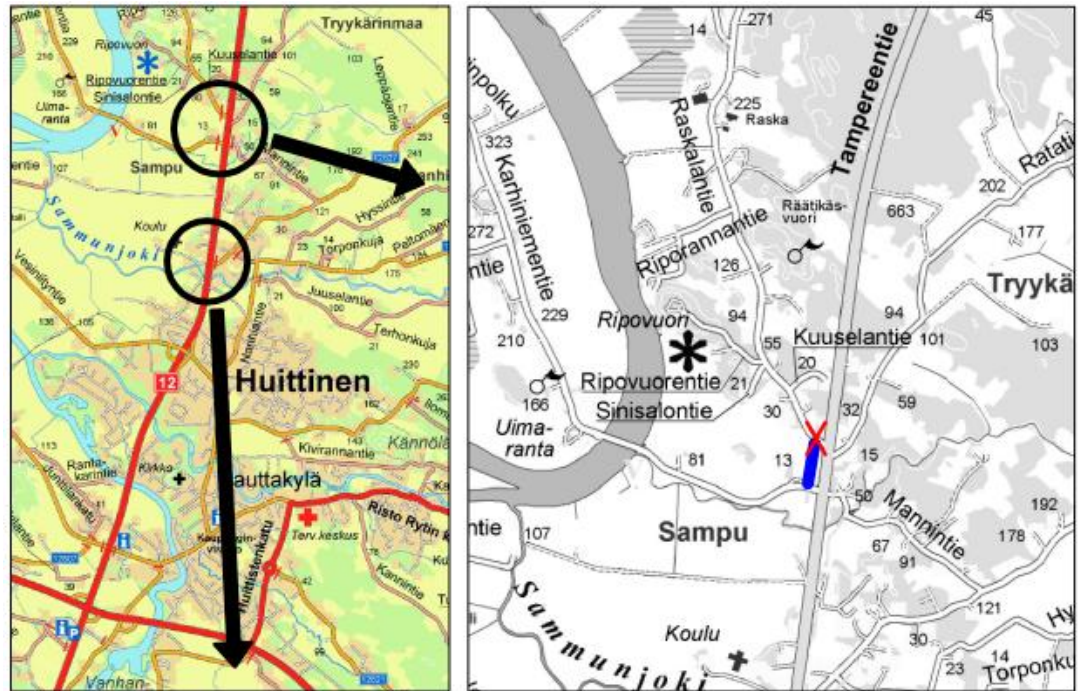


VE IV: Alikulku Suontaustantien liittymään ja uusi katuliittymä valtatielle.



Kuva 19. Vaihtoehtoiset tai vaiheittaiset ratkaisut Takkulan alueen liikennejärjestelyjen kehittämiseksi. (Lähde: Linea konsultit, 2009).

Liikennesuunnittelua on jatkettu Takkulan alueella vuosina 2009-2010. Huittisten kaupungin kantana on ollut esittää realistinen vaihtoehto liikenteen turvalliselle järjestämiselle ottaen huomioon kaupungin ja tiepiirin taloudelliset resurssit. Tiepiiri painottaa valtatie 12 kasvavaa merkitystä kuljetusreitinä, mikä tarkoittaa pitkämatkaisen liikenteen sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden parantamistarvetta. Tavoitteena on ollut vähentää valtatie 12 liittymien määrää Takkulan ja Sammun alueella. Tämänhetkisten suunnitelmien mukaan liittymien määrä valtatie 12 länsipuolella vähenee kolmeen siten, että liittymät ovat Takkulantien, Norrintien ja Karhiniementien kohdalla. Liikennejärjestelyt toteutetaan vaiheittain taloudellisten resurssien mukaisesti.



Kuva 20. Sunnitellut liittymäjärjestelyt Takkulan alueella (Lähde: Huittisten kaupunki, 2010).

3.10.3 Aiemmat liikenneselvitykset ja suunnitelmat

- Keskusta-alueen tie- ja katuverkon runko- ja kehittämissuunnitelma, 1983
- Yleiskaava 2010, 1993
- Keskustavisio, 1997
- Valtatien 12 parantaminen Huittisissa välillä valtatie 2 - Metsäkylä, Yleissuunnitelma, 1998
- Huittisten Kaupunki, Sahkon alueen liikenneverkkoselvitys, Suunnittelukeskus Oy, 1999
- Huittisten kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma, Tiehallinto, Turun tiepiiri, 2006
- Risto Rytin kadun toimivuustarkastelu Huittinen, Destia konsulttipalvelut, 2008
- Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelma SatLJS, Yhteenvetoraportti, Rauman seutukunta, Turun tiepiiri, Satakuntaliitto, Länsi-Suomen Lääninhallitus, Pohjois-Satakunta, Entisen Kaakkois-Satakunnan kunnat, 2006
- Liikenneselvitys 2008, Linea konsultit

3.10.4 Liikennemelu

Yleiskaavoituksen yhteydessä on laadittu meluselvitys, joka koskee kaavoitettavalla alueella seuraavia maanteitä: Helsinki-Pori -valtatie 2, Tampere-Huittinen – Rauma -valtatie 12 sekä Tampere-Turku –kantatie 41. Meluselvityksessä on arvioitu liikennemelu ennustetilanteessa vuonna 2030.

Laskennassa käytetyt alueen yleisten teiden liikennemäärät on arvioitu 1,3 – kertaisiksi vuoden 2006 liikennemääriin verrattuna, ja olivat seuraavat:

Vt 2 (Helsingintie & Porintie):

- Helsingin suunta – Koskuan teollisuusalue: 4680 ajon/vrk
- Koskuan teollisuusalue – Mommolan eritasoliittymä: 5850 ajon/vrk
- Mommolan eritasoliittymä – Porin suunta: 8320 ajon(vrk

Vt 12 & Kt 41 (Tampereentie & Turuntie):

- Sampu – Untonmäki: 10 140 ajon/vrk
- Untonmäki – Hullumies: 7930 ajon/vrk
- Hullumies – Mommolan eritasoliittymä: 10 530 ajon/vrk
- Mommolan eritasoliittymä – Mauriala: 6500 ajon/vrk
- Mauriala – Turun suunta: 4290 ajon/vrk

Vt 2:lla raskaan liikenteen osuus oli 19 % ja Vt 12:lla sekä Kt 41:llä 12-14 %. Yöliikenteen (klo 22-7) osuus arvioitiin kaikilla teillä olevan 10 %.

Ajonopeuksina käytettiin nopeusrajoitusten mukaisia nopeuksia. Laskennan melulähdeteiden nopeus vaihteli välillä 60-100 km/h.

Melulaskennat tuottivat seuraavia tuloksia päivämelulle (ks. liitteet):

- Helsingintien (Vt 2) aiheuttama melualue (yli 55 dB) ulottui 80 – 140 m:n päähän tiestä.
- Porintien (Vt 2) aiheuttama melualue (yli 55 dB) ulottui 110 – 130 m:n päähän tiestä.
- Tampereentien (Vt 12) aiheuttama melualue (yli 55 dB) ulottui 80 – 200 m:n päähän tiestä.
- Turuntien (Vt 2) aiheuttama melualue (yli 55 dB) ulottui 90 – 150 m:n päähän tiestä.

Melulaskennat tuottivat seuraavia tuloksia yömelulle (ks. liitteet):

- Helsingintien (Vt 2) aiheuttama melualue (yli 45 dB) ulottui 130 – 210 m:n päähän tiestä.
- Porintien (Vt 2) aiheuttama melualue (yli 45 dB) ulottui 160 – 250 m:n päähän tiestä.
- Tampereentien (Vt 12) aiheuttama melualue (yli 45 dB) ulottui 100 – 270 m:n päähän tiestä.
- Turuntien (Vt 2) aiheuttama melualue (yli 45 dB) ulottui 100 – 260 m:n päähän tiestä.

Yömelu, jonka tulee ohjearvojen mukaan olla alle 45 dB uusilla asuinalueilla, oli tässä tapauksessa mitoittava päivämeluun nähden. Vanhoilla asuinalueilla riittää, että yömelu on alle 50 dB.

Melusuojaustarvetta voidaan arvioida olevan nykyisten asuinalueiden vuoksi seuraavissa kohdissa:

- Helsingintien varrella Haltiantien ja Keijukaistenkujan alueella
- Porintien varrella olevan Mommolankaaren alueella
- Tampereentien varrella Sammun pohjoisosassa Kuuselantien ja Mannisentien liittymien ympäristössä
- Tampereentien varrella Sammussa välittömästi joen pohjoispuolella
- Tampereentien varrella Takkulan ja Untonmäen välissä Untonmäen liittymän pohjoispuolella
- Tampereentien varrella Lauttakylän Rantakadun ja Tornitien alueilla
- Tampereentien varrella Junttilan Eerontien alueella
- Turuntien varrella Maurialassa Heikkiläntien ja Tanskintien välisellä alueella

Kaikilla yllämainituilla nykyisillä asuinalueilla melualue (päivällä 55 dB, yöllä 50 dB) ylittyy erittäin kapealla kaistalla joidenkin asuintalojen kohdalla.

Meluselvitys on selostuksen liitteenä.

3.11 VESIHUOLTO

3.11.1 Vesihuollon kehittämissuunnitelma

Huittisten kaupunkiin on laadittu vesihuollon kehittämissuunnitelma vuonna 2004 (Air-Ix Ympäristö Oy, 8.4.2004). Huittisten tekninen palvelukeskus on käynnistänyt keväällä 2010 vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittämisen. Käynnissä olevassa vesihuollon kehittämissuunnitelman päivityksessä keskeisempänä tavoitteena on vesihuollon teknistaloudellisten toimintaedellytysten selvittäminen ja turvaaminen pitkällä aikavälillä. Tavoitteena on lisäksi joustava kaa-voituksen tarpeiden huomioiminen ja haja-asutusalueen vesihuollon edistäminen.

Vuoden 2004 kehittämissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet ovat suurelta osin jääneet toteuttamatta. Vesihuollon toiminta-alueen laajuus on aiheuttanut, että vesihuoltolaitoksen on käytettävissä olleiden määrärahojen puitteissa ollut mahdotonta vastata erityisesti toiminta-alueen reuna-alueilla olevien asukkaiden tarpeisiin.

Uudessa esityksessä toiminta-alue on rajattu koskemaan nykyistä vesihuoltoverkostoa. Vesihuoltoverkoston mahdolliset laajentumisalueet tullaan työn edetessä määrittämään erikseen. Kehittämissuunnitelmaluonnoksen 2010 mukaan tärkein painopiste on Huittisten ja naapurikuntien jätevedenkäsittelyn keskittäminen Huittisiin rakennettavaan seudulliseen jätevedenpuhdistamoon. Toinen painopiste on huolehtia nykyisten ja rakennettavien asemakaava-alueiden vesihuollon järjestämisestä. Lisäksi nykyisellä toiminta-alueella olevat liittämättömät kiinteistöt tulee liittää verkostoon. Haja-asutusalueella jätevesien käsittelyä edistetään rakentamalla viemäriverkostoja haja-asutuksen kyläkeskitymiin ja muille alueille, joille se on taloudellisesti mahdollista.

Seuraavassa on referoitu voimassa olevaa vesihuollon kehittämissuunnitelmaa vuodelta 2004. Tekstiä on täydennetty kehittämissuunnitelmaluonnoksen 2010 mukaan.

Vedenhankinta ja vesijohtoverkosto

Huittisten kaupungin vedenhankinta tapahtuu pääasiassa Alastaron kunnan alueelta Lohensuon pohjavedenottamosta sekä osaksi omista pohjavesiottamoista Vakkilasta ja Pöyriälästä.

Lohensuon ottamalla on rajoituksia veden pumppauksessa kuivakausina, jolloin vedenottoa voidaan joutua vähentämään. Rakennettuja vedenottamoita Huittisissa ovat Sahkonkankaan, Pöyriälän, Vakkilan ja Kyyhkylän vedenottamot. Sahkonkankaan ottamo on poistettu käytöstä vuonna 1995 raudan ja mangaanin aiheuttamien haittojen takia. Rauta ja mangaani ovat aiheuttaneet ajoittain haittaa myös Kyyhkylän vedenottamon veden laatuun.

Huittisten alueella vedenjakeluverkostot käsittävät asutut alueet. Asukkaiden verkostoon liittymisaste v. 2004 on ollut 92 %.

Huittisten verkoston pääottamona toimii Lohiluoman ottamo. Varaottamoiden lisäksi verkosto on yhteydessä Sastamalan ja Kokemäen kaupunkien verkostoihin.

Vuonna 2008 on laadittu tarveselvitys vesijohtoverkoston yhdistämisestä Huittisten, Vammalan, Äestän ja Punkalaitumen alueella. Suunnitelmassa on selvitetty, onko perusteltuja syitä siihen, että siirtoviemäreiden kanssa samalla rakennetaan myös talousveden yhdysvesilinjat.

Viemäröinti, jätevedenkäsittely

Keskitetty jätevesiviemäröinti kattaa asemakaava-alueet. Vuonna 2004 liittymisasteen arveltiin olleen 84 %.

Vuonna 2004 on arvioitu seuraavilla alueilla olevan riittämätön jätevesien käsittely tai alue on tiiviisti asuttu ja kokonaan viemäriverkoston ulkopuolella: Huikankulmantie, Korvenkyläntie, Loimijoen ranta (Korkeakoski, Loima), Manninmäki, Mommola, Palojoki, pohjavesialueet (Huhtamo, Sahkonkangas), Punkalaitumientien varsi ja Rekikoski.

Huittisten ja naapurikuntien yhteistyö tulee jatkossa tiivistymään jätevedenkäsittelyssä. Huittisten, Äetsän, Punkalaitumen, Suodenniemen ja Mouhijärven jätevesien käsittely tullaan keskittämään Huittisten saneerattavalle ja laajennettavalle jätevedenpuhdistamolle Pappilanniemeen. Siirtoviemärit rakennetaan välille Punkalaidun-Huittinen, Vampula-Huittinen ja Sastamala-Huittinen. Uuden Huittisten keskuspuhdistamon toiminta on tarkoitus aloittaa vuonna 2015.

Laajempia hulevesiviemäriverkostoja on keskustan lisäksi Sahkon, Pappilanniemen, Nanhian, Kuninkaisten ja Löysälän alueilla. Hulevesiverkostoa on muuallakin kaupungin alueella, mutta ne ovat pääasiassa yksittäisiä katuosuuksia. Uusille asemakaava-alueille rakennetaan nykyään aina erillisviiemäröinti.

3.11.2 Tekopohjavesilaitoshanke

Huittisissa sijaitsee Turun Seudun Vesi Oy:n tekopohjavesilaitoshankkeeseen kuuluva raakavedenottamo ja raakaveden esikäsittelylaitos. Kokemäenjoesta otettavaa raakavettä esikäsitellään esikäsittelylaitoksessa ennen sen johtamista ja imeyttämistä tekopohjavedeksi Virttaankankaalle Oripään ja Alastaron kuntien alueelle. Muodostuva tekopohjavesi pumpataan kaivoista ja kootaan johdettavaksi Turun seudun kunnille.

3.12 PILAANTUNEET MAA-ALUEET

Yleiskaavan yhteydessä on selvitetty mahdollisia pilaantuneita maa-alueita. Tiedot perustuvat ympäristöhallinnon Maaperän tilan tietojärjestelmään (7.5.2009). Tietojärjestelmän kohteiden kerääminen perustuu Vesi- ja ympäristöpiirien ja myöhemmin Suomen ympäristökeskuksen keräämään ”mahdollista pilaantumista aiheuttavien toimialojen” luetteloon. Järjestelmän tiedot eivät ole kattavia ja toi-

saalta järjestelmässä saattaa olla kohteita, joissa toiminta on niin vähäistä, että maaperähaittaa ei ole syntynytäkään.

Huittisten osalta tietojärjestelmässä on 56 kohdetta. Yleiskaava-alueelle kohteita sijoittuu suurin osa. Koska kohteita on niin paljon, niiden tarkempi tutkiminen yleiskaavatyön yhteydessä ei ole mahdollista.

Mahdollisesti pilaantuneiden maa-alueiden puhdistustarve on selvitettävä tarkemman suunnittelun yhteydessä ja kunnostettava ennen rakentamiseen ryhtymistä. Rakennusjärjestyksessä pilaantuneista maista todetaan seuraavaa:

Rakennusluvan hakijan on tarvittaessa selvitettävä rakennuspaikan maaperän mahdollinen pilaantuneisuus ja liitettävä selvitys rakennuslupa-asiakirjoihin. Lupa-asiakirjoihin on liitettävä myös selvitys niistä toimenpiteistä, joihin on tarpeen ryhtyä mahdollisen pilaantuneisuuden johdosta.

Mikäli rakennuspaikan maaperä on todettu pilaantuneeksi, alue on kunnostettava ja maaperävaihdettava tarpeellisilta osiltaan. Pilaantuneiden maiden käsittelyssä on noudatettava jätelakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

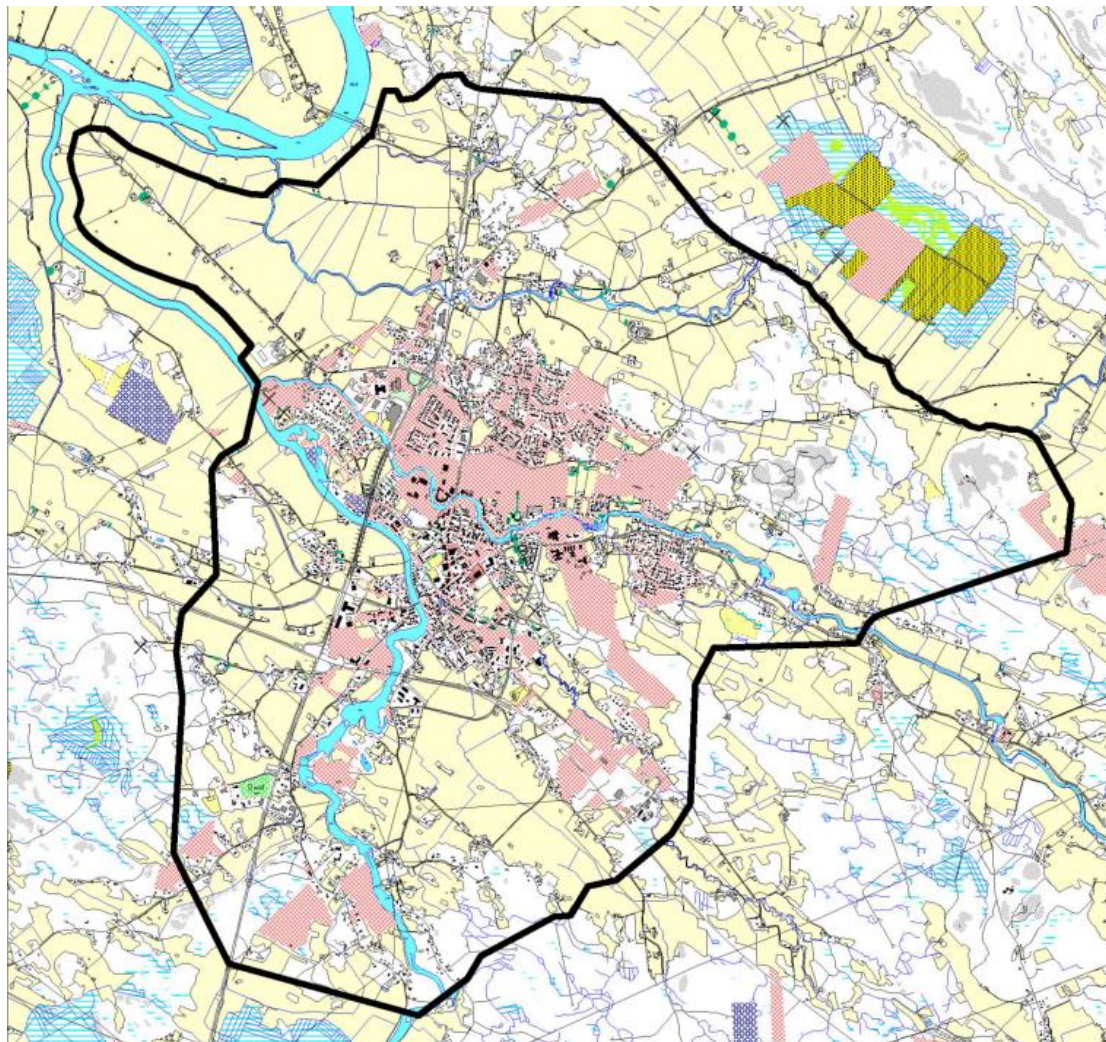
Kaavaselostuksen liitteenä on kartta kaava-alueen mahdollisista pilaantuneista kohteista.



Kuva 21. Esimerkki PIMA-rekisterin mukaisista mahdollisista pilaantuneiden maiden kohteista.

3.13 MAANOMISTUS

Kaupunki on huomattava maanomistaja keskustaajaman alueella, kun taas muu osa suunnittelualueesta on pääosin yksityisessä omistuksessa. Oheisella kartalla on kuvattu kaupungin, valtion ja seurakunnan maanomistus.



Kuva 22. Kaupungin (punainen), valtion (vihreä) ja seurakunnan (sininen) maanomistus.

3.14 ALUEIDEN KÄYTÖN SUUNNITTELUTILANNE

3.14.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista (VAT) tuli voimaan 1.6.2001. Tavoitteiden ohjausvaikutuksesta maankäytön suunnitteluun säädetään MRL 22–24 §:ssä. Alemman asteisessa suunnittelussa tulee huomioida valtioneuvoston päätöksen yleis- ja erityis-tavoitteet.

Maankäyttö- ja rakennuslain 22 §:n mukaiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet välittyvät kuntien alueiden käytön suunnitteluun erityisesti maakuntakaavan ohjausvaikutuksen välityksellä. Monet tavoitteista, kuten elinympäristön laatua koskevat tavoitteet, ovat sellaisia, että niiden huomioiminen tulee tapahtua myös suoraan kuntakaavoituksessa ja erityisesti yleiskaavoissa.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden asiakokonaisuuksia ovat:

1. Toimiva aluerakenne
2. Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
3. Kulttuuri- ja luonnon perintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
4. Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto
5. Helsingin seudun erityiskysymykset
6. Luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet

Valtioneuvosto päätti 13.11.2008 valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta. Tarkistuksen kohteena oli valtioneuvoston vuonna 2000 tekemä päätös. Päätöstä on tarkistettu tavoitteiden sisällön, voimaantulon ja toimeenpanon sekä muutoksenhaun osalta. Muilta osin, kuten tavoitteiden oikeusperustan ja oikeusvaikutusten osalta, vuoden 2000 päätös jää voimaan.

Tarkistuksen pääteemana on ollut ilmastonmuutoksen haasteisiin vastaaminen. Lisäksi tavoitteiden vaikuttavuutta on lisätty täsmentämällä tavoitemuotoiluja sekä vahvistamalla niiden velvoittavuutta. Suurin osa tavoitteista kuitenkin säilyy ennallaan.

Tarkistetut tavoitteet tulivat voimaan 1.3.2009. Tarkistuspäätöksen voimaan tullessa valmisteilla oleva kaava voidaan hyväksyä päätöksen estämättä 31.8.2009 mennessä, mikäli kaavaehdotus on asetettu julkisesti nähtäville ennen päätöksen voimaan tuloa.

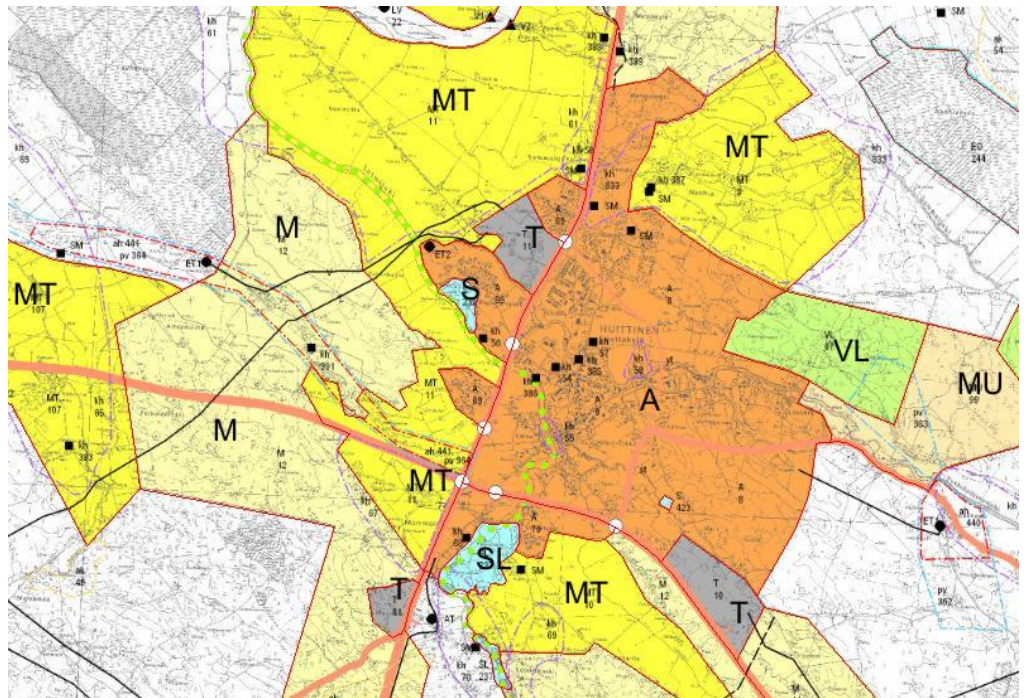
3.14.2 Seutukaava

Alueella on voimassa Ympäristöministeriön 11.1.1999 vahvistama Satakunnan seutukaava, joka maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) 210 §:n 1 momentin mukaisen voimassa olevaa seutukaavaa koskevan siirtymäsäännöksen mukaan on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena maakuntakaavana vuoden 2010 alusta alkaen. Seutukaava on saanut lainvoiman 4.4.2001. Seutukaava korvautuu 17.12.2009 maakuntavaltuustossa hyväksytyllä Satakunnan maakuntakaavalla ympäristöministeriön vahvistamispäätöksen jälkeen.

Maakuntakaavaksi muuttuneessa seutukaavassa on keskusta merkitty taajama-toimintojen alueeksi (A), Vihkimysvuoren ja Kannonvuorta ympäröivä metsäalue virkistysalueeksi (VL), kolme aluetta teollisuustoimintojen alueeksi (T) sekä ympäröivät alueet haja-asutusluontoisen rakentamisen sallivaksi maa- ja metsätalouksvaltaiseksi (M), sekä maa- ja metsätalouksvaltaiseksi alueeksi (MT), jolla on erityisesti kiinnitettävä huomiota hyvien viljelyolosuhteiden säilyttämiseen (erityismääräys koskee erityisesti Karhiniemen aluetta). Vihkimysvuoren itäisellä puolella on maa- ja metsätalouksaluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU).

Maakuntakaavaksi muuttuneessa seutukaavassa on myös ositettu mm. Kokemäenjokilaakson, Loimijoen sekä Nanhian maiseman valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt. Suojelualueiksi on osoitettu Vanhakosken (SL 237) ja Pappilaniemen (Helenansaaren) (S 239) alueet. Lisäksi seutukaavassa on osoitettu arvokkaita kallioalueita.

Maakuntakaavaksi muuttuneessa seutukaavassa on osoitettu ohjeellinen melontaja ulkoilureittivaraus, joka kulkee Kokemäenjoen haarasta. Loimijokea pitkin etelään. Lisäksi kaavassa on osoitettu 4 eritasoliittymävarausta valtatielle 12 (vanha Turku-Tampere tie) sekä 2 eritasoliittymävarausta valtatielle 2 (Helsinki-Pori).



Kuva 23. Ote Ympäristöministeriön 11.1.1999 vahvistamasta seutukaavasta, joka vuoden 2010 alusta on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena maakuntakaavana.

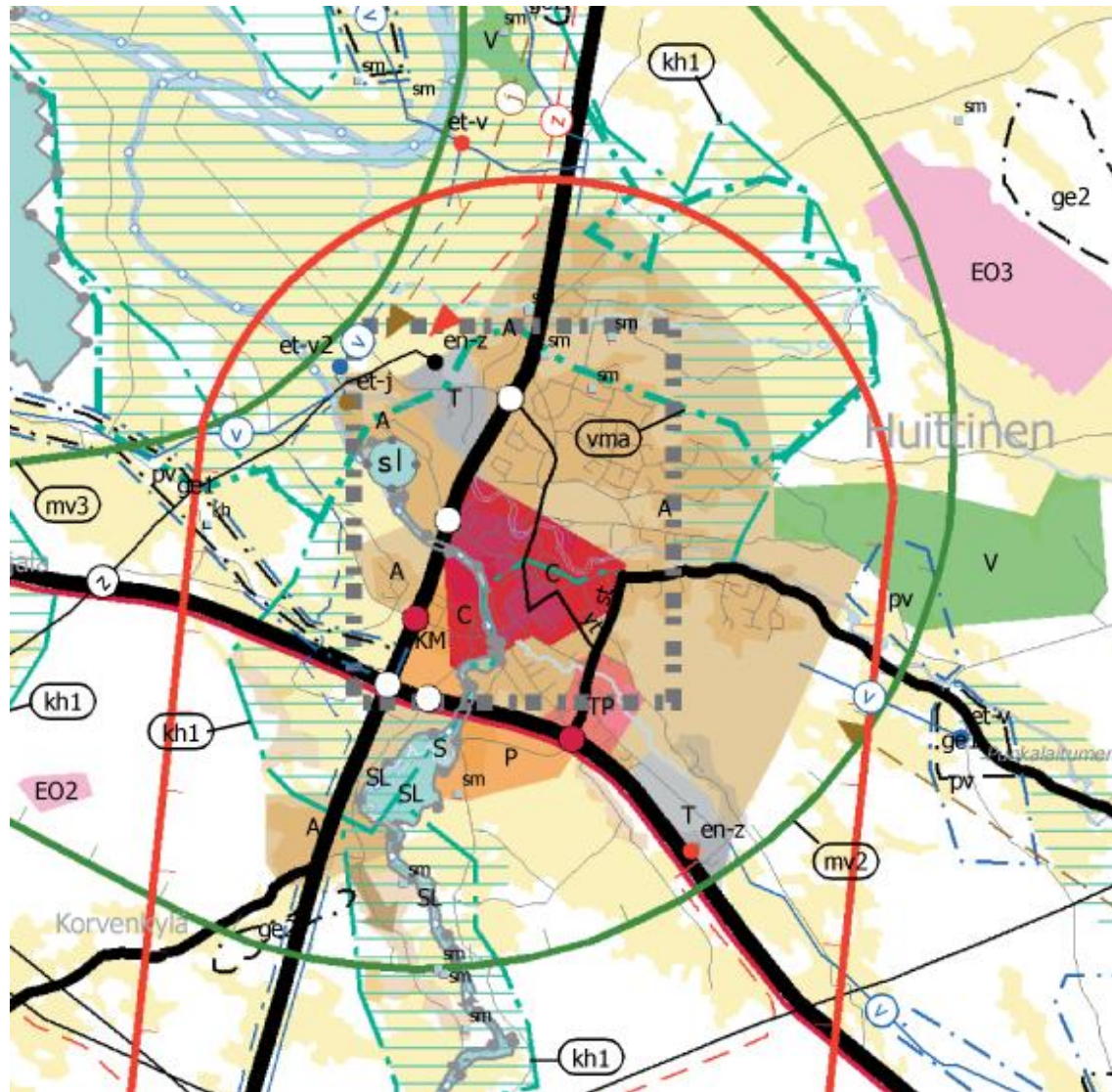
3.14.3 Maakuntakaava

Yleistä

Satakunnan ensimmäinen kokonaismaakuntakaava hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 17.12.2009/20§. Maakuntakaava on toimitettu ympäristöministeriöön vahvistettavaksi, jossa kaava saanee vahvistuspäätöksen reilussa vuodessa. Näin ollen vahvistuttuaan Satakunnan seutukaavan 5 sekä muut maakunnan alueella olevat seutukaavojen osat kumoava Satakunnan maakuntakaava tulee vahvistetuksi vuonna 2011.

Satakunnan maakuntakaavan laatiminen käynnistyi vuoden 2003 helmikuussa. Maakuntakaavoitusprosessissa voimassa oleva seutukaava on tarkistettu ja ajantasaistettu uuden maankäyttö- ja rakennuslain vaatimuksia vastaavaksi Satakunnan maakuntakaavaksi. Maakuntakaavaluonnos oli nähtävillä 12.5.-18.6.2008 ja maakuntakaavaehdotus 19.5. – 18.6.2009.

Maakuntakaavassa on esitetty maakuntasuunnitelmassa määritellyt alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitettu kehittämisen kannalta tarpeelliset aluevaraukset. Aluevarauksia on osoitettu vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteen sovitamiseksi on tarpeen.



Kuva 24. Ote Satakunnan maakuntakaavasta (hyväksytty maakuntavaltuustossa 17.12.2009, odottaa ympäristöministeriön vahvistamis päätöstä).

Maakuntakaavan sisältö Huittisten osalta

17.12.2009 hyväksytyssä Satakunnan maakuntakaavassa Huittisten keskusta on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi (C). Merkinnällä on osoitettu palveluvarustukseltaan kaupunkitasoisten ja vastaavien seudullisten keskusten ydinalueet, joihin sijoittuu keskustahakuisten palvelu-, hallinto-, asumis- ja muiden toimintojen alueita niihin liittyvine liikennealueineen ja puistoineen. Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa vähittäiskaupan suuryksiköitä. *Suunnittelumääräys: Keskustatoimintojen alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen arkkitehtuuriin, ympäristökuvaan, ominaispiirteisiin, viihtyisyyteen ja toimivuuteen, jalankulku-, huolto- ja julkisen liikenteen järjestelytarkoituksenmukaisuuteen sekä häiriöttömyyteen.*

Aluetta suunniteltaessa on varauduttava riittävään palvelu – ja liiketilatarjontaan. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattavamerkittävien luonto-, maise-

ma- ja kulttuuriarvojen säilyminen myös eheyttävän suunnittelun yhteydessä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vähittäiskaupan suuryksiköt tulee suunnitella siten, että ne arkkitehtuuriltaan ja sijoitukseltaan sopeutuvat ympäristöön ja mitoitukseltaan täydentävät keskustan palvelutarjontaa.

Valtateiden risteysalue on osoitettu maakuntakaavassa vähittäiskaupan suuryksikköjen alueeksi (KM). Merkinnällä osoitetaan keskustatoimintojen alueen ulkopuolisia alueita, joille voidaan sijoittaa yksi tai useampi merkitykseltään seudullinen suuryksikkö. Merkinnällä sallitaan myös erikoistavara-kaupan yksiköiden (retail park) sijoittuminen alueelle. *Suunnittelumääräys: Vähittäiskaupan suuryksikön mitoituksessa ja tarkemmassa sijoittumissuunnittelussa sekä ajoituksessa on otettava huomioon seudun palvelurakenteen tasapainoinen kehittäminen siten, ettei vähittäiskaupan suuryksikkö aiheuta palvelutarjonnassa alueellisia tai väestöryhmittäisiä palvelujen saavutettavuuteen vaikuttavia merkittäviä heikennyksiä. Jos ei selvitysten perusteella erityisesti muuta osoiteta, merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö on Porissa ainakin yli 5000 k-m² ja muualla Satakunnassa ainakin yli 3000 k-m². Päivittäistavara-kaupan osalta suuryksikön laajuus arvioidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vaikutus-tarkastelujen ja ostovoiman kasvun perusteella.*

Valtatie 2:n eteläpuolelle, Loimijoen itäpuolelle on osoitettu palvelujen alue (P). Merkinnällä osoitetaan julkisen ja yksityisten palvelujen ja hallinnon alueita. Alueelle voidaan sijoittaa myös paljon tilaa vaativan kaupan yksiköitä.

Koskuan teollisuusalueen ympäristö on osoitettu työpaikka-alueeksi (TP). Merkinnällä osoitetaan merkittävät ja monipuoliset työpaikka-alueet, joille voi sijoittaa sekä toimisto- ja palvelutyöpaikkoja että ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuus- ja varastotoimintaa. *Suunnittelumääräys: Alueelle voidaan pääkäyttötarkoitusta muuttamatta suunnitella myös asumista. Alueelle ei saa suunnitella sellaisia työpaikkatoimintoja, joiden haitalliset ympäristövaikutukset läheisille alueille ja asutukselle voivat olla merkittäviä.*

Jokilevon teollisuusalue sekä Takkulan teollisuusalue on osoitettu teollisuus- ja varastotoimintojen alueiksi (T). Merkinnällä osoitetaan merkittävät teollisuus- ja varastotoimintojen alueet. *Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen sekä huolehtia, että teollisuustuotannosta tai muusta toiminnasta viereisten alueiden ympäristölle ja asutukselle sekä mahdollisille pohjavesialueille aiheutuvat merkittävät haitalliset vaikutukset estetään.*

Keskusta-alueen ympäristöön on osoitettu taajamatoimintojen alueita (A). Merkinnällä osoitetaan yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumiseen ja muille taajamatoiminnoille, kuten keskustatoiminnoille, palveluille ja teollisuudelle rakentamisalueita, pääväyliä pienempiä liikenneväyläalueita, virkistys- ja puistoalueita sekä erityisalueita. *Suunnittelumääräys: Aluetta suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen ja täydentämiseen hajanaisesti ja vajaan rakennetuilla alueilla. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa taajaman omaleimaisuutta. Täydennysrakentamista ja muuta alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet sekä viher- ja virkistysverkko. Alueilla on turvattava yleisten ranta-alueiden varaaminen maisemarakenteellisesti ja – kuvallisesti ja*

luontoarvoiltaan kestäviltä, korkeatasoisilta alueilta, osana alueen yhtenäistä viher- ja virkistysverkkoa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan taa-jamatoimintojen alueille palveluverkon tarpeiden perusteella osoittaa uusia vähittäiskaupan suuryksiköitä silloin, kun kyseiset yksiköt ovat merkitykseltään paikallisia. Jollei selvitysten perusteella erityisesti muuta osoiteta, merkitykseltään paikallinen erikoistavarakaupan suuryksikkö on Porissa kooltaan alle 5000 k-m² ja muissa kunnissa alle 3000 k-m². Päivittäistavarakaupan osalta suuryksikön merkityksen laajuus arvioidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vaikutustarkastelujen ja ostovoiman kasvun perusteella.

Loiman kylästä Loimijoentien suuntaisesti etelään on osoitettu yhdyskuntarakenteen (asuminen) laajenemissuunta. *Suunnittelumääräys: Yhdyskuntarakenteen laajenemisen suunnittelussa on otettava huomioon yhdyskuntarakenteelliset ja liikenteelliset edellytykset uusien rakentamisalueiden toteuttamiselle, viher- ja virkistysyhteyksien jatkuvuus sekä alueen luonnon ja maiseman ominaispiirteet.*

Kokemäenjoenlaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue on osoitettu sinisellä viivarasterilla ja pistekatoviivarajauksella sekä vma -merkinnällä.

Alueen valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuurihistorialliset ympäristöt on osoitettu sinisellä viivarasterilla ja pistekatoviivarajauksella sekä merkinnällä kh1.

Maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt on merkitty sinisellä viivarasterilla ja merkinnällä kh 2.

Merkintöihin vma, kh1 ja kh2 liittyy sama suunnittelumääräys. *Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.*

Edellä mainittuihin alueisiin (vma, kh1, kh2) sisältyvät rakennetut kulttuuriympäristöt ja niihin kuuluvat yksittäiset merkittävät rakennusperintökohteet on osoitettu maakuntakaavaselostuksen liiteosassa. Kyseinen karttaote on tämän selostuksen kuva 25.

Merkittävät rakennetun ympäristön kohteet on osoitettu turkoosilla neliösymbolilla ja kh-merkinnällä. Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävät, alle 10 ha:n laajuiset rakennetun ympäristön kohteet. *Suunnittelumääräys: Kaikista kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*

Loimijoen alueelle on osoitettu luonnonsuojelualueita (SL). Luonnonsuojelualue –merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltavat luonnonsuojelualueet. *Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olo-*

suhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Suojelumääräys: Alueella ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat oleellisesti vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja. Alueella voidaan kuitenkin valtion luonnonsuojeluviranomaisen niin salliessa toteuttaa alueen suojeluarvojen säilyttämiseksi ja palauttamiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä. Suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi.

Loimijoen alueelle on osoitettu myös suojelualue (S). Suojelualue –merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain tai muun lainsäädännön nojalla suojellut tai suojeltavat suojelualueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. *Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Suojelumääräys: Alueella ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä tai hankkeita, jotka voivat oleellisesti vaarantaa tai heikentää alueen suojeluarvoja.*

Loimijoki on osoitettu suojeltavaksi vesiuomaksi turkoosilla viivalla ja merkinnällä sl. Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain tai muun lainsäädännön nojalla suojellut tai suojeltavat luonnontilaiset joki- ja puroumat. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. *Suojelumääräys: Joenuomassa ja purossa ei saa toteuttaa sellaisia toimenpiteitä ja hankkeita, jotka voivat oleellisesti vaarantaa tai heikentää sen suojeluarvoja. Uomien ja niiden läheiseen maankäyttöön mahdollisesti vaikuttavista merkittävistä suunnitelmista ja hankkeista tai ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee luonnonsuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.*

Kännönvuoren-Vihkimysvuoren alue on osoitettu virkistysalueeksi (V). Merkinnällä osoitetaan ulkoilun, retkeilyn ja virkistyskäytön kannalta merkittävät alueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. *Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota alueen virkistyskäytön ja virkistyskäytön kehittämisedellytysten turvaamiseen. Rakentamismääräys: Alueilla sallitaan yleistä ulkoilu-, retkeily- ja virkistyskäyttöä palvelevan rakentamisen lisäksi jo olemassa olevien rakennusten korjaus-, muutos- ja laajentamistyöt.*

Loimijoelle on osoitettu ohjeellinen melontareitti sinisellä palloviivalla. Merkinnällä osoitetaan merkittävät olemassa olevat tai kehitettävät melontareitit.

Arvokkaat geologiset muodostumat on osoitettu mustalla pistekatkoviivalla. Maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat harjualueet on osoitettu merkinnällä ge-1 ja kallioalueet merkinnällä ge-2. *Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat maa-aineslain tarkoittamat maisema- ja luonnonarvot sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve.*

Alueen muinaisjäänökset on osoitettu turkoosilla neliösymbolilla ja sm-merkinnällä. Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja muinaisjäänösalueita ja -kohteita. *Suojelumääräys: Muinaismuistoalueiden ja -kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunnitel-*

taessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon niiden suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaisiin maisema-alueisiin tai kulttuuriympäristöihin. Kaikista aluetta koskevista suunnitelmista tulee Museovirastolle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Pohjavesialueet on osoitettu sinisellä pistekatkoviivalla ja merkinnällä pv. Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeät ja siihen soveltuvat pohjavesialueet. *Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa on otettava huomioon pohjaveden laadun ja muodostumisen turvaaminen.*

Natura 2000-verkoston kuuluvat alueet on osoitettu harmaalla palloviivalla. Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaisesti Natura 2000 –verkoston kuuluvat alueet.

Huittisten taajama-alueen luoteis - pohjoispuolelle on osoitettu voimalinja (z), voimalinjan yhteystarve (z), siirtoviemäriin yhteystarve (j), yhdysvesijohto (v), ohjeellinen yhdysvesijohto (v), sähköasema (en-z), uusi vedenottamo (et-v), raa-kaveden esikäsitteilylaitos (et-v2) sekä jätevedenpuhdistamo (et-j). Taajaman kaakkois - itäosaan on osoitettu uusi sähköasema (en-z), ohjeellinen voimalinja (z), yhdysvesijohto (v) ja vedenottamo (et-v).

Valtatiet 2 ja 12 sekä kantatie 41 on osoitettu valtateiksi/kantateiksi. Punkalaitumentie ja Korvenkyläntie on osoitettu seututieksi. Niiden alueilla on voimassa MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus. Valtatie 2 on lisäksi osoitettu merkittävästi parannettavaksi tieksi. *Suunnittelumääräys: Maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että pääsy merkittäväksi parannettavalle valtatielle tapahtuu pääasiassa eritasoliittymien kautta ja paikalliselle sekä kevyelle liikenteelle on osoitettu erillinen väylä.*

Hannulanpuistokatu - Risto Rytin katu – Lauttakylänkatu on osoitettu tärkeäksi yhdystieksi/kokoojakaduksi. Merkinnällä osoitetaan yhdystiet ja vastaavat kokoojakadut. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Tieverkkoon kuuluvat olemassa olevat eritasoliittymät on osoitettu valkoisilla ympyräsymboleilla. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Huittisten alueelle on lisäksi osoitettu kaksi uutta eritasoliittymää punaisilla ympyräsymboleilla. *Suunnittelumääräys: Uuden eritasoliittymän alueella on suunnittelussa varauduttava liittymän toteuttamiseen. Liittymä voidaan ensivaiheessa toteuttaa myös tasoliittymänä, mikäli se liikennemäärien perusteella on mahdollista. Tasoliittymän toteuttamisella eikä muullakaan maankäytön suunnittelulla saa vaarantaa eritasoliittymän myöhempää toteuttamismahdollisuutta.*

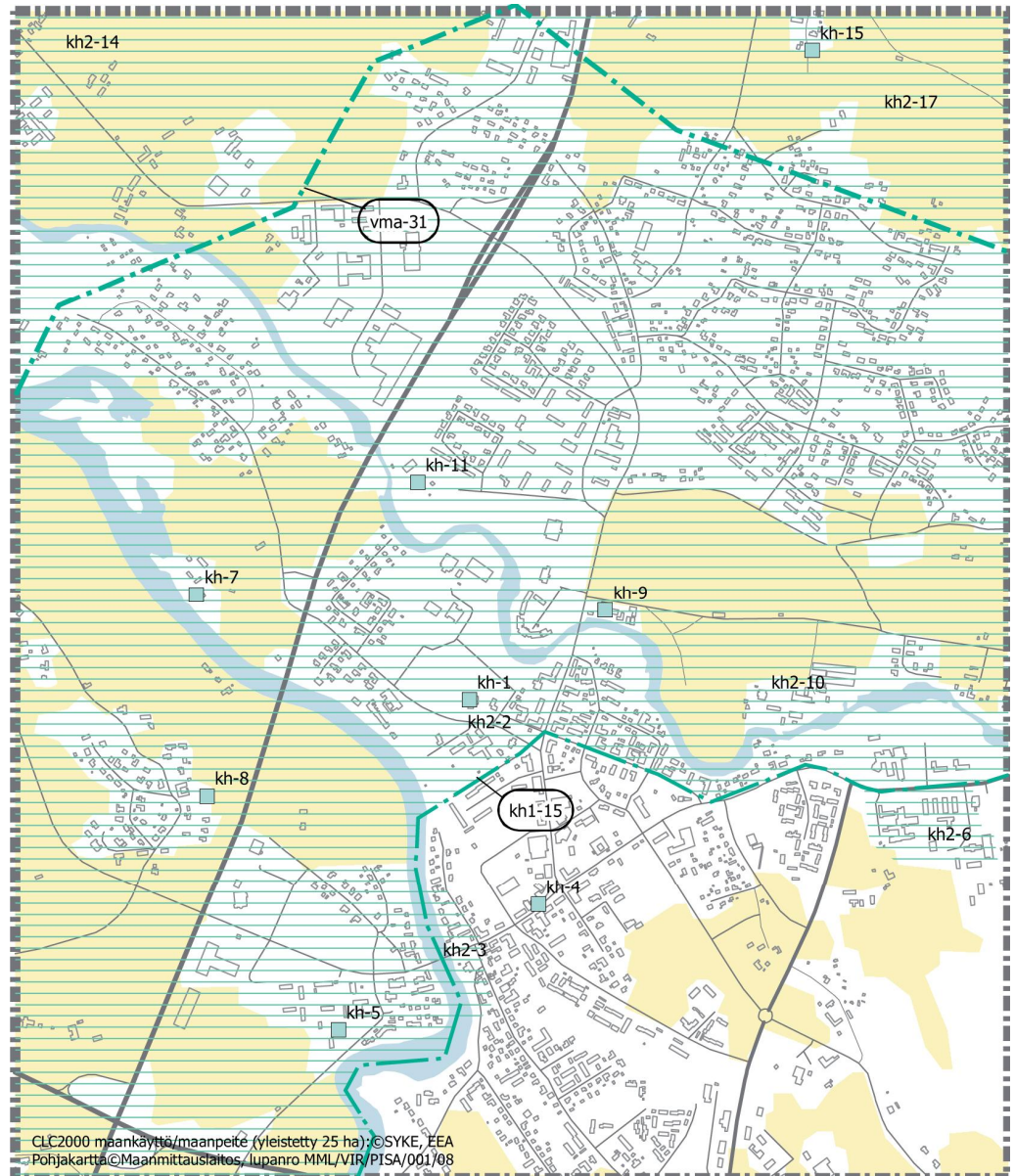
Maakuntakaavassa on osoitettu kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeitä punaisella viivasymbolilla ja merkinnällä kk. Merkinnällä osoitetaan kaupunkiseutuja, niiden osia tai muita yhdyskuntia koskevia kehittämissuunnitelman alueidenkäytöllisiä periaatteita. Merkinnällä osoitetaan niitä vyöhykkeitä, joihin kohdistuu valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti tärkeitä alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita. *Suunnittelumääräys: Auerakenteeltaan monikeskuisia vyöhykkeitä kehitetään eheyttämällä olemassa olevien keskusten ja taajamien yhdyskuntarakennetta sekä turvaamalla viher- ja virkistysverkon jatkuvuus sekä palvelujen saatavuus. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää elinympäristöjen toimivuutta ja taloudellisuutta hyödyntämällä rakennettuja verkostoja, vähentämällä liikennetarvetta sekä edistämällä joukkoliikenteen ja kevytlii-*

kenteen edellytyksiä. Alueen arkeologisten kohteiden, valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden sekä merkittävien kulttuuriympäristöjen tulee olla alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtina. Kehittämissuositus: Alueen maankäytön kehittämistarpeet tulisi tutkia ja ratkaista yksityiskohtaisemmalla seudullisella maankäytön suunnitelmalla.

Maakuntakaavassa on osoitettu lisäksi matkailun kehittämisvyöhykkeitä vihreällä viivasymbolilla ja merkinnällä mv. *Suunnittelumääräys: Vyöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueidenkäytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen.*

Matkailuun liittyviä toimintoja suunniteltaessa ja vyöhykkeen vetovoimaisuutta kehitettäessä tulee ottaa huomioon vyöhykkeen erityisominaisuudet ja niiden ominaispiirteiden säilyttäminen.

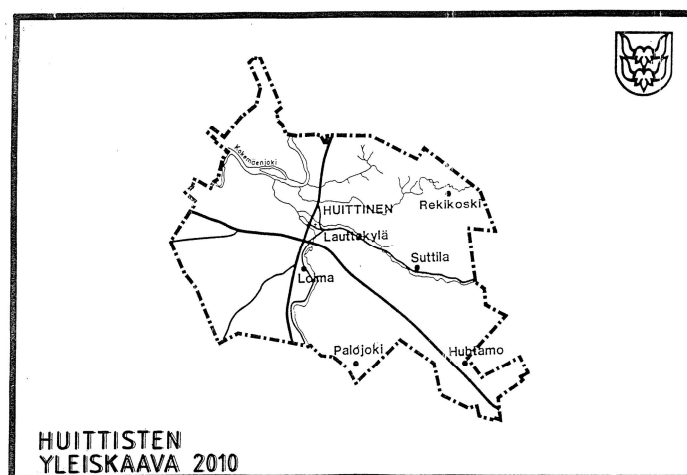
Huittisten keskusta-alue ja Vesiniityn alue sisältyvät merkittävään kulttuuriympäristö- ja maisemamatkailun kehittämis- ja kohdevyöhykkeeseen mv2. Merkinnällä mv2 osoitetaan merkittävät kulttuuriympäristö- ja maisemamatkailun kehittämis- ja kohdevyöhykkeet. Vesiniityn alue sisältyy lisäksi merkittävään luontomatkailun kehittämis- ja kohdevyöhykkeeseen mv3. Merkinnällä mv3 osoitetaan merkittävät luontomatkailun kehittämis- ja kohdevyöhykkeet, joihin kohdistuu luontomatkailun, luonnon virkistyskäytön, ulkoilu- ym. reitistöjen sekä luonnonsuojelun kehittämis- ja yhteensovittamistarpeita.



Kuva 25. Huittisten keskustan alueelle kohdistuvat kulttuuriympäristömerkinnät maakuntakaavassa.

3.14.4 Yleiskaava

Huittisten kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 21.6.1993 koko kaupungin alueen käsittävän Huittisten yleiskaavan 2010. Yleiskaava ei ole oikeusvaikutteinen.



Kuva 26. Huittisten yleiskaavan kaava-alue.

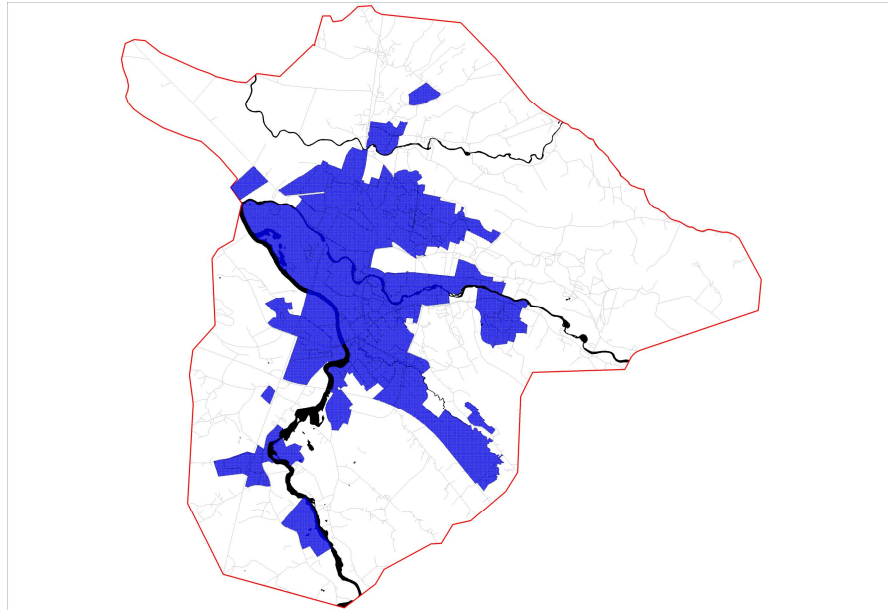
Kaava-alueen pohjoisreunalla on voimassa Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 8.7.1999 ja 4.4.2001 vahvistama Kokemäenjoen keskiosan oikeusvaikutteinen rantaosayleiskaava, jonka perusteella voidaan suoraan myöntää rakennuslupia loma-asunnoille.

3.14.5 Asemakaavatilanne

Pääosa taajama-alueesta on asemakaavoitettu, yhteensä noin 870 ha. Asemakaavojen ajantasaisuutta ja tarkistamistarpeita tutkitaan yleiskaavoituksen yhteydessä.

Huittisten kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2008 maapoliittisen periaateohjelman, jonka mukaan mm. asemakaavat laaditaan pääasiassa kaupungin omistamille maille. Kaupunki on vuonna 2008 keskittänyt raakamaan hankintansa Sähköon ja Kuninkaisiin. Valtateiden 2 ja 12 vaikutuspiiristä on hankittu maataliike-elämän tarpeisiin noin 14 ha sekä Kuninkaisista lisäalueita noin 8 ha asuintarkoituksiin täydentämään kaupungin maanomistusta alueella.

Kaavoituskatsauksessa 2008 on arvioitu asumiseen varattujen tonttien tarvetta (MRL 7 §). Kaupungissa on 1.11.2008 ollut myynnissä 22 omakotitonttia neljällä eri alueella. Omakotitontteja on myyty noin 6 kpl vuodessa viimeisen viiden vuoden aikana. Kaupungin omakotitonttivaranto vastaa 3-4 vuoden tarvetta.



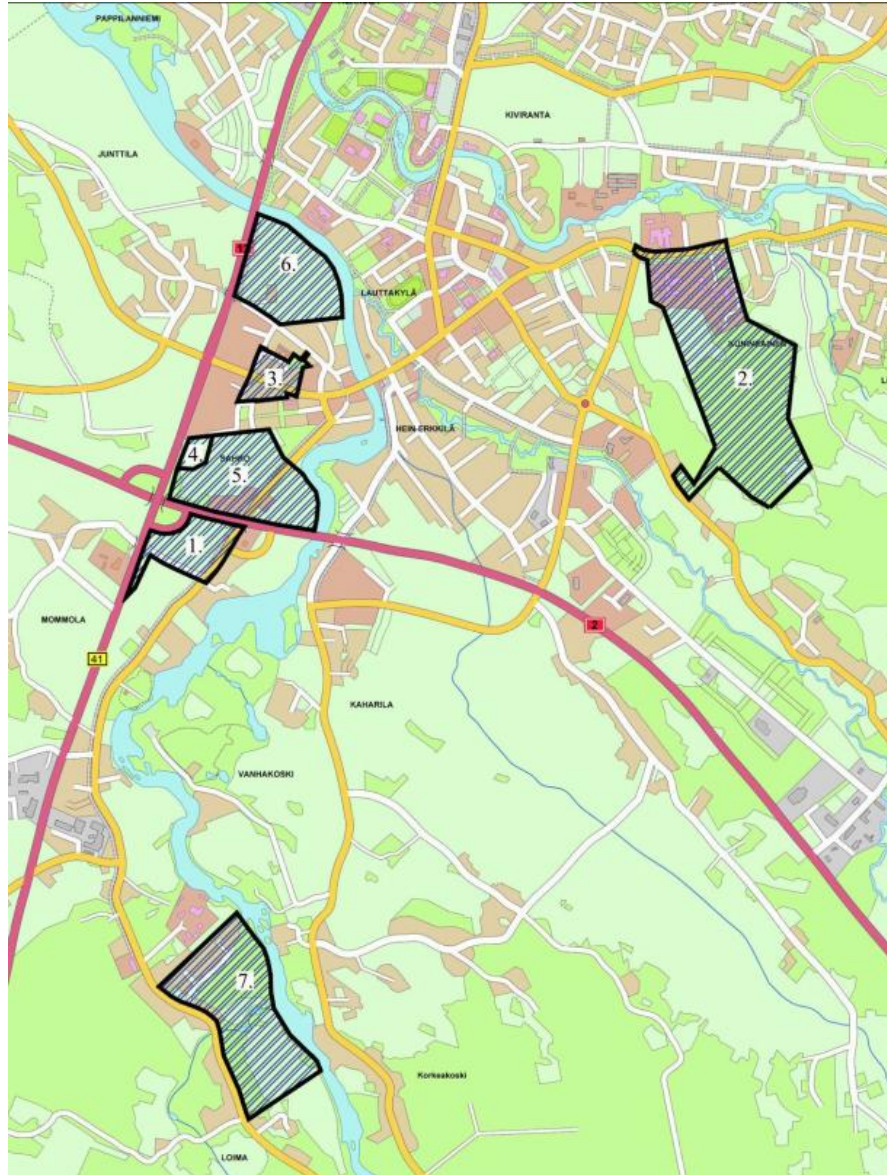
Kuva 27. Alueet, joilla on vireillä tai voimassa oleva asemakaava (2009).

Ohessa on luetteloitu asemakaavoituksen keskeiset työkohteet vuonna 2009 (Lähde: Huittisten kaupunki, Kaavoituskatsaus 2009). Numerointi viittaa kuvaan 28.

- Liikerakennusten korttelialue, Vanhakoski: Kaupunginvaltuusto hyväksyi kesäkuussa 2009 asemakaavan ABC-liikenneasemalle ja siihen liittyville kahdelle liiketontille. Yhteensä n. 1,5 ha:n liiketontit ovat kaupungin omistuksessa. (1)
- Terveyskeskuksen tontti ja siihen liittyvä uusi asuinalue, Kuninkainen: Asemakaavan laatiminen on kuulutettu vireille marraskuussa 2008. Kaavasuunnittelun ja toteutussuunnittelun pohjaksi laaditut selvitykset ovat valmistuneet vuoden 2009 alkupuolella ja alustava kaavaluonnos on laadittu. Suunnittelualue on noin 40 ha ja se on maastomuodoiltaan vaihtelevaa. Alue on pääosin kaupungin omistuksessa. (2)
- Asuin-, liike- ja toimistorakennusten tonttien käyttötarkoituksen muutos, Sahkon keskiosa: Asemakaavan muutoksella uudistetaan korttelialueen käyttötarkoitus siten, että alueelle on mahdollisuus rakentaa enintään kaksikerroksisia liike- ja/tai toimistorakennuksia. Samalla laajennetaan Risto Rytin kadun ja Sahkonkadun risteysaluetta. Asemakaavan muutosvalmistellaan kaupunginvaltuuston hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2009 loppuun mennessä. Alue on suurimmaksi osaksi yksityisessä omistuksessa. (3)
- Tontti vähittäiskaupan suuryksikölle, Sahkon eteläosa: Asemakaavan laatiminen on kuulutettu vireille syyskuussa. Kaupunki on päättänyt tehdä kiinteistökaupan esisopimuksen / asemakaavoitussopimuksen n. 1 ha:n hehtaarin määräalan myynnistä Masku Kiinteistöt Oy:lle, jonka tarkoituksena on rakennuttaa tontille noin 3500 m²:n liikerakennus (Tarjoustalo) Tokmanni Oy:n käyttöön. (4)

Ohessa on luetteloitu asemakaavoituksen keskeisiä työkohteita vuosina 2010 - 2012 (Lähde: Huittisten kaupunki, Kaavoituskatsaus 2009):

- Sahkon eteläosa, vt 12 ja Loimijoen välinen alue: Kaupunki on hankkinut omistukseensa Sahkon alueelta n. 20 ha maata kehittääkseen aluetta kaupungin strategian mukaisesti elinkeinoelämän tarpeisiin. Kaupungin tavoitteena on saada alueelle elinvoimaisia yrityksiä ja työpaikkoja sekä parantaa huittislaisten yritysten toimintaedellytyksiä. Kaupunginhallitus 28.9.2009 päättänyt solmia SRV Oy:n kanssa yhteistyösopimuksen alueen kehittämiseksi. (5)
- Sahkon pohjoisosa: Aiemmin käynnistetty keskeneräinen asemakaava-hanke, joka on tulossa lähiaikoina uudelleen vireille. Maanomistajien kanssa on 1996 neuvoteltu kaavoituksesta ja neuvottelun perustella laadittiin asemakaavaluonnos, jonka käsittelyn kaavoitus ja maanostolautakunta päätti kuitenkin siirtää toistaiseksi. Alueelle on laadittu liikenneverkkoselvitys vuonna 1999 ja meluselvitys vuonna 2002. Alue on kokonaan yksityisessä omistuksessa. (6)
- Loimijoentien ja Loimijoen välinen alue: Loimijoenpaikallistien ja Loimijoen väliselle noin 25 hehtaarin alueelle on 1990 luvun alussa laadittu kaavaluonnos pientalorakentamiseen. Luonnoksessa alueelle on suunniteltu 76 tonttia, joista 15 on rakennettua, kaupunki omistaa noin 16 hehtaaria alueesta. Alueeseen kohdistuu rakentamispaineita, mutta oikeusvaikutteisen yleiskaavan laatimisen yhteydessä halutaan selvittää mahdollisuus Loimijokeen rajoittuviin omarantaisiin tontteihin. Alue sisältyy vesihuollon toiminta-alueiden laajentamissuunnitelmaan. Asemakaavan laatiminen tähtää uuden pientaloasuinalueen rakentamiseen Loiman koulun vaikutuspiiriin kauniiseen jokirantamaisemaan. Tavoitteena on laadukas rakentaminen isoille tonteille. Suunnittelulle asettaa reunaehdot Loimijoen ranta-alueet, valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet, muinaismuistoalue ja kulttuurimaisema. Yksityisten maanomistajien kanssa laaditaan maankäyttösopimukset ja heidän edellytetään osallistuvan kaavan laatimisen kustannuksiin.(7)
- Loimijoentien länsipuoli: Loiman alue sijaitsee noin 4 kilometriä keskustasta etelään, Loiman koulun ja Länsi-Suomen opiston vaikutuspiirissä. Keskustasta Loiman koululle johtaa yhtenäinen kevyen liikenteen väylä. Kaupunki omistaa alueella noin 20 hehtaarin metsäpalstan, jonka pohjoisosa on helposti liitettävissä yhdyskuntateknisiin verkostoihin. Asemakaavan laatimisen tavoitteena on täydentää kylätyyppistä asutusta koulun ympäristössä noin 10 – 15 tontin kokonaisuudella. Alueelle suunnitellaan 2000 – 3000 m²:n kokoisia omakotitalotontteja, joilta on suorat yhteydet metsäluontoon.



Kuva 28. Ajankohtaisia asemakaavoituskohteita. Ote kaupungin kaavoituskatsauksesta 2009.

3.14.6 Rakennusjärjestys

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennusjärjestyksessä annetaan paikallista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset. Rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä ei sovelleta, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa on asiasta toisin määrätty.

Huittisten kaupungin rakennusjärjestys on uusittu Huittisten kaupungin ja Vampulan kunnan kuntaliitoksen jälkeen vuonna 2009. Uusi rakennusjärjestys on ollut voimassa 1.4.2010 alkaen.

Rakennusjärjestyksessä kaupunki on jaettu osa-alueisiin A, B ja C. Rakennusjärjestyksessä A tarkoittaa asemakaavoitettua aluetta, B oikeusvaikutteisen yleiskaavan aluetta ja C muuta aluetta.

Ohessa on joitakin lainauksia rakennusjärjestyksestä koskien rakennusten soveltumista rakennettuun ympäristöön ja maisemaan:

Maisema ja luonnonympäristö

Rakentamisessa on mahdollisuuksien mukaan säilytettävä rakennuspaikan luonnonmukaisuus sekä säästettävä arvokkaita kasvillisuuden reunavyöhykkeitä, luonnon merkittäviä kauneusarvoja ja erikoisia luonnonesiintymiä kuten siirtolohkareita, kauniita yksittäispuita, jne.

Maisemallisesti arvokkailla peltoalueilla rakentaminen tulee sijoittaa olemassa olevien pihapiirien ja metsäsaarekkeiden tuntumaan.

Rakennettaessa avoimeen maastoon tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennuksen korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja väritykseen.

Rakennuspaikka tulee tarvittaessa sopivin istutuksin liittää ympäröivään maisemaan.

Rakennustyön yhteydessä vaurioitunut tai muuten ympäristöä rumentava osa pihamaasta on istutuksin ja alueen käyttöön liittyvin järjestelyin saatettava kokonaisuuteen sopivaan asuun.

Oleva rakennuskanta

Rakennettaessa olevien rakennusten yhteyteen on rakentamisen sovelluttava noudatettuun rakennustapaan ja olemassa olevaan rakennuskantaan sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta. Rakennuspaikalla rakennusten tulee muodostaa ympäristökuvaltaan / kaupunkikuvaltaan sopuuhainen kokonaisuus.

Rakentamistapaohjeet

Rakentamisen ohjaamiseksi ympäristö- ja rakennuslautakunta voi antaa alueellisia tai koko kaupunkia koskevia rakentamistapaohjeita. Ohjeiden on edistettävä alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestävää rakentamista.

Ohessa lisäksi lainauksia rakennusjärjestyksestä koskien rakentamista asemakaava-alueen ulkopuolelle:

Rakennuspaikka

Sen lisäksi, mitä rakennuspaikalle asetettavista vähimmäisvaatimuksista on säädetty maankäyttö- ja rakennuslain 116 §:ssä, tämän rakennusjärjestyksen

liitekartassa osoitetuilla alueilla rakennuspaikan on oltava pinta-alaltaan vähintään:

Alue B: 5000 m²

Alue B: 2000 m² alueella, joka on oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa osoitettu asumiseen ja rakennus liitetään yleiseen vesi- ja viemäriverkkoon

Alue C: 3000 m²

Uudestaan rakentaminen, peruskorjaus ja vähäinen lisärakentaminen saadaan suorittaa sen estämättä mitä edellä tässä pykälässä on määrätty, jos rakennuspaikka pysyy samana. Tämän pykälän määräyksiä ei sovelleta alueella, jolla on voimassa rakennuskielto asemakaavan laatimista varten.

Rakentamisen määrä

Rakennuspaikalle, jota ei ole asemakaavoitettu, saa rakentaa enintään yhden kaksiasuntoisen asuinrakennuksen tai kaksi yksiasuntoista asuinrakennusta.

Rakennuspaikalle saa lisäksi rakentaa sen käyttötarkoitukseen liittyviä talousrakennuksia.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä on rakennusten tai asuntojen lukumäärästä määrätty, rakennusvalvontaviranomainen voi antaa luvan rakentaa maatalouskäytössä olevan maatilán talouskeskuksen yhteyteen siihen sopeutuvia maatilamatkailua palvelevia rakennuksia.

Ohessa lisäksi lainauksia rakennusjärjestyksestä koskien rakentamista ranta-alueelle:

Rakentamisen sijoittuminen ja sopeuttaminen ympäristöön ranta-alueella

Rakennettaessa ranta-alueella rakennushankkeeseen ryhtyvän on otettava huomioon vedenpinnan korkeusvaihtelut riittävän suurella varmuudella.

Veden vaikutukselle arat rakennukset ja rakennelmat on sijoitettava mahdollisimman riskittömälle korkeudelle. Rakennelmia voidaan niiden arvon, käyttötarkoituksen ja vedenkestävyyden perusteella sijoittaa harkinnan mukaan myös alemmas.

Rakennettaessa ranta-alueille tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennusten muotoon, ulkomateriaaleihin ja väritykseen.

Rakennuspaikalla tulee rantavyöhykkeen kasvillisuus pääosin säilyttää ja vain harventaminen on sallittua.

--

Jokivesistöillä alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet perustuvat keskimäärin kerran 50 vuodessa (HW1/50 N60) esiintyviin tulvavedenkorkeuksiin, joihin

tulee lisätä lisäkorkeus riittävän tulvasuojelutason saavuttamiseksi. Loimijoen alaosalla ja Kokemäenjoen keskiosalla käytetty lisäkorkeus on 1,20 m. Viittaus: Lounais-Suomen ympäristökeskuksen raportti 5/2006 ” Alimmat suositeltavat rakentamiskorkeudet Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa”.

4 YLEISKAAVAN TAVOITTEET

Kaavoituksen tarkoituksena on laatia oikeusvaikutteinen ns. yleispiirteinen aluevarausyleiskaava, jolla ohjataan alueen maankäyttöä, yhdyskuntarakenteen muodostumista ja toimivuutta tavoitellun kehityksen mukaisesti.

Kaavan ensisijaisena tehtävänä on tarkentaa ja todentaa ajantasaiset maankäytön kehittämistarpeet ja – mahdollisuudet. Huittisten kaupunginvaltuuston 1993 hyväksymään yleiskaavaehdotukseen, jossa tavoitteena on ensisijaisesti ollut tiivien kaupunkimaisen ydinkeskustan sekä sitä täydentävien asuntoalueiden luominen.

Kaupunginhallituksen 14.5.2007 tekemän päätöksen mukaan yleiskaavan 2030 sisällöllisenä tavoitteena on:

- luoda vetovoimainen kaupunkikeskusta, jossa on hyvät kaupalliset palvelut
- määrittellä alueen eri kasvusuunnat sekä osoittaa riittävät aluevaraukset elinkeinoelämän tarpeisiin
- edistää mittakaavaltaan ihmisläheisen, arvonsa säilyttävän ja laadukkaan asuinympäristön muodostumista alueelle
- selkiyttää alueen rantojen käytön periaatteita
- suunnitella alueen maankäyttöä tukeva liikenneverkko yleispiirteisesti
- osoittaa alueen virkistys- ja ulkoiluverkostolle riittävät aluevaraukset sekä yhtenäistää ja kehittää niiden käytön mahdollisuuksia.

Viranomaisneuvottelussa 30.1.2008 yleiskaavan sisällöllisiin tavoitteisiin lisättiin seuraavat kohdat:

- tavoite edistää ilmastomuutoksen huomioimista Huittisten kaupunkirakenteen kehittämisessä
- tavoite vaalia Huittisten ainutlaatuisia kulttuuri- ja muita ympäristöarvoja

5 YLEISKAAVAVAIHTOEHTOJEN TARKASTELU

5.1 VAIHTOEHTOLUONNOKSET

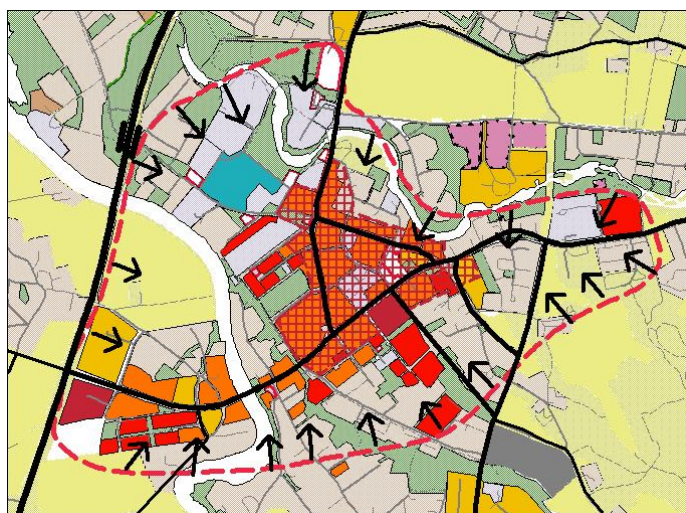
Huittisten kaupungin keskustaa ja sen lievealueita koskevaa osayleiskaavaa varten on laadittu kaksi maankäytön vaihtoehtoa. Vaihtoehtoissa on tutkittu karkealla tasolla maankäytön aluevarausten sijaintia ja määrää, liikenneyhteyksiä, virkistysmahdollisuuksia sekä erilaisten suojeluarvoja omaavien kohteiden sijaintia alueella. Vaihtoehtotarkastelun tehtävänä on löytää kunnan kehittämisen kannalta tarpeellisten maankäytön muutosten painopistealueet, muutosten mahdollisuudet ja luonne sekä kuvata alustavasti näiden muutosten aiheuttamat yhdyskuntara-






kenteelliset, sosiaaliset, taloudelliset, maisemaan ja luonnontilaiseen ympäristöön kohdistuvat vaikutukset.

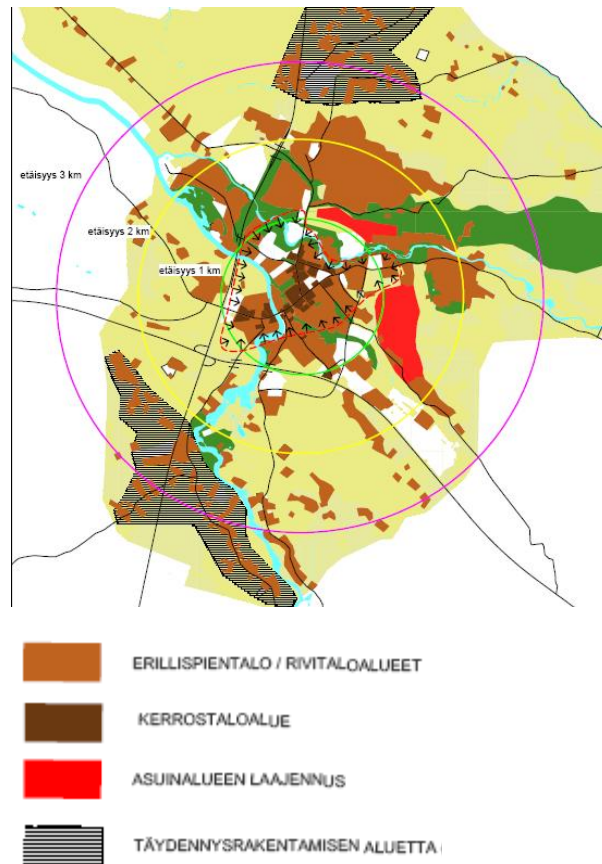
Vaikutusten arviointi perustuu suunnittelutyön alussa kerättyihin lähtötietoihin: olemassa oleviin selvityksiin, karttamateriaaliin ja ilmakuviin. Lisäksi tietoja on täydennetty työn yhteydessä tehdyin selvityksin (maisema-analyysi). Myös osayleiskaavan osallisilla on ollut mahdollisuus palautteen antamiseen. Saatu palaute on käsitelty vaikutusten arvioinnissa.

5.1.1 Tiivistävä vaihtoehto, VE 1

Tiivistävässä vaihtoehdossa pääpaino on nykyisen väljän ydinkeskustan eheyttämässä kaupunkitilaa täydentävällä lisärakentamisella. Suunnitelmassa määritetään Huittisten kaupungin ydinkeskustan laajuus, ja keskustatoiminnoille (C) varattava alue. Asumisen lisäksi keskustan alueelle osoitetaan riittävät palvelutoimintojen alueet, viheralueet sekä liikenneyhteydet. Yleiskaava toimii ensisijaisesti ohjeena jo asemakaavoitetuilla alueilla tehtäville muutoksille. Uutta asemakaavoitettavaa aluetta osoitetaan nykyisen yhdyskuntarakenteen ulkopuolelle vain vähän ja lähtökohtaisesti vain nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen liittyen. Suunnittelussa kohdistetaan erityistä huomiota kaavamääräyksiin arvokkaan maiseman ja rakennetun ympäristön vaalimisen välineinä.

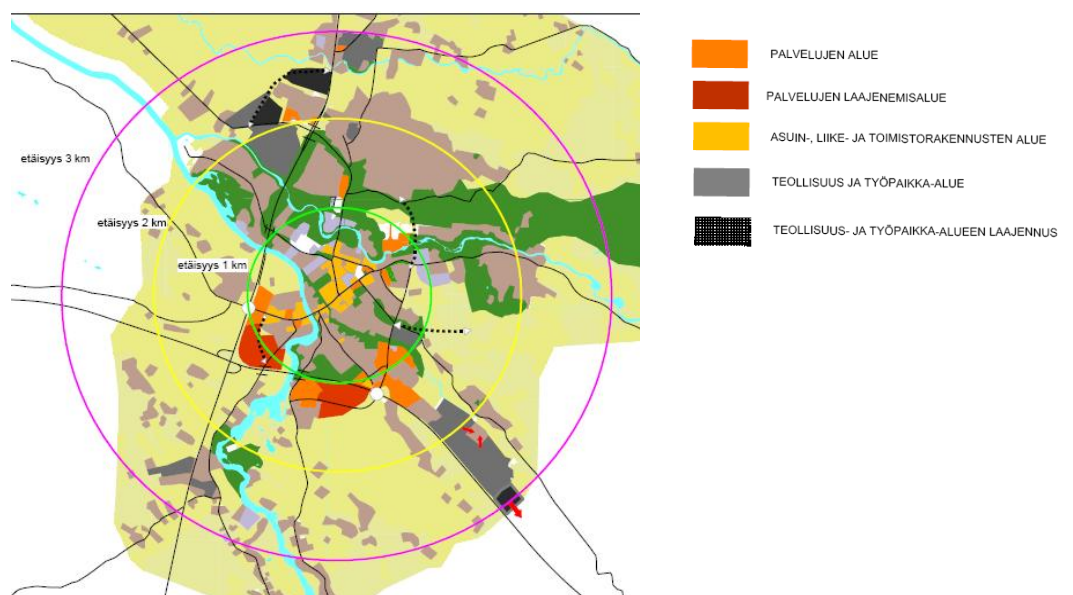


-  C-ALUE (1993 OSAYLEISKAAVA)
-  AK - ASUINKERROSTALOALUETTA
-  KL - ASUIN-, LIIKE- JA TOIMISTORAKENNUSTEN KORTTELIALUETTA
-  KM - LIKERAKENNUSTEN KORTTELIALUETTA, JOLLE SAA SJOITTA VÄHITTÄISKAUPAN SUURYKSKÖN
-  KLT - TEOLLISUUS JA / TAI VARASTO SEKÄ LIKERAKENNUSTEN KORTTELIALUE

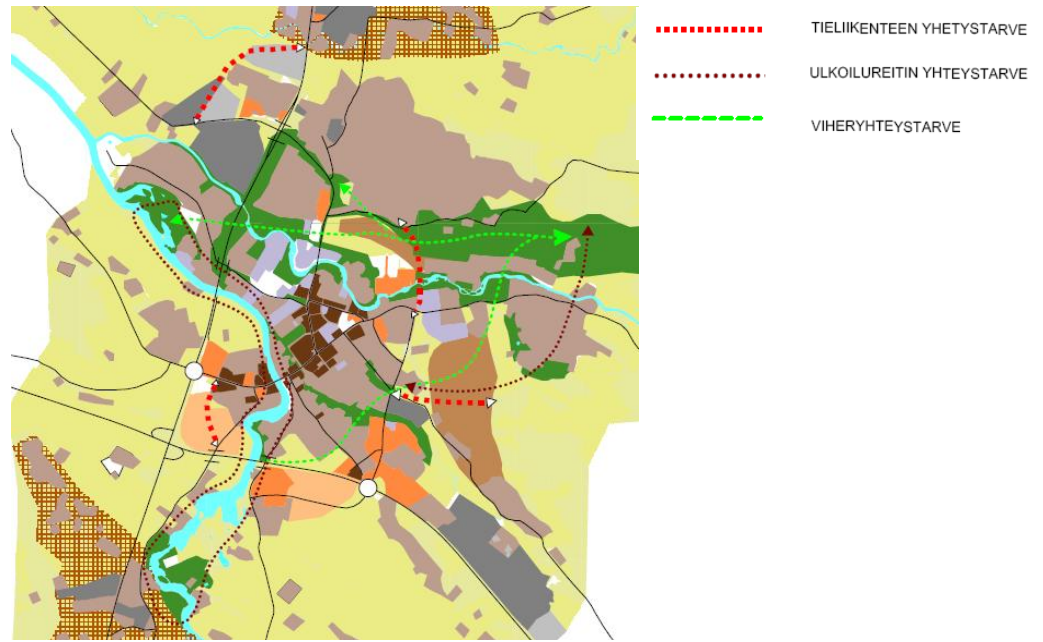


Kuva 29. Tiivistettävä keskusta-alue.

Tiivistävässä vaihtoehdossa uudet asuinalueet on osoitettu ydinkeskustan itä- ja pohjoisreunalle, Kuninkaisten sekä Punkalaitumenjoen pohjoispuoliselle Kivipelon alueelle. Asuinalueiden koko on yhteensä noin 70 ha. Aluevaraus mahdollistaa noin 170 rakennuspaikkaa $e=0,05$ aluetehokkuudella. Uudet alueet sijoittuvat alle kahden kilometrin etäisyydelle ydinkeskustasta.



Kuva 30. Tiivistävä vaihtoehto



Kuva 31. Tiivistävän vaihtoehdon mukaiset yhteystarpeet

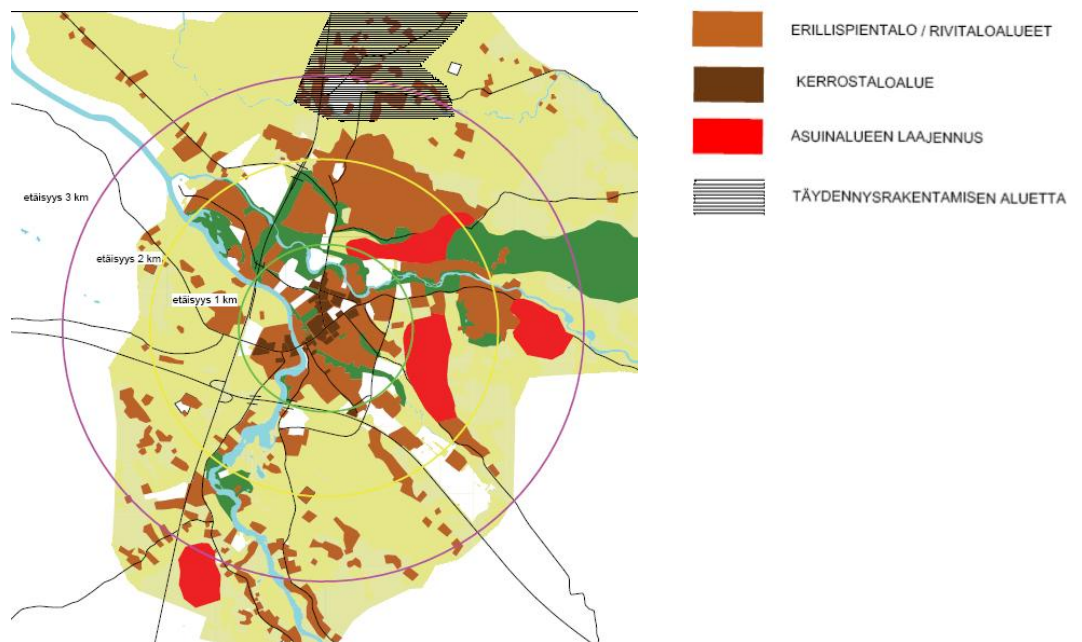
Tiivistävässä vaihtoehdossa ei osoiteta varsinaisia uusia työpaikka- ja teollisuusalueita, vaan tulevaisuuden laajenemistarpeet katetaan nykyisten alueiden tiivistämisellä. Lisäksi vaihtoehdossa on esitetty Jokilevon ja Hallitien (Pukinojan ja Kirkonkyläntien välinen alue Huittistenkadun liittymän itäpuolella) sekä Untonmäen (Nanhiantien eteläpää) teollisuustoiminnoille varattujen alueiden ottamista myöhemmin tulevaisuudessa asumiskäyttöön. Varsinkin Untonmäen kohdalla nykyinen teollisuusalue rikkoo pahasti muuten eheää vanhaa kylämiljöötä.

Tiivistävässä vaihtoehdossa esitetään uusina liikenneyhteystarpeina tieyhteys Sahkon alueen halki Risto Rydin kadun ja Loimijoentien välille, Takkulan teollisuusalueelta yhteys Huikankadun jatkeena vt 12:lle, Huittisten kadun jatkeena silta- ja tieyhteys Punkalaitumenjoen yli Kivipellon uusille asuinalueille sekä tieyhteys Kirkonkyläntieltä Kuninkaisten uudelle asuinalueelle. Uudet erotasoliittymät Risto Rydinkatu / vt 12 ja Huittisten katu / vt2 lisäävät liikenneturvallisuutta merkittävästi.

Uusi ulkoilureitti Loimijoen ympäristöön sekä keskustasta Kuninkaisten kautta Kännönvuoren ja Vihkimysvuoren liikunta-alueille lisäävät asukkaiden viihtyvyyttä ja lasten koulu- ja harrastusmatkojen turvallisuutta. Suunnitelmassa on lisäksi osoitettu viheryhteystarve Vihkimysvuoren ulkoilualueilta Kuninkaisten ja Korkeakoskentie kautta Vanhakosken ulkoilualueille ja edelleen siltayhteyden kautta Loimijoentielle

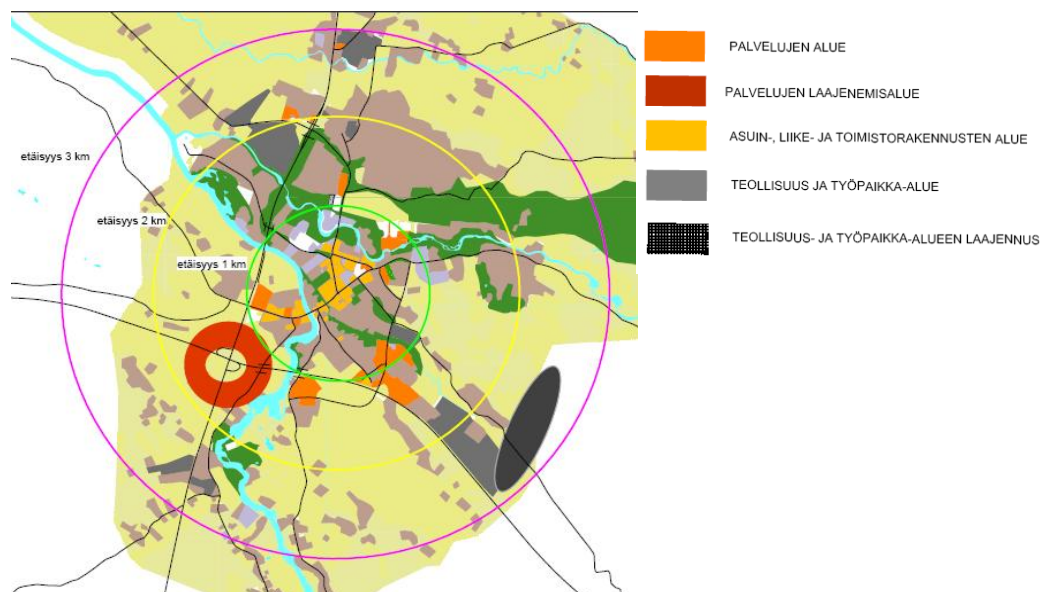
5.1.2 Laajentava vaihtoehto, VE 2

Laajentavassa vaihtoehdossa on etsitty uusia asumisen ja elinkeinorakenteen keittämismahdollisuuksia laajemmalla alueella, jolloin yleiskaava on pääasiassa pääpainoisesti uusien asemakaavojen ohjausvälineenä.



Kuva 32. Laajentavan vaihtoehdon mukaiset asuinalueiden laajennusalueet

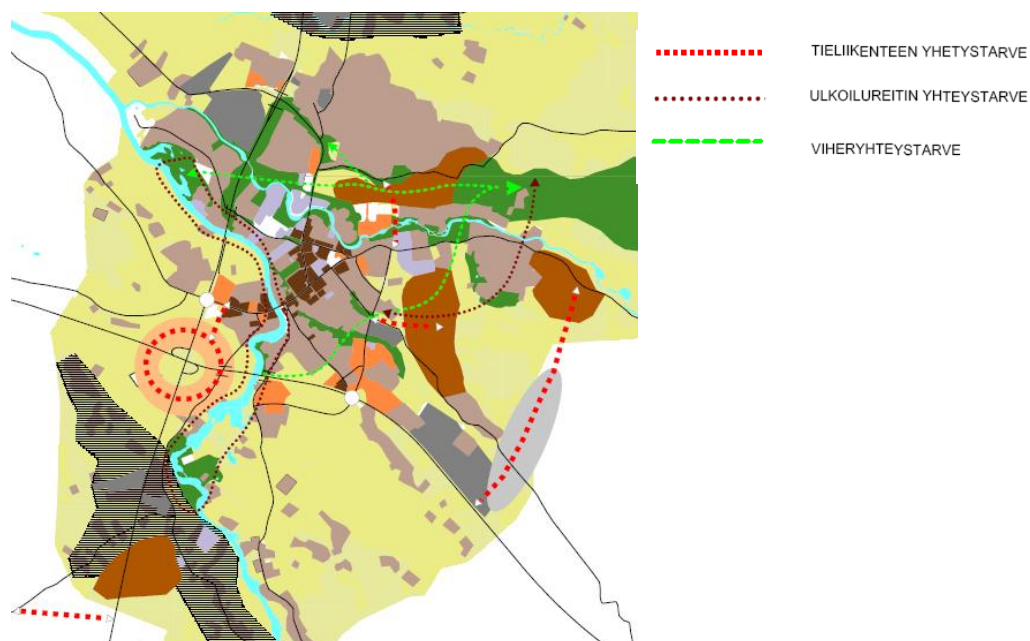
Vaihtoehdossa uudet asuinalueet on osoitettu ydinkeskustan itä- ja pohjoisreunalle, sijoittuvien Kuninkaisten sekä Kivipellon alueiden lisäksi Kännövuoren koillispuolelle sekä Loimankylän Jokisivun alueelle. Asuinalueidenpinta-ala on yhteensä noin 150 ha. Aluevaraus mahdollistaa noin 350 rakennuspaikkaa $e=0,05$ aluetehokkuudella. Uudet alueet sijoittuvat 2-3 kilometrin etäisyydelle ydinkeskustasta.



Kuva 33. Palveluiden ja työpaikka-alueiden sijoittautuminen laajentavassa vaihtoehdossa

Vaihtoehdossa palvelutoimintojen kehittäminen keskitetään painokkaasti yhdelle alueelle vt 2 (Turku Tampere) ja vt 12 (Pori-Helsinki) risteykseen, joka toimii itsenäisenä kaupallisena keskuksena mikä kattaa monialaisesti sekä kaupalliset että erityispalvelun tarpeet kuntaa laajemmalla alueella. Keskittymä toimisi selvänä

maamerkinä myös ulkopuolisille. Kaupallisen keskuksen rakennustehokkuus olisi selvästi ve 1 suurempi ja sen rakennusala on n. 30000 – 50000 km², mikä mahdollistaa 1-2 hypermarketin tai hypermarketin ja useiden erikoismyymälöiden sijoittumisen alueelle.



Kuva 34. Laajentavan vaihtoehdon mukaiset yhteystarpeet

Laajentavassa vaihtoehdossa esitetään uusina liikenneyhteystarpeina tieyhteys Sahkon alueen halki uudelle kauppakeskuksen alueelle, Huittisten kadun jatkeena silta- ja tieyhteys Punkalaitumenjoen yli Kivipellon uusille asuinalueille sekä tieyhteys Kirkonkyläntieltä Kuninkaisten uudelle asuinalueelle. Uuden teollisuusalueen sijoittuminen Punkalaitumen joen ja vt 12 väliselle alueelle lisää poikittaisen yhteystarpeen osoittamistarvetta Punkalaitumentien ja Pori- Helsingintien välille. Säskyläntien ja vt 12 yhtymiskohdan siirtäminen nykyistä etelämmäksi, Maurialan kylän eteläpuolelle saattaa tulevaisuudessa olla tarpeellinen lisääntyvien liikennehaittojen ehkäisemiseksi asuinalueella.

5.2 VAIHTOEHTOJEN ALUSTAVA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

5.2.1 Tiivistävän vaihtoehdon vaikutukset

5.2.1.1 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen

- täydennysrakentamisella tehostetaan ja eheytetään ydinkeskustan nykyistä maankäyttöä
- palvelutoimintojen sijoittuminen ydinkeskustaan ja sen lähialueille mahdollistaa kaupunkikuvallisesti tärkeiden erityyppisten katutilojen syntymisen tai parantamisen (esim. kaupungin teettämän Keskustavisio 1997 pohjalta)
- asuinalueet eheytyvät kun niitä rikkovat teollisuus- ja varastoalueet osoitetaan tulevaisuudessa asumiseen tai sitä tukevien palveluiden käyttöön (Untonmäki ja Lintupuistikon pohjoispuolinen TY-alue)

- keskusta-asuminen lisää ulkoilureittien ja viheryhteyksien tarvetta erityisesti keskustan ulkopuolisille virkistysalueille

5.2.1.2 Vaikutukset luontoon

- tiiviimpi rakentaminen säästää ympäristöä ja vähentää ympäristön kuormitusta (esim. tarvetta omalla autolla liikkumiseen)
- ohjatulla liikkumisella (erilaiset reitistöt) parannetaan arvokkaiden luontokohteiden ja luontotyyppien säilymismahdollisuuksia
- ulkoilureittien rakentaminen vähentää vapaan luonnontilaisen ympäristön määrää

5.2.1.3 Vaikutukset maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön

- palvelujen kysynnän lisäys luo paineita erityyppisten sosiaali-, kulttuuri- ja opetustilojen perusparannukseen ja lisärakentamiseen
- perusparannustoimenpiteet edesauttavat arvokkaiden kohteiden ja miljöiden säilymistä
- monipuolisen keskusta-asumisen toteutuksella parannetaan kaupunkikuvaa (esim. erityyppisillä kortteleilla ja avoimilla tiloilla - kuten torit, puistot, kentät - sekä rakennusten perusparannuksen yhteydessä tehtävillä julkisivujen ja kattorakenteiden muutoksilla)

5.2.1.4 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

- turvaa paremmin nykyisten keskustapalveluiden säilymistä, lisää erityyppisten ostosmahdollisuuksien ja aktiviteettien kysyntää ja tarjontaa alueella
- asemakaavan ohjauksella voidaan edistää keskustan asukasikä rakenteen monipuolistumista varaamalla riittävät alueet erilaisille palveluille ja erityyppisille asumismuodoille
- antamalla hyvät mahdollisuudet keskustatoimintojen monipuoliseen kehittämiseen voidaan paremmin huomioida myös asukkaiden ikäjakautuman painottuminen vanhusikäisiin

5.2.1.5 Vaikutukset liikenteeseen

- uudet eritasoliittymät ja kevyen liikenteen väylät lisäävät turvallisuutta
- uusia asuinalueita yhdistävät tiet lisäävät kustannuksia
- lisää joukkoliikenteen kehittämismahdollisuuksia
- rakentaminen keskustassa lisää liikennettä ja vähentää pysäköintimahdollisuuksia

5.2.1.6 Taloudelliset vaikutukset

- kaupunkikuvallisesti eheämpi, toimintaa ja monipuolisia palveluja tarjoava pikkukaupunki on lapsiperheitä houkutteleva, mikä lisää kaupungin

elinvoimaisuutta ja toisaalta palvelujen kysyntää ja vaatii taloudellista panostusta

- uudet työpaikka-alueet mahdollistavat lisääntyvän yrittäjyyden, maankäyttö mahdollistaa uusien työpaikkojen synnyn ja omavaraisuusasteen nousemisen
- maankäytön tehostamisella voidaan jo rakennetun ympäristön infrastruktuuri hyödyntää tehokkaammin ja taloudellisesti järkevällä tavalla

5.2.1.7 Muut vaikutukset

- keskusta-alueen maankäytön uudelleen arviointi herkempi eri intressitahojen konfliktitilanteille

5.2.2 Laajentavan vaihtoehdon vaikutukset

5.2.2.1 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen

- Vaihtoehdossa etsitään uusia maankäytön alueita, jotka sijoittuvat keskustan ydinrakenteen ulkopuolelle. Taajaman reunoille sijoittuvat asuinalueet voivat tarjota luontoläheisempää asumista. Uudet asuinalueet voidaan suunnitella muuhun rakennettuun ympäristöön nähden omaehtoisemmin.
- Koska keskusta-alue säilyy pääosin entisellään, ei ratkaisulla ole oleellista vaikutusta taajaman sisällä olevaan yhdyskuntarakenteeseen. Se säilyy väljänä jossa painottuu liikenneväylien muodostama kaupunkikuva.
- Uusi palvelutoimintojen keskus on osoitettu erittäin tärkeään liikenteelliseen solmukohtaan Helsinki-Pori ja Turku-Tampere valtateiden risteykseen. Palvelujen keskus toimisi houkuttimena ja painottaisi Huittisten asemaa paitsi maantieteellisenä myös kaupallisena keskuksena.
- Uusi kauppaja palvelukeskus kaupunkiytimen ulkopuolella saattaa heikentää keskustan kauppoytimen kannattavuutta ja aiheuttaa niiden kuolemista tai pois siirtymistä. Kauppakeskus voi toisaalta toimia houkuttimena ja lisätä kaupunkikeskustaan kohdistuvaa kiinnostusta.
- Uutta teollisuusalue idässä luo vastapainon uudelle kaupalliselle keskukseksi lännessä ja toimii siten toisena sisääntuloporttina. Rakentaminen muuttaa nykyistä luonnontilaista ympäristöä ja maisemaa.

5.2.2.2 Vaikutukset luontoon

- Suunnittelussa ohjataan määräyksin maankäyttöä muuttavaa yksityiskohdaisempaa suunnittelua, jossa arvokkaat luontokohteet ja alueet tulee sen mukaisesti huomioida.
- Uusien palvelutoimintojen ja työpaikka-alueiden sijoittaminen keskitetyksi suuriksi kokonaisuuksiksi vähentää luonnonvaraisen alueen hallitsematonta jakautumista. Ratkaisu vähentää lisäksi liikenteestä aiheutuvaa laajalle alueelle kohdistuvaa rasitusta.

- Ohjatulla liikkumisella (erilaiset reitistöt) edistetään arvokkaiden luontokohteiden ja luontotyyppien säilymistä
- Ulkoilureittien rakentaminen vähentää vapaan luonnontilaisen ympäristön määrää

5.2.2.3 Vaikutukset maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön

- Uusi palvelutoimintojen keskus Helsinki-Pori ja Turku-Tampere valtateiden risteyksessä liittyy luontevasti Huittisten historialliseen keskustaan ja on yritys-elämän kannalta keskeisellä ja näkyvällä paikalla. Rakentaminen muuttaisi nykyistä maisemaa merkittävästi. Keskuksen vaatimat uudet liikenne- ja ratkaisut muuttavat risteysalueen maankäyttöä laajasti ja vaikuttaa näkyvyydellään suureen osaan alavaa ja avointa Kokemäenjoen viljelymaisemaa.

5.2.2.4 Vaikutukset liikenteeseen

- Uudet eritasoliittymät lisäävät liikenneturvallisuutta
- Uusi yhteys Punkalaitementien ja vt 2 välillä vähentää keskustan läpiajoliikennettä. Uusi tieyhteys lisää kustannuksia ja muuttaa maisemaa ja luonnontilaista ympäristöä. Ajoliikenne lisääntyy ja rasittaa erityisesti Löysälän aluetta nykyistä enemmän. Liittymä vt 2 kohdalla voidaan järjestää nykyistä turvallisemmaksi.
- Punkalaitumen joen yli rakennettava tieyhteys liittyy joen pohjoispuoliset asuinalueet jouhevammin ydinkeskustaan.

5.2.2.5 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

- Ydinkeskustan kehittäminen ulkoisesti ja toiminnallisesti asukasystävällisemmäksi turvaa paremmin nykyisten keskustapalveluiden säilymistä, lisää erityyppisten ostosmahdollisuuksien ja aktiviteettien kysyntää ja tarjontaa alueella mikä lisää asukasviihtyvyyttä.
- Suunnittelulla voidaan edistää keskustan asukkaiden ikärakenteen monipuolistumista varaamalla riittävät alueet erilaisille palveluille ja erityyppisille asumismuodoille
- Keskustatoimintojen monipuolisella kehittämisellä voidaan paremmin huomioida myös asukkaiden ikäjakautuman painottuminen vanhusikäisiin.
- Uudet työpaikka-alueet mahdollistavat lisääntyvän yrittäjyyden ja uusien työpaikkojen synnyn, mikä vaikuttaa työpaikkaomavaraisuusasteen positiivisesti.
- Uudet ulkoilureittiyhteydet Lomijoen ympäristöön ja keskustasta Kuninkaisten uuden asuinalueen kautta Vihkimysvuoren ja Pyölönvuoren ulkoilureille parantaa liikuntamahdollisuuksia, asukkaiden elinoloja ja lisää asukasviihtyvyyttä

5.2.2.6 Muut vaikutukset

- Maankäytön muuttuminen ja rakentamisen lisäys kohdistuu uusille alueille jolloin konfliktialttius on vähäisempi (naapurusto kaukana).

6 YLEISKAAVAN MAAKÄYTTÖRATKAISUN KUVAUS

6.1 KAAVAN LAATIMISEN POHJANA TIIVISTÄVÄ MAANKÄYTTÖVAIHTOEHTO

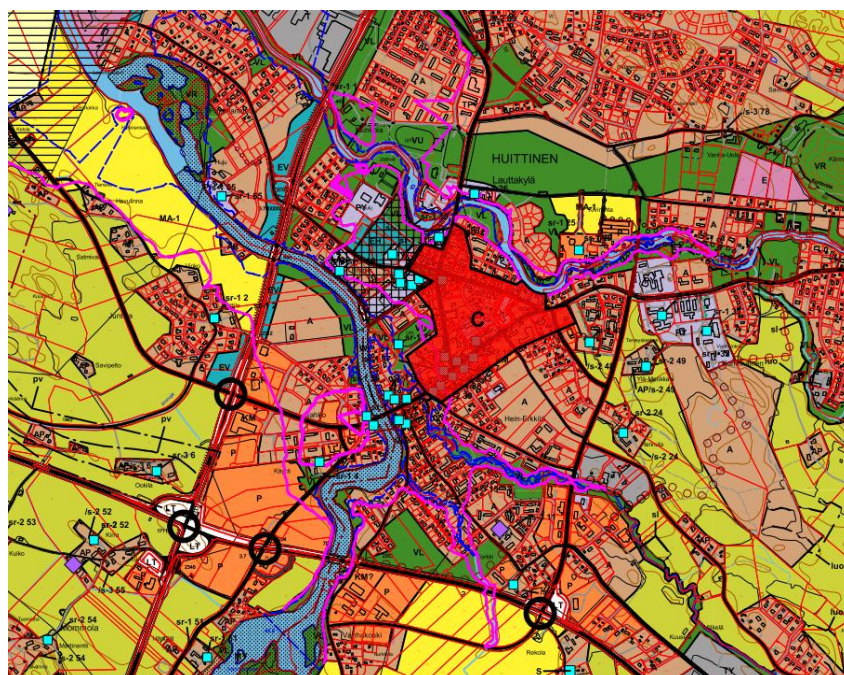
Edellisessä luvussa on kuvattu suunnittelualueelle laaditut kaksi vaihtoehtoista alustavaa maankäyttövaihtoehtoa. Kaupunginhallitus valitsi kokouksessaan 6.10.2008 osayleiskaavaluonnoksen laatimisen pohjaksi rakennetta tiivistävän maankäyttövaihtoehdon, jossa pääpaino on keskustan täydennysrakentamisessa sekä uusien asemakaavoitettavien alueiden keskittämisessä ydinkeskustaan ja sen lähialueille. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että luonnoksen laatimista ohjaa soveltuvin osin, myös laajentava vaihtoehto (ve2).

Kaupunginhallitus päätti lisäksi, että kaavassa tulee välttää maankäytön laajentamista valtatie 12 länsipuolelle ja että luonnoksen suunnittelussa tulee ottaa huomioon kaupungin omistamat elinkeinoelämän kehittämiseksi hankitut maa-alueet. Uusien asuinalueiden suunnittelussa tulee huomioida mahdollisuuksien mukaan kaupungin maanomistus ja rantojen käyttö rakentamiseen mm. Loiman kylässä.

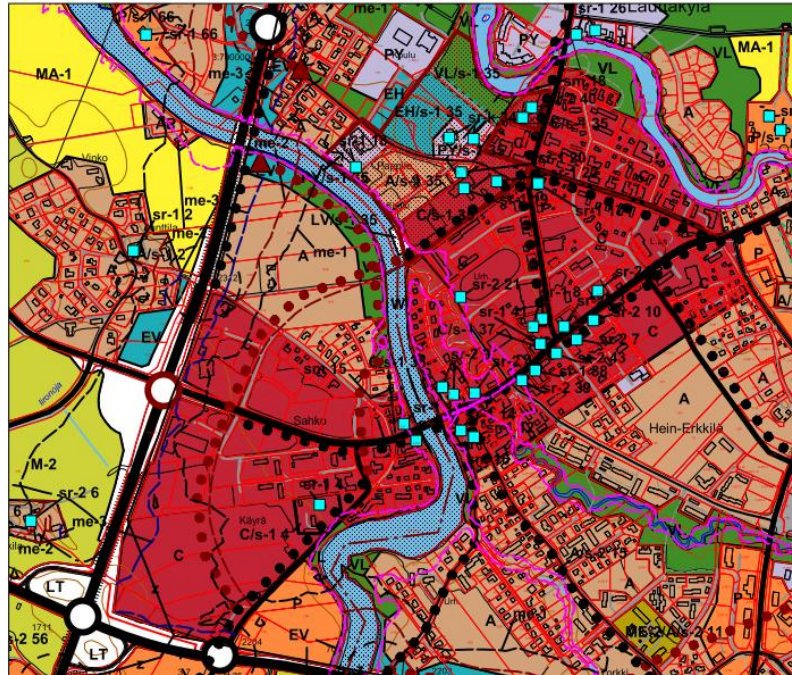
6.2 KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE

6.2.1 Taustaa

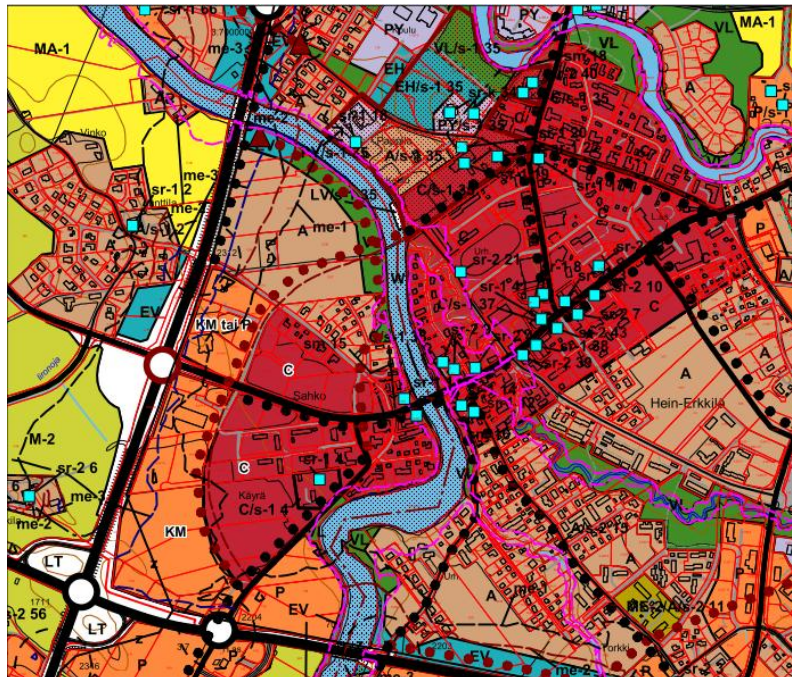
Yleiskaavan valmistelun yhteydessä on tutkittu mm. seuraavia vaihtoehtoisia keskustatoimintojen alueen aluerajauksia:



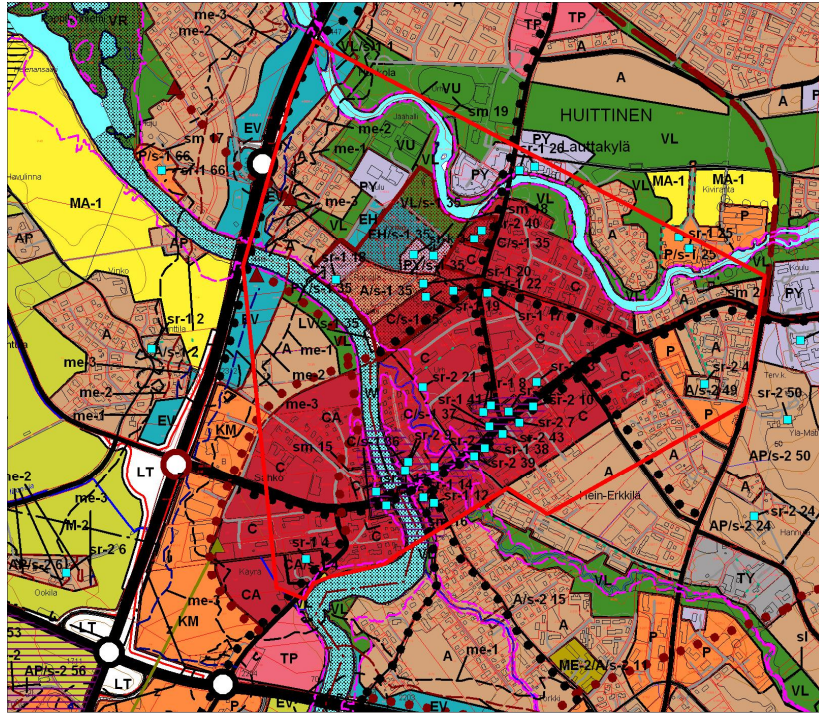
Kuva 35 Yleiskaavan 1993 mukainen keskustatoimintojen alue.



Kuva 36. Alustavan yleiskaavaluonnoksen mukainen keskustatoimintojen alue. Keskusta laajenee Sahkon alueelle.



Kuva 37. Yleiskaavaluonnoksen mukainen keskustatoimintojen alue



Kuva 38. Yleiskaavaehdotuksen mukaiset keskustatoimintojen alueet C ja CA. Ohuella punaisella viivalla on rajattu maakuntakaavan mukainen keskusta-alue.

Keskustatoimintojen aluetta määritettäessä on tarkasteltu mm. Huittisten keskustan kehittymisen aiempia vaiheita, valtateiden risteysaluetta suhteessa ydinkeskustaan, liike- ja yrityselämän tarpeita, kaupungin elinkeinoelämän kehittämiseksi hankkimia maa-alueita sekä keskustatoimintojen kehittämiseksi tarvittavan maa-alueen laajuutta.

Yleiskaavaluonnosta laadittaessa pohdittiin, tuleeko valtateiden risteysalue olemaan sellaista ”sekoittuneiden toimintojen aluetta”, josta keskustatoimintojen alueessa (C) pitäisi olla kysymys, vai risteysalueen synnyttämää palvelutoimintojen aluetta (P).

Kaupungin näkemyksen mukaisesti Huittisissa tulisi varautua asumisen ja elinkeinojen vaihtoehtoihin ja joustaviin toteuttamismalleihin sekä tukea elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja kilpailukyvyn vahvistamista. Kaupunki toteaa, että valtateiden selkeästi rajaama Sahkon alue on ainoa kaupungin keskustan yhdyskuntarakenteeseen saumattomasti liittyvä keskustatoimintojen laajentumisalue. Kaupunki on jo investoinut maanhankintaan alueella, joten se tulee joka tapauksessa olemaan kaupunkikehittämisen eräs painopistealue tulevaisuudessa. Kaupunki ei sen sijaan näe tarkoituksenmukaisesti osoittaa keskustatoimintojen alueeksi Punkalaitumenjoen pohjoispuolella olevia alueita.

6.2.2 Ratkaisu yleiskaavaluonnoksessa

Viranomaisneuvottelun 12.2.2009 jälkeen sekä kaupan palveluverkkoselvityksen valmistuttua Huittisissa jatkettiin keskustelua nykyisen keskustan ja Sahkon alueen sisällöllisistä tavoitteista laadittavassa yleiskaavassa.

Tavoiteltavina seikkoina Sahkon ja keskusta-alueen kehittämisessä mainittiin mm. seuraavia seikkoja:

- Vähittäiskaupan suuryksiköt valtateiden varteen: muodostavat melu- ja näkösuojaa valtateiden suuntaan
- Sisemmät alueet muiden toimintojen kuten asumisen ja palveluiden käyttöön
- Sisempää aluetta ei suunnata ainakaan tilaa vievän kaupan tarpeisiin vaan kaupan rakennetta kehitetään siten, että keskusta voi tarjota kauppapaikkoja erikoistavarakaupalle
- Asiointia parantavat kaupunkielementit tärkeitä; liikepaikan toimivuus, muiden toimintojen läheisyys, kävelykadut jne.
- Liiketilojen tulisi muodostaa yhtenäisiä kauppakeskittymiä, joiden ominaisuutta voidaan korostaa paikallisilla yrityksillä.
- Palveluverkkoselvitys: Risto Rytin katu kauppakaduksi, jonka varrella monipuolisia ja erilaisia liiketiloja.
- Mittakaava kasvaa reunoille päin mentäessä.

Kaavaluonnoksessa osoitettu keskustatoimintojen alue C ei käsittänyt valtateiden varsia ja sisälsi viestin kaupunkimaisesta sekoittuneiden toimintojen alueesta, jolla kaupunkikuvalliseen ilmeeseen sekä viihtyisyyttä luovien kaupunkielementtien säilymiseen tulee kiinnittää huomioita. Tavoitteena pidettiin kaupunkikuvan parantamista ja keskustan tiivistämistä ohjaamalla tilaa vievä erikoiskauppa keskustan ulkopuolelle palvelujen ja hallinnon alueille, P. Palvelujen ja hallinnon alueita oli jatkosuunnittelussa tarkoitus edelleen luokitella, ovatko ne tarkoitettu lähinnä tilaa vievää erikoistavarakauppaa varten tai lähipalveluja varten.

Valtateiden varteen Sakhon osoitettiin kaupallisten palvelujen alue, jolle sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön, KM, maakuntakaavaehdotuksen mukaisesti. Risto Rytin kadun profiloitumista kaupalliseksi akseliksi, joka yhdistää keskustan ja Sakhon, pidettiin tärkeänä.

6.2.3 Ratkaisu yleiskaavaehdotuksessa

Yleiskaavaehdotuksessa on pitäyditty pitkälti yleiskaavaluonnoksen mukaisessa ratkaisussa. C-alueen rajautumista on tarkistettu ainoastaan ympäröivien asuntoalueiden suhteen siten, että Sakhonkadun keskustan puoleiset alueet sisältyvät C-alueeseen myös Sakhonkadun pohjoispäässä.

Ehdotusvaiheessa on kiinnitetty erityistä huomioita Sakhon alueen ja keskustan alueen samanaikaiseen kehittämistarpeeseen. Yleiskaavoituksen ja Sakhon kaupan hankkeen yhteydessä tehdyissä kaupallisissa selvityksissä Huittisten omaan ja kunnan ulkopuolelta tulevaan ostovoimaan perustuva liiketilan kasvutarve on päivittäistavarakaupan osalta 2200 k-m² ja muun erikoistavarakaupan (myös tilaa vaativa kauppa, ei kuitenkaan autokauppa) osalta 16 700 k-m². Sakhon suunniteltu kaupallinen konsepti sisältää päivittäistavarakauppaa 1500-2000 k-m² ja erikoiskauppaa 22 000-22 500 k-m², mikä kattaa tämän liiketilan kasvutarpeen kokonaan. Keskustan kehittämiselle kaupallisessa mielessä jää vain vähän mahdollisuuksia, jos kaikki kasvu sijoittuu Sakhon KM-alueelle. Yleiskaavassa on siten tarvetta profiloida kaupan alueita sekä määräyksillä vaikuttaa siihen, että molempia alueita, Sakhon ja keskustaa kehitetään samanaikaisesti.

Keskustatoimintojen alueella jo luonnosvaiheessa esitettyjen periaatteiden mukaan pyritään parantamaan rakennetun ympäristön laatua ja luomaan viihtyisää kaupunkiympäristöä. Ydinkeskustassa tavoitellaan tiivistä kaupunkirakennetta ja palvelujen hyvää saavutettavuutta. Tältä pohjalta C-alueiden määräksiin sisältyvät seuraavat kohdat:

Kaupallisessa ydinkeskustassa (Risto Rytin katu ja Lauttakylänkatu) tulee pyrkiä palvelujen keskittämiseen siten, että välimatkat palvelujen välillä ovat mahdollisimman lyhyitä ja että palvelut ovat hyvin saavutettavissa. Risto Rytin katu tulee kehittää yhtenäisenä kauppakatuna.

Alueelle ei saa sijoittaa paljon tilaa vievää erikoiskauppaa.

Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota alueen kaupunkikuvalliseen ilmeeseen sekä viihtyisyyttä luovien kaupunkielementtien säilyttämiseen ja lisäämiseen.

Lisäksi keskusta-alueelle halutaan saada keskustahakuista kauppaa ja palveluja:

Kaupallisen palvelurakenteen kehittämisessä alueella tulee suosia keskustahakuista erikoiskauppaa (myymälän pinta-ala alle 300 k-m²), keskustahakuisia kaupallisia palveluja sekä päivittäistavarakauppaa.

Lisäksi yleiskaavoituksella pyritään siihen, että C-alue ei olisi pinta-alaltaan liian suuri, jotta kaupallisesti tiiviin keskusta-alueen tavoittelemineen on realistista. Keskusta-alueesta on ehdotusvaiheessa erotettu CA-alueita, joilla toimintojen kehittämisen pääpaino on asumisessa kaupan sijaan. Tällaisiksi valikoitui Käyrän tilan läheiset peltoalueet ja myös Risto Rytin kadun pohjoispuoleiset ydinkeskustaa lähellä olevat, osittain rakentuneet asuntoalueet. Myös CA-alueilla pyritään rakennetun ympäristön laadun parantamiseen ja korkealuokkaiseen ympäristöön, mistä syystä alueeseen on liitetty seuraava määräys:

Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun, eri väestöryhmien tarpeisiin sekä elinympäristön viihtyisyyteen ja kauneuteen.



Kuva 39. Huittisten ydinkeskusta etelästä päin kuvattuna.



Kuva 40. Keskusta-asumisen alueilla tavoitteena on parantaa rakennetun ympäristön laatua ja elinympäristön viihtyisyyttä.

6.3 PALVELUT

6.3.1 Kaupalliset palvelut

KM-alueet

Yleiskaavoituksen yhteydessä laaditun Huittisten kaupan palveluverkkoselvityksen mukaan Sahko on luonteva kaupallisten toimintojen laajentamisen alue. Selvityksen mukaan Sahko soveltuu myös kaupan suuryksiköille.



Kuva 41. Sahkon alue lännestä päin kuvattuna. Taustalla Huittisten keskustaajama.

Maakuntakaavassa Sahkon alueelle on osoitettu vähittäiskaupan suuryksikköjen aluevarausmerkintä KM. Merkinnällä on osoitettu keskustatoimintojen alueen ulkopuolisia alueita, joille voidaan sijoittaa yksi tai useampi merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö. Merkinnällä sallitaan myös erikoistavara-kaupan yksiköiden (retail park) sijoittuminen alueelle.

Maakuntakaavaehdotuksessa KM-alueelle kohdistuvan suunnittelumääräyksen mukaan *vähittäiskaupan suuryksikön mitoituksessa ja tarkemmassa sijoittautumissuunnittelussa sekä ajoituksessa on otettava huomioon lähiseudun palvelurakenteen tasapainoinen kehittäminen siten, ettei vähittäiskaupan suuryksikkö aiheuta palvelutarjonnassa alueellisia tai väestöryhmittäisiä palvelujen saavutettavuuteen vaikuttavia merkittäviä heikennyksiä. Jos selvitysten perusteella ei erityisesti muuta osoiteta, merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö Satakunnassa (Poria lukuun ottamatta) on ainakin yli 3000 k-m². Päivittäistavarakaupan osalta suuryksikön merkityksen laajuus arvioidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vaikutustarkastelujen ja ostovoiman kasvun perusteella.*

Huittisten palveluverkkoselvityksen mukaan ostovoiman ennustetaan kasvavan Huittisissa vuoteen 2030 mennessä. Huittisten oman väestön ostovoimaan perustuva vähittäiskaupan (päivittäis- ja erikoistavara-kauppa, ei kuitenkaan autokaup-

pa) lisäpinta-alan tarve on vuoteen 2030 mennessä noin 13 500 k-m². Mikäli Huittisten kaupallinen vetovoima ja sitä kautta ostovoiman virtaus pysyy nykyisellä tasolla, on pinta-alan tarve lähes 40 % suurempi eli noin 18 000 k-m². Pinta-alatarve suuntautuu suurimmaksi osaksi erikoistavarakauppaan.

Yleiskaavassa kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KM) on pinta-alaltaan noin 182 000 m². (Pinta-alaa on pienennetty kaavaluonnosvaiheen jälkeen, kun Loimijoen ja Loimijoen välinen kulma muutettiin työpaikka-alueeksi.) Alueen kokonaisrakennusoikeutta voidaan arvioida aluetehokkuusluvun avulla, joka kuvaa rakentamisen volyyymiä alueella keskimäärin. Aluetehokkuudella $e(a)=0,3$ rakennusoikeudeksi muodostuu noin 54 600 krs-m². Aluetehokkuusluvun mukaiset kerrosalat eivät tarkoita suoraan rakentamisaloja, vaan maankäyttöalueen pinta-alasta osa kuluu yhteisten alueiden toteuttamiseen (kadut, puistot jne.)

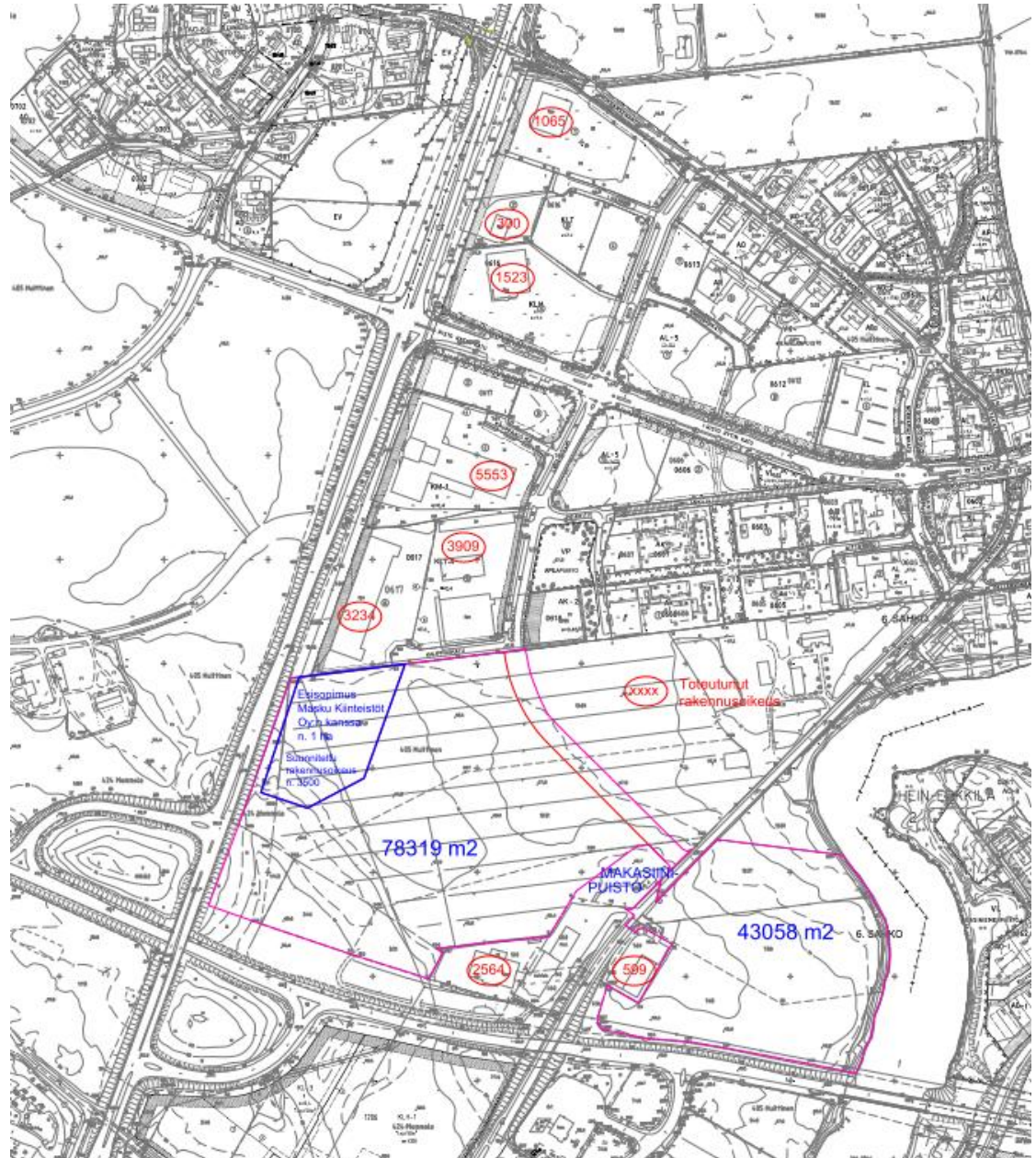
KM-alueella on tällä hetkellä toteutunutta rakennuskantaa noin 19 000 krs-m². Lisäksi kaupungilla on alustavia suunnitelmia noin 3 500 krs-m²:n hankkeesta KM-alueelle.

Käytännössä asemakaavoittamattoman alueen ulkopuolella KM-alueella on noin 78 000 m²:n suuruinen maa-ala (ks. oheinen kuva). Kaupunki on arvioinut, että noin 60 % tästä maa-alueesta on tulossa rakentamisen piiriin, mikä vastaa noin 47 000 m²:n suuruista maa-aluetta. Keskimääräisellä tonttitehokkuusluvulla $e(t)=0,4$ laskettuna rakennusoikeudeksi muodostuu noin 19 000 krs-m².

Edellä olevan perusteella KM-alueelle on mahdollista toteutua noin 41 500 k-m² rakentamista, josta noin puolet on toteutunut ja puolet toteutuu Sahkon kaupallisen konseptin perusteella kahdessa vaiheessa.

KM-alueeseen liittyy yleiskaavassa seuraava määräys:

Alue on varattu ensisijaisesti paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan tarpeisiin (myymälän kerrosala yli 300 k-m²) sekä keskustaa täydentäville palveluille. Alueelle saa rakentaa yhden tai useamman merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön. Asemakaavassa alueen tavoitteellinen tonttitehokkuus on $e(t) = 0,4$.



Kuva 42. Toistaiseksi rakentamaton, laajuudeltaan noin 78 000 m²:n suuruinen, KM-alue sijoittuu valtatie 2:n, valtatie 12:n ja Loimijoentien rajaamalle alueelle. Loimijoen varren tontti osoitetaan yleiskaavassa työpaikka-alueeksi.

Huittisten kaupallisessa selvityksessä todetaan, että kaupan tarjonnan lisääntyminen Huittisissa tulee edellyttämään lisärakentamista nykyisen ydinkeskustan ulkopuolella. Keskustan on laajennuttava erityisesti suurempia kaupan yksiköitä ja niiden edellyttämiä pysäköintialueita varten. Sahkon alue soveltuu hyvin tähän tarpeeseen.

Sahkon alue sijaitsee lähellä keskustaa, Sahkonkadun/Risto Rytin kadun risteyksen ja Lauttakylänkadun etäisyys on vajaa kilometri. Koska kaupan alueet ovat hieman irti toisistaan, Risto Rytin kadulla on tärkeä merkitys alueiden kaupallisessa yhdistämisessä. Tämän lisäksi ydinkeskustan ja Sahkon alueille olisi hyvä pyrkiä muodostamaan kaupallisesti erilaiset, toisiaan mahdollisimman hyvin täydentävät roolit. Keskustassa tulisi painottua keskustahakuisen erikoiskaupan

myymälät sekä kaupalliset ja julkiset palvelut, Sähkossa suuremmat myymäläyksiköt ja tilaa vaativan erikoiskaupan myymälät.

KM-alueeseen on edellä oleva huomioon ottaen kirjattu seuraavat määräykset:

Alueelle ei ensisijaisesti saa sijoittaa keskustahakuista erikoiskauppaa (myymälän kerrosala alle 300 k-m²) tai keskustahakuisia kaupallisia palveluja. Alueelle sijoittuvan erikoiskaupan tulee olla keskustan palvelutarjontaa täydentävää.

Alueen toteuttamisen ajoittamisessa on otettava huomioon keskustan palvelurakenteen tasapainoinen kehittäminen siten, ettei palvelutarjonnassa aiheudu alueellisia tai eri väestöryhmiä koskevia palvelujen saavutettavuuteen haitallisesti vaikuttavia muutoksia.

Sähkon kauppapaikka suunnitellaan toteutettavaksi kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa on tarkoitus toteuttaa ankkuriyritys etumyymälöineen sekä laajan tavaravalikoiman myymälä (yht. 13 000 k-m²). Toisessa vaiheessa alueelle on tarkoitus rakentaa liiketilaa tilaa vaativalle erikoiskaupalle (yht. 11 000 k-m²).

P-alueet

KM-alueen lisäksi yleiskaavassa on osoitettu palvelujen ja hallinnon alueita, joista keskeisimpiä ovat Kaharilan palvelukeskus ja Koskuan alue. Lisäksi Takkulan teollisuusalueelle on osoitettu laajennusvaraa, joka voisi palvella teollisuustoimintojen lisäksi kaupan alaa.

Yleiskaavassa tavoitteena on pidetty kaupunkikuvan parantamista ja keskustan tiivistämistä ohjaamalla tilaa vievä erikoiskauppa keskustan ulkopuolelle. Yleiskaavan ehdotusvaiheessa on tutkittu, mitkä näistä jo luonnoksessa osoitetuista P-alueista voisivat suuntautua lähinnä tilaa vievää erikoistavarakauppaa varten.

Kaavaehdotuksessa tilaa vievät erikoistavarakaupan alueet on osoitettu P-1 ja P-2-merkinnöin. Lisäksi näistä alueista P-1 on tarkoitettu ensisijaisesti sellaiselle tilaa vievälle kaupalle, joka aiheuttaa erityisen paljon raskasta liikennettä (mm. maatalouskauppa, rakennustarvikekauppa, rengasliikkeet, maansiirto- ja rakennuskoneliikkeet).

P-1-alueita on osoitettu Kaharilaan, Koskuaan ja Mommolaan. P-2-alueeksi on osoitettu ABC-liikennemyymälän kortteli.

Kaikkiin P-alueisiin liittyy taajamakuvan parantamiseen liittyvä määräys: *Avoimeen peltomaisemaan rajoittuvalla alueen osalla tulee huolehtia maisemakuvasta. Rakentamisen vaikutuksia arvokkaisuuteen tulee lieventää suojaistutuksilla.*

6.3.2 Julkiset tai julkisluonteiset palvelut

Julkisten palvelujen ja hallinnon alueiksi, PY on yleiskaavassa osoitettu seuraavat kohteet:

- Kirkko ja seurakuntakeskus.
- Kuninkaisten päiväkot.
- Loiman koulu ja Pellonpuiston peruskoulu.

- Kuninkaisten koulutus- ja kulttuurikeskus, Länsi-Suomen Opisto.
- Kirjasto ja vanha meijerin alue.
- Terveyskeskuksen ja vanhainkodin alue sekä palvelukoti Kaarinranta.

PY-alueisiin liittyy kaavamääräys, jonka mukaan alueet on asemakaavoitettu tai tarkoitettu asemakaavoitettaviksi.

PY-1-merkinnällä on osoitettu Sammun koulu. Aluetta ei ole tarkoitettu asemakaavoittaa.

Lauttakylän koulu, Lauttakylän lukio ja Huittisten työhönvalmennuskeskus sijoittuvat yleiskaavan mukaiselle keskustatoimintojen alueelle, C. Huhkolan ja Sahkon päiväkodit sijoittuvat yleiskaavassa alueille, joiden pääkäyttötarkoitus on asuminen.

Kaupunginvaltuusto on 15.3.2010 hyväksynyt päiväkodin hankesuunnitelman ja päiväkodin sijoittumisen Räikänmaantien varrelle. Kaavaluonnosta on tältä osin tarkistettu ja alue osoitettu julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi.

6.4 ASUMINEN

Yleiskaavan lähtökohtana on ollut osoittaa uutta asemakaavoitettavaa aluetta nykyisen yhdyskuntarakenteen ulkopuolelle vain vähän ja lähtökohtaisesti vain nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen liittyen (tiivistävän maankäyttövaihtoehdon mukaan). Uusia asemakaavoitettavia asuinalueita on osoitettu ydinkeskustan tuntumaan mm. Kuninkaisten alueelle, Kivirannan alueelle, Punkalaitumenjoen pohjoispuolelle Pälän sillan ympäristöön sekä Loimijoen, Risto Rytin kadun sekä valtatie 12:n rajaamalle peltoalueelle nykyisen keskustan länsipuolelle. Uudet alueet sijoittuvat alle kahden kilometrin etäisyydelle ydinkeskustasta. Asemakaavoitetut ja asemakaavoitettaviksi tarkoitetut asuinalueet on yleiskaavassa osoitettu merkinnällä A.



Kuva 43. Keskustan ja keskusta-asumisen laajenemisaluetta tulevan Sahkonkadun pohjoisella jatkeella. Alue yhdistetään keskusta mm. Loimijoen ylittävällä uudella sillalla.



Kuva 44. Kivirannan pellot (kuvassa etualalla) aukeavat heti keskustan pohjoispuolella. Peltoalueesta osa on yleiskaavassa osoitettu asumiseen.

Asumista on keskusta-alueen lisäksi osoitettu kyläkeskuksiin ja niiden läheisyyteen. Yleiskaavaratkaisulla on haluttu tukea Sammun ja Loiman kylien kehittämistä. Molemmissa kylissä on jo asemakaavoitettua aluetta, jota yleiskaavan AT-merkinnällä osoitetut uudet kyläasutuksen alueet täydentävät. Kyläalueiden ra-

jautumista on tarkasteltu ensisijaisesti yhdyskuntarakenteellisista lähtökohdista, mutta myös siltä pohjalta, millaisia luonnollisia rajoja maisemallisista lähtökohdista kyläalueille muodostuu.

Lisäksi yleiskaavassa on osoitettu pientalovaltaisia asuntoalueita, AP. Merkinnällä on osoitettu asemakaavoitetun tai asemakaavoitettavaksi tarkoitetun alueen ulkopuolella sijaitsevat usean rakennuspaikan rakennusryhmät. Yksittäiset rakennuspaikat on kaavassa osoitettu ainoastaan silloin, kun rakennuspaikka sijoittuu sellaisen alueen yhteyteen, jolla asuinrakentaminen on muutoin yleiskaavassa kielletty (mm. maisemallisesti arvokkaat peltoalueet). Yksittäiset rakennuspaikat on osoitettu myös siinä tapauksessa, että niillä on yleiskaavassa todettua kulttuurihistoriallista arvoa.

AT- ja AP-alueilla uuden rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 2000 m², mikäli alue liitetään yleiseen vesi- ja viemäriverkkoon. Muussa tapauksessa uuden rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 5000 m².

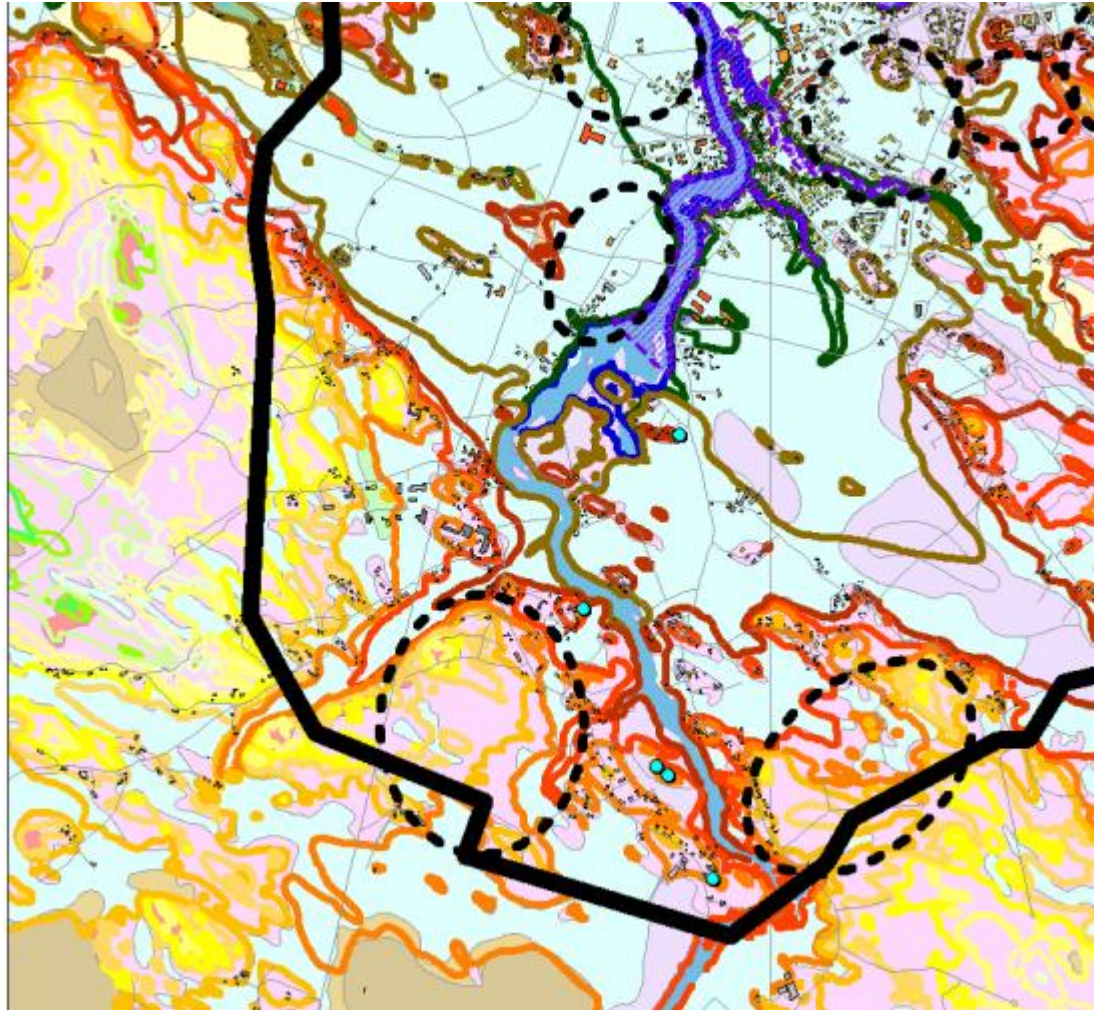
Asumista voi yleiskaavan perusteella sijoittua jatkossa tietyin rajoituksin myös maa- ja metsätalousalueille. Kaavassa on erikseen osoitettu alueet (M-1, MA-1 ja MY), joilla ei sallita kuin maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. Näillä alueilla asuinrakentaminen ei ole yhdyskuntarakenteellisten syiden, tulvariskin, luonto-olosuhteiden ja/tai tieliikenteen aiheuttaman melun vuoksi perusteltua.

Yleiskaavan MY-alueille on esitetty yhtenäiset suunnitteluperiaatteet rantarakentamisen lähtökohdiksi. Lähtökohtina ovat olemassa oleva, jo toteutunut rakentaminen, tulva-alue, rantaviivan pituus sekä kohtuullisuuskysymys seuraavasti:

- rakentaminen ranta-alueella osoitetaan RA-merkinnällä tai sisällytetään AP-alueisiin
- tulva-alueen alapuolelle ei saa rakentaa
- alle 50 m rantaviiva ei oikeuta rakentamiseen
- jos tilalle on osoitettu yksi rantarakennuspaikka esim. sauna, muita ranta-alueita ei enää osoiteta rakentamiseen, vaikka rantaviivaa olisi enemmänkin. Perusteena ovat Natura- ja tulva-alueet. Kohtuullisuus on turvattu vähintään yhdellä RA-paikalla.

Loma-asuntoalueiden (RA) osalta rakennuspaikkakohtaiset enimmäiskerrosalat ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. RA-alueisiin liittyy seuraava määräys:

Merkinnällä on osoitettu sellaisten maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden, joilla on ympäristöarvoja (MY), yhteydessä sijaitsevat loma- tai saunarakennusten rakennuspaikat. Rakennuspaikkakohtaisesta rakennusoikeuden määrästä pääte-tään tarkemman suunnittelun yhteydessä.



Kuva 45. Maaperä- ja korkeustietoa yhdistelemällä voidaan tutkia, miten vanhat kylät sijoittuvat suhteessa maisemarakenteeseen. Alkuperäinen tiestö ja vanha rakennuskanta on yleensä rakennettu kovalle moreeniperäiselle maapohjalle. Kyliä ympäröivät savilaaksot, jotka ovat pääosin otettu viljelykäyttöön: viljelykelpoinen maa on pyritty tehokkaasti hyödyntämään. Uuden rakentamisen sijoittelussa tulisi ottaa huomioon maisemarakenteen peruspiirteet sekä alueen olosuhteisiin sopeutunut, alueelle tyypillinen rakentamisen sijoittamistapa.

Uusien asuntoalueiden mitoitus

Kunnan väkiluvun ennustetaan olevan nykyisellä tasolla vuonna 2030. Yleiskaavassa on kuitenkin varauduttu siihen, että kunnan sisällä väestömäärissä on alueellisia eroja ja että mahdollinen kasvu tulee tapahtumaan yleiskaavoitettavalla alueella, joka on Huittisten keskusta-alueita.

Uusien asuntoalueiden mitoitusta on voitu tutkia karttatarkastelujen avulla, joissa asemakaavoitettaviksi tarkoitetuilta A-alueilta on rajattu rakentamattomat alueet ja laskettu niiden pinta-alat. Aluetehokkuutena on tarkasteluissa käytetty lukua $e = 0,1$ (omakotitaloalueet). Asumisväljyydeksi on oletettu laskelmassa $50 \text{ m}^2/\text{hlö}$.

Asumiseen osoitetut laajennusvaraukset käsittävät ehdotusvaiheessa noin $1,8 \text{ km}^2$. Kuninkaisten alueella varaudutaan noin 610 henkilön ja muilla asuntoalueilla noin 2200 henkilön väestönlisäykseen. Kuninkaisten alueen asemakaava on jo kaupungissa valmisteilla. Muilla asuntoalueilla asuntoalueita on supistettu luon-

nosvaiheeseen nähden. Kaavassa varaudutaan mitoituksessa nyt kaikkiaan 2800 asukkaan väestölisäykseen, kun vastaava luku valmisteluvaiheessa oli 4000.

Ylimääräinen mitoituskapasiteetti on perusteltu, sillä yleiskaavoituksen yhteydessä on pyritty kartoittamaan potentiaalisia, kaupunkikeskustaa ja kyliä vahvistavia asuntoalueita, joille mahdollinen kasvu pyritään hajarakentamisen sijasta ohjaamaan. Lisäksi ylimääräinen kapasiteetti mitoituksessa on tarpeen osayleiskaavan toteuttamisen joustavuuden kannalta, mikä tarkoittaa väljyyttä rakentamistavan sekä rakentamisen vaiheistuksen suhteen sekä maanomistusolosuhteiden vaikutusta raakamaan hankinnassa. Huittisten kaupunki on linjannut maapoliittisessa periaateohjelmassaan 2008-2016, että kaupunki laatii asemakaavoja pääasiassa kaupungin omistamille maa-alueille.

6.5 TYÖ JA TUOTANTO

Yleiskaavassa ei osoiteta uusia teollisuusalueita, vaan tulevaisuuden tilavarauksentarpeet katetaan nykyisiä alueita tiivistämällä ja laajentamalla.

Teollisuusalueiksi on kaavassa osoitettu kaksi erillistä aluetta Takkulassa. Eteläisemmällä alueella toimii tällä hetkellä mm. Saarioisten Säilyke Oy, Kivikylän koptipalvaamo ja Satahansa. Lisäksi alueella sijaitsee kaukolämpölaitos. Takkulan pohjoisemmalla teollisuusalueella toimii mm. Lihajaloste Korpela. Eteläisemmälle teollisuusalueelle on osoitettu varaus laajentumiseen Huikankadun itäpuoliselle peltoalueelle.



Kuva 46. Takkulan teollisuusaluetta valtatie 12 länsipuolella.

Lisäksi kaavassa on osoitettu teollisuusalueeksi Sammun teollisuusalue. Alueelle sijoittuvat mm. Polarteknik PMC:n toimitilat sekä paloasema. Sammun teollisuusaluetta on laajennettu itään. Laajennus on osoitettu merkinnällä TY asemakaavan mukaisesti.

Pukinojan pohjoispuolinen teollisuusalue sekä Untonmäen asutusalueen yhteydessä sijaitsevat teollisuusalueet on osoitettu yleiskaavassa merkinnällä TY asemakaavan mukaisesti.

Jokilevon teollisuusalue on osoitettu yleiskaavassa merkinnöin T ja TY asemakaavan mukaisesti.

Maurialan teollisuusalue on osoitettu yleiskaavassa merkinnällä T (asemakaavan mukaisesti) kantatie 41 länsipuolella ja merkinnällä TY kantatie 41 itäpuolella ympäröivän asutuksen vuoksi (asemakaavan mukainen merkintä olisi T). Maurialan läntistä teollisuusaluetta on yleiskaavassa laajennettu pohjoiseen. Laajennus on osoitettu T-merkinnällä.

Työpaikka-alueita on osoitettu Huhkolaan ja Sahkoon TP-1 ja TP-2-merkinnöin. Sahkon työpaikka-alue sijaitsee näkyvällä paikalla, keskustan tuntumassa Loimijoen varressa. Siihen liittyy seuraava määräys:

Alue on varattu ensisijaisesti ympäristöhäiriöitä aiheuttamattoman toimitilarakentamisen alueeksi. Alueelle voidaan sijoittaa myös julkista palvelua tai hallintoa palvelevaa rakentamista. Alueesta on tarkoitus muodostaa korkealuokkainen ja viimeistelty kokonaisuus, jonka suunnittelussa on erityisesti huomioitu jokirantasijainti.

Tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää huomiota laadukkaaseen kokonaisvaikutelmaan ja kaupunkikuvaan. Loimijoen ranta-alue tulee varata yleiseen käyttöön.

6.6 VIRKISTYS

Virkistykseen rungon Huittisissa muodostavat kaupungin läpi virtaavat joet sekä Kännönvuoren-Vihkimysvuoren laaja metsäalue. Yleiskaavassa on pyritty muodostamaan yksittäisistä puisto- ja viheralueista yhtenäisiä reitistöjä kevyen liikenteen väyliin tukeutuen. Lisäksi on haluttu korostaa veden ääreen pääsyä.

Kännönvuoren-Vihkimysvuoren ulkoilualue on osoitettu yleiskaavassa VR-merkinnällä retkeily- ja ulkoilualueeksi.

Mommolankosken ja Härkälänkosken alueelle on osoitettu joitakin yksittäisiä alueita Loimijoen rannassa VR-merkinnällä retkeily- ja ulkoilualueeksi. Vanhakosken alueella kulkee luontopolku.



Kuva 47. Sammunjoen ylitys Nanhiassa.

Helensaaressa alue on osoitettu lähivirkistysalueeksi VL siltä osin kuin ei ole Natura-aluetta.

Keskusurheilukenttä ja Urheilutalo Huhkolinna on osoitettu yleiskaavassa VU-merkinnällä urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi. Keskusurheilukentän yhteydessä sijaitsevat uimahalli, jäähalli, liikuntakeskus, tenniskentät, jalkapallokenttä, hiekkakenttä on osoitettu myös VU-merkinnällä.

Lauttakylän vanha urheilukenttä on osoitettu VU-merkinnällä.

Yleiskaavassa on osoitettu asemakaavojen olemassa olevat varaukset (osittain toteutuneetkin) jalankululle mm. Punkalaitumenjoen varressa ohjeellinen ulkoilureitti-merkinnällä.

Yleiskaavassa on osoitettu ulkoilureitin yhteystarpeena reitti, joka yhdistää Loimijoella ja Punkalaitumenjoella toisiinsa. Reitti käyttäisi hyväkseen olemassa olevaa Punkalaitumenjoen ylitystä (Pälänsilta). Yhteystarpeena on osoitettu myös reitti keskustasta Helensaaressa ulkoilualueelle.

Loimijoelle on osoitettu ohjeellinen melontareitti.

Yleiskaavassa on osoitettu kolme uutta kevyen liikenteen / ulkoilureitin yhteystarvemerkintää Punkalaitumenjoen yli Kännönvuoren-Vihkimysvuoren alueelle. Ratkaisulla on haluttu parantaa virkistysalueen saavutettavuutta kaupungin keskustan suunnasta. Lisäksi Punkalaitumenjoen yli on linjattu uusi kehäkadun osa, joka yhdistää Huittistenkadun ja Räkänmaantien.

6.7 LIIKENNE

6.7.1 Liikenneverkko

Yleiskaavan mukainen liikenneverkko on osoitettu seuraavalla jaotuksella:

- valtatie/ kantatie
- seututie / pääkatu
- yhdystie / kokoojakatu
- muu tie / muu kokoojakatu

Valta- tai kantateinä on osoitettu Helsinki-Pori -valtatie 2, Tampere-Huittinen – Rauma -valtatie 12 sekä Tampere-Turku –kantatie 41.

Seututeinä tai pääkatuina on osoitettu Huittinen-Urjala-maantie (230) sekä Korvenkyläntie (212).

Yhdysteinä tai kokoojakatuina on osoitettu seuraavat tiet: Loimijoentie (12713), Korkeakoskentie (12717), Ristikankaantie (12807), Nokkamäentie (12809), Vesiniityntie (12813), Karhiniementie (12817), Raskalantie (12819), Kirkonkyläntie (12821), Räikänmaantie (12823), Klaavolantie (12825) ja Suontaustantie (12827). Kokoojakatuja ovat myös RistoRytin katu, Huittistenkatu ja Hannulanpuistokatu.

Uusi ”kehäkadun” osa, joka yhdistää yhdystiet 12717, 12821 ja 12813 on myös luokituksestaan yhdystie / kokoojakatu. Katu yhdistää Huittistenkadun ja Räikänmaantien ja edellyttää uuden sillan rakentamista yli Punkalaitumenjoen. Ratkaisulla parannetaan keskustan liikennettä ohjaamalla raskas liikenne sieltä kehäkadulle. Uusi silta parantaa lisäksi keskustan saavutettavuutta Huittisten pohjoisten asuinalueilta.

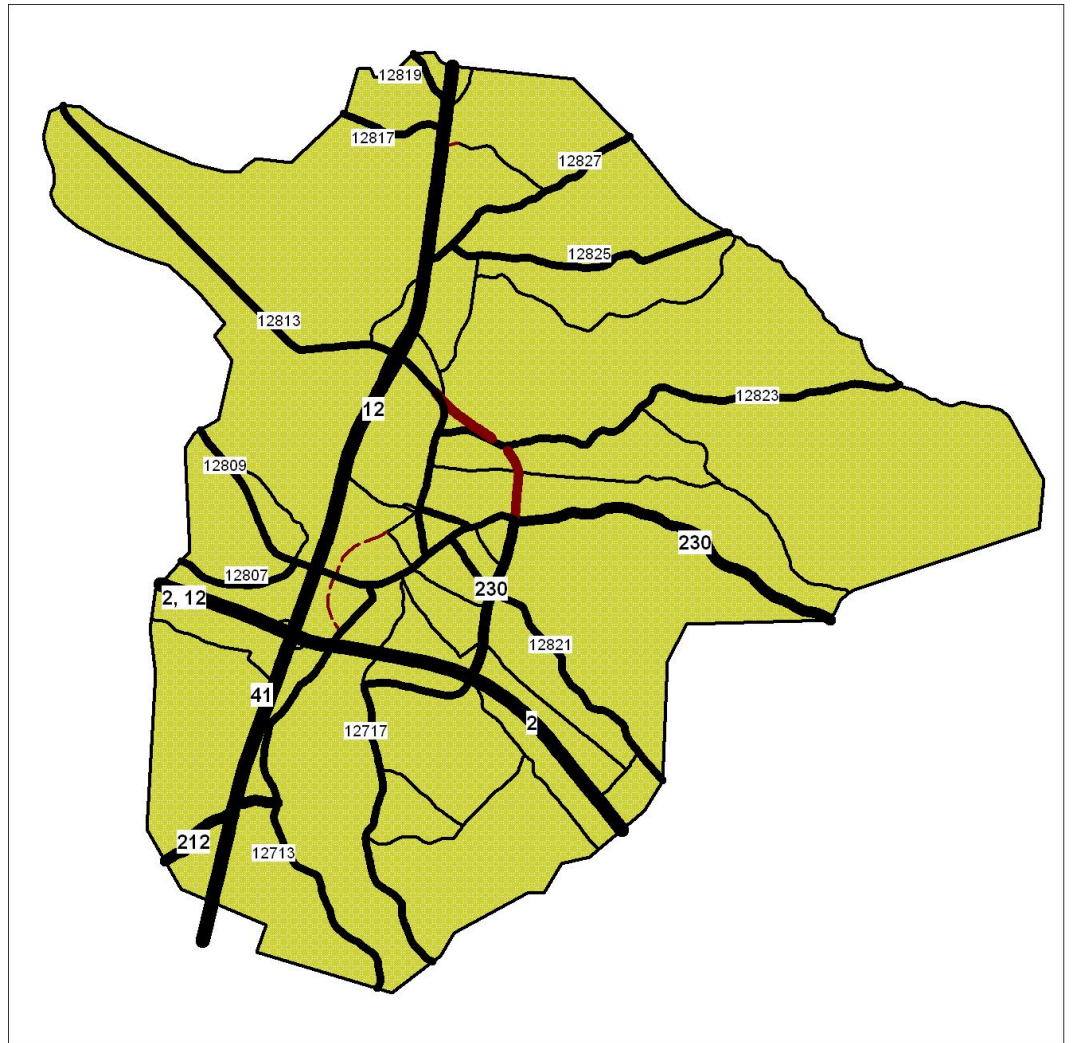
Muu tie tai muu kokoojakatu –merkinnällä on osoitettu muut kaavassa osoitetut katu- ja tieyhteydet. Uutena kokoojakatuna on osoitettu yhteys Sahkon alueen läpi Lauttakylään: katu Loimijoentieltä nykyiselle Sahkonkadulle sekä Sahkonkadulta edelleen Loimijoen yli Koulukadulle. Ratkaisu edellyttää uuden sillan rakentamista (ns. Kirkkosilta) yli Loimijoen.

Uutena kokoojakatuna on lisäksi osoitettu keskustan katuyhteys Risto Rytin kadulta Pukinojan rantaa pitkin Kirkkotielle.

Valtatie 2, valtatie 12 ja kantatie 41 on yleiskaavassa osoitettu valtatie- ja kantatiemerkinällä sekä liittymäalueiden aluevaraustarpeen osalta myös LT-merkinnällä (maantie alue).

Yleiskaavaluonnoksessa liikennealueille on osoitettu olemassa ja suunnitteilla olevat eritasoliittymät eritasoliittymän symbolilla. Uudet eritasoliittymät on osoitettu Huittistenkadun ja valtatie 2:n risteykseen sekä Risto Rytin kadun ja valtatie 12:n risteykseen.

Kehitettäväksi liittymäalueeksi on osoitettu alue, jota koskevat Takkulantien sekä Sammunjoen pohjoispuoleiset liittymäjärjestelyt.



Kuva 48. Yleiskaava-alueen liikenneverkko.

6.7.2 Liikenteen aiheuttama melu

Yleiskaavan yhteydessä on laadittu valta- tai kantateitä (Helsinki-Pori -valtatie 2, Tampere-Huittinen –Rauma -valtatie 12 sekä Tampere-Turku –kantatie 41) koskeva meluselvitys. Meluselvityksen tarkoituksena on ollut saada selville yleiskaavaa varten ne alueet, joilla on melunsuojaustarvetta ennustetilanteessa 2030.

Meluselvityksen tulokset on osoitettu kaavakartalla melukäyrinä, jotka kuvaavat yömelua yli 45 dB (me-1), päivämelua yli 55 dB (me-2) ja päivämelua yli 60 dB (me-3). Melualue me-1 on osoitettu kaavassa koko laskenta-alueelta, muut melualueet on osoitettu ainoastaan silloin, kun sillä on suunnittelun kannalta informatiivista merkitystä.

Melualueisiin liittyy seuraavat määräykset:

Melualue me-1, yömelu yli 45 dB:

- Mikäli alueelle suunnitellaan sijoitettavaksi uusia melulle herkkiä toimintoja, on asemakaavoituksessa otettava huomioon meluntorjunta siten, että valtioneuvoston päätöksen mukainen ohjearvo 45 dB ei ylitä oleskeluun tarkoitetuilla alueilla.

Melualue me-2, päivämelu yli 55 dB:

- Merkintä on osoitettu silloin, kun valtioneuvoston päätöksen mukainen melutason ohjearvo 55 dB ylittyy asumiseen käytettävillä alueilla, oppilaitoksia palvelevilla alueilla (oleskeluun tarkoitettut ulkotilat) tai virkistysalueilla taajamassa tai sen välittömässä läheisyydessä.

Melualue me-3, päivämelu yli 60 dB:

- Mikäli alueelle suunnitellaan sijoitettavaksi uusia melulle herkkiä toimintoja, on asemakaavoituksessa ja rakentamisessa otettava huomioon melun puoleisen julkisivun lisäeristystarve.

6.8 YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUEET

ET-alueina on kaava-alueelle osoitettu Loimijoen varrella sijaitseva jätevedenpuhdistamo ja sen pohjoispuolella sijaitseva Turun Seudun Veden esikäsitteilylaitos.

Sinisellä yhtenäisellä viivalla on osoitettu Turun Seudun Veden raakavesijohto.

6.9 PILAANTUNEET MAA-ALUEET

Yleiskaava-alueella sijaitsee useita kymmeniä alueita, joilla harjoitettu toiminta on mahdollisesti aiheuttanut maaperän pilaantumista. Kohteiden selvittäminen ei ole ollut mahdollista yleiskaavatyön yhteydessä. Yleiskaavan yleisissä määräyksissä kuitenkin todetaan, että ”Rakentamisen ja maansiirtotoimien yhteydessä tulee varmistua maaperän puhtaudesta.” Mahdollisesti pilaantuneiden maa-alueiden puhdistustarve on selvitettävä tarkemman suunnittelun yhteydessä ja kunnostettava ennen rakentamiseen ryhtymistä.

Rakennusluvan hakijan on tarvittaessa selvitettävä rakennuspaikan maaperän mahdollinen pilaantuneisuus ja liitettävä selvitys rakennuslupa-asiakirjoihin. Lupa-asiakirjoihin on liitettävä myös selvitys niistä toimenpiteistä, joihin on tarpeen ryhtyä mahdollisen pilaantuneisuuden johdosta. Mikäli rakennuspaikan maaperä on todettu pilaantuneeksi, alue on kunnostettava ja maaperävaihdettava tarpeellisilta osiltaan.

Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa on 1.6.2007 jälkeen noudatettava Valtioneuvoston asetusta maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007). Asetuksen mukaan pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen on perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle.

Maaperän pilaantuneisuutta on ensisijaisesti arvioitu vertaamalla maanäytteiden haitta-aineiden pitoisuuksia käytössä oleviin ohje- ja raja-arvoihin. Maaperän

haitta-aineista aiheutuvien terveys- tai ympäristöhaittoja on myös arvioitu laskentamalleihin perustuvien riskinarviointimenetelmien avulla.

Maaperän puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle ELY-keskukselle. ELY-keskus tekee ilmoituksen johdosta päätöksen, jossa voidaan antaa määräyksiä toiminnan järjestämisestä ja valvonnasta. (Lähde: ympäristöhallinnon www-sivut)

6.10 MAA- JA METSÄTALOUS

Yleiskaavassa on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisia alueita (M ja M-1), maisemallisesti arvokkaita peltoalueita (MA, MA-1) sekä maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY).

Tavanomaiset maa- ja metsätalousvaltaiset alueet on osoitettu M-merkinnällä. Mahdollinen asuinrakentaminen tulee ensisijaisesti sijoittaa olemassa olevan rakennuskannan yhteyteen. M-alueella uuden rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 5000 m².

M-1-merkinnällä on osoitettu sellaiset maa- ja metsätalousalueet, joilla asuinrakentaminen ei ole sallittua. Alueet ovat pääasiassa valtateiden varsia, joilla rakentaminen ei ole yhdyskuntarakenteen kannalta tarkoituksenmukaista tai tieliikenteen aiheuttaman melun vuoksi mahdollistakaan.

MY-aluemerkinällä on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Merkinällä on osoitettu Loiman kylän joenvarsialueet. Alueella sallitaan vain maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen.

Arvokkaat peltoalueet on luokiteltu kahteen ryhmään MA ja MA-1 sen mukaan, millaiset maisemalliset edellytykset alueella on rakentamiseen.

MA-1-alueilla sallitaan vain maa- ja metsätalouteen liittyvä rakentaminen. MA-1-alueeksi on osoitettu mm. Kokemäenjokilaakson alava peltoalue, jossa oleva rakentaminen on keskittynyt Vesiniityntien varten. Alueella ei sijaitse metsäsaarekkeita eikä metsän reunavyöhykkeitä, joihin rakentamista voisi sijoittaa. Alueen korkeussuhteet eivät myöskään puolla rakentamista. Maaperä on turve- ja savi-peräistä.

MA-alueelle voidaan harkiten sijoittaa uutta rakentamista metsäsaarekkeiden, olemassa olevien rakennuspaikkojen sekä metsän reunavyöhykkeiden yhteyteen. Uudisrakentamisen sopeutumiseen (esim. rakentamisen korkeustaso) ympäristöönsä on kiinnitettävä erityistä huomiota. Rakennusten tulee sijoittelun, koon, muodon ja värityksen puolesta olla ympäröivään luonnon- ja kulttuuriympäristöön sopeutuvia. Uuden rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 5000 m².

Lisäksi yleiskaavassa on osoitettu kotieläintalouden yksiköiden alueet. Kotieläintalouden suuryksiköiksi luetaan mm. eläinsuojat, jotka on tarkoitettu vähintään 250 täysikasvuiselle emakolle tai 1000 lihasialle. Suuryksiköt on osoitettu kaavassa ME-1-merkinnällä. Tällaisia tiloja on kaava-alueella kaksi kappaletta. Muut kotieläintalouden yksiköiden alueet on yleiskaavassa osoitettu ME-2-merkinnällä.

6.11 SUOJELU

6.11.1 Luonto

Yleiskaavassa on osoitettu Vanhakosken Natura 2000-kohde Natura-rasterimerkinnällä. Natura-alueet on osoitettu, siltä osin kuin toteutuvat luonnonsuojelulain, luonnonsuojelualueiksi SL. Myös perustetut yksityiset suojelualueet ovat yleiskaavassa osoitettu luonnonsuojelualueiksi. SL-alueita yleiskaavassa edellä mainituin perustein ovat Vanhakosken alue ja Helenansaaren perinnemaisema-alue.

Kohteet tai osa-alueet, joilla on erityisiä luontoarvoja, on osoitettu merkinnällä sl. Näitä kohteita ovat mahdolliset metsälain mukaiset kohteet, joita Huittisissa ovat yksi purokohde (Sillankoski), korpi (Kaharila), kaksi lehtoa (Pukinojan Kossi ja Jokilevo) ja kaksi kalliokohdetta (Kännönvuori ja Vihkimysvuori). Muita luontokohteita, jotka on sl-merkinnällä yleiskaavassa osoitettu, ovat keto (Karrimäki) ja koski (Kuninkainen).

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi on luorajauksella osoitettu uhanalaisten eliölajien esiintymisalueita. Arvokkaina harjualueina tai muina geologisina muodostumina on osoitettu Sahkonkankaan harjualue ja Mommolankalliot.

Luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla suojellun uhanalaisen eliölajin (liito-orava) esiintymisalue on osoitettu luo-1-merkinnällä ja luonnonsuojelulain 47 §:n nojalla suojellun uhanalaisen eliölajin (kalliosinisiipi) esiintymisalue luo-2-merkinnällä. Suunnittelualueella on kymmenen liito-oravaesiintymää. Rakennus- ja metsänhoitotoimenpiteet kyseisillä alueilla on suoritettava siten, etteivät ne hävitä tai heikennä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja tai vaaranna lajin liikkumista alueella. Uhanalaisen perhosen esiintymispaikkoja alueella on kaksi. Esiintymispaikan hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

6.11.2 Maisema

Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue

Valtakunnallisesti arvokkaana maisema-alueena osoitetaan Kokemäenjokilaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Kaavakartalla yleiskaavan mittakaavaan kaavatyön yhteydessä tulkittu rajaus on osoitettu vaakaviivitusrasterilla ja siihen liittyy seuraava määräys:

Suunnittelussa on huomioitava maisema-alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne. Avointa maisematilaa rajaavien maisemallisesti merkittävien selänteiden lakialueet tulee säilyttää rakentamattomina.

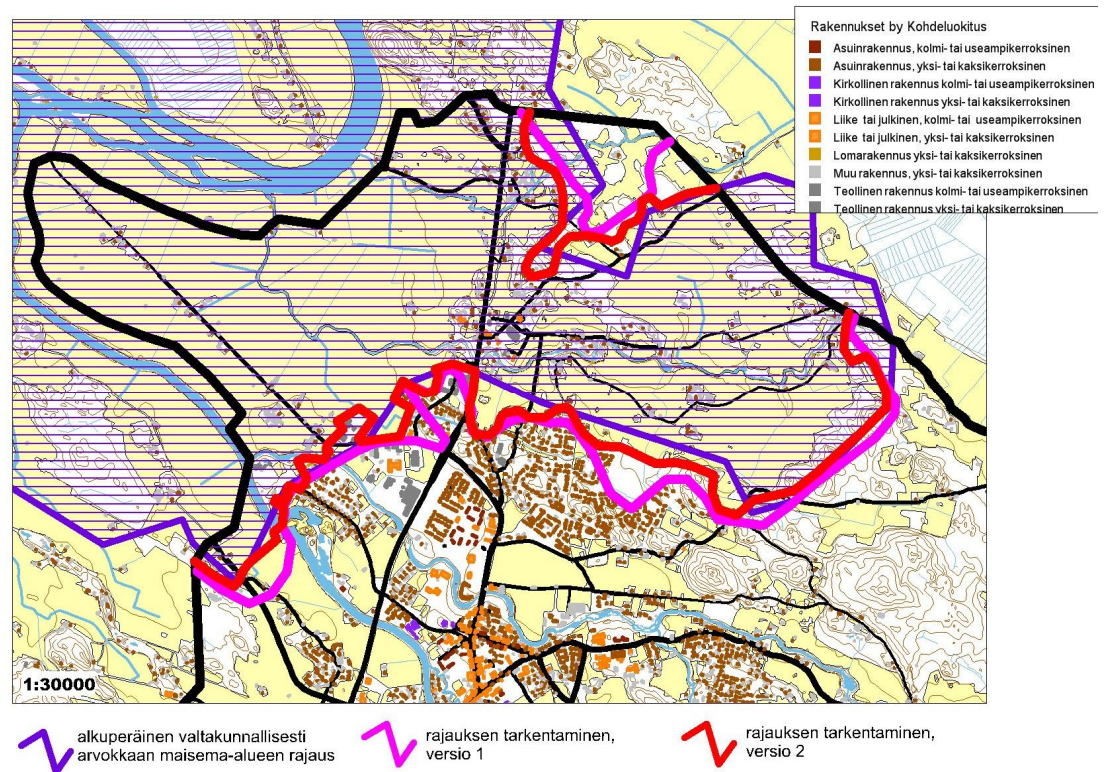
Rakentamisen sijoittamista ei tule suunnitella maisemakuvaa pirstovasti avoimille viljelyalueille ellei se olennaisesti liity maa- ja metsätalouden toimintoihin. Uudisrakentamisen sopeuttamiseen ympäristöönsä on kiinnitettävä erityistä huomiota. Rakentaminen on sopeutettava alueen perinteiseen rakentamistapaan.

Avoimeen peltomaisemaan rakennettaessa asuinrakennusryhmän ympärille tulee muodostaa istutettu vyöhyke. Istutusten tulee tyylillisesti sopia perinteiseen maalaisympäristöön. Käytettävän lajiston tulee olla alueelle luontaista luon-

nonkasvillisuutta tai perinteisiä puutarhakasveja. Tonttien aitaamista maisemassa selvästi erottuvin aidoin ei suositella.

Yleiskaavan mittakaavaan tulkittu rajaus on ”synteesi” alkuperäisestä rajauksesta ja kahdesta yleiskaavan valmisteluvaiheessa jonkin verran eri periaattein laadittua tarkennetusta rajauksesta, joista toisessa (laajempi rajaus) on painotettu enemmän maisemarakennetta (maaperä, maastonmuodot) ja toisessa (suppeampi rajaus) on enemmän huomioitu nykyinen maankäyttö ja maisemakuva.

Lopullisen tarkennetun valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajauksen sisään on otettu Kokemäenjokilaakson laajat, avoimet peltoaukeat sekä niitä rajaavia metsäisiä tai rakennettuja reunavyöhykkeitä ja seläniteitä. Alueet, joilla uusi maankäyttö on merkittävästi muuttanut maiseman perinteistä tilajakoa ja/tai maisemakuvaa (esimerkiksi entiselle peltoalueelle sijoittuvat teollisuusalueet) on jätetty rajauksen ulkopuolelle.



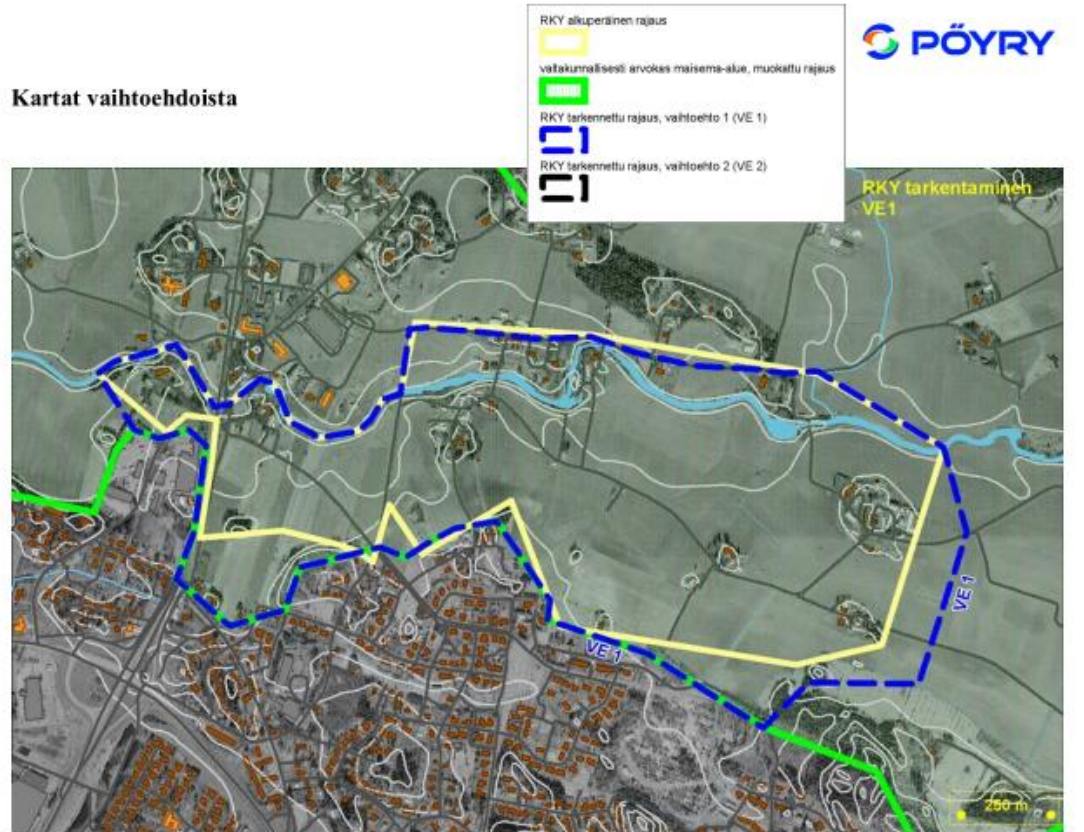
Kuva 49. Valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajauksen tarkentaminen yleiskaavan mittakaavaan. Kaavan valmisteluvaiheessa tutkitut vaihtoehdot.

Valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt

Valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä on osayleiskaava-alueella kaksi: Huittisten kirkko ja sen ympäristö sekä Nanhian kylä.

Yleiskaavaehdotusta laadittaessa kiinnitettiin huomiota valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen ja valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen eri-

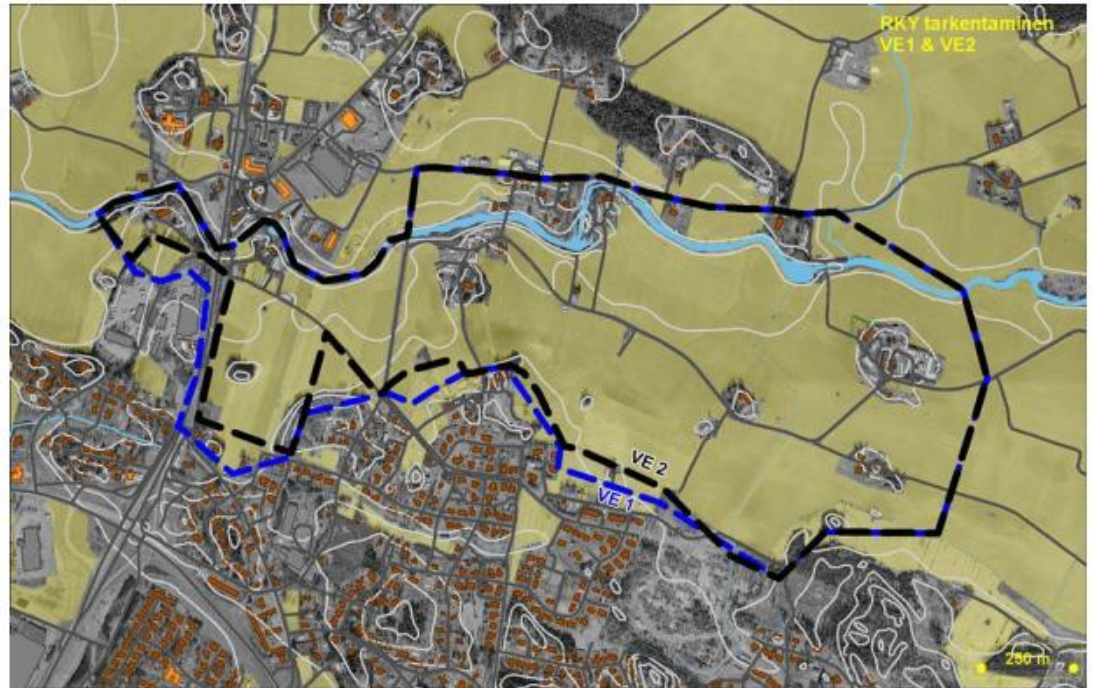
laiseen rajautumiseen Nanhian alueen eteläosassa. Yleiskaavan yhteydessä selvitetiin mahdollisuutta tarkistaa myös valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen rajauksia yleiskaavan mittakaavaan. Alueelle laadittiin kaksi erilaista rajausperustetta, joista oltiin yhteydessä museoviranomaisiin elokuussa 2010.



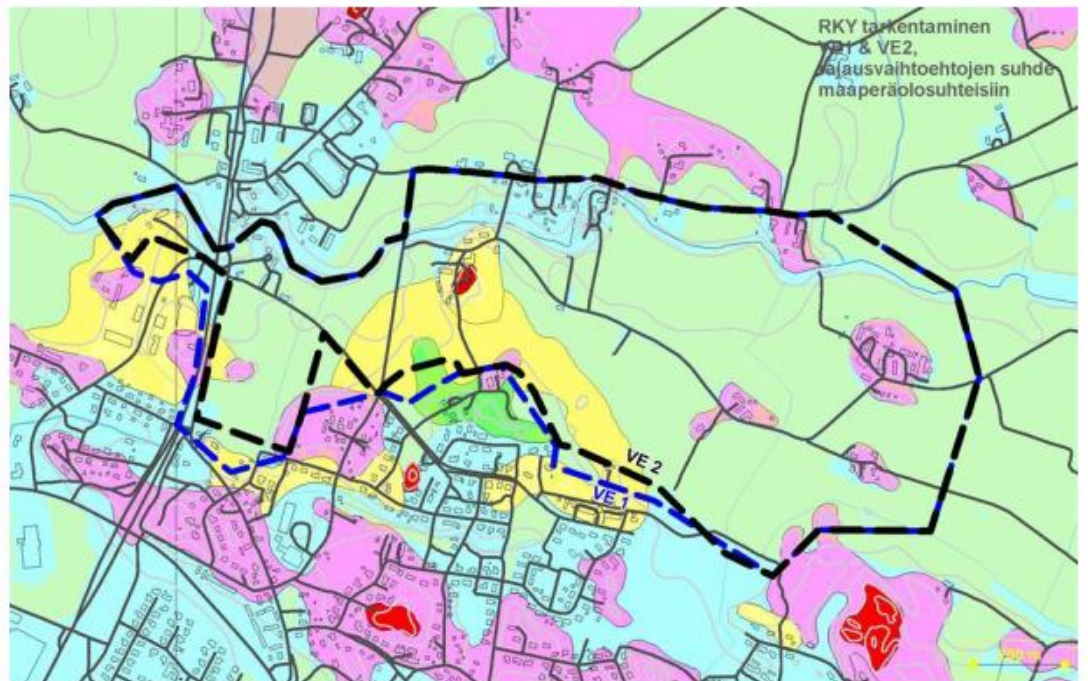
Kuva 1. RKY –rajauksen tarkentaminen, **vaihtoehto 1** (sininen katkoviiva).



Kuva 2. RKY –rajauksen tarkentaminen, **vaihtoehto 2** (musta katkoviiva).



Kuva 3. Vaihtoehto 1 (sininen katkoviiva), vaihtoehto 2 (musta katkoviiva) sekä nykyiset peltoalueet (keltainen peittorasteri) (lähde Maastotietokanta).



Kuva 4. Vaihtoehto 1 (sininen katkoviiva), vaihtoehto 2 (musta katkoviiva) sekä maaperäolosuhteet (lähde GTK).

Kuva 50. Kuvasarja 1-4. Nanhian kylän valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön valtioneuvoston päätöksen mukaista rajausta on Huittisten keskustan ja lievealueiden osayleiskaavatyötä varten tarkennettu perustuen RKY-kohteen kuvaukseen (www.rky.fi), osayleiskaavatyötä varten tarkennettuun valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajaukseen, arvokkaan maisema-alueen piirteisiin sekä kartta- ja ilmakuvatarkasteluiden ja maastokäynnin yhteydessä tehtyihin havaintoihin.*

Vaihtoehdossa 1. tarkennetun RKY-kohteen eteläinen ja läntinen raja noudattelevat valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen tarkennettua rajausta. Pohjoisosassa alkuperäistä RKY-rajausta on tarkennettu niin, että se noudattelee

Klaavolantien linjausta. Kohteen itäosassa rajausta on jonkin verran laajennettu, jotta peltoaukean kumpareilla sijaitsevia tilakeskuksia ympäröivää peltoaukeaa on saatu sisällytettyä rajaukseen.

Vaihtoehdossa 2 rajauksen tarkentamisperusteet ovat muuten samat kuin vaihtoehdossa 1, mutta rajauksen ulkopuolelle on jätetty alueet, joiden suunniteltu maankäyttö (voimassa oleva asemakaava, ei vielä rakennettu) poikkeaa arvokkaan kulttuurimaisema-alueen piirteistä. Alueen eteläosassa rajauksen ulkopuolelle on jätetty asemakaavoitetut rakentamattomat pientaloalueet, joiden alue on tällä hetkellä avointa, alavaa peltoa. Alueen länsiosassa rajauksen ulkopuolelle on jätetty valtatiealue sekä teollisuustoiminnoille asemakaavoitettu, rakentamaton alue olemassa olevan teollisuusalueen pohjoispuolella.

Museoviranomaisilta saadun palautteen perusteella päädyttiin vaihtoehto 1:n mukaiseen kaavaratkaisuun, koska rajausta vastaa kulttuurimaiseman rajautumista maastossa tämän hetken tilanteessa. Asiaa käsiteltiin myös yleiskaavaehdotuksen laatimisen yhteydessä järjestetyssä viranomaiskokouksessa 28.10.2010, jossa esitetyn mukaisessa ratkaisussa (vaihtoehto 1) päättyttiin.

Kaavaluonnosta tarkistettiin Nanhiaassa tältä osin. Valtakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin liittyy seuraava kaavamääräys:

Alueiden käytön on sovelluttava alueen historialliseen kehitykseen. Alueen vanhan rakennuskannan säilymistä ja uudiskäyttöä tulee edistää. Mahdollisen täydennysrakentamisen ja muiden muutosten on sopeuduttava kulttuuriympäristön ominaisluonteeseen ja erityispiirteisiin. Alueella ei saa tehdä toimenpiteitä, jotka vähentävät kulttuurimaiseman, historian ja kaupunkikuvan kannalta merkittävän aluekokonaisuuden arvoa. Alueen rakentamista tai muuta maankäyttöä koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Kohteen säilyttämisperuste ilmenee kaavaselostuksesta.

Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö ja -maisema

Yleiskaavaa on täydennetty ehdotusvaiheessa osoittamalla maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja maisemat erillisellä merkinnällä. Maakunnallisesti arvokkaita alueita ja kohteita ovat Mommolan kylä ja kulttuurimaisema, Korkeakosken kylä, Loimijoen kulttuurimaisema, Lauttakylän sillan tienoo sekä Lauttakylän funktionalistiset liikerakennukset. Näihin liittyy seuraava kaavamääräys:

Alueiden käytön on sovelluttava alueen historialliseen kehitykseen. Alueen vanhan rakennuskannan säilymistä ja uudiskäyttöä tulee edistää. Mahdollisen täydennysrakentamisen ja muiden muutosten on sopeuduttava kulttuuriympäristön ominaisluonteeseen ja erityispiirteisiin. Alueella ei saa tehdä toimenpiteitä, jotka vähentävät kulttuurimaiseman, historian ja kaupunkikuvan kannalta merkittävän aluekokonaisuuden arvoa.

Rakentamisen sijoittamista ei tule suunnitella maisemakuvaa pirstovasti avoimille viljelyalueille ellei se olennaisesti liity maa- ja metsätalouden toimintoihin. Avoimeen peltomaisemaan rakennettaessa asuinrakennusryhmän ympärille tulee muodostaa istutettu vyöhyke. Istutusten tulee tyylillisesti sopia perinteiseen maalaisympäristöön. Käytettävän lajiston tulee olla alueelle luontaista luon-

nonkasvillisuutta tai perinteisiä puutarhakasveja. Tonttien aitaamista maise-massa selvästi erottuvin aidoin ei suositella.

Alueen rakentamista tai muuta maankäyttöä koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Kohteen säilyttämisperuste ilmenee kaavaselostuksesta.

6.11.3 Rakennettu ympäristö

Yksittäisten kohteiden, pihapiirien ja alueiden suojelumerkinnot

Sekä maakuntakaavan valmisteluaineiston että alueella suoritettujen rakennusinventoinnin (Rakennuskulttuurityö Kivikenkä 2005-06) perusteella on laadittu lista suunnittelualueen arvokkaasta rakennuskannasta. Kohteet on arvioitu tämän kaavatyön yhteydessä Huittisten kaupungin ja museoviranomaisten toimesta. Kohteiden luettelointi ja arvotus on tämän osayleiskaavaselostuksen liitteenä.

sr-1 Suojeltava rakennus

Merkinnällä on osoitettu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaat rakennukset, joiden purkaminen on maankäyttö- ja rakennuslain 41 §:n 2 mom:n nojalla kielletty. Rakennuksissa suoritettavat korjaus- ja muutostyöt, sekä muu täydennysrakentaminen tulee tehdä siten, että kohteen rakennus- ja kulttuurihistorialliset arvot säilyvät. Kohteita koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

sr-2 Suojeltava rakennus

Merkinnällä on osoitettu paikallisesti arvokkaat rakennukset, joiden purkaminen on maankäyttö- ja rakennuslain 41 §:n 2 mom:n nojalla kielletty. Rakennuksessa suoritettavat korjaus- ja muutostyöt sekä muu täydennysrakentaminen tulee tehdä siten, että kohteen rakennus- ja kulttuurihistorialliset arvot säilyvät. Ennen rakennusta merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.

/s-1 Alue, jolla ympäristö säilytetään

Merkinnällä on osoitettu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaat pihapiirit tai muut merkittävät rakennetun ympäristön kokonaisuudet. Alueen arvokas rakennuskanta ja ympäristö tulee säilyttää. Rakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne siten, että uudis- ja korjausrakentaminen rakentamistavaltaan ja mittakaavaltaan liittyy olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön. Alueen rakentamista tai muuta maankäyttöä koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

/s-2 Alue, jolla ympäristö säilytetään

Merkinnällä on osoitettu paikallisesti arvokkaat pihapiirit tai muut merkittävät rakennetun ympäristön kokonaisuudet. Alueen arvokas rakennuskanta ja ympäristö tulee säilyttää. Rakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen

kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne siten, että uudis- ja korjausrakentaminen rakentamistavaltaan ja mittakaavaltaan liittyy olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön.

6.11.4 Muinaisjännökset

Yleiskaavassa on osoitettu esihistoriallisen ajan ja historiallisen ajan muinaisjännökset sm-merkinnällä. Esihistoriallisen ajan kohteet on osoitettu yleiskaavassa turkoosilla neliöllä (pistemäisiä kohteita) ja historiallisen ajan kohteet on osoitettu turkoosilla katkoviivalla (aluemaisia kohteita). Kaikkiin muinaisjännöksiin liittyy seuraava kaavamääräys:

Merkinnällä on osoitettu kohteet, joilla sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja vahingoittaminen tai muu siihen kajoaminen on kielletty ilman muinaismuistolain perusteella annettua lupaa. Aluetta koskevien maankäyttösuunnitelmien yhteydessä tulee ottaa yhteyttä museoviranomaisiin. Numero viittaa kaavaselostuksen liitteeseen.

6.12 TULVA-ALUEET

Yleiskaavassa esitetty tulva-alueen rajausta perustuu Lounais-Suomen ympäristökeskuksessa tehtyyn Huittisten yleispiirteiseen tulvavaarakartoitukseen. Kartoituksessa käytetyt tulvavedenkorkeudet perustuvat vedenkorkeushavaintosarjoilla tehtyihin toistuvuusanalyysiin. Havainto-asemien välillä vedenkorkeudet on interpoloitu saatavilla olevien vedenpinnan maastomittausten perusteella. Kartoituksessa käytetty maaston korkeusmalli perustuu Kokemäenjoen keskiosan tulvasuojeluhankkeen aineistoon, Huittisten kaupungin aineistoon sekä täydentäviin maastomittauksiin.

Tulvavaarakartoituksen jälkeen alueelle on tehty laserkeilausaineistosta tuotettu uusi korkeusmalli, jonka tarkkuus on keskimäärin 30 cm. Yleiskaavaehdotuksesta saadussa maanomistajapalautteessa on tulva-alueita koskien nostettu esiin erityisesti Loimijoen koskijakson tulvavaara-alueiden määrittämisperusteet. Loimijoen ranta-alueen korkeus on myös uuden korkeusmallin perusteella alle tulvavaarakartoituksessa määritettyjen tulvavedenkorkeuksien. Tulvavaarakartoituksessa 1/50 vuodessa toistuvalla tulvalla valituksia koskevan Loimakosken ylä- ja alapuolisten vedenkorkeuksien erona on ollut 60 cm. Laserkeilauksen ajankohtana, joka ajoitui vähän veden aikaan, vedenkorkeusero Loimankoskessa oli 1,7 m. Vuoden 2010 kevättulvista otettujen ilmakuvien perusteella vedenkorkeusero Loimankoskessa voi olla enemmän kuin 60 cm myös tulva-aikana.

Varsinais-Suomen ELY-keskus on tulva-alueen rajauksesta 31.5.2011 antamassaan lausunnossaan todennut, että yleispiirteinen tulvavaara-kartoitus on yleiskaavassa tehty perustuen parhaaseen saatavilla olevaan aineistoon. Tulvavaara-alueessa saatetaan kuitenkin joen koskiosuuksien kohdilla olla tulvavedenkorkeuksien määrittämiseen sekä korkeusmalliin liittyviä epätarkkuuksia.

ELY-keskus on 1.4.2011 kuulutetussa ehdotuksessa Varsinais-Suomen ja Satakunnan merkittäviksi tulvariskialueiksi ehdottanut Huittisten keskustaa ja sen lievealueita merkittäviksi tulvariskialueeksi. Maa- ja metsätalousministeriö nimeää

merkittävät tulvariskialueet ELY-keskuksen ehdotuksesta 22.12.2011 mennessä. Merkittäville tulvariski-alueille tehdään tämän jälkeen yksityiskohtaiset tulvavaara- ja tulvariskikartat 22.12.2013 mennessä. Valituksen kohteena olevat Loimijoen ranta-alueet sijaitsevat aivan ELY-keskuksen ehdottaman Huittisten merkittävän tulvariskialueen vieressä. Merkittävän tulvariskialueen rajausta voidaan tarvittaessa muuttaa siten, että ko. alueet sisältyvät siihen. Tästä riippumatta alueelle voidaan laatia yksityiskohtainen tulvavaara- ja tulvariskikartoitus samassa yhteydessä merkittävälle tulvariskialueelle tehtävän kartoituksen kanssa. Nämä nykyisiä yleispiirteisiä tulvavaara-karttoja tarkemmat yksityiskohtaiset tulvavaarakartat voidaan jatkossa ottaa huomioon alueen rakentamisedellytyksiä arvioitaessa. (Lähde: ELY-keskuksen lausunto yleiskaavan tulva-alueen rajauksesta 31.5.2011)

7 YLEISKAAVAN SUHDE VALTAKUNNALLISIIN ALUEIDEN-KÄYTTÖTAVOITTEISIIN JA YLEMPIASTEISEEN KAAVOITUKSEEN

7.1 YLEISKAAVAN SUHDE VALTAKUNNALLISIIN ALUEIDEN-KÄYTTÖTAVOITTEISIIN

7.1.1 Toimiva aluerakenne

Toimivaan aluerakenteeseen liittyvät kysymykset koskevat olemassa olevien rakenteiden hyödyntämistä ja elinympäristön laadun parantamista alueiden omia vahvuuksia ja sijaintitekijöitä hyödyntäen.

Alueidenkäytöllä edistetään kaupunkien ja maaseudun vuorovaikutusta sekä kyläverkoston kehittämistä. Huomiota kiinnitetään mm. elinkeinotoiminnan ja muun toimintapohjan monipuolistamiseen. Alueidenkäytössä otetaan huomioon haja-asutukseen ja yksittäistoimintoihin perustuvat elinkeinot sekä maaseudun tarve saada pysyvästi uusia asukkaita.

Yleiskaavalla pyritään edistämään toimivaa aluerakennetta mm. keskittämällä rakentamista keskusta-alueille ja kyliin ja sitä kautta tukemalla ja vahvistamalla niiden palvelutarjontaa. Kaupungin tiivistyvä rakenne luo edellytyksiä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn verkostojen lisäämiseen ja täydentämiseen sekä niiden laadun parantamiseen.

Satakunnan maakuntakaavassa Huittinen on luokiteltu aluerakenteessa seutukeskukseksi, jolla on laaja palvelutarjonta ja jossa käy useiden lähikuntien asukkaita töissä, ostoksilla ja asioimassa. Kaupan ratkaisut yleiskaavassa kokoavat osaltaan yhteen seudun nykyistä suhteellisen hajautunutta, useiden kuntien verkostosta muodostuvaa palvelurakennetta. Keskustan laajeneminen luo mahdollisuuksia elinkeinoelämälle. Seudun kuntakeskusten välisiin suhteisiin yleiskaavalla ei kuitenkaan ole oleellista vaikutusta, koska Huittisten asema keskusverkossa ei muutu.

Yleiskaavassa on pyritty tunnistamaan alueiden kehittämiseen liittyvät kulmakivet. Suurten suuntaviivojen selvittäminen luo pohjaa koko kaupungin tulevalle kehittämiselle; kaikkia alueita ei tule suunnitella samoilla periaatteilla. Satakunta-

laisen kulttuurimaiseman säilyttäminen, sen arvojen tunnistaminen ja vaaliminen luo osaltaan pohjaa koko seudun vetovoimaisuudelle. Kaupunki ja ympäröivä maaseutu hyötyvät toisistaan, jos niitä pystytään kehittämään niiden omista lähtökohdista ja vahvuuksista.

7.1.2 Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu

Eheytyvään yhdyskuntarakenteeseen ja elinympäristön laatuun liittyvät kysymykset koskevat yhdyskuntien ja elinympäristöjen ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä. Olemassa olevia yhdyskuntarakenteita hyödynnetään ja eheytetään kaupunkiseutuja ja taajamia. Taajamia eheyttäessä parannetaan elinympäristön laatua.

Yhdyskuntarakennetta kehitetään siten, että henkilöautoliikenteen tarve on mahdollisimman vähäinen. Liikenneturvallisuutta sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parannetaan. Alueidenkäytöllä edistetään elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä sekä työpaikkojen ja palvelujen saavutettavuutta.

Keskusia ja erityisesti niiden keskusta-alueita kehitetään monipuolisina palvelujen, asumisen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueina. Alueidenkäytössä luodaan edellytykset ilmastonmuutokseen sopeutumiselle.

Yleiskaavassa on varauduttu maltilliseen, Tilastokeskuksen kasvuennusteen mukaiseen väestönkasvuun. Kunnan väkiluvun kasvun lisäksi on varauduttu kunnan sisäiseen muuttoliikkeeseen, jonka oletetaan suuntautuvan lisääntyvässä määrin kaupunkikeskustan ja taajamien alueelle.

Yleiskaavassa pääpaino on nykyisen väljän ydinkeskustan eheyttämisessä sekä uusien asemakaavoitettavien alueiden keskittämisessä ydinkeskustaan ja sen lähi-alueille. Sammun ja Loiman kylä kehitetään ja niiden yhteyksiä keskustaan parannetaan mm. kevyen liikenteen reitistöjä lisäämällä.

Keskustalle on osoitettu nykyiseen keskusta-alueeseen liittyvää laajenemisaluetta Sakhkoon. Ratkaisu turvaa asunto-, työpaikka- ja palvelurakentamiseen tarvittavan tonttimaan saatavuuden ja mahdollistaa siten elinkeinoelämän toimintaedellytyksien turvaamisen ja kilpailukyvyyn vahvistamisen. Vähittäiskaupan suuryksiköt sijoittuvat keskusta-alueelle tai Sakhkoon.

Keskusta-alueella on kiinnitetty erityistä huomiota täydennysrakentamiseen ja rakenteen tiivistämiseen ohjamaalla tilaa vievä kauppa muille alueille. Vetovoimaisen kaupunkikeskustan luomisen muita avaintekijöitä ovat mm. kaupungin historiallisen kerroksellisuuden säilyttäminen, kaupunkikuvassa tärkeiden rakennusten säilyttämien, paikallisten olosuhteiden ja arvojen esiintuominen sekä yhteys vesistöön. Keskusta-alueella ja Sakhkossa on monin keinoin luotu edellytyksiä elinympäristön laadun parantamiseen.

Kaupungin tiivistyvä rakenne luo edellytyksiä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn verkostojen lisäämiseen ja täydentämiseen sekä niiden laadun parantamiseen. Tiivistyvä rakenne tukee myös alueellisia vesihuoltoratkaisuja.

Yleiskaavassa on selvitetty tulva-alueet ja pyritty ehkäisemään tulviin liittyvät riskit sijoittamalla rakentaminen tulva-alueiden ulkopuolelle. Pilaantuneet maa-

alueet on merkitty yleiskaavaan, jotta informaatio niistä välittyisi tarkempaan suunnitteluun ja rakentamiseen.

Uusia asuinalueita tai muita melulle herkkiä toimintoja ei ole sijoitettu melualueelle.

7.1.3 Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat

Kulttuuri- ja luonnonperintöön, virkistyskäyttöön ja luonnonvaroihin liittyvät tavoitteet koskevat mm. kansallisen kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön sekä niiden alueellisesti vaihtelevan luonteen säilymistä, elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä sekä ekologisten yhteyksien säilymistä ja edistämistä. Alueidenkäytöllä edistetään luonnon virkistyskäyttöä, luonto- ja kulttuurimatkailua sekä hiljaisien alueiden säilymistä. Alueiden käytössä edistetään vesien hyvän tilan saavuttamista ja ylläpitämistä.

Yleiskaavassa on varmistettu suojelumerkinnöin ja –määräyksin, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät ja uusi maankäyttö soveltuu niiden historialliseen kehitykseen.

Yleiskaavassa on osoitettu virkistykseen ja ulkoiluun tarkoitettu yhtenäinen alue Huhkolasta Pyölönvuorelle. Lisäksi virkistysalueita ja –reittejä on osoitettu Loimijoen ja Punkalaitumenjoen rannoille. Vesistöjen merkitystä on lisätty viherreitien runkona mahdollistamalla pääsy veden äärelle ja säilyttämällä näkymiä jokimaisemaan.

Yleiskaavassa on osoitettu pohjavesialueet ja annettu niitä koskevia määräyksiä. Kaavan vaikutukset Loimijoen Natura-alueeseen on arvioitu erillisessä Natura-arvioinnissa.

Kaavassa on osoitettu maa- ja metsätalousalueiksi laajat, yhtenäiset pelto- ja metsäalueet. Merkittävä osa peltoalueista kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen, jonka arvot on yleiskaavassa turvattu kaavamääräyksin. Taa-jaman lievealueilla metsätalousvaltaisille alueille rakentaminen on kielletty.

7.1.4 Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto

Toimiviin yhteysverkostoihin ja energiahuoltoon liittyvät tavoitteet koskevat mm. liikennejärjestelmän ja alueidenkäytön yhteensovittamista siten, että vähennetään henkilöautoliikenteen tarvetta ja parannetaan ympäristöä vähän kuormittavien liikennemuotojen käyttöedellytyksiä. Erityistä huomiota kiinnitetään lisäksi liikenneturvallisuuden parantamiseen.

Yleiskaavassa on turvattu valtakunnallisten maanteiden jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet. Alueidenkäytössä on turvattu edellytykset julkisen liikenteen kehittämiseksi tiivistämällä maankäyttöä sekä kehittämällä kyläkeskuksia. Liikenneturvallisuuden parantamista edistävät mm. kevyenliikenteen verkostojen laajeneminen sekä liittymäalueita koskevat järjestelyt.

7.2 YLEISKAAVAN SUHDE SEUTUKAAVAAN

Alueella on voimassa Ympäristöministeriön 11.1.1999 vahvistama Satakunnan seutukaava, joka maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) 210 §:n 1 momentin mukaisen voimassa olevaa seutukaavaa koskevan siirtymäsäännöksen mukaan on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena maakuntakaavana vuoden 2010 alusta alkaen. Seutukaava on saanut lainvoiman 4.4.2001. Seutukaava korvautuu 17.12.2009 maakuntavaltuustossa hyväksytyllä Satakunnan maakuntakaavalla ympäristöministeriön vahvistamispäätöksen jälkeen.

Satakunnan maakuntakaavaa laadittaessa tehtiin periaatepäätös Kännönvuoren-Vihkimysvuoren virkistysalueen supistamisesta seutukaavaan nähden sekä siitä, että maantien 230 linjausta Kuninkaisten alueen kautta ei oteta maakuntakaavan laatimisen lähtökohdaksi. Näiltä osin yleiskaava noudattaa seutukaavan sijasta Satakunnan maakuntakaavaa. Samaten keskusta-alueen ja vähittäiskaupan suuryksiköiden alueen osalta yleiskaavassa käytetään Satakunnan maakuntakaavan mukaisia merkintöjä (C ja KM).

Aluevarauksissa eroa seutukaavaan nähden on osayleiskaava-alueen itäosassa, Jokilevon ja Löysälän välisellä alueella, jossa maakuntakaavaksi muuttuneen seutukaavan taajamatoimintojen alue ulottuu kauemmas itään kuin osayleiskaavassa osoitettu asuntoalueen aluevaraus (A). Osayleiskaavatyössä tavoitteena on ollut taajama-alueen tiivistäminen, jolloin osayleiskaavan maakuntakaavan aluevaraus- ta suppeampi aluevaraus on perusteltu.

Osayleiskaava-alueen eteläosassa Maurialan alueelle on maakuntakaavaksi muuttuneessa seutukaavassa osoitettu kyläalueen kohdamerkintä (AT). Kyläalueen kohdamerkinnällä on osoitettu talouskylän (peruspalvelut) tavoitesijaintia, jonka lähiympäristöä voidaan pitää suotuisana rakentamisalueena ja johon halutaan ohjata maaseuturakentamista. Osayleiskaavassa Loimijoentien varsi on osoitettu täydentyvänä nauhakylänä (A, AT), joten yleiskaava toteuttaa maakuntakaavaksi muuttuneen seutukaavan tavoitetta alueen kehittämisestä kylämäisenä uudisrakentamisalueena.

Vanhakosken (SL 237) ja Pappilaniemen (Helenansaaren) (S 239) alueet on yleiskaavassa osoitettu seutukaavan tavoin SL-merkinnällä lukuun ottamatta Vanhakosken alueen sisään jäävää AP-aluetta.

Arvokkaina harjualueina tai muina geologisina muodostumina on osoitettu Sahkonkankaan harjualue ja Mommolankalliot.

Voimassa olevassa maakuntakaavaksi muuttuneessa seutukaavassa osoitetut kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet on osoitettu osayleiskaavassa. Kohteet on merkitty kaavakartalle joko yksittäisinä kohteina tai ne sisältyvät laajempaan aluekokonaisuuteen.

Yleiskaavan yhteydessä pidetyssä ehdotusvaiheen viranomaiskokouksessa 28.10.2010 todettiin yhteisesti, että osayleiskaavaehdotuksen mukaiset ratkaisut ovat Satakunnan seutukaavan 5 tavoitteiden mukaisia.

7.3 YLEISKAAVAN SUHDE MAAKUNTAKAAVAAN

Yleiskaavaehdotuksessa osoitettu keskustatoimintojen alue kattaa nykyisen ydinkeskustan alueen ja lisäksi keskustalle on osoitettu laajenemisvarausta Sahkosta. Yleiskaavaehdotuksen mukainen keskustatoimintojen alue on maakuntakaavassa osoitettua keskusta-aluetta pienempi eikä ulotu Punkalaitumenjoen pohjoispuolelle. Kaupunki on maakuntakaavasta antamassaan lausunnossa todennut, että valtateiden rajaama Sahkon alue on ainoa kaupungin keskustan yhdyskuntarakenteeseen saumattomasti liittyvä keskustatoimintojen laajentumisalue. Kaupunki ei sen sijaan näe tarkoituksenmukaiseksi osoittaa keskustatoimintojen alueeksi Punkalaitumenjoen pohjoispuolella olevia alueita. Huhkolan, Untonmäen ja Kivirannan alueet ovat asuntoalueita eikä niiden toimintojen rakenne ole niin monipuolinen että niitä olisi syytä osoittaa keskusta-alueiksi. Keskustatoimintojen alueeseen liittyy kaavamääräys, joka tukee maakuntakaavan tavoitetta vetovoimaisesta seutukeskuksesta.

Valtateiden risteysalue on osoitettu sekä maakuntakaavassa että yleiskaavassa vähittäiskaupan suuryksikköjen alueeksi (KM), jolle voidaan sijoittaa yksi tai useampi merkitykseltään seudullinen suuryksikkö. Yleiskaavassa on annettu suunnittelumääräys, jossa todetaan että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa KM-alueen tavoitteellinen tonttitehokkuus on $e=0,4$. Tällä perusteella KM-alueelle on mahdollista toteuttaa noin 41 500 k-m² rakentamista, josta noin puolet on toteutunut ja puolet toteutuu Sahkon kaupallisen konseptin perusteella kahdessa vaiheessa. Rakentamisen määrä perustuu seudun palveluverkkoselvitykseen sekä Sahkon alueen kaupallisiin selvityksiin, joissa on otettu huomioon seudun ostovoiman kehittyminen.

Maakuntakaavassa Kaharilan palvelukeskus on osoitettu palvelujen alueeksi (P). Alue on osoitettu yleiskaavassakin palvelujen ja hallinnon alueeksi, joka on tarkoitettu ensisijaisesti sellaiselle tilaa vievälle kaupalle, joka aiheuttaa erityisen paljon raskasta liikennettä (mm. maatalouskauppa, rakennustarvikekauppa, rengasliikkeet, maansiirto- ja rakennuskoneliikkeet). Lisäksi Koskuaan ja valtateiden risteysalueelle on osoitettu palvelujen ja hallinnon alue, joille on tarkoitus ohjata tilaa vievää kauppaa Muilla yleiskaavassa osoitetuilla palvelujen ja hallinnon alueilla on lähinnä paikallinen merkitys.

Maakuntakaavassa Koskuan teollisuusalueen ympäristö on osoitettu työpaikka-alueeksi (TP). Yleiskaavassa alueelle sijoittuu palveluja (P) ja asumista (A). Merkintä ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa, joka sallii alueelle toimisto- ja palvelutyöpaikkoja sekä ympäristöhaiiriötä aiheuttamatonta teollisuus- ja varastotoimintaa. Lisäksi alueelle voidaan maakuntakaavan mukaan suunnitella myös asumista.

Yleiskaavassa teollisuusalueiksi (T) on osoitettu Jokilevon teollisuusalue sekä Takkulan teollisuusalue maakuntakaavan mukaisesti. Yleiskaavassa teollisuusalueita on osoitettu myös mm. pohjoiseen Takkulaan, Sammun alueelle sekä Maurialaan nykyisen käyttötarkoituksen mukaisesti. Maurialan teollisuusalueelle on osoitettu laajennusvaraus.

Yleiskaavassa asemakaavoitetut tai asemakaavoitettaviksi tarkoitetut asuntoalueet (A) sekä kyläalueet (AT) sisältyvät maakuntakaavan taajamatoimintojen alueisiin (A). Uusia asuntoaluevarauksia on osoitettu mm. keskusta-alueelle, Kunin-

kaisiin ja Löysälään. Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta Loiman kylästä Loimijointien suuntaisesti etelään on huomioitu yleiskaavassa.

Kokemäenjoenlaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue on osoitettu yleiskaavassa. Aluerajausta on tarkennettu vastaamaan yleiskaavan tarkkuustasoa.

Maakuntakaavassa on osoitettu Rakennettu kulttuuriympäristö –inventoinnin 1993 mukaiset valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt (Kokemäenjoen ja Loimijoen kulttuurimaisema, Loimijokivarren asutus- ja viljelymaisema). Museovirasto on ajantasaistanut ja tarkistanut edellä mainittua vuoden 1993 inventoinnin kohdevalikoimaa. Uudistetun luettelon mukaan osayleiskaava-alueella sijaitsee kaksi valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, Huittisten kirkko ja sen ympäristö sekä Nanhian kylä, jotka on yleiskaavassa osoitettu. Nanhian alueen aluerajausta on myös tarkennettu vastaamaan yleiskaavan tarkkuustasoa. Aiemman inventoinnin (RKY 1993) mukaisilta alueilta on yleiskaavassa todettu ja suojelumerkinnöin osoitettu maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaat kohteet

Valtakunnalliset ja maakunnalliset merkittävät rakennetun ympäristön kohteet on yleiskaavassa osoitettu maakuntakaavan mukaisesti. Yleiskaavassa nämä on osoitettu kohdemerkinnöin sr-k, sr-1 ja /s-1 (ja paikallisesti arvokkaat merkinnöin sr-2 ja /s-2).

Natura-verkoston maa-alueiden suojelu toteutetaan pääasiassa luonnonsuojelulailla ja vesialueiden suojelu vesilailalla. Yleiskaavassa Natura-alueet on osoitettu, siltä osin kuin toteutuvat luonnonsuojelulailla, luonnonsuojelualueiksi SL.

Loimijoelle on sekä maakuntakaavassa että yleiskaavassa osoitettu ohjeellinen melontareitti sinisellä palloviivalla.

Kännönvuoren-Vihkimysvuoren alue on yleiskaavassa osoitettu retkeily ja ulkoilualueeksi, merkintä toteuttaa maakuntakaavan virkistysaluemerkintää.

Arvokkaat geologiset muodostumat osoitettu yleiskaavassa merkinnällä ”arvokas geologinen harjualue tai arvokas geologinen muodostuma”.

Alueen esihistorialliset muinaisjäännökset on osoitettu yleiskaavassa.

Pohjavesialueina on osoitettu Sahkonkankaan ja Leppäkosken vedenhankintaa varten tärkeät, I luokan pohjavesialueet.

Maakuntakaavan mukaiset Huittisten taajama-alueen luoteis – pohjoispuolen voimalinja ja voimalinjan yhteystarve, siirtoviemärin yhteystarve, yhdysvesijohto, ohjeellinen yhdysvesijohto, on osoitettu yleiskaavassa. Takkulan sähköasema sijoittuu yleiskaavan T-alueelle, raakaveden esikäsittelylaitos sekä jätevedenpuhdistamo sijoittuvat ET-alueelle. Uusi vedenottamo jää kaava-alueen ulkopuolelle.

Taajaman kaakkois - itäosan uusi sähköasema sijoittuu yleiskaavan T-alueelle. Yleiskaavassa on osoitettu ohjeellinen voimalinja. Vedenottamo ja pääosin myös yhdysvesijohto sijoittuvat kaava-alueen ulkopuolelle.

Valtatiet 2 ja 12 sekä kantatie 41 on osoitettu valtateiksi/kantateiksi. Huittinen-Urjala-maantie (Punkalaitumentie) ja Korvenkyläntie on osoitettu seututieksi.

Huittistenkatu - Risto Rytin katu – Lauttakylänkatu on osoitettu maakuntakaavassa tärkeäksi yhdystieksi/kokoojakaduksi. Yleiskaavassa on pohdittu keskustan katuverkoston asemaa ja merkitystä esimerkiksi kaupallisten palvelujen suunnittelun yhteydessä. Samalla on kiinnitetty huomioita liikenteen sujuvuuteen ja liikenneturvallisuuteen.

Tieverkkoon kuuluvat olemassa olevat eritasoliittymät on osoitettu mustavalkoisilla ympyräsymboleilla. Huittisten alueelle on lisäksi osoitettu kaksi uutta eritasoliittymää punavalkoisilla ympyräsymboleilla.

Maakuntakaavan mukainen kaupunkikehittämisen kohdevyöhyke kattaa lähes koko Huittisten yleiskaava-alueen. Yleiskaavalla on pyritty ratkaisemaan alueen valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti tärkeitä alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita. Yleiskaavalla on eheytetty keskustan ja taajamien yhdyskuntarakennetta sekä parannettu viher- ja virkistysverkon jatkuvuutta sekä palvelujen saatavuutta. Tiivistyvä rakenne edistää maakuntakaavan tavoitteiden mukaisesti elinympäristöjen toimivuutta ja taloudellisuutta hyödyntämällä rakennettuja verkostoja, vähentämällä liikennetarvetta sekä edistämällä joukkoliikenteen ja kevytliikenteen edellytyksiä. Alueen luonnonympäristö ja kulttuuriympäristö on ollut suunnittelun olennaisena lähtökohtana.

Maakuntakaavan mukainen matkailun kehittämisvyöhyke kattaa Huittisten keskustan ja Vesiniityn alueet. Alueella on maakuntakaavan mukaan kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Yleiskaavalla luodaan suuntaviivat keskustan kehittämiselle monipuolisena ja laadukkaana palvelujen, asumisen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueena. Tavoitteena on kaupungin historiallisen kerroksellisuuden säilyttäminen sekä alueen paikallisten olosuhteiden ja arvojen esilletuominen. Huittisissa tämä tarkoittaa mm. satakuntalaisen kulttuurimaiseman säilyttämistä, jokiympäristön ja vesistön merkityksen korostamista sekä kaupungin sijainnin merkityksen korostamista kulkuteiden risteyksessä. Näiden suunnitteluperiaatteiden kautta luodaan myös edellytyksiä matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen.

8 YLEISKAAVAN VAIKUTUKSET

8.1 ARVIOINNIN LÄHTÖKOHDAT

Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia (MRL 9 §).

Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus, aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset (MRA 1 §).

Vaikutusten arviointi perustuu sekä kaavaprosessin aikana että muissa yhteyksissä laadittuihin selvityksiin, karttatarkasteluihin ja maastokäynteihin.

8.2 VAIKUTUKSET IHMISTEN ELINOLOIHIN JA ELINYMPÄRISTÖÖN

Yleiskaavaratkaisu luo edellytyksiä palvelujen kehittämiseksi. Sahkon kauppapaikan myötä Huittisten kaupan palvelutarjonta täydentyy ja monipuolistuu. Huittisista saa todennäköisesti jatkossa palveluita, joita on aikaisemmin joutunut hakemaan kauempaa. Sahkon laajenemisaalue sijaitsee liikenteellisesti edullisesti, ja siellä on mahdollista asioida myös kevyellä liikenteellä.

Huittisten kaupallisen vetovoiman vahvistuminen tuo Huittisiin lisää ostovoimaa kaupungin ulkopuolelta, mikä Sahkon kaupallisten selvitysten mukaan tukee myös keskustan kauppajen toimintaedellytyksiä. Kun keskustaa ja Sahkoa kehitetään samanaikaisesti, on mahdollista muodostaa kokonaisuus, jossa alueet kilpailevat toistensa kanssa mahdollisimman vähän ja niille muodostuu erilaiset, toisiaan täydentävät roolit.

Sahkon alue sijoittuu lähelle nykyistä ydinkeskustaa, mutta ei sen välittömäksi jatkeeksi. Keskusta-asumisen painopiste on Loimijoen itäpuolella, kun taas Sahkon alue sijoittuu Loimijoen länsipuolelle. Kaupallisten selvitysten yhteydessä todetaan, että Sahkon kauppapaikan kilpailuvaikutus kohdistuu pääosin Huittisten keskustan erikoiskauppaan. Päivittäistavarakaupassa on todennäköistä, että jokin nykyisistä myymälöistä siirtyy Sahkoon. Kuntalaisen näkökulmasta keskeistä kaupallisten palvelujen kehittämisessä on myös turvata nykyisen keskustan elinvoimaisuus ja vetovoimaisuus. Yleiskaavassa on annettu Sahkon kauppapaikan haitallisia vaikutuksia lieventäviä ja keskustan kehittämistä tukevia määräyksiä.

Yhdyskuntarakennetta tiivistyvä maankäyttö tukee nykyistä kouluverkkoa. Loiman ja Sammun kyläkoulujen toimintaedellytyksiä tukevat kylien yhteyteen osoitetut asuinalueet. Loiman koulun saavutettavuus ja koululaisten liikenneturvallisuus paranevat uuden kevyen liikenteen yhteyden ansiosta.

Osayleiskaavassa osoitetut uudet kevyen liikenteen väylät parantavat liikenneturvallisuutta. Keskustan ja Sahkon maankäytön tehostaminen ja kaupan hankkeet lisäävät alueen liikennettä. Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota liikenteen ja pysäköinnin järjestelyihin liikenneturvallisuuden ja elinympäristön viihtyvyyden edistämiseksi.

Osayleiskaavan vaikutukset asukkaiden liikuntamahdollisuuksiin ovat kokonaisuutena myönteiset, sillä kaavan toteutuessa eri asuinalueilta on hyvät kevyen liikenteen yhteydet ja lyhyet etäisyydet ulkoilureiteille ja tärkeimmille virkistysalueille.

Asumisen osalta osayleiskaava luo hyvät edellytykset tarjota erilaisia asumismahdollisuuksia ja –muotoja eri elämäntilanteessa oleville ihmisille. Ydinkeskustassa on mahdollista asua lähellä palveluja. Uudet pientaloalueet mahdollistavat toisen-

laisen asumisen väljemmässä ja luonnonläheisessä ympäristössä. Niistäkin suurin osa sijaitsee alle kahden kilometrin etäisyydellä Lauttakylän palveluista.

Osayleiskaavassa osoitetut uudet asuinalueet sijaitsevat riittävän etäällä melunlähteistä. Valtateiden liikenteen aiheuttamat melusuojaustarpeet on kaavassa huomioitu suojavihervyöhykemerkinnoilla ja melutasoa kuvaavilla kaavamerkinnoilla.

8.3 VAIKUTUKSET MAA- JA KALLIOPERÄÄN, VETEEN, ILMAAN JA ILMASTOON

Kaavassa ei ole esitetty sellaista maankäyttöä, jolla olisi voimakkaita vaikutuksia maa- tai kallioperään, kuten maa-ainestenotto.

Vaikutukset Sahkonkankaan ja Leppäkosken pohjavesialueisiin ovat vähäisiä, koska kaavaratkaisuissa ei ole osoitettu pohjaveden pilaantumisriskiä aiheuttavaa maankäyttöä.

Yhdyskuntarakennetta tiivistävä maankäyttö luo edellytykset liikkumistarpeen vähentämiselle ja ilmastovaikutuksiltaan edullisten rakennusten lämmitysratkaisujen kehittämiselle.

8.4 VAIKUTUKSET KASVI- JA ELÄINLAJEIHIN, LUONNON MONIMUOTOISUUTEEN JA LUONNONVAROIHIN

Uusi rakentaminen sijoittuu yleiskaavassa nykyisten rakennettujen alueiden yhteyteen, alueille, joilla ei ole erityisiä luontoarvoja tai erityistä merkitystä luonnon monimuotoisuuden kannalta. Kaava-alueen laajimmat yhtenäiset metsäalueet, jokiympäristöt, viljelysalueiden reunametsät ja korkeat kallioselänteet säilyvät tiiviin rakentamisen ulkopuolella tai kokonaan rakentamattomina.

Rakennettujenkin alueiden yhteydessä kolmen jokiuoman ja niiden sivuhaarojen reunametsät, -pensaikot ja -niityt on pyritty yleiskaavassa säilyttämään rakentamattomina MA-, VL- ja MY-merkinnöin, jotta kaava-alueen ekologiset käytävät ja olemassa olevat vihervyöhykkeet voivat säilyä. Erityisen tärkeä alue tässä mielessä on Loimijoen alue, jonka eteläosassa laajoja jokivarsialueita on osoitettu MY-merkinnällä. Kännönvuoren-Vihkimysvuoren laaja ulkoilualue (kaavassa VR) on myös merkittävä ekologinen käytävä ja yhteys laajemmille yhtenäisille metsäalueille.

Metsien ja peltojen reunavyöhykkeet ovat monesti lajistollisesti monipuolisia. Reunavyöhykkeille uutta rakentamista on osoitettu harkiten lähinnä vain olemassa olevan asutuksen yhteyteen. Valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella, jossa peltoaluetta rajaavien metsäisten selänteiden säilyminen on maisemakuvan kannalta tärkeää, reunavyöhykkeille ei ole osoitettu lainkaan uutta rakentamista. Kulttuurimaiseman rajautumista ja reunavyöhykkeen nykyistä maankäyt-

töä on tarkasteltu erityisesti Nanhian valtakunnallisesti arvokkaassa rakennetussa kulttuuriympäristössä.

Luontoselvityksessä on todettu kaava-alueella sijaitsevat uhanalaisten lajien ja luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien esiintymät, metsälakikohteet sekä muut luontoarvoiltaan huomionarvoiset kohteet. Osayleiskaavan mukainen maankäyttö ei aiheuta vaikutuksia suurimpaan osaan arvokohteista. Seuraavassa kohteessa uutta maankäyttöä on osoitettu joko kohteen alueelle tai sen välittömään läheisyyteen:

- Kuninkaisten alueella asuinalue laajenee kahden liito-oravaesiintymän (luontoselvityksen kohteet 7 ja 8) alueelle. Haitallisia vaikutuksia voidaan todennäköisesti lieventää tarkemmassa suunnittelussa huolehtimalla liito-oravan keskeisten pesimis- ja ruokailualueiden sekä viheryhteyksien säilymisestä. Huittisten kaupunki on teettänyt liito-oravien reviireistä täydennys selvityksen alueen asemakaavoitusta varten keväällä 2009. Selvitykseen on kirjattu suosituksia jatkosuunnittelua varten reviirien turvaamiseksi.

8.5 VAIKUTUKSET NATURA 2000-ALUEESEEN

8.5.1 Yleistä

Luonnonsuojelulain (20.12.1996/1096) 65 §:ssä säädetään, että jos hanke tai suunnitelma yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkityksellisesti heikentää Natura 2000 –verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on verkostoon sisällytetty, on hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan arvioitava nämä vaikutukset asianmukaisella tavalla.

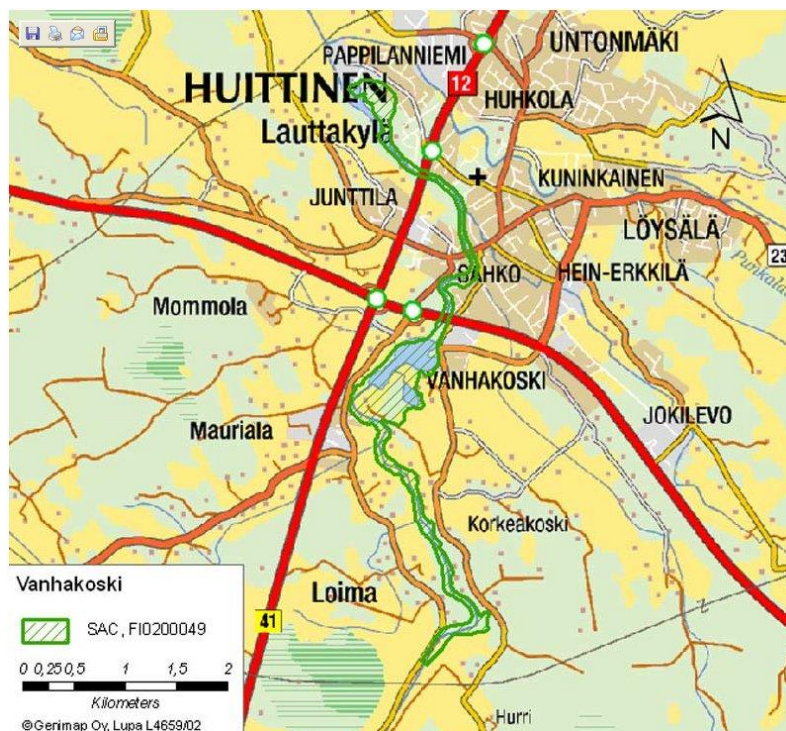
Luonnonsuojelulain 66 §:ssä on säädetty, ettei viranomaisen saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen taikka hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa, jos em. arviointi- ja lausuntomenettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

Natura-alueille mahdollisesti kohdistuviin vaikutuksiin liittyen laaditaan ensimmäisessä vaiheessa ns. Natura-arvioinnin tarveselvitys. Mikäli tarveselvityksen perusteella todetaan, että hanke todennäköisesti merkityksellisesti heikentää Natura-alueen suojeluperusteina olevia luonnonarvoja, on laadittava tarkka Natura-arviointi. Natura-arvioinnissa tarkastellaan hankkeen vaikutukset Natura-alueen suojeluperusteina oleviin luontotyyppeihin ja lajeihin. Tarkka vaikutusarvio suoritetaan ainoastaan sillä osalla Natura-aluetta, johon hanke tai suunnitelma vaikuttaa. Natura-arvioinnissa kuitenkin peilataan myös hankkeen merkitystä ja vaikutuksia koko Natura-alueen kannalta. Lisäksi arvioidaan vaikutusten lieventämismahdollisuuksia.

8.5.2 Natura-alueen yleinen kuvaus

Vanhakoski (FI0200049) muodostuu koskien ja rantalehdon muodostamasta kokonaisuudesta. Alueen kosket ovat tärkeitä kalojen kutupaikkoja. Vanhakosken

Natura-alueeseen kuuluu myös Loimijoen alajuoksulla sijaitseva Pappilanniemen niittysaari sekä tämän ja Korkeakosken välinen jokiosuus. Kohteen tyyppi on SCI-alue ja pinta-ala 101 ha.



Kuva 51. Vanhakosken Natura-alue.

Luontodirektiivin luontotyypit:

Humuspitoiset järvet ja lammet (3160)	1%
Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit (3210)	68%
Kosteat suurruohoniityt (6430)	4%
Alavat niitetyt niityt (6510)	<1%
Vuoristojen niitetyt niityt (6520)	9%
Lehdot (9050)	13%
Hakamaat ja kaskilaitumet (9070)	3%
Tulvametsät* (91E0)	1%

*priorisoitu luontotyyppi

Vanhankosken alue sijaitsee Maurialan-, Mommolan- ja Härkälänkoskien rannoilla. Sen monipuoliseen vesiluontoon kuuluu tulvarantoja ja suvantolampia sekä niihin liittyviä ketoja, moreenikumpuja ja kalliopaljastumia. Länsi- ja lounaisranta-alueella on tuoreita vuokko- ja mukalaleinikkilehtoja, joiden valtapuulajei-

na ovat pihlaja, tuomi ja harmaaleppä. Entisen joenuoman pohjalla ja vanhoilla rantatörmillä kasvaa vanhaa, lähes luonnontilaista kuusikkoa. Vähitellen umpeenkasvavien lampien ympäristössä on kosteaa lehtoa, ja joen pohjoisosan suvantoa reunustaa jokivarsiniitty. Vanhankosken alue on linnustoltaan ja hyönteislajistoltaan monipuolinen.

Aluekokonaisuuteen liittyvä Pappilansaari joen alajuoksulla on niittysaari, jossa on ketomaisia, lehtomaisia ja hakaaman luonteisia niitty- ja metsäalueita. Alueen kosket ovat merkittäviä kalojen lisääntymisalueita ja erityisesti uhanalaisen tou-taimen kannalta elintärkeitä. (Lähde: luontoselvitys 27.5.2009)

8.5.3 Suojelutilanne ja suojelun toteutuskeinot

Vanhakosken lehto kuuluu valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan ja seutukaavan luonnonsuojelualueeseen (S).

Pappilanniemi kuuluu seutukaavan suojelualueeseen (S) ja Korkeakoski luonnonsuojelualueeseen (SL).

Maa-alueiden suojelu toteutetaan pääasiassa luonnonsuojelulailla ja osittain rakennuslailla tai sopimuksella maanomistajan kanssa. Vesialueiden suojelu toteutetaan vesilailla.

8.5.4 Natura 2000 –tarveharkinta-arvio

Natura 2000-tarveharkinta-arvio on laadittu yleiskaavoituksen yhteydessä ja lausunto on raportoitu erikseen selostuksen liitteessä. Lausunnon tarkoituksena on ollut alustavasti arvioida (ns. Natura-tarveharkinta), onko todennäköistä, että kaavahankkeen luonnoksessa esitetyt ratkaisut heikentäisivät merkittävästi Vanhakoski –Natura 2000-alueen perusteena olevia luontoarvoja.

Lausunnon johtopäätöksissä todetaan, että Huittisten keskustan ja sen lievealueiden osayleiskaavan alustavan luonnoksen 14.4.2009 esitetyn kaavan mukaisella toteutuksella voi olla varovaisuusperiaatteen käytäntöjä soveltaen arvioituna merkittävää haittaa todennäköisesti tai mahdollisesti kaikille muille perusteena oleville arvoille paitsi ”Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit” -luontotyyppille.

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) luku 4 65§ toteaa hankkeiden ja suunnitelmien Natura-arvioinnista, että jos Natura-alueen läheisyydessä tai sisällä toteutettava hanke *todennäköisesti merkittävästi* heikentää alueen perusteena olevia arvoja, tulee vaikutukset arvioida. Tässä tarveharkinta-arviossa esitettyjen seikkojen perusteella hankkeen vaikutuksista ei varovaisuusperiaatetta tulkiten, että ei olisi olemassa todennäköisyyttä tai vaaraa siitä, että suunnitelma tai hanke vaikuttaa kyseiseen alueeseen merkittävästi. Siten hankkeen vaikutuksista tulisi tehdä varsinainen Natura-arviointi, jossa selvitetäisiin vaikutukset yksityiskohtaisemmin ja arvioitaisiin merkittävän haitan aiheutuminen perustekohtaisesti.

8.5.5 Natura 2000 -arviointi

Natura tarveharkinnan johtopäätösten perusteella yleiskaavaluonnoksen mukaisella maankäytöllä voi olla varovaisuusperiaatteen käytäntöjä soveltaen arvioituna merkittävää haittaa todennäköisesti tai mahdollisesti kaikille muille perusteena oleville arvoille paitsi ”Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit” -luontotyyppille. Tämän vuoksi alueella on tehty keväällä 2010 varsinainen Natura-arviointi, jossa

on selvitetty tarkemmin kaavahankkeen osoittaman maankäytön vaikutukset Vanhakosken Natura-alueeseen, arvioitu niiden merkittävyys sekä annettu suosituksia lieventävistä toimenpiteistä.

Arvioinnin johtopäätös oli, että hankkeesta ei lieventävien toimenpiteiden jälkeen arvioida aiheutuvan Natura-alueen luontoarvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia. Natura-arviointi on selostuksen liitteenä.

8.6 VAIKUTUKSET ALUE- JA YHDYSKUNTARAKENTEeseen, YHDYSKUNTA- JA ENERGIATALOUTEEN SEKÄ LIIKENTEeseen

Yleiskaava on periaateratkaisultaan yhdyskuntarakennetta tiivistävä. Uusia alueita otetaan rakentamisen piiriin harkiten. Maankäytön kehittämisen suurimmat ja vaikutuksiltaan laajimmat hankkeet liittyvät keskustan ja palvelujen kehittämiseen ja keskusta-asumiseen.

Huittinen on jo nykyisellään talousalueensa ja työssäkäyntialueensa kaupallinen keskus. Kaupan palvelurakenneselvityksen mukaan Huittinen on selvästi naapurikuntien ostovoiman virtauksen kohde ja kauppa tarvitsee lisää tilaa. Kaupan toiminnan edellytyksiä on kaupungissa pyritty vahvistamaan mm. huomioimalla valtateiden risteysalue vetovoimaisena liike- ja yrityselämän alueena. Sähkon alue on maakuntakaavan mukaisesti osoitettu kaupallisten toimintojen laajentamisen alueeksi, joka soveltuu myös kaupan suuryksiköille.

Uusi kaupallisten palvelujen alue Sähkossa lisää kilpailua vanhan keskustan palvelutarjonnan kanssa. Sähkon aluetta kehitettäessä pitääkin samaan aikaan huolehtia nykyisen keskustan elinvoimaisuudesta ja viihtyisyydestä. Huittisten keskustassa ei ole tyhjiä liiketiloja, mutta esimerkiksi paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan (mm. maatalous- ja puutarha-alan kauppa, rauta- ja rakennustarvikekauppa) siirtyminen pois keskustasta jättää tilaa varsinaisille keskustatoiminnoille ja mahdollistaa keskustan kehittämisen tiiviimmäksi ja ”kaupunkimaisemmaksi”. Osayleiskaavassa C-alueeseen on liitetty kaavamääräyksiä, joiden avulla keskustaa voidaan kehittää tähän suuntaan.

Osayleiskaava mahdollistaa vetovoimaisen, hyvän kaupallisen ja julkisen palvelutarjonnan omaavan kaupunkikeskustan kehittämisen. Toisaalta vaarana on kaupallisen painopisteen liiallinen siirtyminen nykyisestä keskustasta Sähkoon. Huittisten oman väestön ostovoimaan sekä ostovoiman sisäänvirtaukseen perustuva vähittäiskaupan pinta-alan tarve (ilman autokauppaa) vuoteen 2030 on yhteensä noin **18 000** k-m². Sähkon kauppapaikkahanke käsittää noin **24 000** k-m², josta päivittäistavarakauppaa on noin 1500-2000 k-m², muuta erikoiskauppaa noin 7000-7500 k-m² ja tilaa vaativaa erikoiskauppaa (ilman autokauppaa) noin 15 000 k-m². Nämä määrät kattavat päivittäistavarakaupan ja erikoistavarakaupan osalta kaupungin ostovoiman kasvun kokonaan vuoteen 2030 (eikä ostovoiman kasvu ihan riitäkään tälle volyymin).

Sähkon kaupan hanke on kuitenkin toteutumassa kahdessa vaiheessa, mikä on hyvä asia, jotta keskustalle jää aikaa sopeutua kaupan rakenteellisiin ja volyymin muutoksiin. Jos koko kaupan kasvu suuntautuisi Sähkoon kerralla, keskustan (C) kehittämiselle kaupallisessa mielessä jäisi laskennallisen liiketilan valossa vain vähän mahdollisuuksia. Tämä vaarantaisi myös yleiskaavan keskusta-alueetta koske-

van tavoitteen saavuttamista, jossa pyritään vetovoimaisen ja tiiviin kaupunkikeskustan luomiseen.

Sahkon alue sijaitsee lähellä keskustaa: Sahkonkadun/Risto Rytin kadun risteyksen ja Lauttakylänkadun etäisyys on vajaa kilometri. Koska kaupan alueet ovat hieman irti toisistaan, Risto Rytin kadulla on tärkeä merkitys alueiden kaupallisessa yhdistämisessä. Tämän lisäksi ydinkeskustan ja Sahkon alueille olisi hyvä pyrkiä muodostamaan kaupallisesti erilaiset, toisiaan mahdollisimman hyvin täydentävät roolit. Keskustassa tulisi painottua keskustahakuisen erikoiskaupan myymälät sekä kaupalliset ja julkiset palvelut, Sahkossa suuremmat myymäläyksiköt ja tilaa vaativan erikoiskaupan myymälät. Yleiskaavaan on kirjattu näitä tavoitteita koskevat määräykset.

Yleiskaavan lähtökohtana on ollut osoittaa uutta asemakaavoitettavaa aluetta nykyisen yhdyskuntarakenteen ulkopuolelle vain vähän ja lähtökohtaisesti vain nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen liittyen. Lähes kaikki uudet asemakaavoitettavat asuinalueet sijoittuvat Lauttakylän palvelujen jalankulkuvyöhykkeelle. Esi-tetty ratkaisu tukeutuu hyvin olemassa olevaan Lauttakylän palveluverkkoon ja uudet asuinalueet tukevat palveluverkon kehittymistä. Kaavassa osoitetut asuin-alueet tarjoavat erilaisia asumismuotoja, mikä lisää osaltaan kaupungin vetovoimaisuutta uudelle työvoimalle.

Asumista on keskusta-alueen lisäksi osoitettu kyläkeskuksiin ja niiden läheisyyteen. Yleiskaavaratkaisulla on haluttu tukea Sammun ja Loiman kylien kehittämistä. Molemmissa kylissä on jo asemakaavoitettua aluetta, jota yleiskaavan AT-merkinnällä osoitetut uudet kyläasutuksen alueet täydentävät. Kyläalueiden ulkopuolella hajakentämaista on pyritty hallitsemaan siten, että valtateiden varsilla (M-1), maa- ja metsätalousalueilla, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) sekä tietyillä maisemallisesti arvokkailla peltoalueilla (MA-1) asuinrakentaminen ei ole sallittua.

Yhdyskuntarakenteen tiivistyminen ja keskusta-asumisen lisääntyminen lisäävät ulkoilureittien tarvetta niin keskustan tuntumassa sijaitseville virkistysalueille kuin keskustan ulkopuolisille viheralueille. Kaavaratkaisussa tämä on otettu huomioon osoittamalla uusia ulkoilu- tai kevyen liikenteen yhteyksiä mm. Pappilanniemen, Vanhankosken ja Kännönvuoren virkistys- ja ulkoilualueille. Lauttakylän pohjoispuolelta on viheralueyhteys Vihkimysvuorelle. Itäisen kehätien suunnittelussa on turvattava esteetön ja turvallinen viheryhteys.

Alkutuotannon toimintamahdollisuuksiin kaavalla ei ole merkittävää vaikutusta, sillä nykyiset laajat peltoalueet säilyvät rakentamisen ulkopuolella. Yleiskaavassa ei osoiteta varsinaisia uusia teollisuusalueita, vaan tulevaisuuden laajenemistarpeet katetaan nykyisiä alueita tiivistämällä ja laajentamalla.

Työpaikka-alueita on osoitettu Untonmäen-Huhkolan alueelle ja Sahkoon Loimijoentien ja Loimijoen väliselle alueelle. Näillä alueilla varaudutaan ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomaan toimitilarakentamiseen. Tavoitteena on myös luoda korkealuokkaista ja viimeisteltyä työpaikkaympäristöä ja kaupunkikuvaa.

Yleiskaavassa on osoitettu uusi ”kehäkadun” osa, joka yhdistää Huittistenkadun ja Räkänmaantien. Tämä Huittisten itäinen ohitustie vähentää raskaan liikenteen määrää Lauttakylän keskustassa. Keskusta-alueella yleiskaavassa on osoitettu uudet tarvittavat pääkadut mm. uutena kokoojakatuna on osoitettu yhteys Sah-

kon alueen läpi Lauttakylään. Uusia siltayhteyksiä on osoitettu sekä Punkalaitumenjoen että Loimijoen yli. Uudet liikennejärjestelyt parantavat liikkumista ja liikenneturvallisuutta keskustassa sekä keskustan saavutettavuutta asuinalueilta. Uudet eritasoliittymät (Sahko – vt 12, Huittistenkatu – vt 2) parantavat liikenteen sujumista valtateilla ja liittymien liikenneturvallisuutta.

Liikkumistarve ei lisäännä merkittävästi olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyödyntämisen myötä. Tiivistyvä maankäyttö luo edellytykset kaupunkibussipalveluliikenteen kehittämiseksi.

8.7 VAIKUTUKSET MAISEMAAN JA KULTTUURIYMPÄRISTÖÖN

Kaava-alueita kokonaisuutena tarkasteltaessa maiseman tilajako (avoimet alueet, rakennetut alueet, sulkeutuneet metsäalueet) ja eri tyyppisten miljöiden rajautuminen (taajamamaiset alueet, maaseutu) säilyvät pitkälti nykyisenlaisena. Laajat, avoimet peltoaukeakokonaisuudet jäävät edelleenkin rakentamisen ulkopuolelle. Merkittävimpiä muutoksia tapahtuu nykyisen keskusta- ja taajama-alueen laitamilla, jossa rakennettu ympäristö paikotellen laajenee nykyisille metsäisille selännealueille (esim. Kuninkaisten alue) tai avoimille peltoalueille (esim. Sahkon alue, Kivirannan alue). Keskusta-alue ja sen liepeet sekä nykyiset teollisuusalueet täydentyvät. Kyläalueilla on täydennysrakentamista osoitettu Sammun koillispuolelle sekä Loiman kylän yhteyteen. Uudisrakentamisen sijoittamisessa on pitkälti noudatettu osayleiskaavan maisemaselvityksen yhteydessä laadittuja maisemallisia maankäyttösuosituksia, jolloin uudisrakentaminen ei sijoitu maisemakokonaisuuden kannalta epäsuotuisille alueille.

Sahkon uuden keskustatoimintojen alueen myötä kaupungin keskustan läntinen ”porttialue” siirtyy nykyistä etäämmälle vanhasta keskustasta. Uuden keskustatoimintojen alueen tulevasta luonteesta riippuu, jatkaako se mittakaavaltaan ja luonteeltaan nykyistä keskusta-alueita, vai muodostuuko uudesta alueesta oma erillinen ja eri luonteinen kokonaisuutensa. Myös vanhan ja uuden keskustaluoen keskinäinen hierarkia riippuu uuden keskustaluoen tarkemmasta suunnittelusta ja tulevista toiminnoista. Liittymäalueen maisemakokonaisuuden luonne ja näkymät alueen kautta kulkevilta pääteiltä muuttuvat merkittävästi.

Kivirannan alueella itä-länsi –suuntainen avoin peltoaukea on osa laajempaa viherakselia. Avoimen alueen pohjoisreunaan on osoitettu uusia rakentamisalueita. Avoin alue kapenee ja sen rajautuminen muuttuu jonkin verran, mutta alavan laaksoalueen reuna-alueiden nykyisestä pientalorakentamisesta johtuen muutos ei ole maisemakokonaisuuden kannalta merkittävä.



Kuva 52. Kivirannan alueen entisen peltoaukean reunaan sijoittunutta uudehkoa pientalo-asutusta.

Loimassa suurin osa uudisrakentamisalueista sijoittuu seudun perinteistä rakentamisen sijoittamistapaa mukaillen raittikylän rakennetun alueen runkona olevalle metsäiselle moreeniselännealueelle.



Kuva 53. Näkymä etelästä kohti Loiman kylää. Perinteinen rakentaminen tukeutuu moreeniselänneeseen ja ympäröivät savikot ovat avointa peltoa.

Sammun koillispuolella laajaa avointa peltomaisemaa rajaavat metsäiset saarekkeet/selänneet muuttuvat pientalo- tai kylämäisiksi alueiksi, mikä muuttaa alueiden luonnetta ja maisemakuvaa. Rakentamisen sijoittaminen alavaa savilaaksoa jäsentäville moreeniselänneille jatkaa kuitenkin alueen perinteistä rakentamisen sijoittamistapaa ja maiseman vyöhykejako säilyy. Maaseudun ja taajama-asutuksen raja siirtyy nykyisestä jonkin verran koilliseen.



Kuvat 54 ja 55. Nykyiset osittain rakennetut alueet sekä metsäalueet Sammun koillispuolella muuttuvat rakennetuksi ympäristöksi. Taajaman ja maaseudun rajautuminen ja maisemakuva muuttuvat, mutta vaikutukset eivät ole maisemakokonaisuuden kannalta merkittäviä, sillä rakentamisen sijoittuminen noudattelee alueelle tyypillistä rakentamisen sijoittamistapaa.

Jokien rantavyöhykkeille sijoittuva rakentaminen muuttaa paikoin uomaympäristöjen luonnetta. Uudet rantarakentamisalueet sijoittuvat kuitenkin jo rakennetun, taajamamaisen alueen yhteyteen.



Kuva 56. Uutta rakentamista jokiuoman rantaan on osoitettu mm. kuvassa vasemmalla näkyvän Laidunmaankadun alueen jatkeeksi. Maisema muuttuu, mutta alue on nykyiselläänkin taajaman lievealuetta.

Uudet tie- tai virkistysyhteydet edellyttävät paikoin uusien, jokiuomat ylittävien siltojen rakentamista, mikä muuttaa uoma ympäristön luonnetta ja maisemakuva. Uudet eritasoliittymät sijoittuvat nykyiselläänkin vilkkaiden liittymien alueille, mutta eritasoliittymien tilantarve on todennäköisesti nykyisiä liittymäalueita suurempi, millä saattaa olla vaikutuksia liikennealueiden ja niitä ympäröivien alueiden väliseen suhteeseen ja maisemakuvaan.

Vaikutukset maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteisiin

Kaavaratkaisu ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvoihin.

Kokemäenjoen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen valtioneuvoston päätöksen (Arvokkaat maisema-alueet, 1992) mukaista rajausta on tarkennettu kaavan laatimisen yhteydessä vastaamaan yleiskaavan mittakaavaa. Rajauksen sisään on otettu sekä avoimen maisemakokonaisuuden ytimen muodostavat laajat avoimet peltoaukeat että rakennetut tai metsäiset, avointa maisematilaa rajaavat reunavyöhykkeet. Maisema-alueeseen sisältyvät avoimet peltoalueet on kaavassa osoitettu MA- ja MA-1 -alueiksi, joilla uudisrakentamista ei (maa- ja metsätalouden liittyvien rakennusten lisäksi) sallita joko ollenkaan tai sille asetetaan erityisiä vaatimuksia maisemaan soveltuvuuden suhteen. Arvokkaan maisemakokonaisuuden yhteyteen osoitetut uudet rakentamisalueet jatkavat moreeniselänteille sijoituessaan seudulle tyypillistä rakentamisen sijoittamistapaa, jolloin maiseman vyöhykejako säilyy pitkälti nykyisenlaisena. Kaavaratkaisu mahdollistaa arvokkaan maisema-alueen arvojen säilymisen.



Kuvat 57 ja 58. Kokemäenjoen valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella rakentaminen sijoittuu moreeniselänteiden ja -kumpareiden alueelle ja laajat alavat savikot, joiden kautta avautuu pitkiä avoimia näkymäakseleita ovat peltoviljelyssä. Kaavaratkaisu turvaa maiseman tilajaon ja maisemakuvan säilymisen.

Kaavakartalla on osoitettu uudistetun ja valtioneuvoston 22.12.2009 hyväksymän kohdeluettelon mukaiset valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristökohteet (nk. RKY2009). RKY2009 –alueita koskien on annettu määräyksiä, joiden tavoitteena on turvata alueiden arvot. Osayleiskaavassa osoitetun asuntoalueen (A) aluevaraus Untonmäen pohjoispuolella ulottuu Nanhian kylän RKY2009 –alueeseen sisältyvien peltoaukeiden eteläosan alueelle. Alavalle, avoimelle peltoaukealle sijoittuva pientalorakentaminen, joka ei tukeudu alueen maastonmuotoihin vaikuttaa haitallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden yhtenäisyyteen ja maisemakuvaan. Myös Takkulantien – VT 12:n liittymäalueen mahdollisilla uusilla järjestelyillä saattaa olla vaikutuksia arvokkaaseen aluekokonaisuuteen.

Kaavakartalla on lisäksi osoitettu maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristö- ja maisemakohteet.

Valtakunnallisesti, seudullisesti/maakunnallisesti ja paikallisesti arvokas rakennuskanta ja muut arvokkaat rakennetun miljööön kokonaisuudet on kaavassa osoitettu eri asteisin suojelumerkinnöin. Paikoitellen uudisrakentaminen heikentää arvokohteen alkuperäistä suhdetta ympäristöönsä ja asemaa maisemassa, vaikka itse kohteeseen ei suoria vaikutuksia aiheutuisikaan (esim. Vanhan Pappilan alueella pohjoispuolisen peltoaukean muuttuminen rakennetuksi ympäristöksi (asemakaavoitettu)). Toisaalta paikoin (esim. Kivirannan alue) arvokohteiden maisemakokonaisuuden piirteitä on pyritty suojelemaan osoittamalla arvokohteeseen liittyviä peltoalueita maisemallisesti arvokkaiksi ja avoimina säilytettäväksi (MA-1).



Kuva 59. Kivirannan alueella suoraan arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön liittyvät avoimet peltoalueet on osoitettu maisemallisesti arvokkaiksi (MA-1). Peltojen säilyminen avoimina edesauttaa miljöökokonaisuuden arvojen säilymistä.



Kuva 60. Vanhan Pappilan pohjoispuolisen peltoalueen muuttuminen pientaloalueeksi heikentää kulttuuriympäristön arvokohteen asemaa maisemassa. Pappilan eteläpuolinen peltoaukea on kaavassa osoitettu maisemallisesti arvokkaaksi.

Tiedossa olevat esihistoriallisen ja historiallisen ajan muinaisjäännökset on osoitettu kaavakartalla. Suunniteltu maankäyttö ei ole ristiriidassa kohteiden kanssa. Suurin osa vanhoista kylätonteista sijoittuu rakennetulle tai asemakaavoitetulle alueelle. Kylätonttien osalta Museovirasto edellyttää, että kokonaan autioituneille kylätonteille ei tule osoittaa uutta rakentamista ja että edelleen asutuskäytössä olevien kylätonttien osalta tulee alueiden maankäyttöä suunniteltaessa olla hyvässä ajoin yhteydessä Museovirastoon tai maakuntamuseoon (viranomaisneuvottelu 12.2.2009).

9 YLEISKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET

Huittisten yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 42.1 §). Yleiskaavan keskeiset periaatteet tulee ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa tai muutettaessa. Yleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamaksi oikeusvaikutteiseksi yleiskaavaksi.

9.1 VIRANOMAISVAIKUTUS

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista (MRL 42.2 §). Yleiskaavan viranomaisvaikutus kohdistuu sekä MRL:n mukaisiin viranomaisiin että muihin viranomaisiin. Kunnan ja valtion viranomaisten on katsottava, että muilla suunnitelmilla tai toimenpiteillä ei vaikeuteta yleiskaavan toteutumista.

9.2 RAKENTAMISRAJOITUKSET

Ehdollinen rakentamisrajoitus: Lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä

vä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai valtio lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (MRL 43.1 §).

Rakennuksen purkaminen: Rakennusta tai sen osaa ei saa ilman lupaa purkaa yleiskaava -alueella, jos purkaminen on saatettu yleiskaavamääräyksellä luvanvaraiseksi (MRL 127.1 §).

9.3 YLEISKAAVAMÄÄRÄYKSET

Yleiskaavassa on annettu määräyksiä, joita tarvitaan yleiskaava-aluetta suunniteltaessa tai muutoin käytettäessä. Ne koskevat erityisesti yksityiskohtaisempaa suunnittelua sekä maankäytön tai rakentamisen ohjausta ja haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista sekä erityisten arvojen suojelua (MRL 41 §).

9.4 LUNASTUS

Ympäristöministeriö voi myöntää kunnalle luvan lunastaa alue, joka on yleiskaavassa osoitettu liikenneväyläksi, asuntorakentamiseen tai siihen liittyvään yhdyskuntarakentamiseen ja jota tarvitaan kunnan suunnitelman mukaiseen yhdyskuntakehitykseen (MRL 99.3 §).

10 LÄHTEET

Arvokkaat maisema-alueet, Maisema-alue työryhmän mietintö II 66/1992, Ympäristöministeriö, 1992.

Hertta –tietojärjestelmä, Ympäristöhallinto.

Huittinen, Kaupan palveluverkkoselvitys, Entrecon, 20.5.2009.

Huittinen, Keskustan viheryleissuunnitelma 1990, Maisema ja Ympäristö Oy, 15.2.1990.

Huittinen - Maisemahistorian tutkimus, maisema-analyysi, rakennusinventointi 2005-2006, Rakennuskulttuuriyö Kivikenkä.

Huittisten kaupallinen selvitys, SRV Yhtiöt oyj, FCG, 4.6.2010.

Huittisten kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma, 2006, Turun tiepiiri, Tiehallinto.

Huittisten kaupunki; keskustan kehitysstrategia, Oy Iiplan Ab, 1997.

Huittisten kaupunki, Sahkon alueen liikenneverkko selvitys, Suunnittelukeskus Oy, 1999.

Huittisten kaupunki, Sahkon kauppapaikan vaikutusten arviointi, FCG 1.7.2010.

Huittisten kaupunki; vesihuollon kehittämissuunnitelma, Air-Ix Ympäristö Oy, 8.4.2004.

Huittisten kaupunki; vesihuollon kehittämissuunnitelma, Air-Ix Ympäristö Oy, luonnos 12.8.2010.

Huittisten keskustan ja sen lievealueiden osayleiskaava-alue Historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi, Museovirasto/RHO, John Lagerstedt, 2008.

Huittisten keskustan osayleiskaava, Liikenne, Linea konsultit, 2008.

Huittisten kaupungin kiinteät muinaisjäännökset, Susanna Lehtinen, Satakunnan museo, Inventointiraportti 1997.

Maaperäkartta-aineistot; GTK (www.gtk.fi)

Maisemanhoito, Maisema-aluetyöryhmän mietintö I 66/1992, Ympäristöministeriö, 1992.

Rakennettu kulttuuriympäristö - Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt, Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16, Museovirasto, Ympäristöministeriö, 1993.

Satakunnan kiinteät muinaisjäännökset, julkaisu A:216, Satakuntaliitto, 1994.

Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelma SatLJS, Yhteenvetoraportti, Rauman seutukunta, Turun tiepiiri, Satakuntaliitto, Länsi-Suomen Lääninhallitus, Pohjois-Satakunta, Entisen Kaakkois-Satakunnan kunnat, 2006.

Satakunnan maakuntakaava, valmisteluvaihe 2007, 6. Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen, Satakuntalaiset kulttuuriympäristöt, Satakuntaliitto, Alueiden käytön toimiala, Sirkka Lehto, Luonnos 28.5.2007.

Satakunnan maakuntakaava. Maakuntavaltuuston päätöksen 17.12.2009/20§ mukainen Satakunnan maakuntakaava, joka on toimitettu ympäristöministeriöön vahvistettavaksi.

Satakunnan seutukaava 5, ympäristöministeriössä vahvistettu 11.1.1999.

Suur-Huittisten historia IV, Raimo Viikki, 2000.

Suur-Huittisten pitäjän historia, Aina Lähteenoja, 1949.

Takkulan alueen liittymäjärjestelyt, Linea konsultit, 25.8.2009.